

IJA # 855

שפר התיקונים חג השבועות

Krie Moed - Schwuoth

Shefer ha-Tiḳunim Ḥag ha-Shavuot

Vienna, 5629; 1897

שפר התיקונים

קריאה נאמנה חק לישראל הוא הני קראי דתגיה ליל התקדש

חג השבועות

ברם עיקר שרשוהי מהתנא רשב"י וי"ע מושיע דרב חסן ישועות.
וכבוד אלהים הסדיר. מפום ברת"א רבינו הארי' וצ"ל וראה
זה חדש דברים אחרים סדר' ביהודין וכי... עומות יסודי' התורה
והלכות דעוית. ועל כל כבוד כאן בהם, אטרי קדוש הרב הגדול
הרמ"ז ויל עיר וקדיש גל רוא מנובה חרונים ויטע אהלי' עשר
בשועות. הן כל יקר ראתה עיני אני המניה יד תביאנה לזכות הרבים
למען יישמעו ולמען ילמדו לעבוד עבודת ה' אל למושעות.

בשנה קדמתי בגשף ואשועה לסף

KRIE MOED — SCHWUOTH.

VIENA 5629.

יש ליבדו אים מומארז מינלה כוסיקה די ליברום די מרה וקמה שלעזאבש
הן בינה מאלאר, סיבדאר שמוארים אה בענדל 1.

Wien, 1897.

Verlag von Josef Schöninger's Buchhandlung.

סדר ליל שבועות

הדא מרגניתא שבתא דבמזלא תליא. השתכחת באחמתא באפרקסתא דעניא. אנא זעירא דרגיג נפשיה ובמילי שפירי הדי"א:

אחר תורה נביאים וכתובים תלמוד בספר הזוהר באדרא דנשא דוקא וגם כי סתומים ותומים הדברים אל נא תמנע מקריאתה כי ברית כרותה לשפתים הנוטפות מן באימה ורעותא דלבא כהני כבשי דרחמנא שאינן חזרות ריקם מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום אי"ש הונה ושונה באהבה משל תינוק חסד לב מהור ונפש הפצה. ובהא כ"ע מודו דעקימת שפתים היא מעשה רב ונחשב לגבר לפועל שלם כי גדולה מליה כדב"ד שהוא מוסיף הבל זך ומהור לעשות פרי תנובה בשמים החדשים. ומה גם כי עיצומו של יום גורם בגרם מעלות המדות. לכן המשכיל בעת ההוא יתרום וישלם בפנימיות המסתרים להיות יחיד מומחה באור היחידה בעלות זעירי שם להתקושש בקוצו של יוד ולבושיה כחלג חוזר כי היום ה' נראה לעמו בסיני כדמות זקן הנאה לשיבה. ואף כי סוכני בתי חומר פשט סוד הזור אין כידם להכנס למרקלין בית מלך פנימה ומה גם אשר לא יזכה רק לפ' הרברים והבנת המלות וכ"ש המסתפק בקול הברה כלעזו ששמע אשורית. יצא שכרו אתו כי כמה פנים הרמ"ז הרומ"ז במיעוט אחר מיעוט לרבות עליו הקול קול יעקב כי בכפלים לתושיה בא הרמ"ז הרומ"ז במיעוט אחר מיעוט לרבות הפספוס ולהודיע כי תוך האהבה רצוף אף צוף צפצוף רק בקול כקול עוף מהור לאור כאור החיים וגם להכמים נמצא ענין זה יוצא מידי פשוטו של מאמר ר' יונה בירושלמי סוף מסכת ברכות כל פספטיא בישין ופספטיא דאורייתא מביין:

יתר על כן זכור ושמוך כי באשמורת קודם עלות השחר כשמשחירי פני הרקיע אז תמוד ללכת למבילה לקבל תוספת קדושה מבחינת הכתר ועליו נאמר וזרקתי עליכם מים מהורים שאין המלכות נשפעים עליה מימי אותו החסד המתעלה מת"ת ז"א לכתרו שהוא שער הג' לשערי בינה. זהו תמצית דברי הרח"ו ז"לה. והנה בכונת השמות הצריכים אל המובל נמצא כתוב שיכוין בב' שמות יה כזה יוד הי יוד הי שהם מע"ב ס"ג ועולים ע' ויצרף להם מילואי ע"ב ס"ג שהם מ"ז ל"ז ועם הע' הרי קנ"ג ובהסר מהם כללות ב' השמות ישאר קנ"א שהוא סוד המקור'ה שכו טובלת המלכות עתה ונמהרה ועוד כתוב שיכוין בכת"ד הנעשה משם יה במילואיו המתברים זה בזה י"ד פ' הי ש' יוד פ' הה' יוד פ' הא ק"ך סך הכל כתר. ואנכי הצעיר קבלתי מהחסיד הנאמן והותיק כמהר"ר בנימין הלוי נר"ו שקבל פה אל פה מהרב הגדול כמהר"ר חייא רופא זל"ה שקבל מהאר"י זל"ה לכיון בשם יה באופן זה יוד פ' יוד ת' פ' הי רכ"ה סך הכל כת"ה וז"ל כת"ה' בלומר כתר של המלכות שהיא ה' אחרונה שבשם. ואמנם כי היכי דלא להוי כל האי כמלתא בלא מעטא אמרתי לפרשו בדרך קצרה וכשרה ומובטח אני בחסד עליך שהבקי בעמקי תוכיות החכמה ודגמיר וסביד תגל נפשו וישמח לבי גם אני:

אמ"ז ידיע להוי דבהגא דעצרתא סליק ז"א למזלא עילאה דאקרי נוצ"ר חסד משום דנמיד הוא חסד דרעות' עילאה דאתקרי רצון ואיהו יסודא דעתיק רביה עיקרא דחזא דאורייתא ותו איתא באדרא דנשא דף ק"ס ב' ותנא הוד עילאה נפיק ואתעמיד ונצ"ר לאתאחדא בעולמו ואתקרי הוד זקן וכו' והאי הוד איהו דעתיק כדאיתא כשאר א"א פ"ה ואשתכח דעיקרא דדיקנא אתנהירת מיסוד והוד וסי' יה דעל רזא דדיקנא כתיב מן המצור קראתי י"ה וגו' ולחכימין אתמסר דתיקונא קדמאה דאיהו אל איהו יה כדמוכח בליקומים בפ' וסכסכתי מצרים. ודא ידיע דמהאי תיקונא נפקן תלת עלמין דאינוו כוזא דאל שדי אל הויה אל אדני ותלת זמנין אל איהו חס"ה ואל"ף למ"ד בני' הק"ף ולהאי חפה אתערת למיעל כלה קדישתא כדאמר רשב"י כדנכתביה לקמן וכללא אית לנא דכר שאורי ז"א למסלק להנחו תיקוני לא אעיל תמן אלא חב"ד דידיה ובתר הכי סלקין אוק חג"ת דידיה

וזהו לנוקבא דאחידא בנה"י רידיה כדאיתא בס' הכונות . ודא ידע דחבר אינון יה ואק
תיקונא קדמאה איהו יה ודא איהו רוא דב' זמנין יה הכונה דטבילה משום דאינון לב
ספירן ואינון ברוא דחוד' דהיינו ע"ב ס"ג . אבל לנוקבא לא אית לה אלא נהורדנה"י
דאינון פ"ו ול"ו דא"י ברוא דצלותא באלהי אברהם וכו' ומשום דרשאו ועיקרא דנהור
דב' זמנין יה אשתאר לעילא ועיקריה לוא . חילכך תפיק כללא דתרין שמהן זמאי דהוה
ק"ג אתעבי' קנ"א והיינו מקו"ה דאיהו מקו"ה דנפיק מן ימא עילאה חמטא סתימאה דאק
איהו יה דמתמן נביעו דאינהו י"ג נהרי ומולא עילאה נסיף מימן דחסר דעלייהו כתב
דוקתי עליבם מ"ם מהור"ם דסלקין לחושבן ש"ם והיינו ה' זמנין חס"ד דחמש ספירן אינון
ודייקא לישראל דוקתי משום דהנהו מייא נגדין מתמן לכתרא דו"א דא יהו רוא תניינא
דטבילה דתלת יה דבמשי דא ברא ואתעביד כתר' כדכתיבנא לעיל . ומכתרא דא לכתרא
דמלכות דאיהו רוא תליתאה דשם י"ה דסליק כתר"ה :

והשתא תדבק למנדע סתרא דפסוקי דאורייתא דאנן קריין בהאי ליליא דהא תלתא
פסוקי קדמאי אינון רוא דתלת ספירן קדמאי דו"א דסלקי לדיקנא ותלת פסוקי
בתראי רמזין לנה"י דו"א דנהרין למלכות . ומשום דתלת מציעאי דו"א אינון בין דא לרא
חילכך זמנין דנקרי יתיר מתלת פסוקי בין ברישא דפרשתא בין בספיא וכד אינון ברישא
אינון מתחברין לתלת קדמאי לקבלא מינייהו וכד אינון בספיא נגדין ומשכין לג' בתראי .
ואוק הכי יתגלי לך רוא דכ"ד שמהן דאנן מכוונין בהאי סתרא דאיתא בספרי דבירוב
הא"י ולה"ה דאינון כ"ד תכשיטי כלה ברוא דכ"ד צירופין דאדנות ואשכחנ' דבסידורשא
דמקרא תלת שמהן דבר' מ בפרשת נשא קמ"ב אולוף לן מר זלה"ה ד"ב צירופין
דמאין דאדנות אינון נהרין מעתיקא לרישא דנוקבא וי"ב בתראין נהרין בלס קפ"ה א' לגופא דנוקבא
דאינון רוא דכ"ד תכשיטין . ואוק איתא בעץ חיים אהא דפרשת בלס קפ"ה ב' אם עונות
תשמר יה דאני וכי דשמא דא דאדני איהו ב"ג תיקוני ברוא ד"ב אתווי . והווי דכיר מאי
דכתיבנא לעיל דהווי עילאה דעתיק אתגני בדיקנא וק"ל דנוקבא דכללא דכתרא איהו קמין
ונקודה דהווי קבוי איהו קבוי משום הכי אינקדו הני כ"ד שמהן בהני ב' נקודי משום דאינון
נהרו מהוד עילאה דנהיר בכתרא עילאה ונגיד לכתרין דו"ו ואינון משם נקודין דחפה רוא
איהו דקאמר הרשב"י ע"ה ברוא דליליא דא ב' בראשית ח' א' דכוננא דא דכלה
אתערת למיעל לחפה בימא דמחר אתתקנת ואתנהירת בקישוט"הא בהדי חבירי דהוראן
עמה כל ההיא ליליא וכי ומשום דסתם נ"ה אינון סימא דגופא דנוקבא חלכך הני תכשיטין
אתרמינו בפסוקא בתראה דכל ספרא דאורייתא או דנביאי וכתובי . ומשום דעיקרון
נהוד דאיהו רגלא תניינא חילכך אינון כתיבה תניינא דכל פסוק . ומשום דהאי נהרו
אתמשך מהוד דעתיק איהו מרישא דכולא נכתרא דמלכותא דאיהו בהוד דו"א דאיהו
סופא דדרנין והיינו מאי"ן לאנ"י חלכך אינון בר"ת וס"ת דכל תיבה . והשתא תסתכל
ברוא דרות בהאי יומא דרות איהו מלויא דאדנות ובעו איהו עמודא תניינא כבימקדשא
לקבל הוד וסליק לחשכן אדני עם י"ב אתון ואוק איהו ברוא דצדיק דהאי דיקנא
תליתו איתנהו ביה כדכתיבנא . ומנייהו נפיק משיחא דרוח ביסוד ואמרי באדרא רבא
ק"ל ב' דכונניה יתער רוחא רביעאה דכליל כל שאר רוחין ורוא דמילתא דבכך ענהד
הוד עילאה דעתיק בהוד דא"א כדאיתא בספר הדרושים . ומאי דכתיבנא לעיל משמיה
דהח"ו משער ה"י היינו הך דאמרנא משום דיסודא דע"י עיקריה בדעת עילאה דא"א
פ"י במצחיה ומתמן אנהוד בתיקוני דיקנא ואתפשט מלגאיבא"א ואסתוי' באתרא דסמימא
דיקנא דהיינו על מיבורא דלבא והיינו בתלתא דת"ת רידיה והאי תלתא אתעבידו
השתא כתרא דו"א ומאן דמהימן וחכים ידע דהאי יסודא דעתיק יומין דאינון איהו
משם כהווי יסודא דאסתיים בת"ת דו"א משום דעל דאבא כתיב מבריה מן הקצה
על הקצה וה"ו בע"י אית הני תרי יסודי . וא"כ אשתכח דהאי יסודא דקיימין ביה איהו
משם רוא דמקוה דאתעביד לקבלה ודא איהו רוא עילאה . ומאן דוכח לסתרא סמירא
דכתב מהור"ם די לונאנו ד"ל בפסוקישעו ראשה כעמר נקא דכתיב ראשה וקרינון ראשה
ידע דא . אבל כל הני מלין דכתיבנא לא אתמסרו אלא למארי דמהימנותא . ודא
דעא מן קוים רעוא דרעיון דנוכי למנדע ולמדבק סתרי דסתרי באורח דקשומ ולא
נספי משבילין דאורייתיה קדישתא אמן :

שפר התקונים
תקון לליל שבועות

תפלת לליל שבועות לחנוכה קודם סלמוד :

אָתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ
בְּנוֹ וְהִבַּרְתָּנוּ מִן הַטּוֹמְאֵה טוֹמְאֵת מִצְרַיִם
מִחַמְשִׁים שְׁעָרֵי טוֹמְאָה וְהִכְנַסְתָּנוּ לְחַמְשִׁים שְׁעָרֵי
קְדוּשָׁה בְּיוֹם הַזֶּה וְתַתֵּן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה וְתַקֵּד הַיִּשְׂרָאֵל בְּהַר סִינִי בְּיוֹם הַקְּדוּשָׁה
הַזֶּה וְתַצְוֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ לְהַגִּיתָ בְּאִמְרֵי תוֹרַתְךָ יוֹמָם
וְלַיְלָה כִּי הֵם חַיִּינוּ וְאוֹרְךָ יִמִּינוּ לְחַבֵּר הָרַעִים
וְהַדּוֹדִים לְיִיחַד אַרְבַּע אוֹתוֹת שֶׁל שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְכָל הָעוֹלָמוֹת עַל יְדֵי עֶסֶק תּוֹרַתְנוּ וּבְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיְהֵא בְּנוֹ סְפוּק
וְכֵחַ לְהַמְשִׁיךְ כְּתָר לְרִישָׁא דְזַעִיר וְלַעֲשׂוֹת אַרְבָּעָה
וְעֶשְׂרִים קְשׁוּמִין לְשִׁכְנָה עַל יְדֵי עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע
סְפָרִיד שֶׁהֵם בְּגָדֵי עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע צִירוּפֵי שִׁמְךָ
הַגָּדוֹל בְּזִכּוֹת הַתִּיבּוֹת וּבְזִכּוֹת הָאוֹתוֹת וּבְזִכּוֹת
שְׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵרֵאשִׁי תִיבּוֹת וְסוֹפֵי תִיבּוֹת וְחֲלוּפֵי
תִיבּוֹת וְאַמְצֵי תִיבּוֹת בְּכִלְלֵן וּבְפִרְשָׁן שְׁתַּתֵּן בְּנוֹ
רוּחַ קְדֻשָׁה בְּדֵי שְׁנַשְׁמוֹר וּנְקִיִּים אֶת כָּל דְּבָרֵי
תּוֹרַתְךָ וְנִהְיֶה מְהֻעָבְדִים בְּאַהֲבָה בְּאַרְצֵי הַחַיִּים
אִמֵּן . וְנִזְכָּה לְהַיּוֹת מְשׁוּשְׁבֵינִי דְמִטְרוּנִיתָא וְהַתְּמַנּוּ
לְמַחֵר בְּסִפְרֵי הַזְּכוּרִין לְטוֹבָה וּמְשַׁמְעַ שְׁתַּשְׁפִּיעַ
בְּשִׁכְנֵינִי מְחַר מְשֶׁם תַּשְׁפִּיעַ לָנוּ בְּגִנְשׁ רוּחַ

ונשמה לטהרנו מעוננו ולהכניס בהיכלא המלכא
ליעול ולא ליפוק ויקיים בנו מקרא שכתוב וזרקתי
עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם
ומכל גלוליכם אטהר אתכם:

ולמר כך הפלס זו על"ס נחוקת:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה ברחילו
ורחמינו ורחימו ורחילו ליחדא שם יה ביה
ביחודא שלים בשם כל ישראל הנה אנחנו באים
להנות בתורה בלילה הזה לקשר את נפשנו
והדביקה אל שרשה להשלים אילן העליון ולתקנו
ולחבר הדודים יחדיו יהיו תמים: ובכן יהי רצון
מקפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות כל
הפסוקים שנקרא והתיבות והאותיות והנקודות
והטעמים ושמות הקדש הכתובים בהם ושמות
הקדש היוצאים מראשי תיבות וסופי תיבות
והדופי תיבות והסודות הקדושים והנוראים
היוצאים מכל קריאתנו שנקרא בלילה הזה שתהא
שעה זו שעת רחמים ורצון להיות למודנו נחת
רוח לפני כפא כבודך ויהא עולה לפניך כאלו
השגנו כל הסודות הנוראות אשר הם התומים
בהם ובכח קריאת ולמוד ארבעה ועשרים ספרי
המכונים לארבעה ועשרים צירופי שמך הגדול
יתפאר המלך בתפארת מפואר ובעטרת גאות
זכת'ר נורא ובמושב זקני'ם יהללוהו. והוא יתן
מעדני מלך אשת חיל בקומת הכותרת המשגב
אשר על ראשו ועליה יציץ גזרו כחתן יכהן פאר

ובכלה תעדה בליה. והיו למאורות ארבעה
ועשרים ספרי לקשט ולהעדות את המלכה
בארבעה ועשרים עדי עדיים ויתאו. המלך יופיה
ובין כתיפיו שכן שמאלו תחת לראשה וימינו
תחבקה האחת אחובה ומשם יושפע לנו בני
מלכים בני רחל אמנו שפע ישועה ורחמים לכפר
בעדנו ולטהרנו מגילולי וזהמת הנחש ולהוציא
כל נצוצי תורתנו ומעשנו הטוב אשר נהדו הלכו
בעון פשענו אל גבול הרשעה חיל בלע ויקיאנו
מבטנו וירישנו אל בכה למודנו בלילה הזה.
ונזכרה להיות משושביני דמטרוניתא ומבני
היכלהא. ויעלה ויבא יגיע יראה וירצה וזכרוננו
למזבח לפניך להתמנו בספר זכרון הרחמים
ומזיו שפעך אשר תשפיע בשכינת עורך תשפיע
לנפשינו רוחנו ונשמתינו ולטהר פגמינו בכבוד
תורתך התמימה ותוציא לאור משפטינו בקומך
למשפט על פירות האילן הקדוש. ובכח סגולת
למודינו הלילה הזה נזכה ונחיה ונירש נחלת
עבדי יי וצדקתם ולא ימוש ספר התורה הזה
מפינו ומפי זרעינו ומפי זרע זרעינו כדבר שנאמר
ואני זאת בריתי וכו' לא ימוש מפיה וכו' ואשר
קמט שינה מעינינו נהר יוצק יסודנו כדבר שנאמר
אשר קמטו ולא עת נהר יוצק יסודם אני בצדק
אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך ופרוס עלינו
סכת שלומך מראשית השנה ועד אחרית השנה
ובצל כנפיד נחסה ונתלונן להציל ממורת נפשנו

ולחיותנו תיים של שלום ורחמים דשנים ורעננים
ולא יכרת כל בשר עוד:

מי סאין לוי ידעס זכססרות ילבג זס:

ואנו קורים בתורה ומכוונים שהיא תפארת דועיר הנקרא תורה שבו שלשה כלים דשלש
בחינות. כלי חיצון נפש שבו שם יהוה. ובחינה אמצעית רוח שבו הויה כריבוע
נשמה היה יהוה (בניקוד חולם) ואנו קורים בנביאים ומכוונים שהם כנגד נצח והוד דו"א
אשר בהם שלשה כלים כלי חיצון נצח והוד דו"א נפש צבאות כלי אמצעי רוח שם
צ צב צבא צבאו צבאות כלי פנימי דנשמה דנצח יהוה כלי פנימי דנשמה דהוד
אדני ובחינת אורות פנימיים דנפש רוח נשמה חיה דנצח יהוה דהוד יהוה ואנו קורים
בכתובים ומכוונים שהם כנגד יסוד מלכות כלי חיצון יסוד דו"א נפש שין דלת יוד כלי אמצעי
רוח שין שין דלת שין דלת יוד. כלי פנימי דנשמה יאהודנהו כלי חיצון נוקבא דו"א א אד
אדני אורות פנימיים דנפש רוח נשמה חיה יהוה וי הו דיסוד יהוה דמלכות דנוקבא דו"א.

ובכן תטהר ותזכך גפשונו רוחנו ונשמנתנו ותזככנו
להיות ראויים לעורר מיין תתאין בקריאתנו זאת
לעורר אהבת הודים ביהודא שלים ואל יעכב
שום חטא ועון והרהור רע את קריאתנו. והיו
נועם יי אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו
ומעשה ידינו כוננהו:

ולסר כך לוונקיס זקול כס:

עזרנו בשם יי עושה שמים וארץ: תורתנו תהיה
אומנותנו ואל שדי יברכנו והוא יהיה בעזרתנו:
תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב. וחפץ
יי בדינו יצלה. ברוך אתה יי למדני חקיה:

תקון לליל שבועות

ספר בראשית

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ:
והארץ היתה תהו ובהו וחסך על פני
תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים: ויאמר
אלהים יהי אור ויהי אור: וירא אלהים את האור
כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך: ויקרא
אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב
ויהי בקר יום אחד: פ

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל
בין מים למים: ויעש אלהים את הרקיע ויבדל
בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר
מעל לרקיע ויהי כן: ויקרא אלהים לרקיע שמים
ויהי ערב ויהי בקר יום שני: פ

ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום
אחד ותראה היבשה ויהי כן: ויקרא אלהים
ליבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים וירא אלהים
כי טוב: ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב
מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למיני אשר זרעו
בו על הארץ ויהי כן: ותוצא הארץ דשא עשב
מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו בו
למינהו וירא אלהים כי טוב: ויהי ערב ויהי בקר
יום שלישי: פ

ויאמר אלהים יהי מאורת ברקיע השמים להבדיל
 בין היום ובין הלילה והיו לאת ולמועדים ולימים
 ושנים: והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על-
 הארץ והיכן: ויעש אלהים את שני המארת
 הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת
 המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים:
 ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ:
 ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין
 החשך וירא אלהים כפי טוב: ויהי ערב ויהי בקר
 יום רביעי: פ

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף
 ועופף על הארץ על פני רקיע השמים: ויברא
 אלהים את התנינים הגדלים ואת כל נפש החיה
 הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף
 כנף למינהו וירא אלהים כפי טוב: ויברך אתם
 אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים בימים
 והעוף ירב בארץ: ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי: פ
 ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה
 ורמש וחיתו ארץ למינה ויהיכן: ויעש אלהים
 את חית הארץ למינה ואת בהמה למינה ואת
 כל רמש האדמה למינהו וירא אלהים כפי טוב:
 ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו ויהיו
 בדגת הים ובעוף השמים ובהמה ובכל הארץ
 ובכל הרמש הרמש על הארץ: ויברא אלהים
 את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר
 ונקבה ברא אתם: ויברך אתם אלהים ויאמר

לכם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה
 ירדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרמשת
 על הארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל
 עשב וזרע זרע אשר על פני כל הארץ ואת כל
 העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה:
 ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל אדם
 על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב
 לאכלה ויהיכן: וירא אלהים את כל אשר עשה
 והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום השישי: פ

ויברך אלהים את כל הארץ ויכל אלהים
 ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום
 השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים
 את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל
 מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות: פ

וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר
 מחשבות לבו רק רע כל היום: וינחם יהוה כי
 עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו: ויאמר
 יהוה אמהה את האדם אשר בראתי מעל פני
 האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף
 השמים כי נחמתי כי עשיתם: ונח מצא חן
 בעיני יהוה: פ פ פ

את דרכו על הארץ: ותהי שרי עקרה אין לה
ולד: ויקח תרה את אברם בנו ואת לוט בן דור
בן בנו ואת שרי בלתו אשת אברם בנו ויצאו
אתם מאור בשדים ללכת ארצה כנען ויבאו עד
חרן וישבו שם: ויהיו ימיתרה חמש שנים ומאתים
שנה וימת תרה בחרן:

ויאמר יהוה אל אברם לך לך מארצה וממולדתך
ומבית אביך אל הארץ אשר אראך: ואעשה
לנוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה:
ואברכה מברכך ומקלך אאר וגברכו בך כל
משפחת האדמה: וישמעאל בנו בן שלש עשרה
שנה בהמלו את בשר ערלתו: בעצם היום הזה
נמול אברם וישמעאל בנו: וכל אנשי ביתו יליד
בית ומקנת כסף מאת בן בכר נמלו אתו:

וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב פתח
האהל כהם היום: וישא עינו וירא והנה
שלושה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם
מפתח האהל וישתחו ארצה: ויאמר אנני אם
גא מצאתי חן בעיניך אלגא תעבר מעל עבדך:
ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברם לאמר
הנה ילדה מלכה גסה הוא בנים לנחור אחיך: את
עויז בכרו ואת בוז אחיו ואת קמוא אבי ארם: ואת
כשד ואת חוז ואת פלדשו ואת דלף ואת בתואל:
ובתואל ילד את דבקה שמנה אלה ילדה מלכה
לנחור אחי אברם: ופילגשו ושמה ראומה ותלד
גסה הוא את טבחה ואת גחם ואת תחשו ואת מעכה:

היו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע
שנים שני חיי שרה: ותמת שרה בקרית
ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא אברם לספר
שרה ולבכתייה: ויקם אברם מעל פני מתו וידבר
אל בני חת לאמר: אלה הם בני ישמעאל ואלה
שממתם בחצריהם ובמירתם שנים עשר נשיאם
לאמתם: ואלה שני חיי וישמעאל מאת שנה
ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל
עמו: וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים
באכה אשורה על פני כל אחיו נפל:

ואלה תולדות יצחק בן אברם אברם הוליד את
יצחק: ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו
את דבקה בת בתואל הארמי מפרן ארם אחות
לבן הארמי לו לאשה: ויעתר יצחק ליהוה לנכח
אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו יהוה ותהר דבקה
אשתו: וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילד פדנה
ארם: וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק
אביו: וילד עשו אל ישמעאל ויקח את מהלת אבת
ישמעאל בן אברם אחות נביות עד נשיו לו לאשה:
ויצא יעקב מבאר שבע וילד הרנה: ויפגע במקום
וילן שם כירבא השמש ויקח מאבני המקום
ישם מראשתיו וישכב במקום ההוא: ויחלם והנה
לם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה
מלאכי אלהים עלים וירדים בו: וישכם לבן בבקר
וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם וילד וישב
לבן למקמו: ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי

אלהים: ויאמר יעקב באשר ראם מחנה אלהי
זה ויקרא שם המקום ההוא מתנים:
וישלה יעקב מלאכים לפניו אל-עשו אחיו ארצה
שעיר שדה אדום: ויצו אתם לאמר כו
תאמרו לאדני לעשי כה אמר עבדך יעקב עם
לבן ורחמי ואחר עד-עתה: ויהי-לי שור וחמור
צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצוא
חן בעיניו: אלוף אהליבמה אלוף אלה אלון
פניו: אלוף קנו אלוף תימן אלוף מבצר: אלון
מגדאל אלוף עירם אלה אלופי אדום למשבתם
בארץ אהותם הוא עשו אבי אדום:

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען: אלה
תלדות יעקב יוסף בן-שבע-עשרה שנה היה
רעה את-אחיו בצאן והוא נער את-בני בלחה ואת
בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את-דתסרעה אל
אביהם: וישראל אהב את-יוסף מכל-בניו כי-בן
זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים: וישב את-
שר המשקים על-משקו ויתן הכוס על-כף פרעה:
ואת שר האפים תלה באשר פתו להם יוסף: ולא
זכר שר-המשקים את-יוסף וישכחהו:

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה הלם והנה עמד
על-הואר: והנה מן-הואר עלת שבע פרות
יפות מראה ובריא את בשר ותרעינה באחו: והנה
שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן-הואר רעות
מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על-
שפת הואר: ויאמר להם יוסף מה-המעשה הזה

אשר עשיתם הלא ידעתם כי-נחש ינחש איש אשר
כמני: ויאמר יהודה מה-נאמר לאדני מה-נדבר
מה-נצטדיק האלהים מצא את-עון עבדך הננו
עבדים לאדני גם-אנחנו גם אשר-נמצא הנביע
בדו: ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש אשר
נמצא הנביע בדו הוא יהיה-לי עבד ואתם עלו
לשלום אל-אביכם:

ויגש אליו יהודה ויאמר כי אדני ידבר-נא עבדך
דבר באוני אדני ואלי-חר אפק בעבדך כי
כמוך כפרעה: אדני שאל את-עבדיו לאמר היש
לכם אב א-אח: ונאמר אל-אדני יש-לנו אב זקן
וילד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו
ואביו אהבו: ויאמרו החיתנו נמצא-הן בעיני אדני
והיינו עבדים לפרעה: וישם אתה יוסף לחק-עד
היום הזה על-אדמת מצרים לפרעה לחמש רב
אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה: וישב
וישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו כה ויפרו
וירבו מאד:

ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי
ימרי-יעקב שני חיי שבע שנים וארבעים ומאת
שנה: ויקרבו ימי-ישראל למות ויקרא אל-בניו
ליוסף ויאמר לו אס-נא מצאתי חן בעיניך שים
נא ירך תחת ירכי ועשית עמלי חסד ואמת אל-
נא תקברני במצרים: ושכבתי עם-אבותי וגשאתני
ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה
כדברך: ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו

ישראל על ראש המטה: ויאמר יוסף אל אחיו
אנכי מת ואלהים פקד ופקד אתכם והעלה אתכם
מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וְלַיַעֲקֹב: וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר פֶּקֶד וּפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהִעֲלִיתֶם אֹתִי
עֲצַמְתִּי מִזֶּה: וַיָּמָת יוֹסֵף (י"ף) בְּיָמָיו וְעֶשֶׂר שָׁנִים
וַיַּחְנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בְּאֵרוֹן (כ"ג) בְּמִצְרַיִם: חֹק

יטו ווד אדני (ויכוין ותיקנא קדנאס דלכין מי טל כעוד נגננאס דתוקבא):

ספר שמות

וּאלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את
יעקב איש וביתו באו: ראובן שמעון לוי
ויהודה: יששכר זבולן ובנימן: וישב משה אר-
יחה ויאמר אדני למה הרעתה לעם הזה למה
זה שלחתני: ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך
הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך: ויאמר
יהוה אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה
כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו:
וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו יהוה:
וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב
באל שדי ושמי יהוה לא נודעתו להם: וגם
הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען
את ארץ מגרירם אשר גרו בה: ויצא משה מעם
פרעה את העיר ויפרש בפני אר יהוה ויחילו
הקלות והברד ומטר לאנתך ארצה: וירא פרעה
כי חלל המטר והברד והקלת ויסף לחטא ויכבד
לבו הוא ועבדיו: ויחזק לב פרעה ולא שלח את-

בני ישראל באשר דבר יהוה ביד משה:
ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כי אני
הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען
שתי אתתי אלה בקרבו: ולמען תספר באוני
בנגד ובין בנגד את אשר התעללתי במצרים ואת-
אתתי אשר שמתי בם וידעתם כי אני יהוה:
ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר
יהוה אלהי העברים עד מתי מאנת לענת מפני
שלח עמי ויעבדני: והיה כרישאלה בנגד מחר
לאמר מה זאת ואמרת אליו בחוקיך הוציאנו יהוה
ממצרים מבית עבדים: והיו כרישאלה פרעה
לשלחנו ויהרג יהוה כל בכור בארץ מצרים מבכר
אדם ועד בכור בהמה עליכן אני יבא ליהוה כל-
פטר רחם החוקרים וכל בכור בני אפודה: והיה לאות
על ידכח ולטושפת בין עיניך כי בתוק יד הוציאנו
יהוה ממצרים:

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נתחם אלהים דרך
ארץ פלשתים כי קרוב הוא כיו אמר אלהים
פרינתם העם בראתם מלחמה ושבנו מצרימה:
ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף
נחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים: ויקח
משה את עצמות יוסף עמו כי השבע השביע
את בני ישראל לאמר פקד ופקד אלהים אתכם
והעליתם את עצמתי מזה אתכם: ויאמר יהוה
אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יחושע
כיימחה אמהה את זכר עמלק מתחת השמים:

ויבן משה מזבחה ויקרא שמו יהוה אנפי: ויאמר
 ביידי עליכם זה מלחמה ליהוה בעמלק מדר דר:
 וישמע ותרו כהן מדין חתן משה את כל אשר
 עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי
 הוציא יהוה את ישראל ממצרים: וייקח ותרו חתן
 משה את צפורה אשת משה אחר שלוחיה: ואת
 שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי
 בארץ נכריה: בחדש השלישי לצאת בני ישראל
 מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: ויסעי
 מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחגו במדבר ויחזך
 שם ישראל נגד החר: ומשה עלה אלהאיהם
 ויקרא אליו יהוה מן החר לאמר כה תאמר לבית
 יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם ראיתם אשר
 עשיתי למצרים ואשי: אתכם על כנפי נשרים
 ואבא אתכם אלי: ועתה אם שמעו השמעו בקלי
 ושמרתם את דברי ויהייתם לי סגלה מכל העמים
 כילי כל הארץ: ואתם תהוו לי ממלכת כהנים
 וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אדני בני
 ישראל: ויבא משה ויקרא לוקני העם וישם לפניהם
 את כל הדברים האלה אשר צוהו יהוה: ויענו
 כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה
 וישב משה את דברי העם אל יהוה: ויאמר יהוה
 אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור
 ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם ויגד
 משה את דברי העם אל יהוה: ויאמר יהוה אל
 משה לך אליהעם וקדשתם היום ומחר וכבסו

שמלותם: והיו נכנים ליום השלישי כי אביום
 השלישי ירד יהוה לעיני כל העם על החר סיני:
 והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות
 בהר ונגע בקצהו פלדנגע בהר מות יומת: לא
 תגע בו יד כייסקול יסקל או יירה אביבהמה
 אם איש לא יהיה במשך היבל המה יעלו בהר:
 וירד משה מן החר אליהעם ויקדש את העם
 ויכבסו שמלותם: ויאמר אליהעם היו נכנים
 לשלשת ימים אל תגשו אל אשה: ויהי ביום
 השלישי בהות הפקר ויהי קלת וברקים וענן כבוד
 על החר וקל שפר חזק מאד ויחרד כל העם אשר
 במחנה: ויוצא משה את העם לקראת האלהים
 מן המחנה ויתיצבו בתחתות החר: ותר סיני
 עשן כדו מפני אשר ירד עליו יהוה באש ויעל עשנו
 כעשן הכבשן ויחרד כל החר מאד: ויהי קול
 השפר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו
 בקול: וירד יהוה על החר סיני אל ראש החר ויקרא
 יהוה למשה אל ראש החר ויעל משה: ויאמר
 יהוה אל משה רד העד בעם פני יהרסו אל יהוה
 לראות וגבל ממנו רב: וגם הכהנים הנגשים אל
 יהוה יתקדשו פני פרץ בהם יהוה: ויאמר משה
 אל יהוה לא יוכל העם לעלת אל החר סיני כי
 אתה העדתה בנו לאמר הגבל את החר
 וקדשתו: ויאמר אליו יהוה לדוד ועלית אתה
 ואהרן עמך והכהנים והעם אל יהרסו לעלת אל
 יהוה פני פרץ בהם: וירד משה אליהעם ויאמר

אלהם: ׀ וידבר אלהים את כל־הדברים האלה
 לאמר: ׀ אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך
 מארץ מצרים מבית עבדים לא יהיה לך אלהים
 אחרים על־פני לא תעשה־לך פסל וכל־תמונה
 אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר
 במים מתחת לארץ לא־תשתחוה להם ולא
 תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון
 אבת על־בנים על־שלשים ועל־רבעים לשנאי
 ועשה חסד לא־לפים לא־חבי ולשמרי מצותי: ׀
 לא תשא את־שם־יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקח
 יהוה את אשר־ישא את־שמו לשוא: פ זכור
 את־יום השבת לקדשו ששת ימים תעבד ועשית
 כל־מלאכתך ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך
 לא תעשה כל־מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך
 ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך כי ששת־
 ימים עשה יהוה את־השמים ואת־הארץ את־הים
 ואת־כל־אשר־בם וינח ביום השביעי על־כף ברך
 יהוה את־יום השבת ויקדשוהו: ׀ כבוד את־
 אביך ואת־אמך למען יארכו ימך על האדמה
 אשר־יהוה אלהיך נתן לך: ׀ לא תרצח: ׀
 לא תנאף: ׀ לא תגנב: ׀ לא תענה ברעך
 עד שקר: ׀ לא תחמד בית רעה: ׀ לא־
 תחמד אשת רעה ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל
 אשר לרעה: פ וכל־העם ראים את־הקולות
 ואת־הקפידם ואת קול השפר ואת־ההר עשן וירא
 העם ויגעו ויעמדו מרחק: ויאמרו אל־משה דבר

אתה עמנו ונשמעה ואל־ידבר עמנו אלהים פן
 נמות: ויאמר משה אל־העם אל־תיראו כי
 לבעבור נפוט אתכם בא אלהים ובעבור תהיו
 יראתו על־פניכם לבדתי תחטאו: ויעמד העם
 מרחק ומשה נגש אל־הערפל אשר־שם
 האלהים: ׀ ויאמר יהוה אל־משה כה תאמר
 אל־בני ישראל אתם ראיתם כי מן־השמים דברתי
 עמכם: לא תעשוני אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא
 תעשו לכם: מזבח אדמה תעשה־לי וזבחת עליו
 את־עלתיך ואת־שלמיך את־צאנך ואת־בקרך
 בכל־המקום אשר אזכיר את־שמי אבוא אליך
 וברכתך: ואם־מזבח אבנים תעשה־לי לא־תבנה
 אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה: ולא־
 תעלה במעלת על־מזבחי אשר לא־תגלה ערותך
 עליו:

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: כי תקנה
 עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא
 לחפשי חנם: אם־בנפו יבא בנפו יצא אם־בעל־אשה
 הוא ויצאה אשתו עמו: ואל־משה אמר עלה אל־יהוה
 אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל
 והשתחויתם מרחק: ונגש משה לבדו אל־יהוה
 והם לא יגשו והעם לא יעלו עמו: ויבא משה ויספר
 לעם את כל־דברי יהוה ואת כל־המשפטים ויען
 כל־העם קול אחד ויאמרו כל־הדברים אשר־דבר
 יהוה נעשה: ויכתב משה את כל־דברי יהוה
 וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתיים עשרה

מצבה לשנים עשר שבטי ישראל: וישלח אתי
 נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים
 ליהוה פרים: ויקח משה חצי הדם וישם באגרת
 וחצי הדם זרק עליהמוזבח: ויקח ספר הברית
 ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה
 נעשה ונשמע: ויקח משה את הדם ויזרק על-
 העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה
 עמכם על כל הדברים האלה: ויעל משה ואהרן
 נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל: ויראו את
 אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר
 וכעצם השמים לטהר: ואד-אצילו בני ישראל
 לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו: ס
 ויאמר יהוה אל-משה עלה אלי ההרה והיה-שם
 ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר
 כתבתי להורותם: ויקם משה ויהושע משרתו ויעל
 משה אל-הר האלהים: ואל-הוֹקנים אמר שבו-לנו
 בזה ער אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור
 עמכם מי בעל דברים יגש אלהם: ויעל משה אל-
 ההר ויקם הענן את-ההר: וישבן כבוד-יהוה על-
 הר סיני ויכסחו הענן ששת ימים ויקרא אל-משה
 ביום השביעי מתוך הענן: ומראה כבוד יהוה
 באש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל: ויבא
 משה בתוך הענן ויעל אל-ההר ויהי משה בדר
 ארבעים יום וארבעים לילה:

ויבקר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל
 ויקחו-לי תרומה מאת כד-איש אשר ידבנו

לבו תקחו את-תרומתי: וזאת תתרומה אשר
 תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: ס כל-עמודי
 החצר סביב מחשקים כסף וזיהם כסף ואדניהם
 נחשת: ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים
 בחמשים וקמה חמש אמות שש משור ואדניהם
 נחשת: לכל כלי המשכן בכל עבודתו וכל-
 יתדותיו וכל-יתדת החצר נחשת:

ואתה תצוה ואת-בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך
 בתית למאור להעלות נר תמיד: באהל מועד
 מחויץ לפרכת אשר על-העדות יערוך אתו אהרן
 ובניו מערב עד-בקר לפני יהוה תקרת עולם
 לדרתם מאת בני ישראל: ואתה תקרב אליך
 את-אהרן אחיך ואת-בניו אתו מתוך בני ישראל
 לכהננו-לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני
 אהרן: ובהעלת אהרן את-הנרות בין הערבבים
 יקטירנה קטרת תמיד לפני יהוה לדרת-יכם: לא
 תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסך לא תפכו
 עליו: וכפר אהרן על-קרנתיו אחת בשנה מדם
 חטאת הכפרים אתת בשנה יכפר עליו לדרת-יכם
 קדש-קדשים הוא ליהוה:

ויבקר יהוה אל-משה לאמר: כי תשא את-ראש
 בני-ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו
 ליהוה כפקד אתם ולא-יהיה כהם נגף בפקד
 אתם: זה יתנו כל-העבר על-הפקדים מהצית
 השקל בשקל הקדש עשרים נרה השקל מהצית
 השקל תרומה ליהוה: ויכל משה מדבר אתם ויתן

על-פניי מסוה: וכבא משה לפני יהוה לדבר אתו
יסיר את-המסוה ער-צאתו ויצא ודבר אל-פני
ישראל את אשר יצוה: וראו בני-ישראל את-פני
משה כי קרן עור פני משה והשיב משה את-
המסוה על-פניו ער-באו לדבר אתו:

ויקחל משה את-כל-עדת בני ישראל ויאמר אלהם
אלה הדברים אשר-צוה יהוה לעשת אתם:
ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהוה
לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל-העשה בו
מלאכה יומת: לא-תבערו אש בכל משבתכם
ביום השבת: ומסך שער החצר מעשה רקב
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משור ועשרים
אמה ארך וקומה ברחב חמש אמות לעמת קלעי
החצר: ועמדיהם ארבעה ואדניהם ארבעה נחשת
ונייהם כסף וצפוי ראשיהם וחשקיהם כסף: וכל-
היתדות למשכן ולהצר סביב נחשת:

אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על-
פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן-אהרן
הכהן: ובצלאל בן-אוּרִי בן-חור למטה יהודה
עשה את כל-אשר-צוה יהוה את-משה: ואתו
אהליאב בן-אחיסמד למטה-הן חרש וחשב ורקם
בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש: ויכם
העגן את-אהל מועד וכבוד יהוה מלא את-
המשכן: ולא-יכל משה לבוא אל-אהל מועד
פי-שכן עליו העגן וכבוד יהוה מלא את-המשכן:
ובהעלות העגן מעל המשכן יסעו בני ישראל

בכל מסעיהם: ואם-לא יעלה העגן ולא יסעו עד-
יום העלתו: פי עגן (ען) יהוה על-המשכן יומם
ולאש תהיה לילה בו לעיני כל-בית-ישראל בכל-
(בל) מסעיהם: חוק

יכין די אדינ (יכין עתקולא תבינא דלרין נועא טון לנלא דדולחא נוחא דמקבל):

ספר ויקרא

ויקרא אל-משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד
לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת
אלהם אדם כי-יקריב מבם קרבן ליהוה מן-
הבהמה מן-הבקר ומן-הצאן תקריבו את-
קרבנכם: אם-עלה קרבנו מן-הבקר ובר תמים
יקריבנו אהל מועד יקריב אתו לרצנו
לפני יהוה: או מכל אשר-ישבע עליו לשקר ושלב
אתו בראשו וחמשתיו יסר עליו לאשר הוא לו
יתננו ביום אשמתו: ואת-אשמו יביא ליהוה איל
תמים מן-הצאן בערבך לאשם אלה-כהן: וכפר
עליו תכהן לפני יהוה ונסלח לו על-אחת מכל
אשר-יעשה לאשמה בה:

וידבר יהוה אל-משה לאמר: צו את-אהרן ואת-
בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על
מוקדה על-המזבח כל-הלילה עד-הבקר ואש
המזבח תוקד בו: ולבש הכהן מרו בד ומכנסיו
בו ילבש על-בשרו והרים את-הדושן אשר תאכל
האש את-העלה על-המזבח ושמו אצל המזבח:
כאשר עשה ביום הנה צוה יהוה לעשת לכפר
עליכם: ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה

שבעת ימים ושמרתם את-משמרת יהוה ולא תמותו כייכון צויתי: ויעש אהרן ובניו את כל-הדברים אשר-צוה יהוה ביד-משה:

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: ויאמר אל-אהרן קח-לך עגל בן-בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרוב לפני יהוה: ואל-בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר-עזים לחטאת ועגל וכבש בני-שנה תמימם לעלה: כי אני יהוה המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם קדשים כי קדוש אני: ואת תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה הרמשת במים ולכל-נפש השרצת על-הארץ: להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל:

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל לאמר אשה כי תזרע וילדה זכר ושמאה שבעת ימים כימי נדת דותה הטמא: וביום השמיני ימול בשר ערלתו: ואם תראה עוד בכנר או-בשתי או-בערב או בכל-כלי-עור פרתת הוא באש השורפני את אשר-בו הנגע: והכנר או-השתי או-הערב או-כל-כלי העור אשר תכבם וסר מהם הנגע וכבם שנית וטהר: ואת תורת נגע-צרעת כנר הצמר או הפשתים או השתי או הערב או כל-כלי-עור לטהרו או לטמאו:

וידבר יהוה אל-משה לאמר: ואת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והובא אל-הכהן: ויצא

הכהן אל-מחויץ למתנה וראה הכהן והנה גרפה נגע-הצרעת מן-הצרוע: והזרתם את-בני-ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם את-משפני אשר בתוכם: ואת תורת הוב ואשר תצא ממנו שכבת-זרע לטמאה-כה: והדה בנדתה והוב את-זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישב עם טמאה:

וידבר יהוה אל-משה אחריו מות שני בני אהרן בקרבנתם לפני-יהוה וימתו: ויאמר יהוה אל-משה דבר אל-אהרן אחיך ואל-יבא בכל-עת אל-הקדש מבית לפרכת אל-פני הכפרת אשר על-הארץ ולא ימות כי בענן אראה על-הכפרת: כזאת יבא אהרן אל-הקדש בכנר בן-בקר לחטאת ואיל לעלה: ולא-תקול הארץ אתכם בטמאתם אתה כאשר קאה את-הגוי אשר לפניכם: כי כל אשר יעשה מכל התועבת הגולה ונבדתו הנפשות העשת מקרב עמם: ושמרתם את-משמרתו לבלתי עשות מתקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני יהוה אלהיכם: וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני-ישראל ואל-ישראל ואמרת אליהם קדשים תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם: איש אמו ואביו תיראו ואת-שבתתי תשמרו אני יהוה אלהיכם: והבדלתם בין-הבהמה הטהרה לטמאה ובין-העוף הטמא לטהר ולא-תשקצו את-נפשתיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר-הבדלתי לכם

לְשֹׂמָא: וְהֵייתֶם לִי קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
וְאֲבָדֶל אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים לְהִיּוֹת לִי: וְאִישׁ אֶרֶץ־אֱשֵׁר
כִּי־יְהִיֶה בָהֶם אוֹב אוֹ יִדְעֵנִי מוֹת יוֹמְתוֹ בְּאֶבֶן וּרְגֹמּוֹ
אֶתֶם דְּמִיהֶם בָּם:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא־יִשְׂמָא בְּעַמּוּי: כִּי
אִם־לִשְׂאֵרוֹ תִּקְרֹב אֵלָיו לֹא־מִן־וּלְאִבּוֹ וּלְבָנוֹ וּלְבִתּוֹ
וּלְאֶחָיו: וְלֹא־חֲתָנוּ תִּבְתּוּלָה תִּקְרֹבָה אֵלָיו אֲשֶׁר
לֹא־הֵייתָה לְאִישׁ לֵה יִשְׂמָא: וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה
וּמִכָּה אָדָם יוֹמֵת: מִשְׁפַּט אֶחָד יְהִי לְכֶם כִּגֹּר
בְּאֹזְרָח יְהִי כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ אֶת־הַמִּקְלָל אֶל־מַחוּיָן
לְמַחְנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ אֶבֶן וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְכֶם וְשָׁבַתָה הָאָרֶץ שִׁבְתָּ
לַיהוָה: שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךְ וּשְׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר
כְּרֶמֶד וְאָסַפְתָּ אֹתָהּ וְתָבֹאֲתָהּ: כִּי־לִי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
עֲבָדִים עֲבָדִי הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֹא־תַעֲשׂוּ לְכֶם אֱלִילִים
וּפְסֵל וּמִצְבֵּה לֹא־תִקְיִמוּ לְכֶם וְאֶבֶן מִשְׁכִּית לֹא
תִּתְנוּ בְּאֶרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עֲלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: אֶת־שִׁבְתִּי תִשְׁמְרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִזְרָאוּ
אֲנִי יְהוָה:

אִם־בַּחֲקֵתִי תִלְכוּ וְאֶת־מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְעַשִׂיתֶם
אִתְּם

אִתְּם: וְנָתַתִּי נִשְׁמֵיכֶם בְּעַתְּם וְנָתַתִּי הָאָרֶץ יְבוּלָה
עֵיץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ: וְהַשִּׁיב לְכֶם דִּישׁ אֶת־כִּבְצִיר
וּכְבְצִיר יִשִּׁיב אֶת־זֶרַע וְאֲכַלְתֶּם לַחֲמֻכְּם לְשִׁבַע
וַיִּשְׁבַּתֶּם לְבִטָּח בְּאֶרְצְכֶם: וְכָל־מַעֲשֵׂךְ בְּכֹר וְצֹאן
כָּד אֲשֶׁר־יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט הַעֲשִׂירִי יְהִי־קָדֵשׁ
לַיהוָה: לֹא־יִבְקַר בֵּין־טוֹב לְרַע וְלֹא־יִמִּירְנוּ וְאִם־הִמִּיר
יִמִּירְנוּ וְהִי־הָיָא וְתִמְוֹרְתוֹ יְהִי־קָדֵשׁ לֹא יִנְאָל:
אֱלֹהֵי הַמִּצְוֹת (הַת) אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר (בַּר) סִינַי: חוֹק

יְכוּן וְיוֹ אֲנֹדִי (כִּי־יִן מַחֲקוֹנֵס תְּלִיתָס דַּלְרִיךְ וְכוּכֵר עַל פִּטְע לְקוֹמוֹת דַּלְרִיחַ דְּמִקְ):

ספר במדבר

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמַדְבַּר סִינַי בְּאֶדְלִ מוֹעֵד
בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנַי בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: שֹׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֵדֹת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת
כָּל־זָכָר לְגִלְגֻלְתֶּם: מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל־
יֵצֵא צֶבֶא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצֶבֶאֱתָם אֲתָהּ
וְאַהֲרֹן: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
אֶל־תִּכְרִיתוּ אֶת־שִׁבְט מִשְׁפַּחַת תִּקְהִיתִי מִתּוֹךְ
הַלְוִיִּם: וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא־יָמָתוּ בְּנֵי־שִׁבְטֵי אֶת־
קָדֵשׁ הַקְּדוֹשִׁים אֶהֱרֹן וּבְנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ
אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־מִשְׂאוֹ: וְלֹא־יָבֹאוּ לְרֹאוֹת
כָּבֵלַע אֶת־הַקְּדֵשׁ וּמָתוּ:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נִשְׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי
נְרִשׁוֹן גְּסִיחֶם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתֶּם: מִבֶּן
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה עַד בְּנֵי־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדוּ
אוֹתָם

אותם קל-הבא לצבא צבא לעבד עבודה באהל
מועד: כל-הבקר לעלה שנים עשר פרים אילם
שנים-עשר כבשים בני-שנה שנים עשר ומנחתם
ושעירי עזים שנים עשר לחטאת: וכל בקר זבח
השלמים עשרים וארבעה פרים אילם ששים עתדים
ששים כבשים בני-שנה ששים זאת הנקבת המזבח
אחרי המשה אתו: ובבא משה אל-אהל מועד
לדבר אתו וישמע את-הקול מדבר אליו מעל
הכפרת אשר על-ארן העדת מבין שני הכרובים
וידבר אליו:

נדבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-אחרן ואמרת
אליו בהעלתך את-הנרות אל-מזול פני
המנורה יארו שבעת הנרות: ויעש כן אחרן אל-
מזול פני המנורה העלה נרתיך באשר צוה יהוה
את-משה: וזה מעשה המנורה מקשה זהב עדי-דרכה
עדי-פריחה מקשה הוא כפראה אשר תראה יהוה
את-משה בן עשה את-המנורה: ויאמר יהוה אל-
משה ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת
ימים תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר האסף:
ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים והעם לא
נסע עדי-האסף מרים: ואחר נסעו העם מחצרות
ניחגו במדבר פארן:

נדבר יהוה אל-משה לאמר: שלח-לך אנשים ויתרו
את-ארץ כנען אשר-אני נתן לבני ישראל
איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו כל גשיא
בהם: וישלח אתם משה במדבר פארן על-פי יהוה

כלם אנשים ראשי בני-ישראל המה: ויאמר יהוה
אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת
אליהם ועשו להם ציצית על-כנפי בגדיהם לזרותם
ונתנו על-ציצית הכנף פתיל תכלת: והיה לכם
לציצית וראיתם אתו וזכרתם את-כל-מצות יהוה
ועשיתם אתם ולא-תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם אשר-אתם זנים אחריהם: למען תזכרו
ועשיתם את-כל-מצותי והייתם קדשים לאלהיכם:
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

ויקח קרח בן-יצהר בן-קהת בן-לוי ודתן ואבירם
בני אליאב ואון בן-פלתי בני ראובן: ויקמו
לפני משה ואנשים מבני-ישראל המשיים ומאיתים
נשיאי עדה קראי מועד אנשי-שם: ויקהלו על-
משה ועל-אחרן ויאמרו אלהם רב-לכם פי כל-
העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו
על-קהל יהוה: ואמרת אלהם בהרימכם את-
הלבן ממנו ונתחשב לקוים כתבואת גרון וכתבואת
יקב: ואבלתם אתו בכל-מקום אתם וביתכם כי
שקר הוא לכם חלף עבודתכם באהל מועד: ולא-
תשאו עליו תשא בהרימכם את-הלבן ממנו ואת-
קדשי בני-ישראל לא תחללו ולא תמותו:

נדבר יהוה אל-משה ואל-אחרן לאמר: זאת תקת
התורה אשר-צוה יהוה לאמר דבר אל-בני
ישראל ויקחו אליה פרה אדמה תמימה אשר אין
בה מום אשר לא-עלה עליה על: ונתתם אתה אל-

אלעזר הכהן והוציא אתה אל-מחנה ושחט אתה לפניו: ויאמר יהוה אל-משה אל-תירא אתו כי בידך נתתי אתו ואת-כל-עמו ואת-ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיחן מלך האמרי אשר יושב בהשבון: ויכו אתו ואת-בניו ואת-כל-עמו עד-בלתי השאירו-לו שריד ויירשו את-ארצו: ויבסעו בני ישראל ויחנו בערבות מואב מעבר לירדן ורחו: וירא בלק בן-צפור את כל-אשר-עשה ישראל לאמרי: ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא ויקץ מואב מפני בני ישראל: ויאמר מואב אל-זקני מדין עתה ילחכו הקהל את-כל-סביבתינו בלחך השור את ירק השדה ובלק בן-צפור מלך למואב בעת ההוא: וירא פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הכהן ויבסע מתוך העדה ויקח רמה בידו: ויבא אחר איש-ישראל אל-הקבה וידקל את-שניהם את איש ישראל ואת-האשה אל-קבתה ותעצר המנפה מעל בני ישראל: והיו הפתים במנפה ארבעה ועשרים אלה:

וידבר יהוה אל-משה לאמר: פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הכהן השיב את-חמתי מעל בני-ישראל בקנאו את-קנאתי בתוכם ולא-יכליתי את-בני-ישראל בקנאתי: לכן אמר הנני נתן לו את-בריתי שלום: וביום הכפורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה בשבעת ימים מקרא-קדש יהיה לכם כל-מלאכת עבודה לא תעשו: והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני-בקר שנים איל

אחד שבעה בבשים בני שנה: ומנחמם בלחם בלילה בשמן שלשה עשרתים לפר האחד שני עשרתים לאיל האחד: עשרתו עשרתו ללבן ש האחד לשבעת הכבשים: שעיר עזים אחד לכתר עלותם מלבד עלת התמיד ומנחתו מעשן תמימם יהיה לכם ונכפיהם: ושעיר הפאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה: אלה מעשן ליהוה במועדיכם לכוך מנדריכם ונדבתים לעלתיכם ולמנחתים ולנסכים ולשלמים: ויאמר משה אל-בני ישראל ככל אשר-צוה יהוה את-משה

וידבר משה אל-בני ישראל לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה: אל תגידו גוה ליהוה אלהי שבעה שבעה לאמר אסור עלנפשו לא תל דברו בכל-ליל לא מפני עשה: ואשה כיתהה נדר ליהוה ואסרה אסר בבית אביה בנערה: ויהיו משה את-יהוה לעד למנוי בני-מנשה וישב יהוה ויאת בני-מנשה הלל וילכו את-חותניהם וינבאו אתהו הוה יאר: ונבא הקדו וילכו את-קנת ואת-בנותיה ויקרא להנבה בשמו:

אלה מסעי בני-ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לעבאתם ביד-משה ואהרן: וינתב משה את-מוצאיהם למסעיהם על-פי יהוה ואלה מסעיהם למיצאיהם: ויבסעו מרעמסס בחדש הו-אישון בחדשה עשר יום לחדש הבאשון ממחרת הפסח יצאו בני-ישראל ביד רמה לעיני כל-מצרים:

ותהינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות
צלפחד לבני דדיהן לנשים: ממשפחת בני מנשה
בן יוסף היו לנשים ותהי נחלתן על משה משפחת
אביהן: אלה המצות (הת) והמשפטים אשר צוה
יהוה ביד משה אל בני ישראל בערבת מואב
על ירדן (ין) ירחו: חוק

עיו הי אנביד (יבין עתקוול ד' דל"ט טסאלית נחלשו לענור נקי דטוקסל):

ספר הדברים

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל
בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בייך
פארן ובין תפל ולבן ונחצרת ודי וקב: אחד עשר
יום מחרב הדרך הרשעיר עד קדש ברנע: ויהי
בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באחד לחדש
דבר משה אל בני ישראל בכל אשר צוה יהוה
אתו אלהם: עד אשר יניח יהוה אלהיכם ככם
ורשו נסיהם את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן
להם בעבר הירדן ושבתם איש לירשתו אשר
נתתי לכם: ואת יהושוע צויתי בעת ההוא לאמר
עיניך תראת את כל אשר עשה יהוה אלהיכם
לשני המלכים האלה בן יעשה יהוה לכל
הממלכות אשר אתה עבר שמה: לא תיראוים כי
יהוה אלהיכם הוא הנלהם לכם:

ואתתנן אל יהוה בעת ההוא לאמר: אדני יהוה
אתה החלוצת להראות את עבדך את
גדלך ואת ידך החזקה אשר מיראל בשמים ובארץ
אשר יעשה כמעשיך ובנבורתך: אעברה יני

ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן החר
הטוב הזה והלבנון: ויקרא משה אל כל ישראל
ויאמר אלהם שמע ישראל ארתי החקים ואת
המשפטים אשר אנכי דבר באזניכם היום ולמדתם
אתם ושמרתם לעשתם: יהוה אלהינו כרת עמנו
ברית בחרב: לא את אבותינו כרת יהוה את
הברית הזאת כי אהנו אנהנו אלה פה היום כלנו
חיים: פנים בפנים דבר יהוה עמכם בחר מתוך
האש: אנכי עמד בין יהוה ובניכם בעת ההוא
להגיד לכם את דבר יהוה כי יראתם מפני האש
ודא עליתם בחר לאמר: ס אנכי יהוה אלהיך
אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: לא
יהוה לך אלהים אחרים על פני: לא תעשה לך
פסל כל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ
מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוה
להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא
פקד עון אבות עד בנינים ועל שלשים ועל רבעים
דשנאי: ועשה חסד לאלפים לאדבי ולשמרי
מצותי: ס לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא
כי לא ינקח יהוה את אשר ישא את שמו לשוא:
ס שמור את יום השבת לקדשו באשר צוה
יהוה אלהיך: ששרת ימים תעבד ועשית כל
מלאכתך: ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא
תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובעבדך ועבדך
ואמתך ושורך וחמורך וכל בהמתך וגרך אשר
בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוד: וזכרת

כִּי עֲבַד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְאֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרַע נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת׃ ׀ כִּבֵּד אֶת־
 אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן
 יֵאָרְכַן יְמֶיךָ וְלִמְעַן יֵיטֵב לְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ׃ ׀ לֹא תִרְצַח׃ ׀ וְלֹא תִנְאַף׃
 ׀ וְלֹא תִגְנֹב׃ ׀ וְלֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֶךָ עַד שׂוֹא׃
 ׀ וְלֹא תַחֲמֹד׃ ׀ שֵׁשֶׁת רַעֲדֵי׃ ׀ וְלֹא תִתְאַוֶּה
 בֵּית רַעֲדָה שִׁדְהוֹ וַיִּעֲבְדוּ וְאִמְתוּ שׂוֹרֵי וְחִמְרוּ וְכֹל
 אֲשֶׁר לְרַעֲדָה׃ ׀ תִּתְהַדְּבְרִים הָאֵלֶּה דְבַר יְהוָה
 אֶל־כָּל־קְהָלְכֶם בְּהַר מִתְּוֵךְ הָאֵשׁ הָעֲנַן וְהָעֲרַפֵּל
 קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּר וַיִּכְתַּבְּם עַל־שְׁנֵי לְחַת אֲבָנִים
 נִיתְּנָם אֵלַי׃ וַיְהִי כֵּן מֵעַכְשָׁם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ
 וְהָהָר בָּעַר בָּאֵשׁ וַתִּקְרַבּוּן אֵלַי כָּל־רֵאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם
 וְזָקְנֵיכֶם׃ וַתֹּאמְרוּ הֵן הִרְאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבוֹדוֹ
 וְאֶת־גְּדֻלוֹ וְאֶת־קְלוֹ שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה
 רָאִינוּ כִּי־יִדְבַר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיְחִי׃ וְעַתָּה לִמָּחָה
 נִמּוֹת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אֲסִי־סָפִים׃
 אֲנַחְנוּ לִשְׁמַע אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וּמָתְנוּ׃
 כִּי מִי כָל־בֶּשֶׂר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים תִּיִּם מִדְּבַר
 מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כָּמֵנוּ וַיְחִי׃ קָרַב אֶתָּה וּשְׁמַע אֶת כָּל־
 אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאִתּוֹ תִדְּבַר אֲלֵינוּ אֶת־
 כָּל־אֲשֶׁר יִדְּבַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וּשְׁמַעְנוּ וְעֲשִׂינוּ׃
 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֹרִי קוֹל־דְּבָרֵיכֶם כַּדְּבָרְכֶם אֵלַי וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֵלַי שָׁמַעְתִּי אֶת־קוֹל דְּבָרֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר
 דִּבְרוּ אֵלַי הִיטִיבוּ כָל־אֲשֶׁר דִּבְרִיתִי מִיְּיָמַי וְהָיָה

לִבְבָּם זֶה לָהֶם לִירְאָה אֶתִּי וּלְשׁוֹר אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי
 כָּל־הַיּוֹמִים לְמַעַן יֵיטֵב לָהֶם וּלְבְנֵיהֶם לְעֹלָם׃ לָךְ
 אָמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאֶחָיִכֶם׃ וְאִתָּה פַּה עָמַד
 עִמָּדִי וְאִדְבַּרְהָ אֵלֶיךָ אֶת כָּל־הַמִּצְוָה וְהַחֲקִים
 וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תִּלְמַדְם וְעֲשׂוּ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי
 נָתַן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר צִוְּהָ
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לֹא תִכְרֹו יָמִין וּשְׂמָאל׃
 בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם תִּלְכוּ
 לְמַעַן תִּחְיוּן וַיטוב לָכֶם וְהִיאֲרַכְתֶּם יָמִים בְּאֶרֶץ
 אֲשֶׁר תִּירְשׁוּ׃ וְזֹאת הַמִּצְוָה הַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים
 אֲשֶׁר צִוְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת
 בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ לְמַעַן
 תִּירָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹר אֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו
 וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אֲנִי מְצִוֶּה אֶתָּה וּבְנֵיךָ וּבְנֵי־בְנֵיךָ כָּל
 יְמֵי חַיֶּיךָ וְלִמְעַן יֵאָרְכַן יְמֶיךָ׃ וּשְׁמַעַת יִשְׂרָאֵל
 וּשְׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יֵיטֵב לְךָ וְאֲשֶׁר תִּרְבּוּן מֵאֵד
 כַּאֲשֶׁר דִּבַּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב
 וְדִבְשׁ׃ פ שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד׃
 וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לֵבְבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל־מְאֹדְךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי
 מְצִוֶּה הַיּוֹם עַל־לֵבְבְךָ׃ וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ וּדְבַרְתָּ בָּם
 בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ׃
 וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפַּת בֵּין עֵינֶיךָ׃
 וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ׃ וַיִּדְעַת כִּי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנְּאֻמֵּן שֵׁמוֹ
 הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֶהֱבֹו וּלְשַׁמְרֵי מִצְוֹתָיו לְאֵלֶיךָ דוֹר

ומשלם לשנאיו אל פניו להאבידו לא יאחר לשנאו
אל פניו ישלם לו: ושמרת את המצוה ואת
החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוה היום
לעשותם:

ויהי עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם
ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את
הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך: ואהבך
וברכך והרבה וברך פרי בטנה ופרי אדמתך הגנה
ותירשך ויצהרך שגראלפיד ועשתרת צאנך על
האדמה אשר נשבע לאבותיך לתת לך: כרוך תהיה
מכל העמים לא יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך:
כי אם שמר תשמרון את כל המצוה הזאת אשר
אנכי מצוה אתכם לעשתה לאתבה את יהוד
אלהיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו: והוריש
יהוה את כל הגוים האלה מלפניכם וירשתם גוים
גדלים ועצמים מכם: פלי המקום אשר תדרך כפי
הגדכם בו לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן
הנהר גהר פרת ועד תים האחרון יהיה גבלכם:
לא יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן
יהוה אלהיכם על פני כל הארץ אשר תדרכו בה
כאשר דבר לכם:

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: את
הברכה אשר תשמעו אל מצות יהוה
אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום: והקללה
אם לא תשמעו אל מצות יהוה אלהיכם וסרתם
מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת

אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם: ס שבעה
שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל
לספר שבעה שבעת: ועשית חג שבועות ליהוה
אלהיך מסת גרבת ידך אשר תתן כאשר יברכה
יהוה אלהיך: ושמחת לפני יהוה אלהיך את
ובנה ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך
והגר והיתום והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר
יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם: וזכרת כי עבד
היית במצרים ושמרת ועשית את החקים האלה:
חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים באספך מחרנך
ומיקבדך: ושמחת בחגך אתה ובנה ובתך ועבדך
ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר
בשעריך: שבעת ימים תחג ליהוה אלהיך במקום
אשר יבחר יהוה כי יברכה יהוה אלהיך בכל
תבואתך ובכל מעשה ידך והיית אך שמח: שלש
פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיך
במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבועות
ובחג הסוכות ולא יראה את פני יהוה ריקם: איש
במתנת ידו כברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך:

שפטים ושמרים תתן לך בכל שעריך אשר יהוה
אלהיך נתן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט
צדק: לא תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח
שחד כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי
צדיקים: צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את
הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך: וענו ואמרו ידענו
לא שפכה את הדם הזה ועינינו לא ראו: כפר

לעמך ישראל אשר פנית יהוה נאלצתם גם נבו
בקרבו עמך ישראל ונכפרי להם היום ואמה
תבער היום הנקי מקרבך כיתעשה הישר בעיני

כיתצא למלחמה עלי אביר ונתנו יהוה אלהיך
בידך ושבת שבעי וראית בשבת אשת יפת
האר והשבת בה ולקחתה לך לאשה והבאתה
אל ביתך כיתח ונתת את האשה ועשתה את
צרכיה וכוונ את אשר עשה לך עמלק בדרך
לצאתכם ממצרים אשר קוד בדרך וזנב בך
כדוהוה שלום אהיה עיף ויגע ולא ירא
אלהים ונתת בהנת יהוה אלהיך לך מכל איביך
מסביב נאני אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה
לרשתה תמנה את זכר עמלק מתחת השמים
לא תשבח:

תנה ככתבוא אלהי ארץ אשר יהוה אלהיך נתן
לך נחלה וירשתה וישבת בה ולקחת
מראשות כל פרי האדמה אשר תביא מארצך
אשר נתנה אלהיך נתן לך ושמת בפניך והלכת
אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו
שם וקאת אל הכהן אשר יהוה בימים ההם
ואמרת אליו הנה היום ליהוה אלהיך כיבאתי
אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבותינו לתת לנו
ותבאו אליה מקום הנה ויצא סיון מלך השבון ועוג
מלך הבשן לקראתנו למלחמה ונכסם ונקה את
ארצם ונתנה לנחלה לראובני וקנזי ולחצי שבט

המנשי ושמרתם את דברי הכרית הזאת ועשיתם
אתם למען תשפילו את כל אשר תעשו:

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם
ראשיכם שבטיכם וקנייכם ושטריכם כל איש
ישראל: מפניכם נשיכם ונרד אשר בקרב מחנה
מחטב עצה עד שאב מימד: לעברך בכרית
יהוה אלהיך ובאלתו אשר יהוה אלהיך כרת עמך
היום: הנהתי לכם היום כי אבד האבדון לא
תאריכו ימים עלי האדמה אשר אתה עבר את
הירדן לבוא שמה לרשתה: העדתי לכם היום
את השמים ואת הארץ החיים והמות נתתי לפניך
הברכה והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה
וזרעך: לא תהבה את יהוה אלהיך לשמע בקלו
ולדבקהו כי הוא חייד וארד ימיד לשבת על
האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיך לאברהם
ליצחק וליעקב לתת להם:

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל
ישראל: ויאמר אלהם בני מאה ועשרים שנה
אנכי היום לא אובל עוד לצאת ולבוא ויהוה אמר
אלי לא תעבר את הירדן הנה: יהוה אלהיך הוא
עבר לפניך הוא ישמיד את הגוים האלה מלפניך
וירשתם יהושע הוא עבר לפניך פאשר דבר
יהוה: הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם
ושטריכם ואדברה באזניהם את הדברים האלה
ואעידה בם את השמים ואת הארץ: כי ידעתי
אחרי מותי כי השחת תשחתון וסרתם מן הירדן

אשר צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה באחרית
הימים פיתעשו את הרע בעיני יהוה להכעיסו
במעשה ידיכם: וידבר משה באוני כל קהל ישראל
את דברי השירה הזאת עד תמם:

האינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פני:
יערף כמטר לקחי תול כמל אמרתי בשעירם
עלידשא וכרביבים עלי עשב: כי שם יהוה אקרא
הבו גרל לאלהינו: וידבר יהוה אל משה בעצם
היום הזה לאמר: עלה אל החר העברים הזה הר-
נבו אשר בארץ מואב אשר על פני ירחו וראד
את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל לאחזה:
ומת בחר אשר אתה עלה שמה והאסף אל עמד
באשר מת אהרן אחיך בחר החר ויאסף אל עמו:
על אשר מעלתם כי בתוך בני ישראל במי מריבת
קדש מדבר צן על אשר לא קדשתם אתי בתוך
בני ישראל: כי מנגד תראה את הארץ ושמה לא
תבוא אל הארץ אשר אני נתן לבני ישראל:
וזאת הברכה אשר בך משה איש האלהים את-
בני ישראל לפני מותו: ויאמר יהוה מפיני בא
וורח משעיר למזו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת
קדש מימינו אש דת למזו: אף חבב עמים כל-
קדשיו בידך והם תפז לרנגד ישא מדברתיך:
ולאתם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו
יהוה פנים אל פנים: לכד האתת והמופתים אשר
שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה ולכל
עבדיו ולכל ארצו: ולכל היר (הד) החזקה ולכל

המורא הנגדול אשר עשה משה לעיני כל (כל)
ישראל: חזק

כיון יוד אידנ (כיון ומקונס ה' דל"ט לל החזק נכד חפו ללודנל יעניל דסקנל):

קודם הנביאים אומרים

ודברתי על הנביאים ואנכי חוון הרביתי וביד
הנביאים אדמה: כי לא יעשה אדני יהוה
דבר כי אם נלה סודו אל עבדיו הנביאים: אריה
שאנ מי לא יירא אדני יהוה דבר מי לא ינבא:
ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיד לנטוע שמים
וליסוד ארץ ולומר לציון עמי אתה:

נביאים

הושע ויהו אחרי מות משה עבד יהוה ויאמר יהוה
אל יהושע בדרגון משרת משה לאמר:
משה עבדי מת ועתה קום עבר את הירדן הזה
אתה וכל העם הזה אל הארץ אשר אנכי נתן להם
לבני ישראל: כל מקום אשר תדרך כהרגלכם
בו לכם נתתיו כאשר דברתי אל משה: ויעבד
ישראל את יהוה כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים
אשר האריכו ימים אחרי יהושע ואשר ידעו את
כל מעשה יהוה אשר עשה לישראל: ואת עצמות
יוסף אשר העלו בני ישראל אל מצרים קברו בשכם
בחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת בני חמור
אבי שכם במאה קשיטה ויהיו לבני יוסף לנחלה:
ואלעזר בן (בן) אהרן מת ויקברו אתו בגבעת
פינתם בנו אשר נתן לו בחר (בך) אמרים:

יבין די אינד (יבין עתיקונא סתימאה דל' ח' כי ספן סמד סול ללודנא סמאלא דנוקסא):
 שופטים ויהי אחרי מות יהושע וישאלו בני ישראל
 ביהוה לאמר מי יעלה לנו אלהינו
 בנהלה להלחם בו: ויאמר יהוה יהודה יעלה הנה
 נתתי את הארץ בידו: ויאמר יהודה לשמעון אחי
 עדה אתי בגרליו ונלחמה בפנעני והלכתי גם אני
 אתך בגורדך ויךך אתו שמעון: ויעשו כן בנימן
 וישאו נשים למספרם מן המחלות אשר גזרו ויךכו
 וישבו אל נחלתם ויבנו את הערים וישבו בהם:
 ויתהלכו משם בני ישראל בעת ההיא איש לשבטו
 ולמשפחתו ויצאו משם איש לנחלתו: בימים ההם
 (הם) אין מדד בישראל איש הישר בעיניו (בו)
 יעשה:

ויו דאני (יבין עתיקונא ז' דל' ח' יבין יסמנו למחא דנוקסא):

שמואל ויהי איש אחד מן הרמתיים צופים מחר אפרים
 ושמו אלכנה בן ירחם בן אליהוא בן יתחו
 בן צוף אפרתי: ודו שתי נשים שם אחת הנה
 ושם השנית פננה ויהי לפננה ילדים ודחנה אין
 ילדים: ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה
 להשתחות ולזבח ליהוה צבאות בשלה ושם שני
 בניי עלי חפני ופינחס בנים ליהוה: הכל נתן
 ארונה המלך למלך ויאמר ארונה אל המלך יהוה
 אלהיך ירצך: ויאמר המלך אל ארונה לא כי
 קנו אקנה מאותך במחור ולא אעלה ליהוה אלקי
 עלת חנם ויכן דוד את הגר ואת הבקר בכסף
 שקלים חמשים: ויכן שם (שם) דוד מזבח ליהוה

מעל עלות ושלמים ויעתר יהוה לארץ ומעצר
 המנפה מעל (מל) ישראל:

יבין די אינד (יבין עתיקונא ס' דל' ח' יבנו עבותונו לעינא יתיבא דנוקסא):

מלכים והמלך דוד וכן בא בימים ויכפרו בבגדים ולא
 יחם לו: ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני
 המלך גערה בתולה ועמדה לפני המלך ותהיילו
 סבנת ושכבה בחיקך וחס לאדני המלך: ויבקשו
 גערה יפה בכל גבול ישראל וימצאו את אבישג
 השונמית ויבאו אתה למלך: וידבר אתו טבות
 ויתן את כסאו מעל כסא המלכים אשר אתו
 בבבל: ושנא את בניו כלאו ואכל לחם תמיד
 לפניו פליימי חייו: וארחתו ארחת (את) תמיד
 נתנהו לו מאת המלך דבריום ביומו כל ימי (וי)
 חיי:

יבין יוד דנאי יבין עתיקונא ט' דל' ח' ותסלינוולות יס כל סמאלא לעינא סמאלא דנוקסא):

שעיה חזון ישעיהו בן אמוץ אשר הוה על יהודה
 וירושלם בימי עזיהו יותם אחו יחזקיהו
 מלכי יהודה: שמעו שמים והאזיני ארץ כי יהוה
 דבר בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי: ידע שוד
 קנהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע עמו לא
 התבונן: כי כאשר השמים החדשים והארץ
 החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם יהוה
 בן יעמר ורעכם ושמכם: והיה מדידתו בחדשו
 ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשע להשתחות לפני
 אמר יהוה: ויצאו וראו (וי) בפני האנשים הפשעים

כי פי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו
דראון לכל (לל) בשר:

והיה מדי חדש בהדרשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר
להשתחות לפני אמר יהוה:

יכין וירי דניא (יכוין עתקוטל וי' דל"ח סקד סונט לטוקטל עינאל דמוטוטל דמוקטל):

ימיה דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר
בענתות בארץ בנימן: אשר היה דברי יהוה אליו
בימי יאשיהו בן אמון מלך יהודה בשלש עשרה
שנה למלכו: ויהי בימי יהויקים בן יאשיהו מלך
יהודה עריתם עשתי עשרה שנה לצדקיהו בן
יאשיהו מלך יהודה עד גלות ירושלים בחדש
החמישי: וידבר אתו טבות ויתן את כסאו ממעל
לכסא המלכים אשר אתו בכבל: ושנה את בגדיו
בלאו ואכל לחם לפניו תמיד כל ימי חייו: וארחתו
ארחת (את) תמיד נתנה לו מאת מלך בבל דבר
יום ביומו עד יום מותו כל ימי (יו) חייו:

יכוין וירי דניאב (יכוין עתקוטל סד סר דל"ח סקד לטכרטל טעולל דמוטוטל דמוקטל):

וחקאל ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה לחדש
ואני בתוך הגולה על גהר כבר נפתחו
השמים ואראה מראות אלהים: בחמשה לחדש
היא השנה החמישית לגלות המלך יויכין: היה היה
דברי יהוה אלי יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים
עד גהר כבר ותהי עליו שם ידי יהוה: וארא והנה
רוח סערה באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת
ונגה לו סביב ומתוכה פעין החשמל מתוך האש:
ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראהן דמות אדם
דהנה: וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת

להם: ורגליהם רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל
עגל ונצצים כעין נחשת קלל: וידי אדם מתחת
כנפיהם על ארבעת רבעיהם ופניהם וכנפיהם
לארבעתם: חכרת אשה אל אחותה כנפיהם לא
יסבו בלכתן איש אל עבר פניו ילכו: ודמות
פניהם פני אדם ופני אריה אל הימין לארבעתם
ופני שור מהשמאל לארבעתן ופני נשר
לארבעתן: ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה
לאיש שתים חכרות איש ושתים מכסות את
גויתיהנה: ואיש אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה
שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן: ודמות
החיות מראהם כנחלי אש בערת כמראה
הלפידים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן
האש יוצא ברוק: והחיות רצוא ושוב כמראה
הבוק: וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל
החיות לארבעת פניו: מראה האופנים ומעשיהם
כעין תרשיש ודמות אחד לארבעתן ומראהם
ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן: על
ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו בלכתן:
ונביהן ונבה להם ויראה להם ונכתם מלאת עינים
סביב לארבעתן: ובלכת החיות ילכו האופנים
אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים:
על אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו שמה הרוח
ללכת והאופנים ינשאו לעמתם כי רוח חיה
באופנים: בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאם
מעל הארץ ינשאו האופנים לעמתם כי רוח חיה

באופנים: ודמות על ראשי החיה רקיע בעני
 הקרה הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה: ותחת
 הרקיע בנפיהם ישרות אשה אל אחותה לאיש
 שתים מכסות להנה ולאיש שתים מכסות להנה
 את נותיהם: ואשמע את קול בנפיהם בקול מים
 רבים בקול שדי בלכתם קול המלה בקול מחנה
 בעמדם תרפינה בנפיהן: והיכל מעל לרקיע
 אשר על ראשם בעמדם תרפינה בנפיהן: וממעל
 לרקיע אשר על ראשם במראה אביספור דמות
 כסא ועל דמות הכסא דמות במראה אדם עליו
 מלמעלה: וארא אבני השמל במראה אש בית יתרו
 סביב ממראה מחני ולמעלה וממראה מתני
 ולמטה האתי במראה אש ונגה לו סביב: במראה
 הפשת אשר יהיה בעני ביום השם כן מראה הנגה
 סביב היא מראה דמות כבוד יתרו וארץ נאכל
 על פני ואשמע קול מדבר: והשאתי את ראשי
 אלהי קול רעש גדול כבוד כבוד יתרו ומקומי
 פאת נגה המש מאור וארבעת אלפים מיל
 שערם שלשה שער שמעני אחד שער יששכר אחד
 שער זבולון אחד: פאתי המש מאת ולנגה
 ארבים שעריהם שלשה שער זה אחד שער אשר
 יחד שער נפתלי אחד: סביב שמנד (שה)
 אשר אלהי אש ודעו מים יתרו (יה) שמה:

סוד הדינא (בין עתה) חריט אור נשבעת לפניה דוקא:
 הדינא הנה אש הוי אלהי אש ביהבארי בימי
 אש פרוו יסערו להפיצני עליצתם כמו לאכל
 עני במסתור: דרכת בים סוסיד המר מים רבים:

רבעם ביזאש מלך ישראל: תחלת דבר יהוה
 בהושע ויאמר יהוה אלהי ישע לך כחילך אשת
 זנונים וילדי זנונים כיינה תונה הארץ מאחרי
 יהוה: וילך ויקח את נמר בת דבלים ותהר ותלד
 לו בן:

חבוק ב

ויהוה בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ:
 תפקדה לחבוק הנביא על שגונות: יהוה שמעתי
 שמעך יראתי יהוה פעלך בקרב שנים
 חייהו בקרב שנים תודיע ברני רחם תזכר: אלוה
 מתימן יבוא וקדוש מהר פארן סלה כסה שמים
 הודו ותהלתו מלאה הארץ: ונגה כאור תהיה
 קרנים מידו לו ושם חביון עזה: לפניו ילך דבר
 יוצא רשף לנגליו: עמד וימדד ארץ ראה ויתר
 נזים ויתפצצו הררי עד שחו נבעות עולם הליכות
 עולם לו: תחת און ראיתי אהלי כושן ירנזו ויריעות
 ארץ מדין: הבגדורים תרה יהוה אם בגדורים אפך
 אם בים עברתך כי תרכב על סוסיד מרפבתך
 ישועה: עריה תעור קשתך שבעות מטות אמר
 סלה נהרות תבקע ארץ: ראוך וחילו הרים זרם
 מים עבר נתן תהום קלו רום ויהו נשא: שמש
 ירה עמד זבלה לאור חציד יהלכו לנגה ברכ
 חניתך: בועם תצעד ארץ באר תרוש נזים: יצאת
 לישע עמד לישע את משיחך מחצת ראש מבית
 רשע ערות יסוד עד צנאר סלה: נקבת במשי
 ראש פרוו יסערו להפיצני עליצתם כמו לאכל
 עני במסתור: דרכת בים סוסיד המר מים רבים:

שמעתי ונתרננו בטני לקול צללו שפתי יבוא רקב
 בעצמי ותחתי ארננו אשר אנוח ליום צרה לעלות
 לעם יגודנו: כִּי־תֵאָנֶה לְאֶת־פָּרָה וְאִין יבול בנפלים
 כחש מעשה־זוֹת וּשְׂדֵמוֹת לֹא־עֲשֶׂה אֶכְלֶנּוּ
 מִמִּכְלָה צֹאן וְאִין בָּקָר בְּרִפְתִים: וְאִנִּי בִיהוּדָה
 אֶעֱלוֹהָ אֲנִידָה בְּאֵלֶיהִ יִשְׁעֵי: יְהוָה אֲדַנִּי חִילִי וַיִּשֶׁם
 רַגְלִי כְּאֵלוֹת וְעַל־בְּמוֹתַי יִדְרֹכֵנִי לְמַנְצָה בְּנִגְיוֹתַי:
 מֵלֹאכֵי וְכָרוֹתוֹרֶת מִשָּׁה עֲבָדֵי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בַּחֲרֹב
 עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הַקִּים וּמִשְׁפָּטִים: הִנֵּה אֲנִכִּי
 שִׁלַּח לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה
 הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: וְהַשִּׁיב לִבִּי (לֵב) אֲבוֹת עַל־בָּנִים
 וְקֹב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם פִּן־אֲבֹא וְהַכִּיתִי אֶת־הָאָרֶץ
 (הַיָּז) הָרֶם:

הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בא יום יהוה
 הגדול והנורא:

כיון א נאדרי (יבין עתקוה קדעה ד'ח' ח' לכקח קדעה ד'רועס ד'וקנב):

כתובים

ח' * וַיְהִי בִימֵי שֹׁפֵט הַשְּׁפָטִים וַיְהִי רַעַב בְּאֶרֶץ וְיִלְד
 אִישׁ מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה לְנוֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב
 הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו: וְשֵׁם הָאִישׁ אֲדִימֶלֶךְ וְשֵׁם
 אִשְׁתּוֹ נַעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו מַחֲלֹן וְכַלְיוֹן אֶפְרַתִּים
 מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי־מוֹאָב וַיְהִיו־שָׁם: וַיִּמַּת
 אֲדִימֶלֶךְ אִישׁ נַעֲמִי וְהַשָּׂאֵר הָיָא וּשְׁנֵי בָנָיה: וַיִּשְׂאוּ
 לָחֶם נָשִׁים מֵאֲבוֹת שֵׁם הָאֵתֶת עֶרְפָּה וְשֵׁם הַשְּׁנִית
 רוֹת וַיִּשְׁבוּ שָׁם כַּעֲשֶׂר שָׁנִים: וַיָּמָתוּ גַם־שְׁנֵיהֶם
 מַחֲלֹן וְכַלְיוֹן וְהַשָּׂאֵר הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִשְׁתּוֹ:
 נִתְקַם הָיָא וּכְלָתֶיהָ נִתְשָׁב מִשְׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה

שְׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לְתֵת לָהֶם
 לָחֶם: וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִיתָה־שָׁמָּה וּשְׁתֵּי
 בָּתֵיהָ עִמָּה וַתִּלְכְּנָה בַדְרֹךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ
 הַיְהוּדָה: וַתֹּאמֶר נַעֲמִי לְשֵׁתִי כְלָתִיָּה לְכֹנָה שְׂכָנָה
 אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה יַעֲשֶׂה יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר
 עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים וְעַמְדִי: וַתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמִצָּאן
 מִנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִשָּׁה וַתִּשָּׂק לָהֶן וַתִּשְׂאֲנָה קוֹלָן
 וַתִּבְכְּינָה: וַתֹּאמֶרנָה לָּהּ כִּי־אַתָּךְ נָשׁוּב לְעַמְדִי:
 וַתֹּאמֶר נַעֲמִי שְׂכָנָה בָנְתִי לָמָּה תִלְכְּנָה עִמִּי הָעוֹד־
 לִי בָנִים בְּמַעֲלִי וְהָיוּ לָכֶם לְאֲנָשִׁים: שְׂכָנָה בָנְתִי
 לָכֵן כִּי זָכַנְתִּי מֵהַיּוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יִשְׁלִי תִקְוָה
 גַּם הָיִיתִי הַלֵּילָה לְאִישׁ וְגַם יִלְדֵתִי בָנִים: הֲלָתָן
 הַשְׂכָּרָנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ הֲלָתָן תִּעֲנֶנָּה לְבָלְתִי
 הַיּוֹת לְאִישׁ אֶל בָּנְתִי כִּי־מָרְדִי מֵאֵד מִכֶּם כִּי־
 יֵצֵאָה כִּי יִדְּ־יְהוָה: וַתִּשְׁנָה קוֹלָן וַתִּבְכְּינָה עוֹד
 וַתִּשָּׂק עֶרְפָּה לַחֲמוֹתֶיהָ וְרוֹת דִּבְקָה־בָּהּ: וַתֹּאמֶר
 הִנֵּה שָׂבָה יְבָמְתָךְ אֶל־עַמָּה וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוֹבִי
 אַחֲרַי יְבָמְתָךְ: וַתֹּאמֶר רוֹת אֶל־תִּפְנְעֵי־כִי לְעוֹבֵד
 לָשׁוּב מֵאַחֲרַיךְ כִּי אֶל־אֲשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי וּבְאֲשֶׁר
 תִּלְנִי אֵלַי עַמְדָּךְ עִמִּי וְאֵלֶיךָ אֱלֹהֵי: כַּאֲשֶׁר תִּמּוֹתִי
 אֲמוֹת וְשֵׁם אֶקְבֹּר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יִסִּיף כִּי
 תִּמּוֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינְךָ: וַתֵּרָא כִּי־מַתְאֲמַצַּת הָיָא
 לָלֶכֶת אַתָּה וְהַתְּהַדֵּל לְדַבָּר אֵלֶיךָ: וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם
 עַד־בּוֹאֲנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כַּבֹּאֲנָה בֵּית לָחֶם
 וַתָּהֶם כָּל־הָעוֹל עֲלֵיהֶן וַתֹּאמֶרנָה הִזֵּאת נַעֲמִי:
 וַתֹּאמֶר אֵלֶיךָן אֶל־תִּקְרָאנָה לִי נַעֲמִי קְרָאן לִי מֵרָא

כיהמר שדי לו מאד: אני מלאה הלכותי וריקבמות אישך ותעזבי אביך ואמך וארץ מולדתך
 השיבני יהוה למה תקראנה לי נעמי ויהוה ענה תלכי אל עם אשר לא ידעת תמול שלשם:
 כי ושדי הרע לי: ותשב נעמי ורות המואביה שלם יהוה פעלך ותהי משכרתך שלמה מעם
 בלתה עמה השבה משדי מואב והמה באו בית יהוה אלהי ישראל אשר באת לחסות תחת
 להם בתחלת קציר שערים: ודנעמי מודע לאשה נפיו: ותאמר אמצא חן בעיניך אדני כי נחמתני
 איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעו: כי דברת עלי לב שפחתך ואנכי לא אהיה באחת
 ותאמר רות המואביה אל נעמי אלכה נא השדה שפחתך: ויאמר לה בעו לעת האכל גשי הלם
 ואלקטה בשבלים אחר אשר אמצא יין בעיני ואתה תלכי איתי ואתה תלכי איתי ואתה תלכי איתי ואתה תלכי איתי
 ותאמר לה לכי בתי: ותלך ותבוא ותלקט בשדה הקצרים ויצבט לה קלי ותאכל ותשבע ותתן:
 אחרי הקצרים ויקר מקרה חלקת השדה לבעו ותקם ללקט ויצו בעו את נעריו לאמר גם בין
 אשר ממשפחת אלימלך: והנה בעו בא מבית עמרים תלקט ולא תכלי מיה: וגם שרית שלו
 להם ויאמר הקצרים יהוה עמכם ויאמרו לו וברכה יהוה מן הציבתים ועזבתם ולקטה ולא תנערוי בה:
 יהוה: ויאמר בעו לנערו הנצב על הקוצרים למי תלקט בשדה עדי הערב ותחבט את אשר לקטה
 הנערה הזאת: ויען הנער הנצב על הקוצרים יהי כאיפה שערים: ותשא ותבוא העיר ותרא
 ויאמר נערה מואביה היא השבה עס נעמי משדי מותה את אשר לקטה ותוצא ותתן לה את
 מואב: ותאמר אלקטה נא ואספתי בעמרים אחרי אשר הותרה משכבה: ותאמר לה המותה איפה
 הקוצרים ותבוא ותעמוד מאז הבקר ועד עתה לקמת היום ואנה עשית יהי מכירך ברוך ותגד
 וזה שבתה הבית מעט: ויאמר בעו אל רות הלוא אשר עשית את אשר עשתה עמו ותאמר שם האיש
 שמעת בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקין עם נערתני: עיניך
 בשדה אשר יקצרון והלכת אחריהן הלוא צויתי את הנערים לבלתי נגעך וצמת והלכת אל הכלים
 ושתיית מאשר ישאבון הנערים: ותפל על פניה ותשתחו ארצה ותאמר אליו מהוה מצאתי חן
 בעיניך להפירותי ואנכי נכריה: ויען בעו ויאמר לה טוב בתי כי תצאי עם נערוותי ולא יפגעו בך
 הגד הגד לי כל אשר עשית את חמותך אחרי: ותדבק בנערוות בעו ללקט עדי

כלות קציר השערים וקציר החמרים ותשב את
 חמותה: ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלוי
 אבקש לך מנוח אשר ייטב לך: ועתה הלא בעו
 מדעתנו אשר היית את נערותינו הנה הוא זרה את
 גרן השערים הלילה: ורחצת וסככת ושמת
 שמלתך עליך וירדת גרן אל תודעי לאיש עד
 פלתו לאכל ולשתות: והי בשכבו וידעת את
 המקום אשר ישכב שם ובאת וגלית מה לתי
 ושכבת והוא יגיד לך את אשר תעשין: ותאמר
 אליה כל אשר תאמרי אלי אעשה: ותרד הגר
 ותעש ככל אשר צוהה חמותה: ויאכל בעו וישת
 ויישב לבו ויבא לשכב בקצה הערמה ותבא בלג
 ותגל מרגלותיו ותשכב: ויהי בחצי הלילה ויחרו
 האיש וילפת והנה אישה שכבת מרגלותיו: ויאמר
 מי את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת כנפין
 על אמתך כי גאל אתה: ויאמר ברוכה את ליהוה
 בתי היטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי
 לכת אחרי הבחורים אסדל ואם עשיר: ועתה
 בתי אל תראי כל אשר תאמרי אעשה לך כ
 יודע כל שער עמי כי אשת חיל את: ועתה כ
 אמנם כי גאל אנכי וגם יש גאל קרוב ממני: ליני
 הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל ואם לא
 יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חיי הוה שכבי עד
 הבקר: ותשכב מרגלותיו עד הבקר ותקם בטרם
 יביר איש את דעהו ויאמר אל יודע כי באה האשה
 הגרן: ויאמר הבי מטפחת אשר עליך ואחזי בך

ותאחו בה וימד שש שערים וישת עליה ויבא
 העיר: ותבוא אל חמותה ותאמר מי את בתי
 ותגדלה את כל אשר עשה לה האיש: ותאמר
 שש השערים האלה נתן לי בני אמי אל
 תבואי ריקם אל חמותך: ותאמר שבי בתי עד
 אשר תדעין איך יפל דבר כי לא ישקט האיש
 בראם כלה הדבר היום: ובעו עלה השער וישב
 שם והנה הגואל עבר אשר דבר בעו ויאמר סודה
 שבה פה פלגי אלמני ויסר וישב: ויקח עשרה
 אנשים מוקני העיר ויאמר שבו פה וישבו: ויאמר
 לגואל חלקת השדה אשר לאחינו לאלימלך מכרה
 נעמי השבה משדה מואב: ואני אמרתי אלה
 אנך לאמר קנה נגד הישבים ונגד זקני עמי אם
 תגאל גאל ואם לא יגאל הנידה לי ואדעה כי אין
 זולתי לגאל ואנכי אחריך ויאמר אנכי גאל:
 ויאמר בעו ביום קנותה השדה מיד נעמי ומאת
 רות המואביה אשת דמת קנית להקום שם דמת
 על נחלתו: ויאמר הגאל לא אוכל לגאל לי פן
 אשחית את נחלתי גאל לך אתה את גאלתי כי
 לא אוכל לגאל: וזאת לפנים בישראל על הגואל
 ועל דמת מורה לקום כל דבר שלף איש נעלו ונתן
 לדעהו וזאת התעודה בישראל: ויאמר הגאל לבעו
 קנה לך וישלף נעלו: ויאמר בעו לזקנים וכל העם
 עדים אתם היום כי קנית את כל אשר לאלימלך
 ואת כל אשר לכליון ומחלוץ מיד נעמי: וגם את
 רות המואביה אשת מחלוץ קנית לי לאשה להקום

שם־המת על־נחלתו ולא־יכרת שם־המת מעם
 אחיו ומשער מקומו עדים אתם היום: ויאמרו כל־
 העם אשר־בשער והזקנים עדים יתן יהוה את־
 האשה הבאה אל־ביתך כרחלו וכל־אה אשר־בנו
 שתיהם את־בית ישראל ועשה־חיל באפרתה
 וקרא־שם בבית לחם: ויהי ביתך בבית פריץ
 אשר־ילדה תמר ליהודה מן־הזרע אשר־יתן יהוה
 קד מן־הנערה הזאת: ויבא אליה ויתן יהוה לה הריון ותלד בן:
 ותאמרה הנשים אל־נעמי ברוך יהוה אשר־לא
 השבית לך גאל היום ויקרא שמו בישראל: והיה
 לך למשיב נפש ולכלכל את־שיבתך כי כדתך
 אשר־אהבתך ילדתו אשר־היא טובה לך משבעה
 בנים: והתקח נעמי את־הילד ותשתהו בחיקה
 ותהילו לאמנת: ותקראנה לו השכנות שם לאמר
 ילד־בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא אבי־ישי
 אבי דוד: ואלה תולדות פריץ פריץ הוליד את־
 חצרון: וחצרון הוליד את־זרם וזרם הוליד את־
 עמינדב: ועמינדב הוליד את־נחשון ונחשון הוליד
 את־שלמה: ושלמון הוליד את־בעז ובעז הוליד
 את־עובד: ועובד הוליד (הד) את־ישי וישי הוליד
 את־(את) דוד:

יכין ה נאמר (יכין נתקבלה תניינא דז"א רחום לפרקא קדושה דדכובא עטאלא דנוק):

תחלים א אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים
 ובדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים
 לא ישב: כיון אס־בתורת יהוה תפצו ובתורתו

יהנה יומם ולילה: והיה פעץ שתול על־פלגי־מים
 אשר פריזו יתן בעתו ועלהו לא־יבול וכל אשר־
 יעשה יצלית: לא־כן הרשעים כי אס־כפיץ אשר־
 תדפנו רוח: על־כן לא־יקמו רשעים במשפט
 ותטאים בעדת צדיקים: כיון דע יהוה דרך צדיקים
 ודרך רשעים תאבד:

הללויהו הללויהו אל בקדשו הללויהו ברקיע עזו:
 הללויהו בגבורתיו הללויהו כרב גדלו:
 הללויהו בתקע שופר הללויהו בגבל וכבוד: הללויהו
 בתרו ומחול הללויהו במנים וענב: הללויהו בצלצלי
 שמע הללויהו בצלצלי תרועה: כל הנשמה (הד)
 תהלל ויה (יה) הללויהו:

יכין ד נדארי (יכין נתקבלה תניינא דז"א רחום לפרקא קדושה דדכובא עטאלא דנוקבל):

איש היה בארץ־עוין איוב שמו והיה האיש
 ההוא תם וישר וירא אלהים וסר מרע:
 ויילדו לו שבעה בנים ושלוש בנות: ויהי מקנהו
 שבעת אלפי־צאן ושלושת אלפי גמלים וחמש
 מאות צמד־בקר וחמש מאות אתונות ועבדה רבה
 מאד והיו האיש ההוא גדול מכל־בני־קדם: ולא
 נמצא נשים יפות כבנות איוב בכל־הארץ ויתן
 להם אביהם נחלה בתוך אחיהם: ויחי איוב אחרי־
 זאת מאה וארבעים שנה ויראה את־בניו ואת־בני
 בָנו ארבעה דורות: וימת איוב (אב) זקן ושבע
 (וע) ימים:

יכין ה נדיא (יכין נתקבלה רביעאה דז"א סך לפרקא תניינא דדכובא עטאלא דנוקבל):

משלי שלמה בן-דוד מלך ישראל: לדעת
 חכמה ומוסר להבין אמרי בינה: לקחת
 מוסר השכל צדק ומשפט ומשמים: אשת-חיל מי
 ימצא ורחק מפנינים מכרה: בטח בה לב בעדה
 ושלל לא יחסר: נמלת-הו טוב ולא ירע כל ימי חייה:
 הרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ בפיה: היתה
 באניות סוחר מרחק תביא חמה: ותקם בעוד
 לילה ותתן מרר לביתה וחק לנערתייה: וממה שדה
 ותקחהו מפרי כפיה נטעה פרם: הנרה בעוז מתניה
 ותאמץ זרועתייה: שעה פייטוב סחרה לא יכבה
 בלילה נרה: ידיה שלחה בכישור וכפיה תמכו
 פלד: בפיה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון: לא-
 תירא לביתה משלג כי כל-ביתה דבש שנים:
 מרבדים עשתה-קיה שש וארנמן לבושה: נודע
 בשערים בעלה בשבתו עסוקני-ארץ: סדין עשתה
 ותמכר וחגור נתנה לפנעני: עוד-והדר לבושה
 ותשחק ליום אחרון: פיה פתחה בחכמה ותורת-
 חסד על-דשונה: צופיה הליכות ביתה ודחם עלילות
 לא תאכל: קמו בגיה ויאשרוה בעדה ויהללה:
 רבות בגות עשו חיל ואת עלית על-פלנה: שקר
 החן והבל היפי אשה יראת-יהוה היא תתהלל: הנר
 לה (לה) מפרי ידיה ויהללה בשערים (בם) מעשייה:
 יכין א ניאר (יכין ונתקונא טעמא דז"א חפס לפרקא תלמא דרובא דיוניא דנוקבא):
 קהלת דברי קהלת בן-דוד מלך בירושלם: הבל הבלים
 אמר קהלת הבל הבלים הבל הבל: מה
 יתרון לאדם בכל-עמלו שיעמל תחת השמש:
 (58)

ויתר מהמה בני הוהר עשות ספרים הרבה אין
 קץ ודחג הרבה יגעת בשר: סוף דבר הבל נשמע
 את-האלהים ירא ואת-מצותיו שמור כירה כל-
 האדם: כי אתי (את) כל-מעשה האלהים יביא
 במשפט על כל-נעלם אם-טוב ואם (ום) רע:
 סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם:
 יכין ה ניאר (יכין ונתקונא טעמא דז"א ורב חסד לפרקא תלמא דרובא דיוניא דנוקבא):

שיר השירים שיר השירים אשר לשלמה: ושלגני מנשיקות
 פיהו כי-טובים הדיד מיין: לריח שמניך
 טובים שמן תורק שמך על-כן עלמות אהבוך:
 פרמי שקי לפני האלה לך שלמה ומאתים לנמרים
 את-פריו: היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך
 השמיעני: ברה-דודי (די) ודמי-לך לצבי או לעפר
 האילים על הרי (הי) בשמים:
 יכין ו ניאר (יכין ונתקונא טעמא דז"א ולוט לפרקא קדומא דרכא דיוניא דנוקבא):

איכה איכה וישבה בוד העיר רבתי עם היתה
 כאלמנה רבתי בגוים שרתי במדינות
 היתה למס: בכו תכבה בלילה ודמעתה על לחיה
 איי-לה מנהם מכל-אהביה כל-רעיה בגדו בה היו
 לה לאיבים: גלתה יהודה מעני ומרב עבודה היא
 ישבה בגוים לא מצאה מנוח כל-הדפיה השגוה
 בין המצרים: למה לנצח תשכחנו תעזבנו לארץ
 ימים: השיבנו יהוה אליך וגשובה חדש ימינו
 בקדם: כי אם (אם) מאם מאסתנו קצפת עלינו
 עדי- (עד) מאד:
 השיבנו יהוה אליך וגשובה חדש ימינו בקדם:

יכין ה ניאר (יכין ונתקונא טעמא דז"א ורב חסד לפרקא קדומא דרכא דיוניא דנוקבא):
 בשנת (59)

וַיִּגַּד בְּשֵׁנַת שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־נְבוּזַבְדַּנְאֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַם וַיֵּצֵר עָלֶיהָ: וַיִּתֵּן אֶדְנִי בְיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּמִקְצַת כְּלֵי בַיִת־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שֹׁנְעַר בַּיִת אֱלֹהָיו וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בַיִת אֹצֵר אֱלֹהָיו: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֲשֵׁרֵינוּ רַב־סָרִיסֵי לְהָבִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֹּרַע הַמְּלוּכָה וּמִן־הַפְּרִתִּים: וּמֵעַתָּה הוֹסֵר הַתַּמִּיד וְלִחַת שִׁקּוּץ שָׁמַם יָמִים אֶלֶף מֵאָתִים וְתִשְׁעִים: אֲשֶׁרֵי הַמַּחֲכָה וַיִּנְעַל לַיָּמִים אֶת־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה: וְאֶתְהַקֵּן (קד) לַקֵּץ וְתִנּוּחַ וְתַעֲמֵד לְגַרְלָךְ לַקֵּץ (לץ) הַיָּמִין:

יכין א ודאב (יכין וטקונא טשינאה דז"ח לחלפס לפרקא חיינא דירכא דיוניא דנוקבא):

אִסְתוּ וַיְהִי בַיָּמִי אַחְשָׁרוּשׁ הוּא אַחְשָׁרוּשׁ הַמֶּלֶךְ מִהַדוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה: בַּיָּמִים הָאֵלֶּם כְּשֶׁבַת הַמֶּלֶךְ אַחְשָׁרוּשׁ עַל כַּפֵּי מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: בְּשֵׁנַת שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֵּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדוּ חֵיל פָּרֶס וּמְדֵי הַפְּרִתִּים וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת לִפְנָיו: וַיִּשָּׂם הַמֶּלֶךְ אַחְשָׁרוּשׁ אִמָּם עַל־הָאָרֶץ וְאִי הַיָּם: וְכָל־מַעֲשֵׂה תִקְפוֹ וּנְבוּרָתוֹ וּפְרִשַׁת גְּדֻלַּת מַרְדְּכָי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ הִלּוּאֵתָם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מְדֵי וּפָרֶס: כִּי מַרְדְּכָי (מי) הַיְהוּדִי מִשְׁנָה לְמֶלֶךְ אַחְשָׁרוּשׁ וְגִדּוֹל לַיְהוּדִים וְרָצִי לְרֹב אֲחָיו הֵרַשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדָבָר שְׁלוֹם לְכָל־ (לל) וְרָעוּ:

יכין ה ודאב (יכין וטקונא טשינאה דז"ח נעטא עון לפרקא חיינא דירכא טעאלא דנוקבא):

עוֹרָא וּבְשֵׁנַת אַחַת לְכוּרֵשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס לְכָלוֹת דְּבָרֵי־יְהוָה מִפִּי יִרְמְיָהּ הַעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ פָּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרֶס וַיַּעֲבֵר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְנָס־בְּמַכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה אָמַר פָּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס כָּל־מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לְבָנוֹת־לֹו בַיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: מִי־בְכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וַיַּעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־בַּיִת יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהֵי עַל גְּאֻלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה וְהַלְוִיִּם: וּמִתְרַתִּים מִכָּל־נֶכֶד וְאֶעֱמִידָה מִשְׁמֵרוֹת לְכַהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בְּמַלְאכְתּוֹ: וְלַקָּרְבָן הַעֲצִים (הם) בְּעֵתִים מוֹמְנוֹת וְלְכַפּוּרִים זָכְרָה־לִי אֱלֹהֵי (א) לְמוֹבָה:

יכין ו ודאב (יכין וטקונא טד סר דז"ח ופטע לפרקא חיינא דירכא דיוניא דנוקבא):

דְּבָרֵי הַיָּמִים אָדָם שֵׁשׁ אָנוּשׁ: קִינָן מִהַלְלָאֵל יִרְדּוּ: הַנּוֹד מְתוּשָׁלַח לְמֶדָּה: לְמַלְאֲת דְּבָרֵי־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהּ עַד־רַצְתָּה הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְתוֹתֶיהָ כָּל־יָמֵי הַשְּׁמָה שַׁבְתָּה לְמַלְאֲת שְׁבַע־עִים שָׁנָה: וּבְשֵׁנַת אַחַת לְכוּרֵשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס לְכָלוֹת דְּבָרֵי־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהּ הַעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ פָּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרֶס וַיַּעֲבֵר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְנָס־בְּמַכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה אָמַר (אד) פָּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס כָּל־מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לְבָנוֹת־לֹו בַיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בְכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיו עִמּוֹ (עי) וַיַּעַל:

יכין ה ודאב (יכין וטקונא חיינא דז"ח וטעטא לפרקא חיינא דירכא טעאלא דנוקבא):

ואם יזונו אור הגנה שהוא מיוקד על שנות וכוונתם ככל עשר ספרות כפי הקבלה. וקדו
המקדבל האלהי הרב הגדול ה"ם כנוהור"ד נוסה זכות זל"ה"ה ושמו חתום בראשי הכתמים דהיינו
אני משה זכות יצ"ו. ויטוררו סירה חדשה בשפה ציורם ונענימה קדושה :

לחן אל מסתתר לו אם אפס רובע הקן:

אזר הננו בלובן המחשוף. אצילי קדשו לו רוחם יכסוף.
איש על הגלו שפכו יאסוף. בתקנת חוט זחר איז סוף:
נשע שעשועים שם אצלו המון. שזבע צהצחות גנזי הממשון.
נוצר עולמים וכל המון. לכל שכל ולכל אדם קדמון: יצק
אדנים שם במרומים. ראשי עמודים שבעה קיימים. בס
נכון בפסא מלכות עולמים. אוה למושב לו עתיק ימים: מכתר
בכתר לא נודע אוה. נוצר חסד קונה הפל ומחה. ארך אפים
אל רחום היה. פה תאמר לבני ישראל אוהיה: שכל טוב
חונן לגפש היה. אתה אבינו רב העלילה. האר נתיבות
חקמה ותושיה. אבא בם אודה זה: הצור השולט על כל
הברואים. מבין פתאים משכיל נביאים. פתח שערי בינה
הנפלאים. אבא בנבורות אדני יהוה: זכור חסדה לישראל.
לתת גדלה לדל שואל. מגן אברתם שלח נא גואל. וקראת
שמו עמנו אל: כביר חזק עדתה תהים. מעוז גבורתה רעיוניה
רוהים. פחד יצחק הצל הנוהים. יודע פי אתה אלהים: ותיק
זכור מעמד הר סיני. בהגלות תפארתה אל אמוני. אביר
יעקב שמע קול תחנוני. ואני תפילתי לה יהוה: תמוד רגלה
על פס הפלאות. בנצח הודך ענני גוראות. בימי משה ואהרן
עשה למובה אות. אתה יהוה אלהים צבאות: יקיר אמור
לצרותי די. נוהג בצאן יוסף הוסף מחמדי. יסד בציון אל
חי יקרת יסודי. ונחלת עריצים משדי: צמח במלכות יראו
עיני. עמו אלהו קנאי בזקנאי. מגן דוד הקשב שיר רגני.
למען שמך אדני: וזיו שפעך לשרפים תביא. על חיות ואופנים
בדגלך תצביא. שבע שמחות לארץ הצבי. יהיו לרצון אמרי
פי ויהיון לבי:

תחום. תחום מלשון חריד ציחי והאיומה: רוהים. ילדים מלשון אל תפסדו ולא תכסו:
הגוהים. ליונקים מלשון כהם על הנון ולכרים:

אמר האעיר הירד"א ס"ט הגדתי היום אשר צעיר הקדש רוסלים חוב"צ ונח"ק סדרן חוב"צ
השירים אשר ה קורא לין קורין בלילה הזה קדר נשניות הנאם על פי נו"ט הרב עיר
וקדוש ונהר"ס הכהן ז"ל צפירו היקר עור צרקה וב"כ בשמו ונהר"א גידיליא ז"ל צפי הילקוט
עיוקאל סי' ד' יש מי שרלה ללמוד וכלך טלין לקרות נשניות בשבת וכתוב בספר. ואין דמיונו
עולה יפה ותקני לן יק"ד סהדותא מרציו ונהר"ס ז"ל שרציו האר"י ז"ל ה' קורא על השלמן
שבת כונה פרוקס. ואין להאריך:

סדר זרעים

מסכת ברכות

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר
ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו אתרן נצר
ממעני מעשה ידי להתפאר:

מאימתי קורין את שמע בערבית משעה שהכהנים
נכנסים לאכול בתרומתן עד סוף
האשמורת הראשונה דברי רבי אליעזר. וחכמים
אומרים עד הצות. רבן גמליאל אומר עד שיעלה
עמוד השחר. מעשה שבאו בניו מבית המשתה
אמרו לו לא קרינו את שמע אמר להם אם לא
עדה עמוד השחר תייבים אתם לקרות. ולא זו
בלבד אלא כל מה שאמרו חכמים עד הצות
מצותן עד שיעלה עמוד השחר. הקטר חלבים
איברים מצותן עד שיעלה עמוד השחר וכל
הנאכלין ליום אחד מצותן עד שיעלה עמוד השחר
אם בן למה אמרו חכמים עד הצות כדי להרחיק
את האדם מן העבירה:

תיב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך
על הטובה שנאמר ואהבת את יי אלהיך
בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך בכל לבבך
בשני יצריך ביצר טוב וביצר רע ובכל נפשך

אפילו הוא נוטל את נפשך ובכל מאדך בכל
ממונך . דבר אחר בכל מאדך בכל מדה ומדה
שהוא מודד לך הוי מדה לו במאוד מאוד . לא
יקל אדם את ראשו בנגד שער המזרח שהוי
מכוון בנגד בית קדש הקדשים לא יבגס להר
הבית לא במקלו ולא במנעלו ולא באפונדתו
ולא באבק שעל רגליו ולא יעשנו קפנדריא ורקיקה
מקל וחומר . כל חותמי ברכות שהיו במקדש היו
אומרים מן העולם משקלקלו האפיקורוסים ואמרו
אין עולם אלא אחד התקינו שיהיו אומרים מן
העולם ועד העולם והתקינו שיהא אדם שואל
את שלום חבירו בשם שנאמר והנה בעו בא מבית
לחם ויאמר לקוצרים יי עמכם ויאמרו לו יברכה יי
ואומר יי עמך גבור החיל ואמר אל תבוז כי
זקנה אמך ואומר עת לעשות ליי הפרו תורתך .
רבי נתן אומר הפרו תורתך משום עת לעשות ליי :

מסכת סאה

אלו דברים שאין להם שיעור הפאה והבפורים
והראיון ונגמילות הסדים ותלמוד תורה : אלו
דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרו
קיימת לו לעולם הבא ואלו הן כבוד אב ואם
ונגמילות הסדים והבאת שלום בין אדם לחבירו
ותלמוד תורה בנגד כלם :

מי שיש לו חמישים זוז והוא נושא ונותן בהם הרי זה
לא יטול וכל מי שאינו צריך לטול ונוטל אינו מת
מן הזקנה עד שיצטרך לבריות וכל מי שצריך

למול

לשול ואינו נוטל אינו מת מן הזקנה עד שיפרנס
אחרים משלו . ועליו הכתוב אומר ברוך הנבר
אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו . וכנדין שדין דיין אמת
לאמתו : וכל מי שאינו לא חגר ולא סומא ולא
בסח ועושה עצמו כאחד מהם אינו מת מן הזקנה
עד שיהיה כאחד מהם . שנאמר ודורש רעה
תבואנו . ונאמר צדק צדק תרדוף . וכל דיין שדוק
שיחד ומטה את הדין אינו מת מן הזקנה עד
שעיניו כהות שנאמר ושחד לא תקח כי השוחו
יעור פקחים :

מסכת דמאי

הקלין שבדמאי השיתין והרימין והעוזרדין ובנות
שוח ובנות שקמה גובלות התמרה והגופני
והנצפה וביהודה האוג והחומץ והכסבר רבי
יהודה אומר כל השיתין פטורים חוץ משל היפרא .
כל הרימין פטורים חוץ מרימי שקמונה כל בנות
שקמה פטורות חוץ מן המוסטפות :

מי שהיו לו עשר שורות של עשר עשר כדי יין
ואמר שורה החיצונה אחת מעשר ואין ידוע
איזו היא . נוטל שתי חביות באלכסון . חצי שורה
החיצונה אחת מעשר ואין ידוע איזו היא נוטל
ארבע חביות מארבע ניות . שורה אחת מעשר
ואין ידוע איזו היא נוטל שורה אחת לזכסן . חצי
שורה אחת מעשר ואין ידוע איזו היא נוטל שתי
שורות לזכסן . חבית אחת מעשר ואין ידוע איזו
היא נוטל מפל חבית וחבית :

החטים והזוגין אינן בלאים זה בזה. השעורין
ושבולת שועל הכוסמין והשיפון הפוח
והספיר הפורקן והשופח ופול הלכן והשעורין
אינם בלאים זה בזה:

אותות הנרדין ואותות הפוכסין אסורות משום
בלאים התוכף תכיפה אחת אינה חבור
ואין בה משום בלאים והשומטה בשבת פטורה
עשה שני ראשיה לצד אחד חבור ויש בה משום
בלאים והשומטה בשבת חיב. רבי יהודה אומר
עד שישלש השק והקופה מצטרפין לבלאים:

מסכת שביעית

עד אימת חורשין בשדה האילן ערב שביעית בית
שמאי אומרים כל זמן שהוא יפה לפרי ובית
הלל אומרים עד העצרת. וקרובין דברי אלו להיות
כדברי אלו:

המחזיר חוב בשביעית רוח חכמים נוחה הימנו
הלוה מן הגר שנתגירו בניו עמו לא יחזיר
לבניו ואם החזיר רוח חכמים נוחה הימנו:

מסכת תרומות

חמשה לא יתרומו ואם תרמו אין תרומתן תרומה
החרש השומטה והקטן והתורם את שאינו
שלו. נכרי שתרום את שד ישראל אפילו ברשות
אין תרומתו תרומה:

מדליקין שמן שרפה בבתי כנסיות ובבתי מדרשות
ובמבואות האפלין ועד גבי החולין ברשות
כהן. בת ישראל שנשאת לכהן והיא למודה לבוא
אצל אביה אביה מדליק ברשותה. מדליקין בבית

המשתה אכל לא בבית האכל. דברי רבי יהודה
ורבי יוסי אומר בבית האכל אכל לא בבית
המשתה רבי מאיר אוסר כאן וכאן. רבי שמעון
מתיר כאן וכאן:

מסכת מעשרות

כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל ונשמר
וגדוליו מן הארץ חיב במעשרות. ועוד כלל
אחר אמרו כל שתחלתו אוכל וסופו אוכל אף
עד פי שהוא שומרו להוסיף אוכל חיב קטן וגדול
וקל שאין תחלתו אוכל אבל סופו אוכל אינו חיב
עד שיעשה אוכל:

שום בעל בכי ובצל של רכפא וגריסין הקלקין
והעדשים המצריות רבי מאיר אומר אף
הקרקס רבי יוסי אומר אף הקטניות פטורין מן
המעשר ונלקחין מכל אדם בשביעית. זרע לוף
העליון זרע פרישים זרע בצלים זרע לפת וצנונות
ושאר זרעוני גנה שאינן נאכלין פטורין מן
המעשרות ונלקחין מכל אדם בשביעית. אף על
פי שאביהן תרומה הרי אלו יאכלו:

מסכת מעשר שני

מעשר שני אין מוכרין אותו ואין ממשכנין אותו
ואין מדליפין אותו ולא שוקלין כנגדו ולא
יאמר אדם לחברו בירושלים היקד יין ותן לי שמן.
וכן שאר כל הפירות אבל גותנין והקודה מתנת חנם:
יחנן כהן גדול העביר הודיות המעשר אף הוא
בטל את המעוררין ואת הנוקפים. ועד ימיו
היה פטיש מכה בירושלים ובימיו אין אדם צריך
לשאל על הדמאי:

חמשה דברים תיבום בחלה החמים והשעורים
 והכוסמים ושכולת שועל והשיפון הרי אלו
 תיבין בחלה ומצטרפין זה עם זה ואסורין בחדש
 מלפני הפסח ומקצור מלפני העומר ואם השרישו
 קודם לעומר העומר מתירן. ואם לאו אסורין עד
 שיבוא העומר הבא: בן אנטונינוס העלה בכורות
 כקבל ולא קבלו ממנו: יוסף הכהן הביא בכורי
 יין ושמן ולא קבלו ממנו אף הוא העלה בניו ובני
 ביתו לעשות פסח קטן בירושלים והחזירוהו שלא
 יקבע הדבר חובה: אריסטון הביא בכוריו מאפמא
 וקבלו ממנו מפני שאמרו הקונה בסוריא כהונה
 בפרור שבירושלים:

מסכת ערלה

הנוטע לסין ולקורות פטור מן הערלה. רבי יוסי
 אומר אפילו אמר הפנימי למאכל והחיצון
 לסין הפנימי חייב והחיצון פטור:

ספק ערלה בארץ ישראל אסור ובפוריא מתיר
 ובחוצה לארץ יורד ולוקח חובל בד שלא יראנו
 לוקט. ברם נוטע ירק וירק גמפר חוצה לו בארץ
 ישראל אסור ובסוריא מתיר. ובחוצה לארץ יורד
 ילוקט ובלבד שלא ילקוט ביד. החדש אסור מן
 התורה בכל מקום. והערלה הלכה והכלאים
 מדברי סופרים:

מסכת בכורים

יש מביאין בכורים וקורין. מביאין ולא קורין. ויש
 שאינן מביאין. אלו שאינן מביאין הנוטע לתוך
 שלו והבריד לתוך של יחיד או לתוך של רבים. וכן
 המבריד מתוך של יחיד או מתוך של רבים לתוך

שלו הנוטע לתוך שלו והבריד לתוך שלו ודרך
 היחיד ודרך הרבים באמצע הרי זה אינו מביא
 רבי יהודה אומר כנה מביא:

למה אמרו הכפורים כנגמסי כהן שהוא קונה מהם
 עבדים וקרקעות ובהמה טמאה ובעל חוב
 נוטלן בחובו ואשה בכתובתה כספר תורה. ורבי
 יהודה אומר אין. נותנין אותם אלא לחבר בטיבת.
 החכמים אומרים נותנין אותם לאנשי משמר והם
 מחלקין ביניהם כקדשי המקדש: קידוש

סדר מועד

מסכת שבת

יצאות השבת שתיים שהן ארבע בפנים. ושתיים
 שהן ארבע בחוץ. כיצד העני עומד בחוץ
 ובעל הבית בפנים. פשט העני את ידו לפניו ונתן
 לתוך ידו של בעל הבית או שנטל מתוכה והוציא
 העני חייב ובעל הבית פטור. פשט בעל הבית את
 ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני או שנטל מתוכה
 והבנים בעל הבית חייב והעני פטור. פשט העני
 את ידו לפניו ונטל בעל הבית מתוכה או שנתן
 לתוכה והוציא שניהם פטורים. פשט בעל הבית
 את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה או שנתן לתוכה
 והבנים שניהם פטורים:

מפירין נדרים בשבת. ונשאדין לדברים שהן
 לצורך השבת. פוקקין את המאור ומודדין
 את המטלת ואת המקוה. ומעשה בימי אביו של
 רבי צדוק ובימי אבא שאיל בן בטנית שפקקו
 המאור בטפיה וקשרו את המקוה בנמי לידע

יש בניגית פותח טפח אם לאו ומדבריהם למרנו
שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת:

מסכת ערוגין

מכיו שהוא נבזה למעלה מעשרים אמה ומעט.
רבי יהודה אומר אינו צריך. והרחב מעשר
אמיה י' ע"ט. ואם יש לו צורת הפתח אף על פי
שהוא רחב מעשר אמות אין צריך למעט:

שרץ שנמצא במקדש כהן מוציא בהמנו שלא
לשחור השומארה דברי רבי יוחנן בן

ברוקה דבי יונה האומר בעצת של עין שלא לרבות
את השומארה. מהובן מוציאן אותו מן ההיכל ומן
האולם ומבין האולם ולמזבחה דברי רבי שמעון בן
ננס. רבי עקיבא אומר מקום שחובין על ודגו
כרת ועל שנתו חטאת משם מוציאם אותו שאר
כל המקומות בזבין עליו פסקת דברי שמעון אומר
מקום שהתירו לך תכמים משלך נתנו לך. שלא
מסכת סוטים

התירו לך אלא משום שבות:
אור לארבעה עשר בדרך את החמץ לאור הניח
כל מקום שאין מבניסים בו חמץ אין צריך
בדיקה ולמה אמרו שתי שורות במרתף מקום
שמבניסים בו חמץ בית שמאי אומרים שתי שורות
עד פני כל המרתף ובית הלל אומרים שתי שורות
החיצונות שהן העליונות:

הפסח אחר חצות מטמא את הידים. הפגול והנותר
מטמאים את הידים. ברוך ברכת הפסח פטר
את של זבת. ברוך את של זבה לא פטר את של
פסח. דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר לא זו
פוטרת זו ולא זו פוטרת

הכל חובים בראיה חוץ מחרש שוטה וקטן
וטומטום ואקדרו גיגוס ונשים ועבדים שאינם

משחזרים החגר והסומא והחולצה והתקן ומי שאינו
יכול לעלות בגליו. איזהו קטן כל שאינו יכול
לרכוב על כתפו של אביו ולעלות מירושלים
להר הבית. דברי בית שמאי ובית הלל אומרים
כל שאינו יכול לאהוז בידו של אביו ולעלות
מירושלים להר הבית שנאמר שלש רגלים:

ביצד מעבירים על מדרת עורה. מטבילים את
הכלים שהיו במקדש ואומרים להם הנהו
שלא תגעו בשלחן ובמנוחה ותטמאוהו. כל
הכלים שהיו במקדש יש להם שניים ושלישים.
שאם נטמאו הראשונים יבואו שניים תחתיהן. כל
הכלים שהיו במקדש טעונין טבילה חוץ ממזבח
הזהב ומזבח הנחשת מפני שהם בקרקע. דברי
רבי אליעזר וחכמים אומרים מפני שהם מצפים:

מסכת ביצה

ביצה שגולדה ביום טוב בית שמאי אומרים תאכל
ובית הלל אומרים לא תאכל. בית שמאי
אומרים שאור בכנות והמץ בככותבת ובית הלל
אומרים וזה וזה בכנות: מי שזמן אצלו אורחים לא
יוליכו בידם מנות אלא אם כן זכה להם מנותיהם
מעדב יום טוב אין משקים ושוחטים את המדבריות
אבל משקים ושוחטים את הביתיות. אלו הם
ביתיות הלנות בעיר מדבריות הלנות באפר:

מסכת סוטר קטן

משקים בית השלחן במזעז ובש
שיצא בתחלה בין מפיצו

אבל אין משקין לא ממי הגשמים ולא ממי הקילון ואין עושין עונות לגפנים:

בראשי חדשים בחנכה ובפורים מענות ומטפחות בזה ובוה אבל לא מקוננות. נקבר המת לא מענות ולא מטפחות. איזהו ענוי שכלן עונות כאחת קינה שאחת מדברת וכלן עונות אחרות שנאמר ולמדנה בנותיכם נהי ואשה רעותה קינה אבל לעתיד לבא הוא אומר בלע המות לנצה ומחה יי אלהים דמעה מעל כל פנים:

מסכת ראש השנה

ארבעה ראשי שנים הם באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באילול ראש השנה למעשר בהמה רבי אליעזר ורבי שמעון אומרים באחד בתשרי. באחד בתשרי ראש השנה לשנים ודשמיטין וליו בלות לנטיעה ולירקות באחד בשבט ראש השנה לאילן בדברי בית שמאי בית הלל אומרים בחמשה עשר בו:

סדר תקיעות שלש של שלש שעור תקיעה בשלש תרועות שעור תרועה בשלש יבבות. תקע בראשונה ומשך בשניה כשתים אין בידו אלא אחת מי שברך ואחר כך נתמנה לו שופר תוקע ומריע ותוקע שלש פעמים. בשם ששליח צבור חיב כך כל יחיד ויחיד חיב. רבן גמליאל אומר שליח צבור מוציא את הרבים ידי חובתו:

מסכת יומא

שבעת ימים קודם יום כפורים מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פלהדרין ומתקנין לו כהן אחר תהתיו שמא יארע בו פסול רבי יהודה אומר

אף אשה אחרת מתקנין לו שמא תמות אשתו שנאמר וכפר בעדו וכעד ביתו. ביתו זו אשתו. אמרו לו אם כן אין לדבר סוף:

האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה. אחטא ויום הכפורים מכפר אין יום הכפורים מכפר. עברות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר עברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו: את זו דרש רבי אליעזר בן עזריה מכל הטאיתכם לפני יי תטהרו עברות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר עברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו. אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מ אהם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם ואומר מקנה ישראל יי מה מקנה מטהר את השמאים אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל:

מסכת סוכה

סכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה רבי יהודה מכשיר. ושאניה גבוהה עשרה טפחים ושאין לה שלשה דפנות ושחמתה מרובה מצלתה פסולה. סכה ישנה בית שמאי פוסלין ובית הלל מכשירין. ואיזה היא סכה ישנה כל שעשאה קודם לחג שלשים יום. אבל אם עשאה לשם חג אפילו מתחלת השנה כשרה:

חל להיות יום אחד להפסיק בנתיים משמר שזמנו קבוע. הנה נוטל עשר הדלות והמתעבב נוטל

שתיים ושבשאר ימות השנה הנכנס נטל שש והיצא
נטל שש. רבי יהודה אומר הנכנס נטל שבע
והיצא נטל חמש. הנכנס יחולקו בצפון והיצאין
בדרום. בילגה לעולם חולקת בדרום ושבועתה
קבועה וחלונה סתומה:

סכת תענית

מאימתי מזכירין גבורות גשמים רבי איעזר אומר
מיום טוב הראשון של חג רבי יהושע אומר
מיום טוב האחרון של חג. אמר לו רבי יהושע
הואיל ואין הגשמים סימן ברכה בחג למה הוא
מזכיר אמר לו רבי איעזר אף אני לא אמרתי
לשאל אלא להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם
בעונתו אמר לו אם בן לעולם יהא מזכיר:

אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היו ימים טובים
לישראל בחמשה עשר באב וכיום הכפורים
שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולים
שלא לביש את מי שאין לו. כל הכלים טעונין
מבילה ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים
ומה היו אומרות בחור שאנא עיניך וראה מה אתה
בורר לך אל תתן עיניך בגוי תן עיניך במשפחה.
שקר החן והכל היופי אשה יראת יי היא תתהלל.
ואמר תנוקה מפרי ידיה ויהללה בשערים מעשה.
וכן הוא אומר צאינה וראינה בנות ציון במלך
שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום
שמחת לבו. ביום חתונתו זו מתן תורה. וביום
שמחת לבו. זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה
בימינו אמן:

סכת שקלים

באחד באדר משמיעים על השקלים ועל הכלאים
בחמשה עשר בו קורים את המגדה בכרבים
ומתקנים את הדרכים ואת הרחבת ואת מקואות
המים ועושים כל צרכי הרבים ומצינים את
הקברות ויוצאים אף על הכלאים:

אוברי התמיד נתנים מחצי כבש ולמטה במזרח
ושל מוספיו נתנים מחצי כבש ולמטה
במערב ושל ראשי חדשים נתנים מתחת פרפוב
המזבח מלמטה. השקלים והכפורים אין נוהגים
אלא בפני הבית אבל מעשר דגו ומעשר בהמה
הכבורות נוהגים בין בפני הבית בין שלא בפני
הבית. המקדיש שקלים ובפורים תרי זה קדש.
דבי שמעון אומר האמר בכורים קדש אינם קדש:

סכת מגילה

מגילה נקראת באחד עשר. בשנים עשר. בשלשה
עשר. בארבעה עשר. ובחמשה עשר. לא
פחות ולא יותר. ברכים המוקפים חומה מימות
יהושע בו נזו. קורים בחמשה עשר. בפרים
ועירות גדולות קורין בארבעה עשר. אלא
שהכפרים מקדימין ליום הפניסה:

מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם. מעשה תמר
נקרא ומיתרגם. מעשה עגל הראשון נקרא
ומיתרגם והשני נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים
מעשה דוד ואמנו. לא נקראים ולא מיתרגמין.
אין כפטירין במרכבה רבי יהודה מתיר. רבי
איעזר אומר אין מפטירין בהודע את ירושלים:

המש עשרה נשים. פוטרות צרותיהן. וצרותיהן. רבי עקיבא אומר. לא על פי אשה ולא על צרותיהן מן החליצה. ומן היבום. עד סופי עבר. ולא על פי שפחה ולא על פי קרובים העולם. ואילו הן בתו ובת בתו ובת בנו ובת אשתו אמרו לו מעשה בבני דוי. שהלכו לצוער עיר ובת בנה ובת בתה. חמותו ואם חמותו. ואם חמיתת מרים וחלה אחד מהם בדרך. והביאו בפונדק. אחותו מאמו ואחות אמו. ואחות אשתו ואשתו חרותם אמרו לפונדקית. איה חברנו אמרה להם אחיו מאמו. ואשת אחיו שלא היה בעולמו. וכלתת וקברתיו. והשיאו את אשתו. אמרו לו. ולא הרי אלו פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן ממהא פהנת בפונדקית. אמר להם לכשתהא החליצה ומן היבום. עד סוף העולם. וקלן אם מתו פונדקית נאמנת. הפונדקית הוציאה להם מקלו או מיאנו או נתגרשו או שנמצאו אילוניות. צרותיהן.

מדת כתובות

מתרות. ואי אתה יכול לומר בחמותו ובאם חמותה נשאת ליום רביעי ואלמנה ליום החמישי ובאם חמיו. שנמצאו אילוניות או שמיאנו:

אמר רבי עקיבא כשירדתי לנהרדעא לעבר השנה ליום השני וביום החמישי שאם היה לו טענת מצאני נחמה איש בית דלי. ואמר לי. שמעת

שאין משיאין את האשה בארץ ישראל על פי עהכל מעלין לארץ ישראל ואין הכל מוציאין. והכל אחד. אלא רבי יהודא בן בבא. ונומיתי לו כה דברים. אמר לי אמור להם משמי אתם יודעים נשים ואחד נשים ואחד עבדים. נשא אשה בארץ שהמדינה הזאת משפשת בניסות מקבלני מרבי ישראל ונרשה בארץ ישראל נותן לה ממעות ארץ גמליא הזקן. שמיאין את האשה על פי עד אחד ישראל נשא אשה בארץ ישראל ונרשה בקפוטקיא וכשפאתי והרציתי הדברים לפני רבן גמליא שמתן לתן לה ממעות ארץ ישראל. נשא אשה בקפוטקיא לדברי. ואמר מצאנו חבר לרבי יהודה בן בבא. נרשה בארץ ישראל נותן לה ממעות ארץ ישראל. מתוך הדברים נזכר רבן גמליא. שנהרגו הרונים בפי שמעון בן גמליאל אומר נותן לה ממעות בתל ארזא. והשיאר בן גמליאל הזקן נשותיהן על פוטקיא. נשא אשה בקפוטקיא ונרשה בקפוטקיא פי עד אחד. והחזקו להיות משיאין. עד מפי עד. מפי עבד מפי אשה. מפי שפחה. רבי אליעזר ורבי

מסכת קדושין

יהושע אומרים אין משיאין את האשה על פי עד בית שמאי אומרים בדינר ובשנה דינר. בכסף. בית שמאי אומרים בדינר ובשנה דינר.

ובית הלל אומרים בפרוטה ובשנה פרוטה. ובמד
הוא פרוטה. אחד משמונה באיסור האטלקי. וקנה
את עצמה בגט ובלמיתת הפעל. הובמה נקניה
בביאה. וקנה את עצמה בחליצה ובמיתת היתבם
רבי יהודה אומר לא ירעה רוק בהמה. ולא יישע
שני רוקים בטלית אחד. וחכמים מתירים
כל שעסקו עם הנשים. לא יתחד עם הנשים
ולא ילמד אדם את בנו אומנות בין הנשים. רב
מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות
נמיה וקלה. ויתפלל למי שהעושר והנבסם של
שאין אומנות שאין בה עניות ועשירות שלא עניות
מן האומנות ולא עשירות מן האומנות אלא הפס
לפי זכותו רבי שמעון בן אפר אומר ראית מימך
נדה ועוף שיש להם אומנות. והן מתפרנסין שלא
בצער. והלא לא נבראו. אלא לשמשני. ואני
נבראתי לשמש את קוני. ומה אלו שנבראו
לשמשני הם מתפרנסים שלא בצער אני שנבראת
לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער
אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי אבא
גודין איש צידן אומר משום אבא גודיא לא ילמו
אדם את בנו חמר גמל ספר ספן רועה והגוני
שאומנותן אומנות לסמים רבי יהודה אומר משם
התמרים רבן רשעים. הגמלים רבן כשרים. הספן
רבן חסידים טוב שברופאים לגיהנם. והקשו
שבטפחים שתפו של עמלק. רבי יהוראי אומר
מניח אני כל אומנות שבועולם. ואינו מלמד את

אל

א

אלא תורה שאדם אוכל משכרה בעולם הזה והקרו
קימת לעולם הבא ושאר כל אומנות אינם כן.
בשאדם בא לידי חולי. או לידי זקנה. או לידי
יסורים. ואינו יכול לעסוק במלאכתו הרי הוא מת
ברעב. אבל התורה אינה כן. אלא משמרתו מכל
דע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקנה בזקנותו
בנערותו מהו אומר. וקני יהודי חליפו כח. בזקנותו
מהו אומר. עוד יגובון בשיבה. וכן הוא אומר
באברהם אבינו. ואברהם זקן בא בימים. ויי ברך
את אברהם בכל מציענו שקים אברהם אבינו את כל
התורה בלהעד שלא נתנה שנאמר עקב אשר שמע
אברהם בקולי וישמור משמרתו מצותי חקותי
ותורותי:

סכת נשין

המביא גט ממדינת הים. צריך שיאמר בפני נכתב
ובפני נחתם. רבן גמליא אומר אף המביא
מרקם ומחגר. רבי אליעזר אומר אפילו מכפר
לודים ללוד. וחכמים אומרים אינו צריך שיאמר
בפני נכתב ובפני נחתם אלא המביא ממדינת הים.
והמוליך והמביא ממדינה למדינה במדינת הים.
צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם. רבן שמעון
בן גמליאל אומר אפילו מהגמוניא להגמוניא:
בית שמאי אומרים לא יגרש אדם את אשתו אלא
אם כן מצא בה דבר ערוה שנזמר כי מצא
בה ערות דבר ובית הלל אומרים אפילו הקדיחה
תבשילו. שנאמר כי מצא בה ערות דבר. רבי
עקיבא אומר אפילו מצא אחרת נאה הימנה
שנאמר והיה אם לא תמצא חן בעיניו:

מסכת סוטה

המקנה לאשתו רבי אליעזר אומר מקנה לה על פי שנים ומשקה על פי עד אחד או על פי עצמו רבי יהושע אומר מקנה לה על פי שנים ומשקה על פי שנים:

משמת רבי מאיר בטלו מושלי משלים משמת רבי עזאי בטלו השקדנים משמת רבן זומא בטלו הדרשנים משמת רבי יהושע פסקה טובה מה העולם משמת רבן שמעון בן גמליא באנוכי ורבי צרות. משמת רבי אליעזר בן עזריא. פסק העושה מן החכמים. משמת רבי עקיבא בטל כבוד התורה. משמת רבי חנינא בן דוסא. בטלו אנשי מעשה. משמת רבי יוסי קמנותא פסקו חסידים ולמה נקרא שמו קמנותא. שהיה קמנותן של חסידים. משמת רבן יוחנן זבאי בטל זיו התקמה. משמת רבן גמליאל הזקן בטל כבוד התורה ומתה טנדה ופרישות. משמת רבי ישמעאל בן פאבי בטל זיו הבהנה. משמת רבי בטלה ענוה ויראת הטא רבי פנחס בן יאיר אומר. משתרב בית המקדש. בושו חברים ובני חורין. וחפו ראשם. ונדלדלו אנשי מעשה וגברו בעלי זרוע ובעלי לשון ואין דורש ואין מבקש ואין שואל. על מי לנו להשען על אבינו שבשמים. רבי אליעזר הגדול אומר מיום שתרב בית המקדש. שרו חכימא למחוי בספריא וספריא כחונא. וחונא בעמא דארעא. ועמא דארעא אוקה ונדלדקה. ואין שוא ואין מבקש. על מי יש לנו להשען. על אבינו שבשמים. בעקבות

משיחא

א

משיחא חוצפא יסגא. ויוקר יאמיר. הגפן תתן ריה. והיין ביוקר. והמלכות תהפך למינות ואין טובחה. בית ועד יהיה לזנות. והגליל יחרב. הגבול יישום. ואנשי הגבול. יסוכבו מעיר לעיר. לא יחוננו. חכמת סופרים תפרח ויראי הטא מאסו והאמת תהא נעדרת. נערים פני זקנים יבנינו. זקנים יעמדו מפני קטנים. בן מגול אב. בת קמה באמה. גלה בחמותה. אויבי איש אנשי פני הדור כפני הכלב. הבן אינו מתבייש מאביו. עד מי יש לנו להשען. על אבינו שבשמים פנחס בן יאיר אומר. זריות מביאה לידי קיות. ונקיות מביאה לידי טהרה. וטהרה מביאה לידי פרישות. ופרישות מביאה לידי קדושה. וקדושה מביאה לידי ענוה. וענוה מביאה לידי יראת הטא. ויראת הטא מביאה לידי חסידות. וחסידות מביאה לידי רוח הקדש. ורוח הקדש מביאה לידי תחית המתים. ותחית המתים בא על ידי אליהו זכור לטוב אמן.

מסכת נדרים

כל בניי נדרים בנדרים וחרמים בחרמים ושבועות בשבועות ונזירות בנזירות. האומר לחברו. מודרני ממך. מפרשני ממך. מרוחקני ממך. שאיני אוכל לך. שאיני טועם לך. אסור. מנדה אני לך. רבי עקיבא היה חבד בזה להחמיר. בנדרים רשעים נדר בנזיר ובקרבו שבועה. בנדרים בשרים. לא אמר כלום בנדרותם נדר בנזיר ובקרבו:

בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִים שְׁדֵשׁ נְשִׁים יוֹצְאוֹת וְנִטְלוּ
בְּתֵבָה. הַאוֹמֵרֵת טְמֵאָה אֲנִי לָךְ. שְׁמַיִם
בִּינִי לְבִינְךָ. נְטוּדָה אֲנִי מִן הַיְהוּדִים. הָזֵרוּ לִוְמוֹ
שְׂדֵא תֵהָא אֲשֶׁה נּוֹתַנְתָּ עֵינֶיהָ בְּאַחַר וּמִקְלָקְלוֹ
עַל בְּעֵלָהּ אֵלָּא הַאוֹמֵרֵת טְמֵאָה אֲנִי לָךְ. תְּבִי
רְאִיָּה לְדַבְרֶיהָ. שְׁמַיִם בִּינִי לְבִינְךָ. יַעֲשׂוּ דַרְ
בְּקִשָּׁה. נְטוּלָה אֲנִי מִן הַיְהוּדִים יִפְרַח חֲלָקוֹ. וְתֵהָ
מִשְׁמֶשֶׁתּוֹ וְתֵהָא נְטוּדָה מִן הַיְהוּדִים:

סככת נזיר

כָּל כְּנֻזֵי נְזִירוֹת כְּנִזְרוֹת. הַאוֹמֵר אֵהָא הָרִי זֶה נְזִיר. אוֹ אֵהָא
נְזִיר. נְזִיר נְזִיק גְּזִית פְּזִית. הָרִי זֶה נְזִיר. הָרִינִי כְּזֶה הָרִי
מִסְלִסְל. הָרִינִי מִבְּלַבְל. הָרִי עָלִי לְשִׁלּוֹחַ פְּרַע. הָרִי זֶה נְזִיר
הָרִי עָלִי צְפוּרִים רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר נְזִיר. וְחֲכָמִים אֵינִי נְזִיר
נְזִיר הָיָה שְׂמוּאֵל. כְּדַבְּרֵי רַבִּי נְהוֹרָאִי שֶׁנֶּאֱמַר וּמִזְרָה לְ
יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ. נֶאֱמַר בְּשִׁמְשׁוֹן מִזְרָה וְנֶאֱמַר בְּשִׁמּוּאֵל מִזְרָה
מִה מִזְרָה הָאֲמִירָה בְּשִׁמְשׁוֹן נְזִיר. אֵף מִזְרָה הָאֲמִירָה
בְּשִׁמּוּאֵל נְזִיר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי. וְהֵלֵא אֵין מִזְרָה אֵלָּא שֶׁל בְּשִׁ
וְדָם. אָמַר לוֹ רַבִּי נְהוֹרָאִי. וְהֵלֵא כְּבֵר נֶאֱמַר נִיאֲמַר שְׂמוּאֵל
אֵיךְ אֵלָּךְ. וְשָׁמַע שְׂאוּר וְהִרְגִנִי שֶׁכְּבֵר הָיָה עָלָיו מִזְרָה שֶׁ
כְּשֵׁר וְדָם: קריש דרבנן

סדר נזיקין

בבא קמא

אַרְבַּעַה אַבוֹת נְזִיקִין. הַשּׁוֹר וְהַבּוֹר. וְהַמְּבַעַ
וְהַהֲבַעַר. לֹא הָרִי הַשּׁוֹר. כְּהָרִי הַמְּבַעַ
וְלֹא הָרִי הַמְּבַעַה כְּהָרִי הַשּׁוֹר. וְלֹא זֶה וְזֶה שֶׁ
בְּהֵם רוּחַ חַיִּים. כְּהָרִי הָאֵשׁ. שְׂאִין כּוֹ רוּחַ חַיִּים
וְלֹא זֶה וְזֶה שֶׁדָּרְבָן לִיקָךְ וְלִהְיוֹק. כְּהָרִי הַבּוֹר שֶׁ
דָּרְבָן לִיקָךְ וְלִהְיוֹק הַצַּד הַשְּׂוֹה שֶׁבְּהֵן. שְׂדֵר

לְהוֹיֵק. וְשְׂמִירְתָן עָלֶיךָ. וּכְשֶׁהוֹיֵק הֵב הַמּוֹיֵק.
לְשִׁלָּם תְּשַׁלּוּמֵי נֹזֵק בְּמִיטֵב הָאָרֶץ:
מוֹכֵין שֶׁהַכּוֹבֵם מוֹצִיא הָרִי אֵלָּו שְׁלוֹ. וְשֶׁהַפּוֹרֵק
מוֹצִיא. הָרִי אֵלָּו שֶׁל בְּעַל הַבַּיִת. הַכּוֹבֵם
נוֹטֵל שְׁדֵשָׁה חוֹטִיִן. וְהֵן שְׁלוֹ. יִתֵּר מִכֵּן הָרִי אֵלָּו
שֶׁל בְּעַל הַבַּיִת. אִם הָיָה הַשְּׁחוֹר עַל גְּבִי הַדְּבָן.
נוֹטֵל אֵת הַכֹּל וְהֵן שְׁלוֹ. הַחֵטִיט שֶׁשִּׁיר מִן הַחֵטִיט כְּדִי
לְתַפּוֹר בּוֹ וּמִטְלִית שֶׁהוּא שֶׁל שֶׁל שֶׁל. הָרִי אֵלָּו
שֶׁל בְּעַל הַבַּיִת. מִה שֶׁהִתְרַשׁ מוֹצִיא כְּמַעְצָר. הָרִי
אֵלָּו שְׁלוֹ. וּבְכַשִּׁיל שֶׁל בְּעַל הַבַּיִת וְאִם הָיָה עוֹשֶׂה
אַצֵּל בְּעַל הַבַּיִת אֵף הַנְּסוּרֵת שֶׁל בְּעַל הַבַּיִת:

בבא מציעא
שְׁנַיִם אוֹחְזִין בְּטְלִית זֶה אָמַר אֲנִי מְצֵאתִיהָ
וְזֶה אָמַר אֲנִי מְצֵאתִיהָ. זֶה אָמַר כְּדָה שְׁדִי וְזֶה
אָמַר כְּדָה שְׁדִי זֶה יִשְׁבַּע שְׂאִין לוֹ כֹּה פְּחוֹת מִחֲצִיָּה
וְזֶה יִשְׁבַּע שְׂאִין לוֹ כֹּה פְּחוֹת מִחֲצִיָּה וְיַחֲלוּקוּ. זֶה
אָמַר כְּדָה שְׁדִי. וְזֶה אָמַר חֲצִיָּה שְׁדִי. הָאֵמַר כְּדָה
שְׁדִי. יִשְׁבַּע שְׂאִין לוֹ כֹּה פְּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה חֲלָקִים.
וְהָאֵמַר חֲצִיָּה שְׁדִי יִשְׁבַּע שְׂאִין לוֹ כֹּה פְּחוֹת מִרְבִּיעַ
זֶה נוֹטֵל שְׁלֹשָׁה חֲלָקִים וְזֶה נוֹטֵל רְבִיעַ:

שְׁתֵּי גִנּוֹת זוֹ עַל גֵּב זוֹ וְהַיֹּרֵק בְּנִתִים רַבִּי מֵאִיר
אָמַר שֶׁל עֲדִיּוֹן. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר שֶׁל תַּחְתּוֹן.
אָמַר רַבִּי מֵאִיר אִם יִרְצֶה הָעֲדִיּוֹן לְקַח אֵת עֲפָרוֹ.
אֵין כַּאֲן יִרְק. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אִם יִרְצֶה הַתַּחְתּוֹן
לְקַח אֵת גִּנְתּוֹ עֲפָר. אֵין כַּאֲן יִרְק. אָמַר רַבִּי
מֵאִיר מֵאַחַר שֶׁשְּׁנֵיהֶם יְכוּלִין לְמַחוֹת זֶה עַל זֶה
רוֹאִים מֵהֵיבֵן יִרְק זֶה חֵי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כָּל

שהעליון

שהעליון יכול לפשוט את ידו ולטול הרי הוא שדי והשאר של תחתון:

מסכת בבא בתרא

השתפין שרצו לעשות מחיצה פתחה בונין את הכותל באמצע מקום שנהגו לבנות גזית כפיסין לבנים בונים הכל כמנהג המדינה בגזיל זה נותן שלשה טפחים וזה נותן שלשה טפחים בגזית זה נותן טפחים ומחצה וזה נותן טפחים ומחצה כפיסין זה נותן טפחים וזה נותן טפחים בלבנים זה נותן טפח ומחצה וזה נותן טפח ומחצה לפיכך אם נפל הכותל המקום והאבנים של שניהם:

המלוה את חברו בשטר גובה מנכסים משעבדים על ידי עדים גובה מנכסים בני חורין הוציא עליו כתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכסים בני חורין ערב הוציא לאחר חתום שמרות גובה מנכסים בני חורין מעשה בא לפני רבי ישמעאל ואמר גובה מנכסים בני חורין אמר לו בן ננס אינו גובה לא מנכסים משעבדין ולא מנכסים בני חורין אמר לו למה אמר לו הרי החונק את אחי בשוק ומצאו חברו ואמר לו הנה לו ואני נותן לך פטור שלא על אמונתו הלוהו ואיזהו ערב שהוא חייב הלוהו ואני נותן לך חייב שכן על אמונתו הלוהו אמר רבי ישמעאל הרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות שאין לך מקצוע בתורה גדול מהן שהן כמעין הנובע והרוצה שיעסוק בדיני ממונות ישמש את שמעון בן ננס:

דיני ממונות בשלשה גזלות והכלות בשלשה נזק וחצי נזק תשלומי כפל ותשלומי ארבעה יחמשה בשלשה האונס והמפתה והמוציא שסרע בשלשה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים מוציא שסרע בעשרים ושלשה משום שישוב דיני נפשות המתנבא בשם ע"א ואומר כך אמרה ע"א אפילו כיון את ההלכה לטמא את הטמא ולטהר את הטהור הבא על אשרת איש כיון שנכנסה לרשות הבעל לנשואין אף על פי שלא נבעלה הבא עליה הרי זה בחנק וזוממי בת כהן יבועלה שכל הזוממין מקדימין לאותה מיתה חוץ מזוממי בת כהן ויבועלה:

מסכת מכות

ביצד העדים נעשים זוממין מעידים אנו באיש פלוני שהוא בן גרושה או בן חליצה אין אומרים יעשה זה בן גרושה או בן חליצה תחתיו אלא לוקה ארבעים מעידין אנו באיש פלוני שהוא חייב גלות אין אומרים זה יגלה תחתיו אלא לוקה ארבעים מעידין אנו באיש פלוני שגרש את אשתו ולא נתן לה כתבתה והלא בין היום ובין למחר סופו ליתן לה כתבתה אומדין כמה אדם רוצה ליתן בכתבתה של זו שאם נתאמנה או נתגרשה ואם מתה יירשנה בעלה מעידין אנו באיש פלוני שהוא חייב לחברו אלק זו על מנת ליתן לו מכאן ועד שלשים יום והוא אומר מכאן ועד עשר שנים אומרים כמה אדם רוצה ליתן ויהיו בידו אלק זו בין נותנן מכאן ועד שלשים יום בין נותנן מכאן ועד עשר שנים:

רבי חנניא בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא
לפנות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה
ומצות שנאמר יי הפץ למען צדקו יגדיל תורה
ויאמרו:

מסכת שבועות

שבועות שתיים שהן ארבע. ידיעות המומאה שתיים
שהן ארבע. יציאות השבת שתיים שהן
ארבע. מראות נגעים שתיים שהן ארבע:
חיבן שורי אמר לו אני יודע מה אמה סת. והוא
שמת או נשבר. או נשבה או נגנב או נאבד.
משביעך אני ואמר אמן חיבן אמר לנושא שקר
ולשוכר חיבן שורי אמר לו מת והוא שנשבר או
נשבה. נשבר והוא שמת או נשבה. נשבה והוא
שמת או נשבר. נגנב והוא שנאבד נאבד והוא
שנגנב משביעך אני ואמר אמן פטור: מת או
נשבר או נשבה והוא שנגנב או שנאבד משביעך
אני ואמר אמן חיבן. נאבד או נגנב והוא שמת או
נשבר או נשבה. משביעך אני ואמר אמן פטור.
זה הכלל כל המשנה מחובה לחובה. ומפטור
לפטור. ומפטור לחובה פטור. מחובה לפטור
חיבן. זה הכלל כל הנשבע להקל על עצמו חיבן.
להחמיר על עצמו פטור:

מסכת ערוות

שמאי אומר כל הנשים דין שעתן והלל אומר
מפקידה לפקידה אפילו לומים תרבה ותכמים
אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא מעת
לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה. ומפקידה
לפקידה ממעטת על יד מעת לעת כל אשה שישלה
יסת יהיה שעתה המשמשת בעדים הרי זו כפקידה

כמעטת על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה:
אמר רבי יהושע מקבל אני מרבן יוחנן בן נבאי
ששמע מרבו ורבו מרבו הלכה למשה מסיני
שאין איהו בא לשמא ולטהר לרחק ולקרוב. אלא
לרחק המקורבים בירוע. ולקרוב המרחקים בירוע.
משפחת בית צריפה היתה בעבר תורה. ורחקה
בן ציון בירוע. ועוד אחרת היתה עם. וקרבה בן
ציון בירוע. כנון אלו איהו בא לשמא ולטהר לרחק
ולקרוב: רבי יהודה אומר לקרב. אכל לא לרחק.
רבי שמעון אומר. להשוות המחלוקת. ותכמים
אומרים לא לרחק ולא לקרב. אלא לעשות שלום
בעולם שנאמר הקני שולח לבם את איהו הנביא
ונומר והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על
אבותם:

מסכת עבודה זרה

לפני אידהון של עבודת אילים. שלשה ימים.
אסור לשאת ולתת עמהם להשאיל ולשאל
מהן. להלוותן וללוות מהן. לפרען ולפרע מהן.
רבי יהודה אומר נפרעין מהן מפני שהוא מצר
לו. אמרו לו אף על פי שמצר היא עבשיו שמח
הוא לאחר זמן:

הלוקח כלי תשמיש מן הנכרי את שדוהו להטביל
יטביל. להגעיל יגעיל. ללבן יאור ולבן
באור. השמוד והאם בלה מלבן באור ותסבין שפה
והיא טהורה:

מסכת אבות

משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע
לזקנים. וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה
לאנשי כנסת הגדולה. הם אמרו שלשה דברים

היו מתונים בדין. והעמידו תלמידים הרבה ועשו סוג לתורה:

בן האהא אומר לפנים צערא אנרא: כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא ברא אלא לכבודו. שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו ויצרתיו אף עשיתיו. ואמר יי ומלך לעולם ועד: אמר רבי הנביא בן עקשיא רצה המקום לזכות את ישראל. לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר יי הפץ למען צדקו ויגדיל תורה ויאדיר:

מסכת תרומות

הורו בית דין לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה והלך התיחיד ועשה שונג על פיהם בין שעשו ועשה עמהם. בין שעשו ועשה אחריהן. בין שלא עשו ועשה פטור. מפני שתלה בבית דין. הורו בית דין וידע אחד מהם שפטעו או תלמיד והוא ראוי להוראה והלך ועשה על פיהן. בין שעשו ועשה עמהן בין שעשו ועשה אחריהן בין שלא עשו ועשה הרי זה תיב. מפני שלא תלה בבית דין. וההכלל התולה בעצמו תיב והתולה בבית דין פטור:

בהן קודם לדוי לוי לישראל ישראל לממזר וממזר לנתין ונתין לגר וגר לעבד משחרר אימתי בזמן שקלם שוים. אבל אם היה ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ: קדים דרכן

סדר קדשים

מסכת זבחים

כל הובחים שגזבהו שלא לשמן בשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם הובחה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. הפסח בזמנו והחטאת בכל זמן. רבי

אליעזר אומר אף האשם. הפסח בזמנו והחטאת והאשם בכל זמן. אמר רבי אליעזר החטאת באה על חטא. והאשם בא על חטא מהחטאת פסולה שלא לשמה אף האשם פסול שלא לשמו:

אלו קדשים קרבים במשכן קדשים שהקדשו למשכן קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בכמה. קרבנות היחיד שהקדשו למשכן וקרבו במשכן. ואם הקריבם בכמה פטור. מה בין במת יחיד לבמת צבור סמיכה ושחיטת צפון ומתן סביב ותנופה והגשה. רבי יהודה אומר אין מנחה בכמה וכהוין ובגדי שרת וכלי שרת וריח ניחוח ומחיצה בדמים ורחוץ ידים ורגלים. אבל הזמן והנותר והטמא שוין בזה ובזה:

מסכת מנחות

כל המנחות שנקמצו שלא לשמן בשרות אלא שלא עלו לבעלים לשם הובחה חוץ ממנחת חומא ומנחת קנאות. מנחת חומא ומנחת קנאות שקמצן שלא לשמן. נתן בכלי והלך והקטיר שלא לשמן או לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן ולשמן פסולות כיצד לשמן ושלא לשמן לשמן ולשמן חומא ולשמן מנחת גרבה. או שלא לשמן ולשמן לשמן מנחת גרבה ולשמן מנחת חומא:

נאמר בעולת בהמה אשה ריח ניחוח ובעולת העוף אשה ריח ניחוח ובמנחה אשה ריח ניחוח ללמד שאחד המרבה ואחד הממעיטו בלבד שייכו אדם את דעתו לשמים:

מסכת חולין

הכל שוחטין ושחיטתו כשרה חוץ מחרש שומד

וְקָטַן שָׂמָא יִקְלְקְלוּ בְשַׁחֲטָתָן. וְכוּלֵן שִׁשְׁחָטוּ
וְאַחֲרֵיהֶם רוֹאִין אוֹתָם שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָה. שְׁחִיטָת נְכָרִי
נִבְלָה וּמִטְמֵאָה בְּמִשָּׁא. הַשּׁוֹחֵט בְּלִילָה וְכוּן הַסּוּמָא
שִׁשְׁחָט שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָה הַשּׁוֹחֵט בְּשֶׁבֶת וּבִיּוֹם
הַבְּפוּרִים אֵף עַל פִּי שְׂמֵת חַיִּב בְּנִפְשׁוֹ שְׁחִיטָתוֹ
כְּשֶׁרָה:

לֹא יִטּוּל אָדָם אִם עַל בְּנִים אֲפִילוּ לְטַהֵר אֶת הַמְצוּרָע
וְמָה אִם מְצוּה קָדָה שֶׁהִיא כְּאִסּוּר אִמְרָה תוֹרָה
לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהָאֲרָבֶת יָמִים. קַל וְחוֹמֵר עַל מִצֵּית
הַמּוֹרוֹת שֶׁבַת תוֹרָה:

מסכת בכורות

הַלּוֹקֵחַ עֵבֶר חֲמוּרוֹ שֶׁל נְכָרִי וְהַמוֹכֵר לוֹ אֵף עַל פִּי
שְׂאִינוֹ רִשְׁאֵי וְהַמְשִׁתֵּתָף לוֹ וְהַמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ
וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקַבְלָה פְטוּר מִן הַבְּכוּרָה. שֶׁנֶּאֱמַר
בְּיִשְׂרָאֵל אֲבָל לֹא בְּאַחֲרֵיהֶם. כֹּהֲנִים וְלוֹוִיִּם פְטוּרִים
מִקֵּד וְחוֹמֵר. אִם פְטוּרוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָר דִּין הוּא
שִׁיפְטוּרוֹ שֶׁל עֲצָמָן:

יֵצְאוּ שָׁנִים בְּאַחַד מוֹנֶה אוֹתָם שָׁנִים. שָׁנִים מִנָּאֵן
אַחַד תְּשִׁיעִי וְעִשִׂירִי מִקְלָקְלִים. יֵצְאוּ תְשִׁיעִי
וְעִשִׂירִי בְּאַחַד תְּשִׁיעִי וְעִשִׂירִי מִקְלָקְלִין. קָרָא
לְתְשִׁיעִי עִשִׂירִי וְלְעִשִׂירִי תְשִׁיעִי וְלְאַחַד עֶשֶׂר עִשִׂירִי
שֶׁלִשְׁתֶּם מִקְדָּשִׁים. הַתְשִׁיעִי נֹאכֵל בְּמוֹמוֹ וְהַעִשִׂירִי
מֵעֶשֶׂר וְאַחַד עֶשֶׂר קָרַב שְׁלָמִים וְעָשָׂה תְמוּרָה.
דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְכוּי יֵשׁ תְמוּרָה
עָשָׂה תְמוּרָה. אָמְרוּ מִשּׁוֹם רַבִּי מֵאִיר אֵלּוּ הָיָה
תְמוּרָה לֹא הָיָה קָרַב. קָרָא לְתְשִׁיעִי עִשִׂירִי וְלְעִשִׂירִי
תְמוּרָה לֹא הָיָה קָרַב. קָרָא לְתְשִׁיעִי עִשִׂירִי
וְלְעִשִׂירִי וְלְאַחַד עֶשֶׂר עִשִׂירִי אִין אַחַד עֶשֶׂר:

וְהַהִבְלֵל כָּל שְׂלֵא נֶעְקַר שֵׁם עִשִׂירִי מִמֶּנּוּ אִין אַחַד
עֶשֶׂר מִקְדָּשׁ:

מסכת ערכין

הַכֹּל מֵעִרְיָכִין וְנִעְרָכִין. נוֹדָרִים וְנִדְרִים כֹּהֲנִים וְלוֹוִיִּם
וְיִשְׂרָאֵים. נְשִׁים וְעֹבְדִים טוֹמְטוֹם וְאַנְדְרוּגִינוֹם
נוֹדָרִים וְנִדְרִים וּמֵעִרְיָכִין אֲבָל לֹא נִעְרָכִין שְׂאִינוֹ
נֶעְרָךְ אֲדָא זָכַר וְדָאִי וְנִקְבָה וְדָאִיתָּ. חֲרַשׁ שׁוֹטֵרָה
וְקָטַן נִדְרִים וְנִעְרָכִים אֲבָל לֹא נוֹדָרִים וְדָא מֵעִרְיָכִים
מִפְּנֵי שְׂאִין בָּהֶם דַּעַת. פְּחוּת מִכֵּן חֲדָשׁ נִדָּר אֲבָל
לֹא נֶעְרָךְ:

יִשְׂרָאֵל שִׁירַשׁ אֶת אָבִי אִמּוֹ לוֹי. אִינוֹ גּוֹאֵל בְּסִדְר
הַזֶּה. וְכוּן לוֹי שִׁירַשׁ אֶת אָבִי אִמּוֹ יִשְׂרָאֵל
אִינוֹ גּוֹאֵל בְּסִדְר הַזֶּה: שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בְתִי עֲרֵי הַלוֹוִים
עַד שִׁיְהֵא לוֹי וּבְעֲרֵי הַלוֹוִים דְּבָרֵי רַבִּי וְחַכְמַיִם
אוֹמְרִים אִין הַדְּבָרִים אֲמוּרִים אֲלָא בְעֲרֵי הַלוֹוִים:
אִין עוֹשִׂים שְׂדֵה מְגֵרֶשׁ וְלֹא מְגֵרֶשׁ שְׂדֵה וְלֹא מְגֵרֶשׁ
עִיר וְלֹא עִיר מְגֵרֶשׁ אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמָה דְּבָרִים
אֲמוּרִים בְּעֲרֵי הַלוֹוִים אֲבָל בְּעֲרֵי יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים שְׂדֵה
מְגֵרֶשׁ וְלֹא מְגֵרֶשׁ שְׂדֵה. מְגֵרֶשׁ עִיר וְלֹא עִיר מְגֵרֶשׁ
כִּדִּי שְׂלֵא יַחֲרִיבוּ אֶת עֲרֵי יִשְׂרָאֵל. הַכֹּהֲנִים וְהַלוֹוִים
מוֹכְרִים לְעוֹלָם וְגוֹאֲלִים לְעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר גְּאוּלַּת
עוֹלָם תִּהְיֶה לְלוֹוִים:

מסכת תמורה

הַכֹּל מִמִּירִים אַחַד אֲנָשִׁים וְאַחַד נְשִׁים. לֹא שְׂאָדָם
רִשְׁאֵי לְהַמִּיר אֲלָא שְׂאָם הַמִּיר מוֹמֵר וְסוֹפְנֵן
אֶת הָאֲרָבַעִים. הַכֹּהֲנִים מִמִּירִים אֶת שְׂלָהֶם וְיִשְׂרָאֵל
מִמִּירִים אֶת שְׂלָהֶם. אִין הַכֹּהֲנִים מִמִּירִים לֹא
בַחֲטָאת וְלֹא בְּאִשְׁמוּדָא בְּבְכוּרָה. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן
בֶּן נְוּרִי וְכוּי מִפְּנֵי מָה אִין מִמִּירִים בְּבְכוּרָה. אָמַר לוֹ

רבי עקיבא חטאת ואשם מתנה לכהן והבכור
מתנה לכהן מה חטאת ואשם אין ממירים בו אף
בכור לא ימירנו בו. אמר לו רבי יוחנן בן נורי מה
לי אינו ממיר בחטאת ואשם שאין זכים בהם
בחייהם תאמר בכור שזכים בו בחייו. אמר לו
רבי עקיבא והלא כבר נאמר והיה הוא ותמורתו
יהיה קדש. היכן קדושה הלה עליו בבית הבעלים
אף תמורה בבית הבעלים:

כל הקדשים שנשחטו חויץ לזמנן וחויץ למקומן הרי
אלו ישראל. אשם תלוי ישרף רבי יהודה אומר
יקבר חטאת העוף הבאה עד ספק תשרף רבי
יהודה אומר ישילנה לאמה. כל הנשרפים לא
יקברו וכד הנקברים לא ישרפו. רבי יהודה אומר
אם רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הקברים
רשאי. אמרו לו אינו מתר לשנות:

מסכת כריתות

שלשים ושש כריתות בתורה. הבא על האם ועל
אשת האב ועל הכלה. הבא על הזכר ועל
הבהמה ואשה המביאה את הבהמה עליה. הבא
על אשה ובתה ועל אשת איש. הבא על אחותו ועל
אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל
אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה. המגדף
והעובר עבודת אילים והנותן מזרעו למולד ובעל
אוב. המחלל את השבת. הטמא שאכל את הקדש.
והבא למקדש טמא. האוכל חלב ודם. נותר ופגול.
השוחט והמעלה בחיץ. האוכל חמץ בפסח.
האוכל והעשה מלאכה ביום הכפירים. והמפסח

את השמן והמפסח את הקטורת. והסד בשמן
המשחה. הפסח והמילה במצות עשה:

רבי שמעון אומר כבשים קודמין לעזין בכל מקום
יכול מפני שהן מובחרין מהן תלמוד לומר אם
כבש יביא קרבנו לחטאת מלמד שישניהן שקולין.
תורין קודמין לבני יונה בכל מקום יכול מפני שהן
מובחרין מהן תלמוד לומר יבן יונה או תור לחטאת
מלמד שישניהן שקולין האב קודם לאם בכל מקום
יכול שבבוד האב עורף על כבוד האם תלמוד
לומר איש אמו ואביו תיראו מלמד שישניהן שקולין
אבל אמרו חכמים האב קודם לאם בכל מקום מפני
שהוא ואמו חייבין בכבוד אביו וכן בתלמוד תורה
אם זכה הבן לפני הרב הרב קודם את האב בכל
מקום מפני שהוא ואביו חייבין בכבוד רבו:

מסכת מעילה

קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלין בהן שחטו
בדרום וקבל דמן בצפון. בצפון וקבל דמן
בדרום. שחטן ביום וזרק בלילה. בלילה וזרק ביום.
או ששחטן חויץ לזמנם וחויץ למקומם מועלים בהם.
כלל אמר רבי יהושע. כל שהיה לה שעת התר
לכהנים. אין מועלים בה. ושלא היה לה שעת
התר לכהנים מועלים בה. איזו היא שהיה לה שעה
התר לכהנים. שלנה. ושנטמאת ושיצאה. איזו היא
שלא היה שעת התר לכהנים. שנשחטה חויץ לזמנה
וחויץ למקומה. ושקבלו פסולים. וזרקו את דמה:
פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכים. או שאמר
פרוטה בכים זה הקדש. כיון שהוציא את

הראשונה מעל. דברי רבי עקיבא והכמים אומרים
עד שיוציא את כל הכיס. ומודה רבי עקיבא באומר
פרוטה מן הכיס זה הקדש שהוא מוציא והולך. עד
שיוציא את כל הכיס:

מסכת תמיד

בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש.
בבית אבטינס ובבית הניצוץ. ובבית
המוקד. בית אבטינס ובית הניצוץ היו עליות.
והרוכים שומרים שם. בית המוקד כפה. ובית גדול
היה מוקף רוכדים של אבן. וזקני בית אבטינס
שם ומפתחות העזרה בידם. ופרחי כהונה איש
כסותו בארץ. לא היו ישנים בבגדי קדש. אלא
פושטים ומקפלין ומניחים אותם תחת ראשיהם.
ומתכפסים בכסות עצמם. אירע קרי לאחד מהם.
ויצא והולך לו במספה ההולכת תחת הבירה.
והנרות דולקות מכאן ומכאן. עד שהוא מגיע לבית
הטבילה. ומדורה היתה שם. ובית כסא של כבוד.
וזה היה כבודו מצאו נעול. ידוע שיש שם אדם.
פתוח ידוע שאין שם אדם. ירד וטבל עלה וגסתפן.
ונתחמם פנגר המדורה. בא וישב לו אצל אחיו
הכהנים. עד שהשערים נפתחים ויוציא והולך לו.
השיר שהיו הקוים אומרים במקדש ביום הראשון
היו אומרים. ליי הארץ ומלואה וגומר: בשני
היו אומרים. גדיל יי ומהלל מאד וגומר: בשלישי
היו אומרים. אלהים נצב בעדת וגומר: ברביעי היו
אומרים. לא נקמות יי: בחמישי היו אומרים. הרנינו
לאהים עזנו הריעו לאהי יעקב: בששי היו אומרים.
יי מלך גאות לבש וגומר: בשבת היו אומרים.

מזמור שיר ליום השבת. מזמור שיר לעתיד
לבא ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

מסכת מדות

בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש. בבית
אבטינס ובבית הניצוץ ובבית המוקד. והלויים
בעשרים ואחד מקום. חמשה על חמשה שערי הר הבית
ארבע על ארבע פנותיו מתוכו. חמשה על חמשה שערי
העזרה. ארבע על ארבע פנותיו מבחוץ. ואחד בלשכת
הקרבן. ואחד בלשכת הפרוכת. ואחד לאחורי בית הכפורת:
שכדרום לשכת העץ. לשכת הגזלה. לשכת הנזית.
לשכת העץ. אמר רבי אליעזר בן יעקב. שכחתי
מה היתה משמשת. אבא שאול אומר לשבת כהן גדול
היתה. והיא היתה אחורי שתייהם. ונג שלשתן שונה.
לשכת הגזלה שם היה בור הגזלה קבוע. והנקנל נתון
עליו. ומשם מספיקין מים לכל העזרה. לשכת הנזית. שם
היתה סנהדרי גדולה של ישראל וישבת. ודנה את הכהונה
וכהן שנמצא בו פסול לובש שחורים ומתעטף שחורים.
ויצא והולך לו. ושלא נמצא בו פסול. לובש לבנים
ומתעטף לבנים. נכנס ומשמש עם אחיו הכהנים.
ויום טוב היו עושים שרא נמצא פסול בזרעו של
אהרן הכהן. וכך היו אומרים ברוך המקום ברוך הוא
שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן. וברוך הוא שגבר
באהרן ובניו. לעמוד לשבת לפני יי בבית קדשי הקדשים:

מסכת קנים

חטאת העוף נעשת למטה וחטאת בהמה למעלה
עלת העוף נעשת למעלה. ועלת בהמה למטה.

אם שנה בודד ובוה פסול. סדר קנים כך הוא
החובה. אחד השאת ואחד עולה. בנדרים ונדבות
כלם עולות. איזהו נדר האומר הרי עלי עולה.
ואיזהו נדבה האומר הרי זו עולה. מה בין נדרים
לנדבות אלא שהנדרים מתו או נגנבו חיבים
באחריותם. ונדבות מתו או נגנבו אין חיבים
באחריותם:

האשה שאמרה הרי עלי קן כשאלה זכר ילדה זכר
מביאה שתי קנים. אחת לנדרה ואחת
לחובתה. נתנתן לכהן והכהן צריך לעשות שלשה
פרידות מלמעלן. ואחת מלמטן. לא עשה כן אלא
עשה שתיים למעלה ושתיים למטה: גמלד צריכה
להביא עוד פרידה אחת. ויקרבנה למעלה ממין
אחד. משני מינין תביא שתיים. פרשה נדרה.
צריכה להביא עוד שלש פרידות ממין אחד. משני
מינין תביא ארבע. קבעה נדרה. צריכה להביא
עוד חמש פרידות ממין אחד. משני מינים תביא
שש. נתנתן לכהן ואין ידוע מה נתנה הלקד הכהן
יעשה ואין ידוע מה עשה צריכה להביא עוד ארבע
פרידות לנדרה. ושתיים לחובתה. והשאת אחת.
בן עזאי אומר שתי השאות. אמר רבי יהושע. והו
שאמרו כשהוא חי קולו אחד. וכשהוא מת קולו
שבעה. כיצד קולו שבעה שני קרניו שתי חצוצרות.
שני שוקיו שתי חלילים עורו לתוף מעיו לנגלים.
בני מעיו לכנורות ויש אומרים אף צמרו לתבלת.
רבי שמעון בן עקשיא אומר וקני עם הארץ. כל זמן
שמזקינין דעתן מטרפת עליהם שנאמר מסיר שפך

לנאמנים וטעם זקנים יקה. אבל זקני תורה אינם כן
אדא כל זמן שמזקינים דעתם מתישבת עליהם
שנאמר בישישם חכמה ואורך ימים תבונה:

קדיש דרבנן

סדר טהרות

מסכת מקואות

שש מעלות במקואות זו למעלה מזו. וזו למעלה
מזו. מי נכאים. שתה טמא ושתה טהור טמא.
שתה טמא ומלא בכלי טהור טמא. שתה טמא
ונפל כפר של תרומה אם הדיח טמא. ואם לא
הדיח טהור:

אכל אוכלים טמאים. ושתה משקים טמאים. טבל
והקיאו. טמאים. מפני שאינן טהורים בנות.
שתה מים טמאים. טבל והקיאו טהורים. מפני
שהם טהורים בנות. בלע טבעת טהורה. נכנס
לאהל המת. הוזה ושנה וטבל והקיאו. הרי היא
כמות שהיתה. בלע טבעת טמאה. טבל ואוכל
בתרומה. הקיאו טמאה וטמאתו. חע שהוא תחוב
באדם. בזמן שהוא נראה חוצץ ואם אינו נראה
טבל ואוכל בתרומתו:

מסכת טרה

רבי אליעזר אומר. עגלה בת שנתה. ופרה בת
שתיים. וחכמים אומרים. עגלה בת שתיים
ופרה בת שלש. או בת ארבע. רבי מאיר אומר.
אף בת חמש כשרה הזקנה אדא שאין ממתנין
לה שמא תשחיר שלא תפסל. אמר רבי יהושע לא
שמעתי. אלא שלשית. אמרו למה הלשון שלשית.
אמר להם כך שמעתי סתם. אמר בן עזאי אני
אפרש. אם אומר אתה שלשית לאחרות במניני

ובשאתה אומר שלשית בת שלש שנים. כיוצא בו
אמרו פרס רבעי. אמרו לו. מה הלשון רבעי. אמר
להם כך שמעתי סתם. אמר בן עזאי אני אפרש.
אם אומר אתה רבעי לאחרים במנין. וכשאתה
אומר רבעי בן ארבע שנים. כיוצא בו אמרו האוכל
בבית המנוגע פרס. משלשה לקב. אמרו לו אמור
משמונה עשרה לסאה. אמר להם כך שמעתי סתם.
אמר בן עזאי אני אפרש. אם אומר אתה משלש
לקב. אין בו חלה. וכשאתה אומר משמונה עשרה
לסאה מעטתו חלתו:

טבל את האזוב ביום והזה ביום כשר. ביום והזה
בלילה. בלילה והזה ביום. ביום והזה ביום
שלאחריו. פסול. אבל הוא עצמו טובל בלילה.
ומזה ביום. שאין מוין עד שתניח החמה. וקלן שעשו
משעלה עמוד השחר כשר:

מסכת ידים

מי רביעית נוטלין לידים. לאחד אף לשנים
מחצית לוג. לשלשה או לארבע מדונג חמשה
ולעשרה למאה רבי יוסי אומר ובלבד שלא יפחות
לאחרון שבהם מרביעית מוסיפין על השניים. ואין
מוסיפין על הראשונים:

אמר צדוקי גדילי. קובל אני עליכם פרושים שאתם
כותבין את המושל עם משה בגט. אמרו
פרושים. קובלים אנו עליך צדוקי גדילי. שאתם
כותבין את המושל עם השם בדת. ולא עוד. אלא
שאתם כותבין. את המושל מלמולן. ואת השם
מלמשן. שנאמר ויאמר פרעה. מי יהיה אשר

אשמע בקולו לשלח את ישראל. וכשלקה ארו
אומר יהוה הצדיק:

מסכת אהלות

שנים טמאים במת. אחד טמא טומאת שבעה.
ואחד טמא טומאת ערב. שלשה טמאין
במת. שנים טמאין טומאת שבעה. ואחד טמא
טומאת ערב. ארבעה טמאין במת. שלשה טמאין
טומאת שבעה. ואחד טמא טומאת ערב. כיצד
שנים. אדם הנוגע במת. טמא טומאת שבעה. ואדם
הנוגע בו. טמא טומאת ערב:

עשרה מקומות אין בהם משום מדור. עבודת
אלילים. אהלי הערבים. וסבות הצריפים
והברגנים. והאלקטיות. ובית שער. ואוירה של
הצר והמרחץ. ומקום החצים ומקום הלגיונות:

מסכת נעעים

מראות ננעים שתים שהם ארבע. בהרת עזרה
כשלא. שניה לה כסוד ההיכל. והשאת
בקרום ביצה. שניה לה. כצמר לבן. דברי רבי
מאיר. וחכמים אומרים. השאת כצמר לבן שניה
לה. בקרום ביצה:

שני מצורעים. שנתערבו קרבנותיהם. קרב קרבנו
של אחד מהם. ומת אחד מהם. זו היא ששאלו
אנשי אדפסגדריא את רבי יהושע. אמר להם

מסכת זבים

יכתוב גבסיו לאחר. ויביא קרבן עני:
הרואה ראייה אחת של זוב. בית שמאי אומרים
כשזמרת יום כנגד יום. ובית הלל אומרים
כבעל קרי. ראה אחת ובשני הפסיק. ובשלישי ראה
שתים. או אחת מרבה בשתים. בית שמאי אומרים

ובגמור. ובית הלל אומרים. מטמא משכב ומושב.
וצריך ביאת מים חיים. ופטור מן הקרבן. אמר רבי
אליעזר בן יהודה. מודים בית שמאי בזה. שאינו זב
גמור. ועל מה נחלקו על הרואה שתים. או אחת
קרבה בשתים. ובשני הפסיק ובשלישי ראה אחת.
בית שמאי אומרים זב גמור ובית הלל אומרים
מטמא משכב ומושב. וצריך ביאת מים חיים.

ופטור מן הקרבן:

אלו פוסלים את התרומה. האוכל אוכל ראשון.
והאוכל אוכל שני. והשותה משקין טמאים.
והבא ראשו ורבו במים שאובים. וטהור שנפל
על ראשו ועל רבו שלשה לוגין מים שאובין. והספר.
והידים. וטבול יום. והאוכלים. והכלים שנטמאו
במשקים:

מסכת נדה

שמאי אומר כל הנשים דין שעתן. והלל אומר
מפקידה לפקידה. ואפילו לימים הרבה.
וחכמים אומרים. לא כדברי זה ולא כדברי זה:
אלא מעת לעת. ממעטת על יד מפקידה לפקידה.
ומפקידה לפקידה. ממעטת על יד מעת לעת. כל
אשה שיש להוסת. דיה שעתה. והמשמשת בעדים
הרי זו כפקידה. וממעטת על יד מעת לעת. ועל
יד מפקידה לפקידה:

הרואה יום אחד עשר. וטבלה לערב. ושמשה.
בית שמאי אומרים מטמאים משכב ומושב.
והיבין בקרבן. ובית הלל אומרים פטורים מן
הקרבן. טבלה ביום שלאחריו. ושמשה את ביתה.
ואחר כך ראתה. בית שמאי אומרים מטמאים

משכב ומושב. ופטורים מן הקרבן. ובית הלל
אומרים הרי זה גרנגרן. ומודים ברואה בתוך אחד
עשר יום. וטבלה לערב ושמשה. שמטמאין משכב
ומושב. וחיבים בקרבן. טבלה ביום שלאחריו.
ושמשה הריוזו תרבות רעה. ומנעון ובעילתן תלוים:

מסכת טהרות

שלשה עשר דברים. בנבלת העוף הפהור. צריכה
מחשבה. ואינה צריכה הכשר. ומטמאה
טומאת אוכלין. בכבצה וכזית. בבית הבליעה.
והאוכלה טעון הערב שמש. והיבין עליה על ביאת
המקדש ושורפין עליה את התרומה. והאוכל אבר
מן החי ממנה. סופג את הארבעים. שחיטתה
ומליקתה. מטהרות את מריפתה. הכרי רבי מאיר.
רבי יהודה אומר אינן מטהרות. רבי יוסי אומר
שחיטתה מטהרת אבל לא מליקתה:

בין העגולים לזגין. רשות הרבים. פרס שלפני
הבוצרים. רשות תיחוד. ושל אחר הבוצרים.
רשות הרבים. אימתי. בזמן שהרבים נכנסים בזו
ויוצאים בזו. כלי של בית הבד. ושל גת והעקל.
בזמן שהם של עץ. מנגבן והם טהורים. בזמן שהם
של גמי. מישגן כד שנים עשר חדש או חולטן בחמין.
רבי יוסי אומר אם נתנם לשבילת הנזר דיו:

מסכת כלים

אבות הטומאות. השרץ ושכבת זרע. וטמא מת.
ומצורע בימי סגורו. ומי חטאת שאין בהם
כדי הויה. הרי אלו מטמאין אדם וכלים במגע.
וכלי הרס באויר. ואינם מטמאים במשא:

צלוּחית קטנה שנמל פיה. טמאה. יגדולה שנמל פיה. טהורה. של פלייטון. שנמל פיה. טהורה. מפני שהיא סורחת את היר. לגנין גדולים שנמל פיהם. טמאים. מפני שהוא מתקנם לכבשים. והאפרכם של זכובית. טהורה. אמר רבי יוסי אשריה כלים שנכנסת בטומאה ויצאת בטהרה:

סכת טבול יום

המכנס חלות על מנת להפריש ונשכו בית שמאי אומרים חבור בטבול יום ובית הלל אומרים אינם חבור מקרצות נושכות זבזו וכפרים נושכים זה בזה. האופה חמיטה על גבי חמיטה. עד שלא קרמו בתנור. וקולית של מים המהלחלת ורתיתחת גריסין של פול ראשונה. ורתיתחת יין חדש. רבי יהודה אומר אף של אורי. בית שמאי אומרים חבור בטבול יום. בית הלל אומרים אינו חבור ומודים בשאר כל הטומאות. בין קלות בין המורות: התורם את חבור. יאמר הרי זה תרומה. על מנת שתעלה שלום. שלום מן השבר. ומן השפיקה. אבל לא מן הטמאה. רבי שמעון אומר. אף מן הטמאה. נשברה אינה מדמעת. עד היכי תשבר. ולא תדמע. כדי שתתגלגל. ותגיע לבור. רבי יוסי אומר. אף מי שהיה בו דעת להתנות. ולא התנה. נשברה אינה מדמעת. מפני שהוא תנאי בית דין:

סכת כשיר

כל משקה. שתחלתו לרצון. אף על פי שאין סופו לרצון. או שסופו לרצון. אף על פי שאין

תחלתו לרצון. הרי זה כבי יתן. משקין טמאים. מטמאים לרצון ושלא לרצון: חלב האשה. מטמאה לרצון. ושלא לרצון. וחלב הבהמה. אינו מטמא אלא לרצון. אמר רבי עקיבא. קל וחומר הדברים. ומה. אם חלב האשה שאינו מיוחד. אלא לקטנים. מטמא לרצון. ושלא לרצון. חלב הבהמה. שהוא מיוחד. לקטנים. ולגדולים. אינו דין שיטמא לרצון. ושלא לרצון. אמרו לו לא. אם טמא חלב האשה. שלא לרצון. שדם מגפתה טמא. יטמא חלב הבהמה. שלא לרצון. שדם מגפתה טהור. אמר להם מחמיר אני בחלב מברם. שהחולב לרפואה טמא. והמקין לרפואה טהור. אמרו לו סלי זיתים וענבים יוכיחו. שהמשקים היוצאים מהם. לרצון טמאים. ושלא לרצון. טהורים. אמר להם. לא. אם אמרתם. בסלי זיתים וענבים. שתחלתן אוכל. וסופן משקה. תאמרו בחלב שתחלתו וסופו משקה. עד כאן היתה תשובה. אמר רבי שמעון. מפאן ואילך. היינו משיבין לפניו. מי נשמים יוכיחו. שתחלתם וסופם משקה. ואינן מטמאים. אלא לרצון. אמר לנו. לא אם אמרתם. במי נשמים. שאין רבן לאדם. אלא לארצות ולאילנות. ורוב החלב לאדם:

סכת עוקצין

כל שהוא יד ולא שומר. מטמא ומטמא. ולא מצטרף. שומר אף על פי שאינו יד. מטמא ומטמא. ומצטרף. לא שומר. ודא יד. לא מטמא ולא מטמא:

אמר רבי יהושע בן לוי עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות עשרה עולמות שנאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא אמר רבי שמעון בן חלפתא לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר יי עו לעמו יתן יי וברך את עמו בשלום:

ואומר קדיש דרבנן

פומזין נאה לשבועות לשבח לאל דעות

בנכחד וכוונתו. ופיך מרגליות. ועל סדר נחמן תורה צונו לתלפיות. זו קול הרמ"ה הרומ"ז לכבוד התורה יאל ציך זמורה וצ"ן סירה וקול הנרצה לשפ"ר הר"ז זה נעשה וכוונתו יגדל אלהים חי וישתבח: השואות הן קול לנעלה הרופא הנוצחק תנוים דעים ודפיק תנויים צעיר מנשובה כי בחקו אשר טעם כפינו העתיק זאת התורה אשר טעם משה לפני בני ישראל השיר הנושבת והנפואר הזה נלשון ארנוית ללשון הקדש לנעון ירוץ הקורא זו. ובכן גם אכתבו נלא בעקבותיו ונלני בלה"ק ללך ארנוית ינלל:

מלכא שלים הורמן דעושנין שליט בעיל ותחות רעו דידיה הדיוף עביד לסגי מטול הסדיה זיווי נהירין לון בבוצינין קד עלמין אחסין בתיקונין ומשבחין בולחו ליהודיה תדיר זריזין על קומוהי זאעין ודחלין מן קדמוהי: בך עלמא פליג לאומיא בן אתרעי וצבא לחולקיה יתן חתים ורשים בגשפניקיה יתהון מסר ויהב לסרביא

ונלך שלום ארון נעושים הפלו נושל צעונים ובארץ נשתת הן נוחן לרד לנעון חסדו פניו נוגה להם כנאורות יקד כל עולמים על וכוונתם ומהללים כלם לשנוו אחד תנויד נכונים לשנוור חוקים ירחים וחדדים ונלפניו בהפרידו בני אדם לכוונתם (ע"ה) בהחל עליון גוים את עלש צנו ללם ובחרי לנעת חלקו אחתנו חסם ורשם צמותנו אוחם ווסר וכתן ליד סומרים

אתיו ופרשוון ותמהיא עבד במצרים בחיל עתקיה עד די בקל סטרא וכל גיסא שעתא ושעתא מתרחיש גיסא:

בדהב בגו כורא בגו נורא נפשן צריה וזיקי בגלותא ביה לן סגי חילן לאורייתא ביה אחסין תקפן לסוכרא הא לן בגירא על קדל תורא מטרת סהדותיה בהימנותא לבן למעבדה אלים נשוי:

מן נצבתא די פרזלא להוי: לא אתרעו בה עממי ארעא עשו וישמעאל וחבריהון דצבו בטענותהון וצלמיהון אבנא דהב ורכסא חסא אעא וברם קהלן בתרא רעא נעבד נקבל בך ענו בלהון ונהו בלישנהון גזר מקטב בל מאן דעבדין מן שמיא טב: יום די הנינן בתרא שרין עד טור דסיני אתגלי תמן ארביין שכינתיה נהרא קמן עם ברסון חיון ומשירין. חיון בצית אמיטתא סגין חיון נעימותא אנן תמן רעיא מהימנא אתקריב גביה חכמת אלהין אשתפחת ביה: אנדור בכך בתרין סתימאין ובהון תרין עטרין עטיר יתן

אורות ופלאות ונופתיים עשה צולרים צרוז עוזו עד כי צכל לך ובכל פנה כל עת וכל רגע נעשה פלא כהנז צמוך הכור אל חוך האש נפשונו צנלות לרף ובקן צו לנו הרצם עלמה לשנוע פורס צו חנוץ כהנו לכבוד (עולה) סן לנו כעול על נוארי השור משונרת עדותו צלנוכה לצנו נאנוץ לשורה מחוזק הצרול חנוץ יהים לא חפנו צם גויי סארך עשו וישנועאל ורעיהם אשר צחרו צלנייהם ופסיליכם ארץ זהב וכסף חסם ועץ אולם קהלנו צרגע אחד נעשה ונשנוע כן ענו כלם ויהי צפיהם אונור יזרך כל נעשה האלהים כך טור יום אשר היינו יחדיו חושים על הר סיני שנה נבלם חופיע כצורו ונאיר אל מול פניו עם כפלות סיות ונלא נרדם לפידיס צחוך ערפל יהלכו מראות כועס אכתו חוזים דועה נאנון נגם אליו חכנות אלהים ננלאס צו חזי האיר עטרות נסתמים צם עטרות סמים הכתיר אהנו

אוף חַבְמַתָּן אַסְגִי וּבִיּוֹנָתָן
 דְּבַדְדִין גְּלִי רֵאמִין וְעֵלְאִין.
 אַפְתַּח שְׁבִיל דְסַתִּים בְּסִימְאִין
 מְטָרָא דְרַעְוִין בִּיהַ לְצַחְוִתָן
 יִגְעָא דְאַנְחִיתִיהַ בְּכַל רוּחִי
 קָל דִּי הוּא צְבֵא הוּא מְחִי:
 אֲנַחִית יִקֵּר בְּרַסִּיהַ בְּאַרְתֵּיכִין
 אִינּוּן מְשַׁמְשֵׁנוּי בְּהִיכְלִיהַ
 אַסְדִּיר לְמַקְסִיהוּן בְּנִי חִלִּיהַ
 חִיּוֹן בְּרַבִּיא וּמְלֵאכִין:
 מַתְנַצְצָא לְחַדָּא בְּסַנְדְּוִלְכִין
 מְזַל וְכוּכְבָּא בְּגַלְגַּלִּיהַ
 כָּל חַד וְחַד לְבַרִיק זְהוּרִיתִיהַ
 בְּוִין פְּתִיחִין לִיהַ בְּעֵלִיתִיהַ.
 רָמִן וְטִינְרִין בְּכִין טַפְזִין
 אִוְף אַתְּבְּהִילוּ רַבְרַבִּי עַמִּין
 מְשַׁתְּקִין בְּרִין וּמַתְאַלְמִין
 וְזִגִי סְאוּב עֶרְקִין וּמַתְגַּנְזִין.
 צַהִיב זְהוּר סְגִיא בְּאוּבְרִיוּן
 וּמִשַׁח רַבּוּת מְלָבָא דְכָל עֲלָמִין
 דְּבַגְנוּן נְהַר דִּי נוּר בְּזִיּוּהִי
 נְגַד וְנִבְק מִן קְדְמוּהִי:
 יוֹמָא תְּלִיתָאִי בְּדִ הוּא צַפְרָא
 יוֹם שְׁבַתָּא שִׁית מִן יַרְחַ סִין
 אַקְדִּים רְחִים גַּפְשֵׁן בְּפִרְיִשׁוּן
 וּמַצְלַחְבָּא וּסְלִיק תְּגֵן טוּרָא
 אֲשַׁתְּמַעוּ קַלִּין וְשׁוּפְרָא
 קָלִי בְּסִימּוּתָא בְּצַלְצַלּוֹן
 לֹא יַעֲלִינוּן כָּל זְמַרְיָא

גם הכותבו הרבה וצעתו
 ולא הראנו נפלאות נעוריים
 פתח נתיב נעוריי נסתרים
 זו גשם נדבות לנעוריי
 רגע יניסו לכל רוח
 כל אשר חפץ היה נחייח
 סוריד יקר כסאו נרכב חלבים
 סגס נערתיו נהיכלו
 ערך לדגליסם נצח חילו
 חיות כרובים ונלאכים
 טלף נאלד נכאני זוהר
 מזל וכוכב נגלגלו
 כל אחד ואחד להגיה חורד
 חרובות נפתחו לו נעליתו
 נצעות ולורים אז רקרו
 חף נכסלו חלופי עניים
 סחרישו נכראים ונאלמו
 ועיני טוואח נסים ונחנכאים
 פהיר זכר רב כזה נוסח
 ושמן נשחת ונלך עולגיים
 אשר נכזה אש נאורי
 טבע ויולא נלפני
 יום השלישי נחיות הנקר
 ניום הנחת טעה נחש סין
 סחכים ננפלאות ידי נפשו
 ונלסט ועולה עטן סהר
 נענעו קולות וקול שופר
 קולות ערבים נללגלים
 לא יערכום כל כלי שיר

שְׁבַכָּא פְּסַנְתְּרִין וְסַמְפְּנִיא:
 מַגְנוּ מְהִימְנוּתָא דְכָל דְרִגִין
 מְטַרְלֵל שֵׁל קְדֻשִׁיהַ עַלְן אַמְתַּח
 רוּחִין לְרַחֲמַתִּיהַ בְּדוּר אַרְתַּח
 דְּבַסִּים מַתִּיקוּתִיהַ לְמוֹרִיגִין:
 בְּעֵשֶׂר אַמִּירוּהִי דְרַגִּיגִין
 פּוּמָא מְמַלֵּל רַבְרַבִּין אַפְתַּח
 סַתְרָא דְסַתְרִין רִז דְרוּיָא
 וְשַׁפֵּר קְדְמוּהִי לְהַחְוִיהַ:
 טוּבוּי דְעַמָּא טָב דְטָב עַדְבִּיהַ
 דִּי בִיהַ אֲדָהָא טָב לְחוּד מִיטְפִיל
 קַמִּיהַ רְשׁוּתָא אוּתְרָא מְנַפִּיל
 אוּתְרָא יְכִיל מְזַל לְמִשְׁלַט בִּיהַ:
 דְּקַדָּם דְּנָא אִידוּ הוּא תוּרְבִיהַ
 כָּל דִּי הוּא צְבֵא הוּא מְשַׁפִּיל
 בְּן דִּי הוּא צְבֵא הוּא מְרִים
 אִי לֹא בְּהֵאִי יוֹמָא דְקָא גְרִים:
 חֲשַׁחִין אֲנַחְנָא עַל דְּנָא פְתָנָם
 נְרַתַּע לְשַׁעְבּוּדָּא אֱלֵהַ תַּקְרַף
 עִינָן לְטִיבוּ רַחֲמֵךְ נְזַקִּיף
 דִּי לֹא תַהֲשִׁלַּט בְּן רְשׁוּ דְפָנָם:
 נְדַבֵּר קִיָּים קְדָמָא וּפְטִירָם
 אַף דִּי בְּסִיגּוּפִין מַעִיק יַגְקִיף
 בְּתַלְתַּת חֲסִידֵיא בְּתַקְפִּיהוּן
 דִּי לֹא שְׁלַט נִרְאָא בְּגַשְׁמָהוּן:
 טוּבוּי דְמוֹדְרִין וְלֹא יַפְגֵּר
 וְלִמְעַבְד כָּל רַעְוָךְ יוּחִי
 יַמְחָא בְּיַצְרִיהַ עַד דִּיתְמַחִי
 שְׁכַלְוֵל יְסוּד כָּל רַעְוִיהַ יַמְגֵּר:

* עוגב וככל וחניל
 עתך חמונה כל מעלות
 סכה שלום קדשו פרס פליט
 רוחו להצנחו כסיר לרתיס
 סוף כפה עתוק לחטו
 נעשרת חמריו הנחמדים
 פיז פתח ונדבר נפלאות
 נסתר הנסתרים סוד הסודות
 ויסד נעויו להגיד לו
 אשרי העם הטוב כי נעים גורלו
 אשר אליו האל הטוב לצדו טוב
 לפניו מפיל שלטון זר
 גם לא יכול מזל למשוך זו
 סן מלפנים הוא היה לו אונן
 כל אשר חפץ הוא השפיל
 כן אשר חפץ אזי הרים
 לולא עם כזאת סיחה נכנס
 נעלבים אהנו על הדבר הזס
 נעזב לעבודתך האל הנגור
 נשא עיניו אל טוב רמעיק
 נבלתי חמשיל ננו טנפ הרשע
 סכור נדית ראשונים וסופת נעור
 גם כי כלרות הנורר ילחך
 נבלש הסידים נרוז עחם
 אשר לא נערה אש נגויסם
 אשרי האים שבוך ולא יטרסם
 ולעשות כל חפץ ישיש
 עבר נילרו עד יעם
 עשרת ועוד היסוד כל סאוות יכרס

י) כים סר הראשונים רס"ג נדיאל (וכחנ סס סראניע אלא כנרות נלא רחיה) וסלטיס כרס
 סריא ט"א סוף פ"ח משלטי הנגורים:

טובוי ד'השיב ליה שלים אנר
 בלחוד בפלחנה וביה יחי
 טובוי דניחא ליה בליאותא
 והוי דרופתקא דאורייתא :
 הדרה עלן הדרן עלה תדיר
 לא נתנשי מנה בכל עסקן
 זינד עלן וספר קומד פאן
 לא חתנשי מנן רחים אדיות :
 היך עד פנן תשחי ולא תסדיר
 מלגן לשלטנה רבו ארנן
 אי לית משה מה יתנני שרנא
 הצפה למלכותא ברא תאנא :
 מרן דבשמאי אלה יציב
 היבדין הני ממסר . הדיא יאי ?
 כל עלמא בידיא דטפשיאי
 גיור ברומ ותחות ארע יציב .
 נובא רבה ומלבלבא פנציב
 גרדה בגו חורבא בסלואי
 מה דין ואיך ישלש בריש אומי
 עבדא דאודבן בטילמי :
 היאך תסובר די ברך בוכרך
 יהוי רטוש עמין ומסבנא
 עד אן מארסתך בעיגונא
 גדיא מתרכא בד לקסטך :
 ולמא באדגן קל מעיק ערך
 קריא באסתרא בלגינא
 אן תקפכון ואמר ורוחצנכו
 מאן הוא אלהא די ישזבינכו :
 מריה דאברהם תני תנין
 שדר פרוקנא בריל הסדך

אשרי אדם יחסנו לו סכר מזד
 רק צעודתך וזה יחיס
 אשרי איש השונק צענולו
 יהיה כונו גדר סוכב החורס
 סוכס חלינו ואלניך נסוב חניך
 לא נסבך וננך בכל נעשינו
 עדייך עלינו ופה ספר צדייך
 לא השכח וננונו רחום אדיר
 איכה עד כה תלמד ולא תערוך
 מלכנו לננושלך חוד מלכות
 אם יחסר השען וזה יועיל הכר
 זדון קס למלכות בלי מז
 אצינו שצטננים אלהים אלה
 איך איסה נתנה היתכן ?
 כל הארץ ביד כסילים
 הגר יעל ויעלה וסאזרת נטס
 הקוץ גדל ופורה כונו נטע
 טושכתך סחורב כחות היער
 על וזה ואיך יושל בראש אונות
 ענד הננוכר בעד ככר להס
 איכה חסכול כי בנד כבודך
 יהיה עזוב עניים וחסיון
 פד ומי חטון מאלוטה לך
 גולה גרוסה ונחון להילך
 מה קול הסונא אויביך בלזמו
 מדוב כלגורח כסף בחוד כד רש
 ואמר אי נעוצוס ותקוחס
 מי בכל האלהים אשר יילכס
 אלהי אברהם הוסף שנית יך
 שלח גואלנו לנטען חסדך

כאשר צוללים עשית זאת
 חוסס לענדך טוערי חוסס
 טונן כבודך צפי כל נכרל
 ופגלה צמלכותך עח יך
 חרד ייץ יאמץ לעולמים
 פרכס אוחוס ונופסוס :

במצרים עבדתא דך
 הוד זור לעבדך נטרי אורין .
 זיין לאיקרך בפנים ברין
 ונגדי במלכותך תקופה אידך
 מאנד תקום תחסן לעלמיא
 תסני באתיא ותמהיא :

ונפלה לליל שבועות

בזנו של עולם הנה אנהנו באים בבשת פנים יראים וחרדים .
 ואם חס ושלום נתחייבנו פרת בבית דינד הצדק על
 חטאתינו ועונותינו ופשעינו המרובים . יהי רצון מלפניך שיהא
 חשוב צערנו שנצטערנו בלילה הזה ונדרנו שנה מעינינו . ותשגית
 עלינו בעין חמלתך ההיא עינא פקיחא דלא נאים ותיר תדיר
 שנאמר הנה לא ייגום ולא יישן שמר ישראל . ותקרע רוע גזר
 דיננו ותחננו ותברכנו מאוצר הכסף העומד לימין העליון . ותתן
 לעבדך חיים ארוכים לעסוק בתורתך יומם ולילה . ויהיה הצער
 שיש לנו בעינינו תקון לפגם הראות שפגמנו בעיינין עלאין
 ואשר הרע בעיניך עשינו . ויתנוקן הפגם ההוא בכל המקומות
 שפגמנו מארבע עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה ותצילנו
 מעונש חבוט הקבר מהמלאך המשבר את עיני האדם אתר
 פטירתו בקבר . ונפטר מאורנו הצער . ותשפיע עלינו משפע
 המזב מבתר עליון דהצילנו מפרת דיומי וברת דשני ולמען שמך
 הגדול והנורא (אלד) בשהוא כלול במקורו (אאהדידה)
 שתבטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות . ויהיה למור זה גחת
 וזה לפני פסא כבודך . ותתן בנו פח לעמוד על המשמר וללמוד
 תמיד לפניך ולהגות באמרי תורתך ולהיות מן העובדים לפניך
 בלב שרם ובנפש הפצה ולומדים תורתך לשמה ולברור כל
 גיצוצות הקדושות שנתפורו בין הקליפות על ידינו ולהתוודע
 אל הקדושה ליחדא שכינתא בבטלה ולאקמא יתה מעמרא

ולתת נחת רוח ליוצרנו לרפק נפשנו ורוחנו ונשמתנו לעבוד
וקראה אותו בלבב שלם. ויהי נועם יהוה אלינו עלינו ומעשה ידיו
בזנגה עלינו ומעשה ידיו בזנגהו: ברוך יי רעולם אמן ואמן:

ואמ"כ יאמרו זאת הנקמה טוהנים כל"י לאומרים בעלות הספר:

ידיד נפש אב הרחמן:	משוך עבדך אל רצונך
יריץ עבדך כמו איל.	ישתתנה מול הדרך
כי יערב לו ידידותך.	מנופת צוף וכל טעם
הרוח נאה זיו העולם.	נפשי חולת אהבתך
אנא אל נא רפא נא לה.	בהראות לה נועם זיוך
אז תתחזק ותתרפא.	והיתה לך שמתת עולם
ותיק יהמו רחמיך.	וחוסה נא על עם אהובך
כי זה כמה נכסוה נקסך.	לראות בתפארת ערך
אנא אלי חמדת לבי.	חושה נא ואל תתעלם
הנלה נא ופרוש חביב.	עלי אח עבדך שלומך
תאיר ארץ מכבודך.	נגילה ונשמחה בך
מהר אהוב כי בא מועד:	ותננו בימי עולם

יהוה חננו לה קנינו היה זרועם לבקרים אף ישועתנו בעת צרה:
קומי אורי כי בא אורך וכבוד יהוה עליך זרח: כי הגה החשך
יבסה ארץ וערפל לאמים ועליך זרח יהוה וכבודו עליך יראה:

סגלם קדם לימוד קנלם עסלרי זלס"ס:

רבון העולמים ואדני הארונים אב הרחמים
והסליחות מורים אנחנו לפניך יי אלהינו
ואלהי אבותינו בקידרה ובהשתחויה שפרקתנו
לתורתך ודעבודתך עבודת הקדש ונתת לנו
חלק בסודות תורתך הקרושה מה אנו ומה חיינו
אשר עשית עמנו חסד גדול כזה על כן אנחנו
מפילים תחנונינו לפניך שתמחול ותסלח לכל

חטאתינו ועונותינו. ואל יהיו עונותינו מבדילים
בינינו לביניך. ובכך יהי רצון מלפניך יי אלהינו
ואלהי אבותינו שתכונן לבבנו ליראתך ואהבתך
ותקשיב אזניך לדברינו אלה ותפתח לבבנו הערל
בסודות תורתך ויהיה למודינו זה נחת רוח לפני
כפא כבודך פריח נוחח ותאציל עלינו אור מקור
נשמתינו בכל בחינותינו ושיחנוצצו ניצוצות עבדך
הקדושים אשר על ידם גלית דברך אלה בעולם
וזכותם וזכות אבתם וזכות תורתם ותמימותם
וקדושתם יעמד לנו לבל נבשל בדברים אלו
ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים כמאמר
נעים ומירות ישראל גד עיני ואביטה נפלאות
מתורתך יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי
צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

רבון עלמין דאנת הוא מגלה עמיקותא ומסתרתא
וגלי רזיא יהא רעוא מן קדמך לאסברא מלין
בפומאי לקיימא בי מקרא שפתוב ואנכי אהיה
עם פיך והורתיך את אשר תדבר ולא איעזר
בכסופא קדמך ואזכה למשמע רזין עלאין דאורייתא
מפומא דרישא דמתיבתא עלאה אמן וכן יהי רצון
אמן סלה:

האדרא רבא קדישא

ותניא אמר רבי שמעון לחברייא עד אימת נתיב בקיימא דחד סמכא פתיב
עת לעשות ליי הפרו תורתך יומין ועירין ומארי דחובא דחיק ברוזא
קארי כל יומא ומחצדי חקלא ועירין איפון ואינדרו בשולי ברמא
לא אשנתן ולא ידעין לאן אתר אזלין במה דיאות אתכנסו חברייא לבי אדרא
סלובשין שריין סייפי ורומחי בדיכון אודרוו פתקוניכון בעיטא בחכמתא
סובלתנו בדעתא בחיוו בידון בגלגון ניא בחילא דינו ורגליו אמלכו
שליכון למאן ניא למלכא דברשותיה חיי ומוחא למגור מלך דקשוט מלך
דקדישי עליונין צייחין להו ונדאן למשמע להו ולמנדע להו יתיב רבי שמעון
יקבא ואמר ווי אי גלינא ווי אי לא גלינא חבריא נהוו פמן אשתיקו קס
רבי אבא ואמר ליה אי נהא קמיה דמר לגלגא הא פתיב סוד יי לירציו והא
חברייא אלן בחלון דקביה אינון ופבר עאלו באדרא דבי משפנא מנהון עאלו
מנהון נפקו תאנא אתמנו חברייא קמיה דרבי שמעון ואשתכחו ר אלעזר
בריה דר אבא דר יהודה דר יוסי בר יעקב דר יצחק דרבי חזקיה בר רב דרבי
חייא דרבי יוסי ורבי יוסא ידן יתבו דרבי שמעון ואצבעו וקפו לעילא ועאלו
בחקלא בניי אילגי ונתבו קס רבי שמעון וצלי צלותיה יתיב בגוייהו ואמר
כל הו ישוו דחי בחקפוי שוו ידיהו ונסיב לון פתח ואמר אורר האיש אשר
יעשה פסל ומסכה מעשה ידי חרש ושם בפסלו וענו כלם ואמרו אמן פתח
רבי שמעון ואמר עת לעשות ליי אמאי עת לעשות ליי משום דהפרו תורתך
מאי הפרו תורתך תורה דלעילא דאיהי מתבטלה אי לא יתעבד פתיקוני
דא ולעתיק יומין אתמר פתיב אשריה ישראל מי כמוך ובתיב מי כמוך
באלים יי קרא לר אלעזר בריה אותביה קמיה ולרבי אבא מסטרא אתר
ואמר אנן בקלא דכלא עד השתא אתתקנו קיימין אשתיקו שמעו קלא
וארובותן דא לרא נקשון מאי קלא קלא דגנופיא עלאה דמתבנפויי הדי רבי
שמעון ואמר יי שמעתי שמעך יראתי אמר התם יאות הוה למחוי דחיל אנן
פתיבנותא פליא מלחא דכתיב ואהבה את ה' אלהיך ובתיב מאהבת ה'
אתכם ובתיב אהבתי אתכם וגומר רבי שמעון פתח ואמר הולך רכיל מגלה
סוד ונאמן רוח מכסה דבר הולך רכיל האי קרא קשיא בונן דאתמר רכיל
אמאי הולך איש רכיל מפעי ליה למימר מאן הולך אקא מאן דלא אתישב
ברוחיה ולא הוי מהימנא ההוא מלה דשמע אזיל בגווייה בחיורא במיא עד
דמי ליה לבר מאי טעמא משום דלית רוחיה ורוחא דקיימא אבל מאן
דרוחיה ורוחא דקיימא ביה פתיב ונאמן רוח מכסה דבר ונאמן רוח קיימא
דרוחא כמו ותקעתי יחד במקום נאמן ברוחא ניא כרוא תליא מלחא
דכתיב אל תתן את פיך לחטאי את בשרך ולית עלמא מתקיימא אלא ברוח
דבי אי במילי עלמא אצטריך רזא במלין רזין דרזיני דעתיק יומין דלא אתמסרין
אסילו למלאכין עלאין על אחת במה ופמה אמר רבי שמעון לשמיא לא
אימא דציתון לארעא לא אימא דהשמע דהא אנן קיימי עלמין תנא רזין
דינין כד פתח רבי שמעון ברני דרזין אנדעע אתרוא וסברין אתחלתו גלי
ברזא ופתח ואמר פתיב

ליל שבועות

ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך וגומר זכאין אתון צדיקיא
דאתגלי לבון רזי דרזין דאורייתא דלא אתגליון לקדישי עליונין מאן ישבח
כהאי ומאן יזכה כהאי דהוא סהודתא על מהימנותא דכלא צלותא
פרענא יהא דלא יתחשב לחובה לגלגא דא ומה יימרון חבריא דהאי קרא
קשיא הוא דהא לא הוה ליה למכתב הכי דהא חזינון במה מלכים הוו עד
דלא ייתון בני ישראל ועד לא יהי מלכא לבני ישראל ומה אתחיו חכא ובדא
אתערו חבריא אלא רזא דרזין הוא דלא יכלין בני נשא למנדע ולאשתמדע
ולמרחש בדעתיהו כהאי :

תאנא עתיקא דעתיקין טמירא דטמירין עד דלא ופין תקוניו דמלכא ועטורין
עטורין שירותא וסיומא לא הוה ובהו מגליף ומשער ביה ופרים
קמה חד פרסא ובה גליף ושיער מלכין ותקוניו ולא אתקינו הוה ואלה
המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל מלכא קדמאה
לבני ישראל קדמאה וכלהו דגליפו בשמחון אתקרון ולא אתקינו עד דאנח
להו ואצנע להו ולבתר זמנא הוא אסתלק ניא הוה מסתבל כההוא פרסא
ואתתקון בתקוניו ותאנא כד סליק ברענתא למברי אורייתא טמירא תרי אלפין
שנין ואפקה מד אמרה קמיה מאן דבעי לאתקנא ולמעבד יתקו פקדמיתא
תקוניו תאנא בצניעותא דספרא עתיקא דעתיקין סתרא דסרתין
טמיר דטמירין אתתקו ואודמן כלומר אשתפח ולא אשתפח ממש
אבל אתתקו ולית דבע ליה משום ההוא עתיק דעתיקין אבל בתקוניו ידע
כחד סכא דסבין עתיק מעתיקין טמיר משמירין ובתקוניו ידע ולא ידע מארי
דחנור כסו סיא בסומק) ידיה בוסיטא סיא בזנינא דאנפוי יתיב על פורסייא
דשביבין לאכפייא לון ארבע מאה אלפי עלמין אתפשט חוררא דגולגלתא
דרישוי ומנהירו דהאי חיוורא יתחי צדיקיא לעלמא דאתי ארבע מאה
עלמין עלמין דפסופין הךא הוא דכתיב ארבע מאות שקל כסף עובר
לסוחר :

בגולגלתא יתבין בכל יומא תליסר (סיא תריסר) אלפי רבוא עלמין דנטלין
עלוי רגלין וסמכין עלוי ומחאי בגולגלתא גסוף טלא לכהוא דלבר
ומליא לרישיה בכל יומא דכתיב שראשי נמלא טל ומכהוא טלא דאנער מרישיה
ההוא דאיהו לבר יתערון מתניא לעלמא דאתי דכתיב פי טל אורות סליף אורות
נהורא דחוררא דעתיקא ומכהוא טלא מתקיימין קדישי עליונין והוא מנא דסתנין
לצדיקיא לעלמא דאתי ונסיף ההוא טלא לחקלא דתפוחין קדישין ודא
דכתיב ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחוספס ותיוו דההוא
טלא חור פתאי גוונא דאבנא דבדולחא דאתחזיין כל גוונין בגוונה דהא
הוא דכתיב ועינו בעין הבדולח האי גולגלתא חורא דיליה אנהיר לתליסר
עיבר גלופין פסתרגוי לארבע עיבר בסטרא חוד ולארבע עיבר בסטרא דא
בסטרא דאנפוי ולארבע עיבר בסטרא דא לסטרא דאחורא וחד לעילא
דגולגלתא (פי כלומר מסטרא דלעילא) ומחאי אתפשט אורכא דאנפוי לתלת
מאה

מאד ושבעין רבוא עלמין. והוא אתקרי ארד אפים פי' כלומר אורבא
האנפין והאי עתיקא דעתיקין אתקרי אריבא דאנפין. והוא דלבר אתקרי ועיר
אנפין. לקבליה דעתיקא סבא קדש קדשים דקודשין. ועיר אנפין בד אסתבל
להאי בכה (ס"א טלא) דלתתא אתקן ואנפוי מתפשטין ואריבין בהוא ומנא
אבל לא פל שעתא בכה דעתיקא. ומהאי גולגלתא נפיק חד עיבר חוורא
לגולגלתא דזעיר אנפין לתקנא רישיה. ומהאי לשאר גולגלתין דלתתא דלית
לון חושבנא. וכל גולגלתא יתבין אגר חוורתא (ס"א אורייתא) לעתיק יומין
כד עאלין בחושבנא תחות שרביטא. ולקבל דא בקע לגולגלת לתתא בד
עאלין בחושבנא:

בחללא דגולגלתא קרומא דאורייתא דחכמתא עלאה סתימא דלא פסק והאי לא
שכיח ולא אתפתח. והאי קרומא אתחפאי על מיחא דאיהי חכמתא
סתימאה. ובגניי פד אתחפייא (ס"א ובגין דאתכסיא) האי חכמתא בהוא
קרומא דלא אתפתחא (ס"א בגין דא אקרי חכמתא סתימאה) והאי מוחא דאיהו
האי חכמתא סתימאה. שקיש ואשתכיד באחריה כהמר טב על דורדייה והיינו
דאמרי סבא דעתיק סתים ומוחיה סתים ושכידי. והאי קרומא אתפסק מזעיר
אנפין. ובגניי כד מוחיה אתפשט ונפיק לתלתין ותרין שבילין הך הוא דכתיב
ונדר יוצא מעדן. מאי טעמא משום דקרומא אתפסק דלא מחפאי על מוחא
(ועל כל פנים קרומא פסיק לתתא) והיינו דתנינן ברישומי אתון תיו רשים
רישומא לעתיק יומין דלית דפתיח. דביה תליא תמים דעות שלים מפל סטרוי
וסתים ושפידי ושקיש בתמר טב על דורדייה:

האנא בגולגלתא דרישא תליין אלה אלפין רבוא ושבעת אלפין וחמש מאה
קוצי דשערי תוור ונקי כהאי עמרא כד איהו נקי דלא אסתבד דא פדא
דלא לאחזאה ערוביבא בתיקוניו. אלא כלא על בורייה. דא נפיק נימא
מנימא ושערא משערא. וכל קוצא וקוצא אית ביה ארבע מאה ועשר גימי
דשערי בחושבן קדוש. וכל נימא ונימא להיש בארבע מאה ועשר עלמין.
וכל עלמא ועלמא סתים ונגין ולית דיבע לון בר איהו. ולהיש לשבע (ס"א
לארבע) מאה ועשרין עיבר. ובכל נימא ונימא אית מברע דנפיק ממוחא
סתימאה (דכתר כותלא) ונהיר ונגיד בהוא נימא לגימין דזעיר אנפין. ומהאי
מתקן (ס"א מתון) מוחיה. וברין נגיד ההוא מוחא לתלתין ותרין שבילין. וכל
קוצא וקוצא מתלחטין ותליין. מתתקן בתקונא יאה בתיקונא שפירא. מחפין
על גולגלתא. ותאנא פל נימא ונימא אקרי (ס"א איהו) משיבא דמבועין (ס"א
ממבועין) (ס"א וויגין מבועין) סתמין דנפקין ממוחא סתימאה. ותאנא משערוי
דבר נש אשתמונדע מאי הווא אי דינא אי רחמי. מכד עברין עלוי ארבעין
שגין. ואפילו פד איהו עולם בשעריה בתקוניה (ס"א בדיקניה) (ס"א בדיקניה)
ובגניי עינו. קוצין דשערי תליין בתקוניו נקיים בעמר נקא עד כתפוי. עד
בתפוי סלקא דעתך. אלא עד רישי דכתפוי. דלא אתחזי קודלא. משום דכתיב
פי פנו אבי עורף ולא פנים. ושערא סליק אבתרוי דאוריגין דלא לחפייא עלוי
דכתיב להיות אונק פקוחות. שעיר דנפיק מבתר אודניו כוליה בשקולא. לא

נפיק דא מן דא תקונא שלים. תקונא יאה. תקונא שפיר א. תאיב למחמי
תיאובתא והווחתא דצדיקיא דאינון בזעיר אנפין למחמי ולא תדבקא בתיקוניו.
דעתיקא סתימאה דפלא: "ג נימין דשערין קיימין מהאי סטרא ומהאי סטרא
דגולגלתא לקביל אנפוי ובאינון שרין שערי לאתפלגא: לית שמאלא כהאי
עתיקא סתימאה פלא ימינא. אתחזי ולא אתחזי. סתים ולא סתים. והאי
בתיקוניו כל שפן ביה. ועל האי תאיבו בני ישראל לצרפא בלבהון דכתיב
היש בקרבנו אם אין. בין זעיר אנפין דאקרי "י. ובין אריד אנפין דאקרי
אין. אמאי אתענשו. משום דלא עבדו בחביבותא אלא בנסינא. דכתיב ועל
נפוחם את "י לאמר הלא "י בקרבנו אם אין:

כפלגותא דשערי אזיל חד ארחא דנהיר למאתן ושבעין עלמין. ומניה נהיר
ארחא דזעיר אנפין דנהירין ביה צדיקיא לעלמא דאתי. הך הוא
דכתיב ואורח צדיקים פאר גנה הולך ואור עד נכון היום. ומן ההוא ארחא
אתפרשא לשית מאה ותליסר ארתיין דאורייתא דפליג בזעיר אנפין. דכתיב
ביה פל ארחות "י חסד ואמת וגומר:

מצחא דגולגלתא רעוא דרעוין. רעווא דזעיר אנפין. לקבלי ההוא רעווא
דכתיב והיה על מצחו תמיד לרצון וגומר והוא מצחא דאקרי רצון.
הוא גלויא דכל רישא וגולגלתא דמתכסיא בארבע מאה ועשרין עלמין. וכד
אתגליא אתקבלא צלותהון דישראל. אימתי אתגליא. שתיק רבי שמעון. שאל
תנינות אימתי. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה אימתי אתגליא. אמר ליה
בשעתא דצלותא דמנחה דשבתא. אמר ליה מאי טעמא. אמר ליה משום
דהחייא בשעתא כיומי דחול פליא דינא לתתא בזעיר אנפין. ובשבתא אתגליא
מצחא דאקרי רצון. בהחייא בשעתא אשתכיד רוגיא ואשתבח רעוא ומתקבלא
צלותא. הך הוא דכתיב ואני תפילתי לה "י עת רצון. ועת רצון מעתיק יומין
לגלאה מצחא. ובגין פד אסתקן האי קרא למימריה בצלותא דמנחה בסבתא.
אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה. בריד ברי לעתיק יומין. רעוא דמצחא
תשפח בשעתא דתצטריד ליה. תא חזי בשאר דלתתא פד אתגלי מצחא
אשתבח חצפא הך הוא דכתיב ומצח אשה זונה היה לה מאנת הפלם.
והכא פד אתגלי מצחא תיאובתא ורעוא שלים אשתפח. וכל רוגין אשתככו
ומתכפין קמיה. מהאי מצחא נהרין ארבע מאה בתי דיגין. פד אתגליא האי
עת רצון. בלחו משתכבין קמיה. הך הוא דכתיב דינא יתיב. ותאנא שערא
לא קאים בהאי אחר משום דמתגליא ולא אתכסיא. אתגליא דיתסתבלון מארי
דינא וישתכבון ולא יתעבידו. תאנא האי מצחא אתפשט במאתן ושבעין
אלפין נהורין דבזעירין מעדן עלאה. דתניא אית עדן דנהיר לעדן. עדן עלאה
לא אתגליא. והוא סתים בסתימא ולא מתפרשא לארחין כדאמרן. והאי עדן
דלתתא מתפרש בשבילוי לתחתין ותרין שבילין. ואף על גב דמתפרש האי
עדן בשבילוי. לית דיבע ליה בר האי זעיר אנפין. ועדן דלעילא לית דיבע ליה
ולא שבילוי בר ההוא אריד אנפין. הך הוא דכתיב אלהים הבין פרעה והוא

כתוב אני יי ראשון ואת אחרונים אני הוא. כלל הוא והוא סתים תכל סטרוי :

חוטמא תאנא בחוטמא אשתמודע פרצופא ותא חזי מרו בין עתיקא לזעיר אנפין. דא מאריה דחוטמא מחד נוקבא חזין. ומחד נוקבא חזין דחזין. האי חוטמא. הוא פרדשקא דביה נשיב רוחא דחזי לזעיר אנפין. וקרינן ליה סליקה. והיא נחת רוח אתפסמותא דרוחא דנפיק מאיגון נוקבי. חד רוחא נפיק לזעיר אנפין לאתערא ליה בגנתא דעדן. וחד רוחא דחזי דביה זמין לאתערא לזמנא לבריה דדוד למנדע חכמתא. ומחזיא נוקבא אתער ונפיק רוחא ממוחא סתימאה. וזמין לאשראה על מלכא משחא דסתים ונחה עליו רוח יי. רוח חכמה ובינה. רוח עצה ונבירה. רוח דעת ויראת יי. הא דכא ארבע רוחין. והא רוחא דא אמרינן. אמאי תלת קום רבי יוסי בקימיה. קום רבי יוסי ואמר. ביומו דמלכא משיחא לא יימרן חד לחד אליה לי חכמתא. דכתיב ולא ילמדו עוד איש את רעהו וגומר כי כלם ידעו אותי למקטנם יעד גדולם. ובההוא זמנא יתער עתיק יומין רוחא דנפיק ממוחא סתימאה דכלא. וכד ישלף דא. כל רוחין דלתמא יתערין עמיה. ומאן איגון. איגון פתרון קדישין דזעיר אנפין. ואיגון שיתא רוחין דאיגון תלת רוחין דכלילן תלת אחרנין. דכתיב רוח חכמה ובינה. רוח עצה ונבירה. רוח דעת ויראת יי. דתנינן פריב וישב שלמה על פסא יי. יכתיב שש מעלות לבסא. ומלכא משיחא זמין למיתב בשבעה. שיתא איגון. ורוחא דעתיק יומין דעליהו הא שבעה במה דאתמר. אמר ליה רבי שמעון רוחא דגוה לעלמא דאתי. תא חזי כתיב פה אמר יי מארבע רוחות בואי הרוח וגומר. וכי ארבע רוחי עלמא מאי עבדי חכא. אלא ארבע רוחין יתערין. תלת איגון. ורוחא דעתיקא סתימא ארבע ותכי הוו. דכד יפוק דא נפקין עמיה תלתא דכלילן בגו תלתא אחרנין. וזמין קודשא בריך הוא לאפקא חד רוחא דכליל מכלהו. דכתיב מארבע רוחות באי הרוח. ארבע רוחות באי לא כתיב באן אלא מארבע רוחות באי. וביומי דמלכא משיחא לא יצטרכון למילף חד לחד. דהא רוחא דילהון דכליל מכל רוחין יודיע כלל. חכמה ובינה עצה ונבירה דעת ויראת יי. משום דאיהו רוחא דכלילא מכל רוחין. בגין כך כתיב מארבע רוחות דאיגון ארבע דכלילן בשבעה דרגין עילאין דארץ. ותאנא דבלהו כלילן ביה רוחא דעתיקא דעתיקין דנפיק ממוחא סתימאה לנקבא דחוטמא. ותא חזי מה בין חוטמא לחוטמא. חוטמא דעתיק יומין חזין מכל סטרוי. חוטמא דזעיר אנפין. כתיב עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל וגומר. עלה עשן באפו ומחזיא עשן דליק ניר. כד סליק תננא לבתר גתלים בערו ממנו מהו. ממנו מאותו עשן מההוא חוטמא מההוא אשא. תאנא כד הוה רב המנונא סבא בעי לצלצה צלותיה אמר לבעל החוטם אני מתפלל. לבעל החוטם אני מתחנן. והיינו דכתיב ותהלתי אחסם לך. האי קרא לעתיק יומין אמרו. תאנא ארבע דחוטמא תלת מאה וחמשה ושבעין עלמין אתמלון מן ההוא חוטמא. ובלהו מתדבקין בזעיר אנפין. האי השפחמא דתקונא דחוטמא הוא. וכל תקוני דעתיק יומין. אתחזון ולא אתחזון.

אתחזון למארי מדין ולא אתחזון לכלא: פתח רבי שמעון ואמר יי מאן דאזיש ידוי בדיקנא יקירא עלאה דסבא קדישא טמירא סתימא דכלא. דיקנא דההוא תשפחמא. דיקנא דסתים ויקור מכל תקוני. דיקנא דלא ידעין עילאין ותפאין. דיקנא דהוא תשפחמא דכל תשפחין. דיקנא דלא הוה בר נש נביאה וקדישא דיקרב למחמי ליה. דיקנא דהוא תליא בשערוי עד טבורא דלבא. חזרא כחלבא יקירא דיקרין טמירא דטמירין. מהימנותא דמהימנותא דכלא. זאנא בעניעותא דספרא דהא דיקנא מהימנותא דכלא. נפיק מאודנוי ונחית סוחרניה דפומא קדישא. ונחית וסליק ונפיק בתקרובתא דבוסמא טבא חזרא ויקירא ונחית בשקולא ונפיק עד טבורא. הוא דיקנא יקירא מהימנא שלימא דנגדן ביה תלת עשר נביעין מבוועין דמשח רבות טבא. בתלת עשר תקונין מתתקנא:

תקונא קדמאה. מתתקן שערא מלעילא ושארי מההוא תקונא דשער רישיה דסליק בתקוני ליעילא מאודנוי. ונחית מקמי פתחא דאודנין כחד חוטא בשקולא טבא עד רישא דפומא:
תקונא תניינא. מתתקן שערא מרישא דפומא. וסליק עד רישא אתרא דפומא בתקונא שקיל:
תקונא תליתאה. מאמצעותא דתחורת חוטמא מתחות תרין נוקבין נפיק חד ארחא. ושערא אתפסק בההוא ארחא ומלא מהאי גיסא ומהאי גיסא שערא בתקונא שלים סוחרניה דההוא ארחא:
תקונא רביעאה. מתתקן שערא ונחית תחות פומא מרישא תדא לרישא תדא בתקונא שלים:
תקונא חמישא. תחות פומא נפיק ארחא אתרא בשקולא דארחא דלעילא ואלין תרין ארחין רשימין על פומי מבאן ומבאן:
תקונא שתיתאה. מתתקן שערא וסליק ונפיק מלבע לעיל לרישא דפומא ונפיק תקרובתא דבוסמא טבא עד רישא דפומא דלעילא. ונחית שערא לרישא דפתחא דארחא תתאה דפומא:
תקונא שביעאה. פסיק שערא ואתחזון תרין תפוחין בתקרובתא דבוסמא טבא שפירן ויאן למחזון. בגיניהון אתקום עלמא. תדא הוא דכתיב באור פני מלך חיים:
תקונא תמינאה. נפיק חד חוטא דשערי סוחרני דדיקנא. ומלון בשקולא עד טבורא:
תקונא תשיעאה. מתערי ומתערכין שערי דיקנא עם איגון שערי דתלון בשקולא. וכל נפקי דא מן דא:
תקונא עשיראה. נחתין שערי תחות דיקנא וחספן בגרונא תחות דיקנא:
תקונא חד סר. דלא נפקין נימא מן גימא ומתשענן בשיעורא שלים:
תקונא תריסר. דלא תלון שערי על פומא ופומא אתפני מכל סטרוי ויאן שערי סחור סחור ליה:
תקונא תליסר. דתלון שערי בתחות דיקנא מבאן ומבאן ביקרא יאה ביקרא

שפירא מחפין עד שבורא לא אתחיו מפל אנפי תקרובתא דבוסמא בר אינון תפוחין שפירין חורין דמפקין חיון לעלמא ומחיון חידו לעיר אנפיו בתליסר תקונין אליו נגדין ונפקין תליסר מבוועין דמשה רבות ונגדין לכל אינון דלתמא ונהרין בההוא משחא ומשיחין מההוא משחא דבתליסר תקונין אליו בתליסר תקונין אליו אתרשים דיקנא יקרא סתימא דכלא דעתיק דעתיקין מתרי תפוחין שפירין דאנפיו נהרין אנפיו דזעיר אנפין וכל חור וחיוור ושושן דאשתבחון לתמא נהרין ומתלחטין מההוא נהורא דלעילא תקונין תליסר אכין אשתבחון בדיקנא ובשלימות דיקנא בתקוניו אתקרי בר נש נאמן דכל דחמי דיקניה תלי ביה מהימנותא

תאנא בצניעותא דספרא תליסר תקונין אליו דתלון בדיקנא יקרא בשביעאה משתבחין בעלמא ומתפתחי בתקיסר פרעי דרחמי ומאן דאוישטי ידיה לאומאח פמאן דאומי בתליסר תקונין דיקנא האי בארץ אנפיו בזעיר אנפין בכמיה אמר לרפי יצחק קום פקוימד וסלסל בסלסלא דתקנא דמלכא קדישא היאד יתתקונין קם רפי יצחק פתח ואמר מי אל פמוך נושא עון וגומר ישוב ירחמנו וגומר תתן אמת לעקב וגומר תאנא תליסר מכילין אתחזון הכא וכלהו נפקין מתליסר מבוועין דמשה רבורא דתקונין דיקנא קדישא עתיקא דעתיקין טמירא דטמירין תנא תקונין דיקנא טמיר וסתים טמיר ולא טמיר סתים ולא סתים בתקוניו ידע ולא ידע

תקונא קדמאה הא תנינן דכל שער ושער וכל גימא וגימא לא מתדבקא לחברתה ושארן גימין דדיקנא לאתקנא מתקונא דשער רישא הכא אירא לאסתכלא אי כל גימין דשער רישא וגימין דדיקנא יקרא עלאה בחג גימא אתכללה אמאי אליו אריבין ואליו לא אריבין אמאי גימין דדיקנא לא אריבין בגלי ראי וקשין ואליו הרישא לא קשין אלא שעיעין אלא בר גימין שקילין הרישא ודיקנא הרישא אריבין על פתפין למיגד מרישא דזעיר אנפין מההוא משיחא דמוחא למוחא דליה ובגיני כף לא חו קשין ועל דא אתחזון למחוי רביבי תאנא מאי דכתיב חכמות פחוץ פרנה ולבסוף פתיב ברחובות תתן קולה האי קרא לאו רישיה סיפיה ולא סיפיה רישיה אלא חכמות פחוץ פרנה בד נגיד ממוחא סתימא דארץ אנפין למוחא דזעיר אנפין באינון גימין פאלו מתחבראן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא בגין דגית קיומא למוחא תתאה אלא בקיומא דמוחא עלאה וכד נגיד מהאי להאי כתיב תתן קולה חד ובגין דנגיד ממוחא למוחא באינון גימין אינון לא אשתבחון קשישין מאי טעמא משום דאי אשתבחון קשישין לא נגיד חכמתא למוחא בהוץ בגיני כף לירא חכמתא נפקא מבר נש דאיהו קשישא ומארי דרנא דכתיב דברי חכמים פנחת גשמעם ומחבא אוליפנא מאן דשערו דרישיה קשישין לאו חכמתא מתישבא עמיה ועל דא אינון אריבין למיתי תועלתא לכלא מאי לכלא למיעל על חוטא דשדרה דמתשקין מן מוחא ובגין דא לא תלי שער דרישא על שער דדיקנא דשער דרישא תלי וסליק על אודניו לאחוריו ולא תלי על דיקנא משום דלא אצטריך לאתערבא אליו באילין דכלהו מתפרשין

בארמיהו תאנא כלהו שערי בין דרישא בין דדיקנא כלהו חורין כתלנא ותאנא אינהו דדיקנא קשישאי כלהו מאי טעמא משום דאינון תקיפא דתקיפין לאחסיין אינון תלת עשר מכילין מעתיק דעתיקין ונהי מכילין מקמי אודניו שרין ונהי מכילין סתימן אינון דלא יתערבון פאחרנין ואי תימא דלית אתדנין בתייהו לא דתניא תליסר מכילין דרחמי מעתיקא קדישא מי אל פמוך חד נושא עון תרי ועובר על פשע תלת לשארית נחלתו ארבע לא תחזיק לעד אפו חמש כי חפין חסד הוא שית ישוב ירחמנו שבעה יכבול עונותינו תמיניא ותשליך במצילות ים כל חטאתם השערה תתן אמת לעקב עשרה חסד לאברהם חד סר אשר נשבעת לאבותינו תריסר מימי קדם תליסר לקביל דא אל רחום וחנון וגומר ואינון לתמא ואי תימא משה איך לא אמר אליו עלאין אלא משה לא אצטריך אלא לאתר דדינא אשתבחא ובאתר דדינא אשתבח לא בעי הכי למומר ומשה לא אמר אלא בעדינא דישאל חאבו ודינא הוה פליא ובגיני כף לא אמר משה אלא באתר דדינא אשתבחא אבל פהאי אתר סדורא דשכחא דעתיק יומין מסדר גביאה ואינון תליסר תקונין דדיקנא עלאה קדישא ממירא דטמירין תקיפין לתברא ולאכפיא כל גזרי דינין מאן חמי דיקנא עלאה קדישא טמירא דטמירין דלא אכסיף מניה ובגין כף כל שערוי קשישין ותקיפין בתקוניו ואי תימא אי הכי הא שערי דלתמא אינון אוכמי אמאי לא הו דא כדא דתניא כתיב קוצותיו סתלים שחורות פערוב וכתיב ושער ראשיה בעמר נקא לא קשישא הא בדיקנא עלאה הא בדיקנא תתאה ועל דא פד אתיהיבת אורייתא לישאל אתייבת פאש שחורה על גבי אש לבנה ועקרא דמלה משום דהני שערי ממוחא אשתבחון לאתמשבא למוחא דלתמא ואינון לעילא מן דיקנא דיקנא בלחודיו הוא וכל תקוניו בלחודיהו אשתבחון דיקנא בלחודיו ושערי בלחודיהו

תקונא קדמאה תקונא דשאר מרישא דשערי דרישא ותאנא כל תקונין דיקנא לא אשתבחון אלא ממוחא דרישא והכא לא פריש הכי דהא לא הוי אלא תקונא דא דנחית מן רישא דשערי דרישא והכי אשתבחא ומחוי דיקנא אשתמודע כל מה דהוי ברישא דאלף עלמין דחתימין בעקרא דדינא עוקא דכליל כל עוקין ארחא דכל שער דנחית מקמי אודניו לא הוי אריבא ולא אתדבק דא בדא ולא נחתיין אלו שערין מפד נגדין אתמשבון ותליון ושירותא דתקונא קדמאה תלתין וחד קוצי שקילין אתמשבון עד רישא דפומא ותלת מאה ותשעין גימין אשתבחון בכל קוצא וקוצא תלתין וחד קוצי שקילין דהו בתקונא קדמאה תקיפין לאכפיא לתמא בחושבן איל מהו איל תקיף יכול ובכל קוצא וקוצא מתפרשין תלתין וחד עלמין תקיפין שלטין לאתעניא תלתין וחד בהאי סטר ותלתין וחד בהאי סטר וכל עלמא ועלמא מניה מתפרש לאלף עלמין דכסיפין לעדונא רבא וכלא סתים ברישא דדיקנא דכליל תקיפא וכלילן בהאי איל ועם כל דא האי איל אתכפיא לרחמי דרחמי דעתיק יומין אתכלל ואתפשט ביה אמאי עד פומא משום דכתיב דינא יתיב וספרין פתיה

מאי דניא יתיב. יתיב לאתריה דלא שלטא. הוה הוא דכתיב פלא יעץ אל גבור. אל דהוא גבור. ואתבסס דדיקנא קדישא דעתיק יומין. ורוז דכתיב מי אל כמוז ביעתיק יומין אתמר בתקונא קדמא דדיקנא קדישא עלאה:

עלמא קדמא דנפיק מתקונא קדמא. שליט ונחית וסליק לאלה אלפין ורבו רבין מארי תריסין. ומניה מתאחדין בקסטא בעוקא רבא:

עלמא תנינא דנפיק מהאי תקונא. שליט ונפיק. ונחית וסליק לשבעה וחמשין אלה דרגין מארי דבבא. ומתאחדן מניה לאכפא קדולא בחזרא:

עלמא תליתאה דנפיק מהאי תקונא. שליט ונחית וסליק לשמא ותשעין אלפין מארי דללה. ומתאחדן מניה כבוסיטא לקוסיטרא. ומהאי תקונא מתכפין בלהו ומתכסמן כמריא דדמעין דמתכסמן בימא רבא. מאן חמי תקונא דא דדיקנא קדישא עלאה וקירא דלא אכסיף מניה. מאן חמי טמיריחא דקוצין דשערי דתלון מהאי סבא יתיב בעטרא דעטרין. עטרין דכל עטרין. עטרין דלא אתפללו בעטרין. עטרין דלא בשאר עטרין. עטרין דעטרין דלתתא מתאחדן מנהון. ובגין כך הני תקונין. אינון תקונין דלתתא מנהון מתאחדן תקוני דאתתקן דאצטריך לאתברכא מאן דבעי ברכה. דכל תקונין דאתתקן בקבלהון ברכאן משתבחין. ואתעביד מן דאתעביד פלא כליל בהני תקונין. פלא וקפן לקבלי תקונין דמלבא תקיפא עתיקא סתימא דכלא. וכלהו אתבסמן מתקונין אלפין פאנא אי עתיק דעתיקין קדישא דקדישין לא אתתקן באלפין תקונין. לא אשתכחו עלאין ותפאין. וכלא הוי. פלא הוי. ותניא עד כמה זירין אלפין תקוני דדיקנא. עד תליסר. ובל זמנא דתליסר. אלפין משתבחין זירין אלפין דלתתא. וכלא כחשבנא דאלפין תליסר. אשתכח דיקנא דמלבא עתיקא וקירא מפלא. כלא בחד איהו טמירא וקירא. ובגין דאיהו וקירא וממירא מפלא. לא אדבר ביה באתר דאורייתא ולא אתגליא. ומה דיקנא אתגליא. דיקנא דבהנא רבא עלאה. ומהאי דיקנא נחית לדיקנא דבהנא רבא דלתתא. דיקנא דבהנא רבא בתמנא תקונין אתתקן. ובגין כך תמנא תקונין לכהנא רבא כד משחא נחית על דיקניה. הוה דכתיב פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וגומר. ומנא לן דכתיב שבת אחים גם יחד. גם לרבות כהן גדול דלתתא. דכל זמנא דבהנא רבא דלתתא משמש בכהנא רבא. כבכול כהן גדול דלעילא משמש בכהנא רבא. דא חד תקונא חד דדיקנא דעתיק סתימא דכלא אמר ליה רבי שמעון. יאות אנת רבי יצחק למחמי בקרא דתקוני דדיקנא וסבר אפי דעתיק יומין עתיקא דעתיקין. ופאה חולקד ופאה חולקי עמכון בעלמא דאתי:

תקונא תנינא. מתתקן שערא מרישא דפומא עד הישא אחרא דפומא בתקונא שקיל. קום רבי חזקיה וקאים בקיימך. ואוקיר יקרא דתקונא דא דדיקנא קדישא. קום רבי חזקיה שארי ואמר אני לדודי ועלי תשוקתו. מי גבם שאני לדודי משום דעלי תשוקתו. מסתבל הוינא וארו חמית נהורא וקירא דביצינא עלאה. נהיר וסליק לתלת מאה וחמשה ועשרין עיבר. וחד חשוך היה אתפסתי דאתי:

מאן דהורא. כמאן דאתפסתי כהוה נהורא עמיקא דמימיו מתפלגין ונהרין לליל יעבר ממה דעלוי. וסליק להוה נהורא בשפתא דימא עלאה עמיקא. פתחין שבין ונקרין כהוה פתחא אתפתחן. אנה שאיל מהם פשרא דחמית. וזמנא נישא עון חמיתא. אמר דא הוא תקונא תנינא. יתיב אמר רבי עון האידנא אתקשר עלמא. בריך אנת רבי חזקיה לעתיקא דעתיקין. אמר שמעון בלהו בויצינן חברין דאתין בדיא עוקא קדישא. אסתהנא עלי שמנא עון דעלאין וארעא קדישא עלאה דעלאה. דאנא חמי השמא. מה דלא חמא בש מימא דסליק משה זמנא תנינא לטורא דסיני. דאנא חמינא אנפאי עון בנהורא דשמנא תקיפא. דזמין למיפק באסותא לעלמא. דכתיב וזרחת וראי שמי שמש צדקה ומרפא ככנפיה. ועוד דאנא ידענא דאנפאי נהירין דאנא חמי בעיני תליסר מכילן גליפין קמאי ונהירין כבון צינין. וכד אתפרש חד מניהו מפומיכון. אסתלקו ואתתקן ואתעטר ואתמטר בטמיריחא דתקוני קנא. וכל אחרנין אשתארו. ובעוד דכל חד מתפרש בפומיכו. נהיר ואתעטר ב כמלכא בנו חיליה. וכד אסתים לאתפרשא. סליק ואתעטר בעטרא ששא. ואתתקן. ואתמטר ויתיב בתקוני דדיקנא קדישא. וכן לכל חד וחד. רזין חברין קדישין. דהא בקיימא דא לא יהא עד הייתי מלבא משיחא. קום חזקיה תנינא. ואוקיר תקונא תליתאה דדיקנא קדישא. תנא עד לא קם חזקיה. קלא נפק ואמר. אין מלאך אחד עושה שתי שליחיות. אתרניש שמעון ואמר. ודאי כל חד וחד באתריה. ואנא ורבי אלעזר ברי ורבי אבא תלים שלימתא עלאה. קום רבי הייא. קום רבי חייא פתח ואמר. ואומר

”אלהים הגה לא ידעתי דבר פי נער אנכי. וכי ידעתי לא הנה ידע מלא. והא כמה מלולין נפקו מפומי עד לא אמר דא. והוא אמר מלה דכתיב הגה לא ידעתי דבר. אלא חס ושלום דאיהו אמר על דא. אלא כי תאנא מה בין דבור לאמירה. אמירה הוא דלא בעי לארמא קלא. דבור עי לארמא קלא ולאכרזא מלין. דכתיב וידבר אלהים את כל הדברים האלה אמר. ותאנא כל עלמא שמעו שהוא דבור. וכל עלמא אידעונו. ובגין כך יתיב וידבר ולא כתיב ויאמר. אוקי הכא כתיב הגה לא ידעתי דבר. לאכרזא עה ולאוכחא ברוח קדישא לעלמא. אי הכי הא כתיב וידבר ” אל משה אמר אלא מאן הוא נביאה עקאה במשה דלא זכה בר גש פותיה. דהוא שמע דבור בכהנא. ולא דחיל ולא אידענו. ושאר נביאים אידעונו אפילו באמירה דחילו ברחילו. ותאנא תקונא קדמא דדיקנא ותנינא לאתבא לתליתאה. יתיב הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. ותא חז דרגין תקונין קדמאין למיתי לתליתאה הוא דהו:

תקונא תליתאה. מאמצעיתא דתחות חוטמא מתחות תרין נוקבין. נפיק חד אחרא. ושערא אתפסק כהוה אחרא. אמאי אתפסק משום דהאי דהא אתתקן לאעברא ביה. ובגין כך יתיב תחות נוקבי חוטמא האי אחרא. ושערא לא אתרבי כהאי אחרא. משום דכתיב ועובר על פשע. למיחב אנברא

חסדי מאתך לא ימוש. וכתוב ובהסד עולם רחמיך. הני קרא קשין אהדדי
עד פומא קדישא דיימא סלחתי. תאנא בפה ערקסאות מחבאן להווא פומא אקשו. ותנינן אית חסד ואת חסד דלבר. ואת חסד דלבר.
ולא אתגלי לחד מניה. דהא אסתלק ואחשור ידע ולא ידע. תאנא בצניעותא דלבר. הא דאמרן דעתיקא דעתיקין. והוא סתים בסטרא דא דדיקנא
דספרא מהו דכתיב פשע. זכו עובר. לא זכו פשע. האי פועיר אנפין. מאי מאקרי פאת הוקן. ולא בעי בר נש לחבלא האי סטרא משום האי חסד דלבר
האי להאי. בפועיר אנפין. פד נחית יהווא ארחא מרחות נוקבי חוטמין. פתעתיק יומין. ובגין כך כפחן דלתתא פתיב ביה. לא יקרחו קרחה בראשם
ויחר אף יי בס וילך. מאי וילך. דנפיק רוחא דרגא מאינון נוקבי. ומאן דאשפאת זקנם לא יקרחו. מאי שעמא. בגין דלא לחבלא ארחוי דחסד דעתיקא.
קמיה אויל ולא אשתכח. דהא הוא דכתיב פי רוח יי נשכה בו. בארץ אנפון מסטרא דא קא אתי. ותאנא בצניעותא דספרא. פכלא אצטרף חסד
כתיב ועובר על פשע. וכתוב ורוח עברה ותמחרם. ותאנא הכא כתיב עזאתר פאה ולמבני. וקא לקטעא ליה. ולא לאשתפאחא מעלמא. והאי דכתיב וחסדי
על פשע פהווא ארחא. התם ועבר יי לנגוף את מצרים. זכאה חולקיה דמאתך לא ימוש. חסד דעתיק יומין. ובהסד עולם. חסד דאקרי חסד עולם. והאי הוא
דזכי להאי. דהא הוא תקונא תליתאה דדיקנא יקרא קדישא עלאה עתיקא דזעיר אנפין. דכתיב אמרתי עולם חסד יבנה. והאי חסד דעתיק דעתיקין
דעתיקי. אמר רבי שמעון דהאי קדישא ברך הוא יסגי לאו טבא לך ויחיי לאנפא חסד דקשוט. וחסד דקשוט לאו בחיי גופא אתמר. אלא בחיי נשמתא
עלך. ותאנא מאי דכתיב שוש אשיש ביי בעתיק יומין אתמר. דהא חסד דעתיק יומין חסד הוא. דהא הוא תקונא שתייתאה דדיקנא יקרא
דעתיק דעתיקי:

תקונא רביעאה. מתתקן שערא תחות פומא מרישא דהא לרישא דהא. ותתקן פפוחין אלין דאינון תקונא שביעאה אינון פללא דכל שימא
הוא דכתיב לשארית נחלתו. כמא דאת אמר ונשארית הפלדו בעקונין דאמינא. ובגנייהון אתקנים באור פני מלך חיים. ותאנא מהני תפוחין
השארית הנמצאה הנמצאה ממש. שארית. דכתיב שארית ישראל לא יעסקין חייזן לעלמא ומחזין חירו לזעיר אנפין. כתיב יאר יי פניו אליך. וכתוב
אור פני מלך חיים. באור פני מלך. אלן אינון תרין תפוחין
עולה:

התקונא חמישאה. נפיק ארחא ארחא מתחות פומא. דהא הוא דכתיב לא חזון תקרובתא דבוסטא דאמינא. יאר יי פניו אליך. פנים דלבר. דכד
לעד אפן. קום רבי יוסי. קום רבי יוסי פתח ואמר. אשרי העם שככה לו. אשרי העם שככה לו. ותאנא כל זמן דהני בוציני דלבר נהירין. כל עלמא
לו אשרי העם שני אלחיו. אשרי העם שככה לו. מהו שככה לו. כמא דאתמר. וקא אשתכח רונגא בעלמא. ומה אי הני דלבר כך. תרין תפוחין
אמר ותמת הפלד שככה. שכיד מרוגזיה. דבר אחר שכיד ברוגזיה. דהא חזון תרין תדירא דתדאן תדירא על אחת פמה וכמה. תניא פד אתגלין תרין
דכתיב ואם פכה את עושה לי הרגני נא הרוג. דהא הוא דינא דיני. אשרי העם שפוחין ארין. אתחזי זעיר אנפין בתדנותא. וכל אינון בוצינין דלתתא בתדנותא.
שני אלחיו. רחמי דרחמי. דבר אחר שככה. שמא דכליל כל שמחן. וקדשכל אינון דלתתא נהרין. וכל עלמין תדאן ושלימין מפל שרימותא. וכד עלמין
ברך הוא מעבר רונגיה ואנח ביה לזעיר אנפין ומעביר על כל אינון דלפתאן ונהרין. וכל מינו לא פסיק. פלהו אתמלין בשעתא דהא. כדהו תדאן
דתניא ארחא עלאה דדיקנא קדישא. דאיהו נחית תחות נוקבי חוטמא דעתיקא שעמא דהא. תא חזי פנים דלבר. אית זמן דנהרין ואת זמן דלא נהרין.
והאי ארחא דלתתא. שקילן אינון פכלא. דא לעילא ודא לתתא. לעילא עזבנין כך כתיב יאר יי פניו אליך. יאר פניו אתנו סלה. מפלל דהא הני תדירא.
על פשע. לתתא לא התזיק לעד אפן. ותנינן לא התזיק. דלא אית אפן פד אתגלין תפוחין דלעילא. תאנא אלן תפוחין דסתימין נהרין ונהרין
למיתב. כמה דלעילא יהיב אתרא לאעברא. כך לתתא יהיב אתרא לאעברא. ומנהון נהרין לתלת מאה ושבעין עיבר. וכל שימא תקונין קדמאין
תנא בכל אתר דהקאי עתיקא טמירא דכלא ארחא אתגליא. טב לכלהו דלתתא דדיקנא ביה פלין. דהא הוא דכתיב ישוב ירחמנו ישוב. מפלל דזמין
דהא אתחזי עיטא למעפד טב לפלא. מאן דסתים ולא אתגליא ליה עיטמין וזמנין אתגלין. הכא הוא ישוב ירחמנו. ובהאי דלתתא הוא ואמת. דא
לית מאן דידע ליה אלא הוא בלחודוי. כמה דעדן עלאה לית הידע ליה אלא דהא תקונא שביעאה דכליל שימא. בתרין תפוחין דבעתיקא דעתיקין:

הוא עתיקא דעתיקי. ועל האי כתיב מה גדלו מעשיך יי מאד עמקו מחשבותיך. וכל תמינאה. נפיק חד חוטא דשערי סוכרניה דדיקנא ותקין בשקוקא עד
טברא. קום אלעזר ברי אתקין תקונא דא קום רבי אלעזר בריה פתח
הקונא שתייתאה. מתתקן שערא וסליק מלרע לעילא. ונפיק חסד דבוסטא. דהכא תלוי במול ואפילו ספר תורה שבהיכל. מלה דא אוקימנא
טבא עד רישא דפומא דלעילא. ונחית שערא לרישא דפתחא דארחא ספרא דצניעותא. והכא אית לאסתכלא. וכי תלוי במול. ותנינן ספר
תפאה דפומא. קום רבי יסא ואתקין תקונא דא. קום רבי יסא פתח ואמר

ליל שבועות
עד פומא קדישא דיימא סלחתי. תאנא בפה ערקסאות מחבאן להווא פומא אקשו. ותנינן אית חסד ואת חסד דלבר. ואת חסד דלבר.
ולא אתגלי לחד מניה. דהא אסתלק ואחשור ידע ולא ידע. תאנא בצניעותא דלבר. הא דאמרן דעתיקא דעתיקין. והוא סתים בסטרא דא דדיקנא
דספרא מהו דכתיב פשע. זכו עובר. לא זכו פשע. האי פועיר אנפין. מאי מאקרי פאת הוקן. ולא בעי בר נש לחבלא האי סטרא משום האי חסד דלבר
האי להאי. בפועיר אנפין. פד נחית יהווא ארחא מרחות נוקבי חוטמין. פתעתיק יומין. ובגין כך כפחן דלתתא פתיב ביה. לא יקרחו קרחה בראשם
ויחר אף יי בס וילך. מאי וילך. דנפיק רוחא דרגא מאינון נוקבי. ומאן דאשפאת זקנם לא יקרחו. מאי שעמא. בגין דלא לחבלא ארחוי דחסד דעתיקא.
קמיה אויל ולא אשתכח. דהא הוא דכתיב פי רוח יי נשכה בו. בארץ אנפון מסטרא דא קא אתי. ותאנא בצניעותא דספרא. פכלא אצטרף חסד
כתיב ועובר על פשע. וכתוב ורוח עברה ותמחרם. ותאנא הכא כתיב עזאתר פאה ולמבני. וקא לקטעא ליה. ולא לאשתפאחא מעלמא. והאי דכתיב וחסדי
על פשע פהווא ארחא. התם ועבר יי לנגוף את מצרים. זכאה חולקיה דמאתך לא ימוש. חסד דעתיק יומין. ובהסד עולם. חסד דאקרי חסד עולם. והאי הוא
דזכי להאי. דהא הוא תקונא תליתאה דדיקנא יקרא קדישא עלאה עתיקא דזעיר אנפין. דכתיב אמרתי עולם חסד יבנה. והאי חסד דעתיק דעתיקין
דעתיקי. אמר רבי שמעון דהאי קדישא ברך הוא יסגי לאו טבא לך ויחיי לאנפא חסד דקשוט. וחסד דקשוט לאו בחיי גופא אתמר. אלא בחיי נשמתא
עלך. ותאנא מאי דכתיב שוש אשיש ביי בעתיק יומין אתמר. דהא חסד דעתיק יומין חסד הוא. דהא הוא תקונא שתייתאה דדיקנא יקרא
דעתיק דעתיקי:

תקונא רביעאה. מתתקן שערא תחות פומא מרישא דהא לרישא דהא. ותתקן פפוחין אלין דאינון תקונא שביעאה אינון פללא דכל שימא
הוא דכתיב לשארית נחלתו. כמא דאת אמר ונשארית הפלדו בעקונין דאמינא. ובגנייהון אתקנים באור פני מלך חיים. ותאנא מהני תפוחין
השארית הנמצאה הנמצאה ממש. שארית. דכתיב שארית ישראל לא יעסקין חייזן לעלמא ומחזין חירו לזעיר אנפין. כתיב יאר יי פניו אליך. וכתוב
אור פני מלך חיים. באור פני מלך. אלן אינון תרין תפוחין
עולה:

התקונא חמישאה. נפיק ארחא ארחא מתחות פומא. דהא הוא דכתיב לא חזון תקרובתא דבוסטא דאמינא. יאר יי פניו אליך. פנים דלבר. דכד
לעד אפן. קום רבי יוסי. קום רבי יוסי פתח ואמר. אשרי העם שככה לו. אשרי העם שככה לו. ותאנא כל זמן דהני בוציני דלבר נהירין. כל עלמא
לו אשרי העם שני אלחיו. אשרי העם שככה לו. מהו שככה לו. כמא דאתמר. וקא אשתכח רונגא בעלמא. ומה אי הני דלבר כך. תרין תפוחין
אמר ותמת הפלד שככה. שכיד מרוגזיה. דבר אחר שכיד ברוגזיה. דהא חזון תרין תדירא דתדאן תדירא על אחת פמה וכמה. תניא פד אתגלין תרין
דכתיב ואם פכה את עושה לי הרגני נא הרוג. דהא הוא דינא דיני. אשרי העם שפוחין ארין. אתחזי זעיר אנפין בתדנותא. וכל אינון בוצינין דלתתא בתדנותא.
שני אלחיו. רחמי דרחמי. דבר אחר שככה. שמא דכליל כל שמחן. וקדשכל אינון דלתתא נהרין. וכל עלמין תדאן ושלימין מפל שרימותא. וכד עלמין
ברך הוא מעבר רונגיה ואנח ביה לזעיר אנפין ומעביר על כל אינון דלפתאן ונהרין. וכל מינו לא פסיק. פלהו אתמלין בשעתא דהא. כדהו תדאן
דתניא ארחא עלאה דדיקנא קדישא. דאיהו נחית תחות נוקבי חוטמא דעתיקא שעמא דהא. תא חזי פנים דלבר. אית זמן דנהרין ואת זמן דלא נהרין.
והאי ארחא דלתתא. שקילן אינון פכלא. דא לעילא ודא לתתא. לעילא עזבנין כך כתיב יאר יי פניו אליך. יאר פניו אתנו סלה. מפלל דהא הני תדירא.
על פשע. לתתא לא התזיק לעד אפן. ותנינן לא התזיק. דלא אית אפן פד אתגלין תפוחין דלעילא. תאנא אלן תפוחין דסתימין נהרין ונהרין
למיתב. כמה דלעילא יהיב אתרא לאעברא. כך לתתא יהיב אתרא לאעברא. ומנהון נהרין לתלת מאה ושבעין עיבר. וכל שימא תקונין קדמאין
תנא בכל אתר דהקאי עתיקא טמירא דכלא ארחא אתגליא. טב לכלהו דלתתא דדיקנא ביה פלין. דהא הוא דכתיב ישוב ירחמנו ישוב. מפלל דזמין
דהא אתחזי עיטא למעפד טב לפלא. מאן דסתים ולא אתגליא ליה עיטמין וזמנין אתגלין. הכא הוא ישוב ירחמנו. ובהאי דלתתא הוא ואמת. דא
לית מאן דידע ליה אלא הוא בלחודוי. כמה דעדן עלאה לית הידע ליה אלא דהא תקונא שביעאה דכליל שימא. בתרין תפוחין דבעתיקא דעתיקין:

הוא עתיקא דעתיקי. ועל האי כתיב מה גדלו מעשיך יי מאד עמקו מחשבותיך. וכל תמינאה. נפיק חד חוטא דשערי סוכרניה דדיקנא ותקין בשקוקא עד
טברא. קום אלעזר ברי אתקין תקונא דא קום רבי אלעזר בריה פתח
הקונא שתייתאה. מתתקן שערא וסליק מלרע לעילא. ונפיק חסד דבוסטא. דהכא תלוי במול ואפילו ספר תורה שבהיכל. מלה דא אוקימנא
טבא עד רישא דפומא דלעילא. ונחית שערא לרישא דפתחא דארחא ספרא דצניעותא. והכא אית לאסתכלא. וכי תלוי במול. ותנינן ספר
תפאה דפומא. קום רבי יסא ואתקין תקונא דא. קום רבי יסא פתח ואמר

הורה קדש ונתקן קדש. וכתוב וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש
 הא תלת אינון. וספר הורה לקבליהוין. נהתקו קדש. ונהתקו קדש והו
 קדוש. והתורה נתנה בשלש קדושות. בשלש מעלות. בימי
 שלשה. ושכינה בשלש. לוחות. וארון והיכל. והכל בספר תורה תלוי
 ואהו תלוי במזל. וכתוב ומאות השמים אל תחתו. מאן דאיהו בקדוש
 הללו. קהו תלוי במזל. אלא הכי אוקימנא בספרא דצניעותא. האי חו
 יקרא קדישא דכל שערי דדיקנא תלין ביה. אתקרי מזל. מאי טעמא מש
 דכל קדשי קדשין דקודשיא בהאי מזל מוקא תלין. וספר תורה אף על גב דא
 קדוש. לא חל עליה עשר קדושין עד דעיל כהיכל. פיו דעיל להיכל אתק
 קדוש בעשר קדושות. בגוונא דלעילא דלא אתקרי היכל אלא פד אתתק
 עשר קדושות. ותאנא הכל תלוי במזל. דאיהו האי חוטא יקרא קדישא ד
 שערי תלין ביה. אמאי אתקרי מזל. משום דמניה תלין מזלי. ומזלי מ
 עלאין ותפאין. ובגין כך איהו תליא. וביה תלין כל מלי דעלמא עלאין ותפא
 אפילו ספר תורה שבהיכל דמתעשר בעשר קדושות. לא נפיק מפגליה
 שאר קדושין. וכלהו תלין בהאי. ומאן דחמי להאי תקונא. אתפגשון חובי
 מקמיה ומתפגין. הך הוא דכתיב יכבוש עונותינו. אמר ליה רבי שמעון
 ברך ברי לקדשא וקדושין עתיק כפלא :

תקונא תשיעא. מתערבין שערי עם אינון שערי דתלין. ולא נפקין דא
 קא. קום רבי אבא. קם רבי אבא ואמר אלן שערי דמתערבין ע
 דתלין דאקרון מצולות ים. משום דנפקי מפותרי מוחא. ומהאי אתרא רמיו
 מארי דתבעין חובי דבני נשא ומתפגין. אמר רבי שמעון ברך הך הוא לעו
 יומין :

תקונא עשיראה. נחתין שערי תחות דיקנא. ותפין בגוונא תחות דיקנא. ס
 רבי יהודה. קם רבי יהודה פתח ואמר. ובא במערות צורים ובמח
 עפר מפני פחד ויגומר. מפני פחד ויגומר. הא אתידע דמאן דאיהו לבר. פ
 אתקרי. ומסדר גאונו. אינון שערי תחות דיקנא. ואתקרון חדר גאונו.
 תקונא עשיראה. תפן אמת ליעקב :

ותקונא חד סר. דלא נפקי גימא מן גימא חסד לאבכהם :
 תקונא דתריסר. דלא תלין שערי על פומא. ופומא אתפני מפל סטרין.
 שערי סחור סחור ליה. בגין דלא אשתבח טרוחא פמה דאצטר
 טרוחא גמאי קא מיירי. דינא באתר דינא טרוחא אשתבח. וכי ש
 דדיקנא טרוחא אינון או דינא אינון. והא פלא רחמי אתחזון. אלא דלא את
 בישובא דרחה דעיר אנפין. דתאנא מהאי פומא קדישא עלאה קדש קד
 נשבא רוחא. מאי רוחא. רוחא דאיתרבך ביה דמתלבש ביה עיר אנפ
 ומהאי רוחא מתלבשין כל אינון דלתמא. וכד ההוא רוחא נפיק את
 לתלתין ושבעה אלף עיבר. ואתפשט כל חר בלחודוי לאתריה. וכל
 דאתחזי לאתלבשא מניה אתלבש. ועל דא שערין לא אשתבחו על פ
 קדישא. משום דרוחיה נפיק ולא בעי מלה אתרא לאתערבא ביה ולקר
 בהדי

בהדיה. ודא הוא סמירותא דכלא ולא אתרבך לא לעילא ולא לתמא. והוא
 סתים בסתימא דסתמיין דלא אתידע. דא הוא דלא אשתקו ולא הוה ביה תקונא.
 ובגין כך רוחא דנפיק לבר ומתלבשין ביה נביאי מהימני אתקרי פה יי. אבל
 בהאי עתיקא דעתיקין לא אתפוש. ולית מאן דידע רוחיה בר איהו. ובגין
 כך שערי שיקין סחורניה דפומא. ופומא אתפני מפל סטרוי. ובהאי
 אתרחיצו אבהתנא לאתלבשא בהאי רוחא דמתפשט לכמה עיברין. באתר
 דכל שערי שיקלין בסחורנוי ודא הוא תקונא קדישא עלאה דתריסר דמבא
 אשלאשלו תריסר תחומין לעילא. תריסר תחומין לתמא. תריסר תחומין
 לתריסר שבטי אבהתא. הך הוא דכתיב אשר נשבעת לאבותינו :

תקונא דתריסר. תלין שערי תחות דיקנא מבאן ומבאן. ביקרא יאה וביקרא
 שפרא. וחפין עד טבורא. ולא אתחזין מאנפי תקרובתא דבוסמא. פר
 אינון מפוחין שפירן חורין. אמר רבי שמעון זכאה חולקיה דמאן דאשתבח
 בהאי אדרא קדישא עלאה דאנן ביה. זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי.
 דאנן יתבין בקדושה עלאה. אשא עלאה אסחר לן. והא כל תקונין עלאין
 ודיקנא קדישא. אתתקנו ואתעטרו ואסחרו לדובתיהו. והאי תקונא דתליסר
 הוא תקונא יאה דביה אתידן פלא. בלהו מתכספין למקרא רישא לקבליה.
 מניה תלין כל אינון דבועיר אנפין אחידן. מניה תלין עלאין ותפאין. וכל גנין
 עלאין ותפאין גנין ביה וביה פליין. ואיהו מזל דמתזלי מניה פלא. דא
 הוא תקונא שלמתא דאשלים לכל תקונין. דא אשלים לכלא :

תאנא אלן תקונין אקרון ימי קדם. יומין קדמאין דקדמאי. ואינון דאשתבחו
 בועיר אנפין אקרון ימי עולם. ותאנא אלן ימי קדם. בלהו מתתקנו
 בתקונא דדיקנא דעתיקא דעתיקין סמירא דסמירין. והאי דתליסר כליל להון
 פמה דאתמר. ודא יומא לא אתכליל בדהיהו. אלא הוא כליל פלא. ובהיהו
 ומנא דאתער עתיק יומין בתקונין דלעילא. ההוא אתקרי יום אחד דביה זמן
 לאוקיר דיקניה. הך הוא דכתיב יום אחד הוא ידע לוי הוא בלחודוי יתיר
 מפלא. הוא דכלל פלא. הוא דאתקרי בשמא ידעא. דתנין באתר דאית יום
 אית לילה. דלית יום בלא לילה. ומשום דההוא זמנא ימן יאה דיקרא דדיקנא.
 והוא בלחודוי ישתבח. לא אתקרי לא יום ולא לילה. דלית יום אקרי אלא
 מסטרא דילן. ולית לילה אקרי אלא מסטרא דילן. ומשום דהאי תקונא כליל
 פלא. לא אתידע ולא אתחזי מניה. ומניה נגיד משחא דרבותא לתליסר עיבר
 טבעין לכל אינון דלתמא דנהרין בההוא משחא. בתליסר תקונין אלן. אשתקנא
 דיקנא קדישא עלאה. ואלין תקונין דבהאי דיקנא מתתקנו ונתתן לכמה עיבר
 ודא אתחזו היך מתפשטין והיך נפקין. מפלא אסתמו ומפלא אתפטר. לית
 ידע אתר להאי עתיקא בפשיטותא דילהון. בקהון פליין פמה דאתמר. אתידע
 לא אתידע. טמיר ולא טמיר. עליה אתקרי אני יי הוא שמי וכבודי לאחר
 לא אתן. וכתיב הוא עשנו ולא אנהנו. וכתיב ועתיק יומין יתיב באתריה.
 וכתוב ונתע ונתע ליה. יתיב ולא שכיח. וכתיב אודך על פי נזכרות גמלאתי

וגומר :

אמר רבי שמעון לחבריאי פד אתפדים פריסא דא דאתון המאן עלנא. אנא
 חמינא דנחמוי כל תקונין בגויה ונחירו באתר דא. וחד פרוכמא בוצינא
 וקודשא בריך הוא פריסא בארבע סמכין לארבע עיבר. סמכא חד הוא יתיב
 מתמא לעילא וחד מגרופיא בידיה. ובמגרופיא ארבע מפתחין שנינן מפל
 סטרוי ומתאחדן פריסא ונחמין לה מעילא לתמא. ובן לסמכא תנינא ותליתא
 ורביעא. ובין סמכא לסמכא אחדן ממגיסר רגלי דסמכין ומתגהרין פבוצינא
 דגליפא ביהווא פריסא. ובן לארבע עיבר. וחמינא אלון תקונין דנחמין עליה.
 והון מחפאן מלי דפומנא לאתעפרא ולאסתלקא כל חד בפאתריה. וכד הון
 מתתקנן מפומנא. כל חד וחד סליק ואתעפר ואתתקן ביהווא תקונא דאתתקן
 הקא מפל פומא דחד מינן ובשעמא דחד מינן מתח פומא לתקנא ביהווא
 תקונא. מהווא תקונא הוה יתיב ומחפה למליה דנפיק מפומיכו. ובדין סלקא
 בדוכתיה ואתעפר. וכל סמכין מפאן ומפאן חדאן על דשמעין מה דלא ידעו.
 וציתין לקליכו. בפמה רתיכין קיימין הקא בגיבוכו. ופאין אתון לעלמא דאתי.
 דכלהו מלי דנפקי מפומיכו. בלהו מלין קדישין. מלי בשרן דלא סטאן לימינא
 ולשמאלא. וקודשא בריך הוא חדי למשמע וציתת להני מלי עד דהוא אנמר
 דינא. די לעלמא דאתי תמרון ומנא אחרא כל הני מלי קדישין. עליכו כתיב
 וחדף ביין השוב וגומר דובב שפתי ישנים. מאי דובב שפתי ישנים. דאפילו
 לעלמא דאתי מרחשן שפונתיכו אורייתא קמיה. השתא אתתקנו ואתפוננו
 דעתא למתקן תקוני דועיר אנפין. היך יתתקן והיך יתלבש בתקוני. מתקוני
 עתיק יומין קדישא דקדישין סמירא דטמירין טמירא מפלא. דהשתא חובתא
 עליכו למגור דינא קושטא יאה ושפירא. ואתקנא כל תקונין על פורייהו.
 תקוני דועיר אנפין מתקוני דאריך אנפין. אתתקנו ואתפשטו תקונין מפאן
 ומפאן פחיו בר נש למשלטא ביה רוחא דטמירא דכל טמירין. בגין למיתב
 על פריסייא. דכתיב ועל דמורת הפסא דמות במראה אדם עליו מלמעלה.
 במראה אדם דכליל כל דיוקנין. במראה אדם דכליל כל שמחן. במראה אדם
 דביה סמין כל עלמין עלאין ותמאין. במראה אדם דכליל כל ריזן דאתתקנו
 ואתתקנו עד דלא אכרי עלמא ואף על גב דלא אתקיימו :

תאנא בצניעותא דספרא. עתיקא דעתיקין עד לא זמין תקוני. באני מלכין
 בגם מלכין ומשער מלכין ולא הוה מתקיימי. עד דחיי לון ואצנע לון
 לבתר זמנא. הךא הוה דכתיב ואלה תמלכים אשר מלכו בארץ אדום. בארץ אדום
 באתר דכל דיני מתקיימין פפון. וכלהו לא אתקיימו. עד דרישא הוורא עתיקא
 דעתיקין אתתקן. פד אתתקן תקין כל תקונין דלתמא. תקין כל תקונין דעלא
 ותמאין. מפאן אוליפנא כל רישא דעמא דלא אתתקן הוה בקדמיתא. לית עמא
 מתתקנא. ואי איהו מתתקן בלהו מתתקן. ואי איהו לא מתתקן בקדמיתא
 לא יכלין עמא לאתתקנא. מגלן מעתיק יומין. דעד לא אתתקן הוה בתקוני.
 לא אתתקנו כל אינון דבעו לאתתקנא. וכלהו עלמין אתתקנו. הךא הוה
 דכתיב וימלוך באדום בלע בן בעור. וימלוך באדום רוא חדא הוה אתר דכל
 דיני מתקשרין תמן ותליין מטפן. בלע בן בעור. תאנא הוה גזרת דינא תקיפא
 דתקיסין

דתקיסין. דבגויה מתקשרין אלף אלפין מארי דיבכא ויללה. ושם עירו דנהבת
 מאי דנהבת. כלומר דין הבא. כמא דאת אמר לעלוקה שחי כנות הב הב.
 פינן דסליק לאתישבא ביה. לא קאים ולא הוה יכול למקם. וכלהו עלמין
 אתתקנו. מאי טעמא משום דאדם לא אתתקן. דתקונא דאדם פדיוקניה כליל
 בלא. ויכול בלא לאתישבא ביה ובגין דתקונא דאדם לא אשתכח. לא
 יכירו למיקם ולאתישבא ואתבטלו. ואתבטלו סלקא דעתך. והא כלהו באדם
 אתבטלו. אלא אתבטלו ואסתלקו מהווא תקונא. עד דיימי תקונא דאדם. וכד
 אתא האי דיוקנא. אתגלפו כלהו ואתדזרו לקיימא אחרא. מנהון אתבטמו
 ומנהון לא אתבטמו כלל. ואי תימא והוה פתיב וימת וימת. דאתבטלו לגמרי.
 לאו הכי. אלא כל מאן דנחית מדרגא קדמא דהוה ביה. קארי ביה מיתה
 כמא דאת אמר וימת מלך מצרים. דנחת מדרגא קדמא דהוה קם ביה. ובגין
 דאתתקן אדם. אתקרון בשמחון אחרנין ואתבטמו בקיימא ביה וקיימין בדוכתייהו.
 וכלהו אקרון בשמחון אחרנין מן קדמאין. בר הוה דכתיב ביה ושם אשתו
 מושבא בת מטרד בת מי זקב. מאי טעמא. משום דהני לא אתבטלו כשאד
 אחרנין. משום דהוה דבר ונקבא. פהאי תמרא דלא סלקא אלא דבר ונקבא.
 ובגני פד השתא דאשתכחו דבר ונקבא. לא כתיב בהו מיתה פאחרנין
 ואתקיימו. אבל לא אתיישבו עד דאתתקן דיוקנא דאדם. וכיון דאתתקן דיוקנא
 דאדם. אתתזרו ואתקיימו בקיימא אחרא ואתיישבו :

תאנא פד סליק ברעותא דרישא הוורא למעבד יקרא ליקריה. תקין זמין
 ואפיק מפוצינא דקרדינותא חד ניצוצא ואתפשט לתלת מאה ושבעין
 עיבר. וניצוצא קאים. ושאר נפיק אוורא דכייא ומתגלגלא נשב ביה. אתתקן
 ונפיק חד גולגלתא תקיפא. ואתפשט לארבע סטרין ובהאי אוורא דכייא
 אשתאיב ניצוצא ואתאחד וכליל ביה. ביה סלקא דעתך. אלא אתמטר ביה.
 ובגין פד האי גולגלתא אתפשט בסטרוי. והאי אוורא הוה טמיר דטמירין
 דעתיק יומין. פרוחא דגנין בהאי גולגלתא. אתפשטו אשא מפטר חד. ואוורא
 מפטר חד. ואוורא דכייא קאים עליה מהאי סטר. ואשא דכייא קאים מהאי
 סטר. מאי אשא הכא. אלא לאו הוה אשא. אבל פוצינא דא דאתכליל באוורא
 דכייא. הויר למאתן ושבעין עלמין דינא מפטרוי אשתכח. ובגין דא האי
 גולגלתא אתקרי גולגלתא תקיפא. בגולגלתא דא. יתבין תשעה אלפי רבוא
 עלמין דנטלין עלוי וסמכין עלוי. פהאי גולגלתא. נשיף טלא מרישא הוורא
 דאתמלו מגיה חדיר. ומחאי סלא דאנער מרישיה. זמינן מיתא לאחיאור.
 והוה טלא דאתכליל בתרי גונין מספרא דרישא הוורא. חוור בגייה דכליל
 בלהו חוורי אבל פד אתיישבן בהאי רישא דועיר אנפין. אתתזי ביה סומקא.
 פהאי בדולחא דאיהו חוור ואתחויא גוונא סומקא בגוונא הוורא. ובגין פד
 פתיב. ורבים מי שני אדמת עפר יקיצו אלה לחי עולם ואלה לתרפות לדראון
 עולם. לחי עולם. בגין דאתחויאו להוורא הוורא דאתי מספרא דעתיק יומין
 אריבא דאנפין. לתרפות לדראון עולם. בגין דאתחויאו לבהווא סומקא דועיר
 אנפין. וכלא כליל בהווא טלא. הךא הוה דכתיב כי של אורות טלף. אורות

תריץ. והוא טלל דנטיף. נטיף כל יומא לחמלא דתפתחין בגוני תורא וסומקא
האי גולגלתא אנחור בתרי גוני להאי סטר ולהאי סטר. ומחאי אוריא דכנייא
אתפשט מגולגלתא לאנפוי מאה וחמשין רבוא עלמין. ובגין כך אתקרי זעיר
אנפוי. ובשעתא דאצטרף. אתפשטוי אנפוי ואריכוי פההוא זמנא. בגין דאשגח
באנפוי דעתיקא דעתיקין וחיים לעלמא. ומחאי גולגלתא נפיק חד עיבר לכל
אינון דלתתא ודכינג אנר אוראותא לעתיק יומין בד עאלין בחושבנא תחורת
שרביטא. ולקבל דא בקע לגולגלת לתתא בד עאלין בחושבנא. והאי בקע
אנר אוראותא אשתכח מגיה לעתיק יומין.

בחלליה דגולגלתא תלת חללין אשתכחו דשריא מוחא בהו. וקרומא דקיק
חפויא עלהו. אבל לא קשישא סתימא כעתיק יומין. ובגין דא האי
מוחא אתפשט ונהיר לתלתין ותריין שבילין. דא הוא דכתיב ונהיר יוצא מעדן.
ותאנא בתלת חללין דגולגלתא מוחא שריא מחללא חד מתבקע חד מפועא
דארבע סטרין. ונפיק מההוא מוחא דשריא בהאי חללא. תלתין ותריין שבילין
והחין דחכמתא:

מחללא תנינא. מתבקע ומתפשט חד מפועא אחרא. ומתפתחין חמשין
פרעין. מאלין חמשין פרעין. אתאחדון חמשין יומין דאורייתא. חמשין
שני דיובא חמשין אלף דרין הזמן קודשא בריך הוא לאתבא רוחיה ליה
ולשריא ביה:

כח לא תליתאה. נפקין אלף אלפין אדרין ואכסדראין. ודעתא שריא עליהו
דרי בהו. והאי חללא שרי חלליה בין האי חללא ובין האי חללא.
ואתמליין מתרין סטרין כל אינון אדרין דא הוא דכתיב ובעת חדרים ימלאו.
ואלין תלת מתפשטין בכך גופא להאי סטרא ולהאי סטרא. ובאינון אחיד כל
גופא. ואחיד בהו גופא מפל סטרו. ובכל גופא אתפשטין ואשתבחין:

תאנא בגולגלתא דרישא תליין אלף אלפי רבוא ורבוא רבין קוצי דשערי
אבמן. ומסתכבין דא בך. ומתערבין דא בך. ולית חושבנא לנימין
הכל קוצא וקוצא דאחורן ביה. דכין ומסאבן. ומכאן אתאחדון טעמי אורייתא
דכנייא במסאבא. בכל אינון סטרין דאינון דכין. ובכך אינון סטרין דאינון
מסאבן. יתבין קוצי מסתכבין ורסקיפין. מנהון שעיעין ומנהון פקיפין. ובכל
קוצא וקוצא יתבין גימין תלין על תלין. מתלחטין ותליין פגיבר פקיפין מארי
נצח קרבין. בתקונא יאה בתקונא שפירא תקיפא. רבובין ותקיפין. דא הוא
דכתיב בחור פארום. מתתקנין קוצין דשערי ותליין תלין על תלין מהאי סטרא
להאי סטרא על גולגלתא. דא הוא דכתיב קוצותיו תלפלים. ותאנא יתבין
תלי תלין. משום המשיכין מפועין סגיאן דתלת רחמי מוחא. מפועיא
דחללא חד דגולגלתא. אתמשכן שערי במשיכותא ומתעבדין תלין. תליין
מפמה מפועין דאתמשכן מהאי חללא. מחללא תנינא נפקי חמשין מפועין.
ואתמשכן שערי מאינון מפועין במשיכותא. ואתעבדין תלין תליין ומתערבין
בקוצין אחרין. מחללא תליתאה נפקי אלף אלפין אדרין ואכסדראין. ואתמשכן
שערי במשיכותא מפלהו. ובגין כך אינון קוצי תלין על תלין. וכלהו משיכין

דאתמשכן מתלת חללין דמוחא דגולגלתא. וכל אינון נימין וכל אינון קוצ
תלין וחפין לסטרא דאוריין. ובגין כך כתיב הטה אלחי אונד ושמע. ובהאי
תלין. תליין ימינא ושמאלא. נהורא וחשוכא. רחמי ודינא. וכל ימינא
ושמאלא תלי בהאי וקא בעתיקא:

בפלגותא דשערי. אתחזי חד ארחא דקיק דמתאחדא מההוא ארחא דעתי
יומין. ומההוא ארחא. אתפרשן שית מאה ותליסר ארחין דאתפלגו
בארחין דפקודי דאורייתא. דכתיב כל ארחות יי חסד ואמת לנוצרי בריתו
ועדותיו. תאנא בכל קוצא וקוצא מתאחדון אלף אלפין מארי דיבא ויללה
דחללין בכל קוצא וקוצא. מאינון פקיפין. ומאינון שעיעין מאריהון דמתקלא.
בגין כך אית ימינא ואית שמאלא:

מזחא דגולגלתא. אשגחיתא דאשגחיתא ולא מתגלייא בר ההוא זמנא
דצריכין חייבא לאתפקדא ודעינא בעובדיהון. ותאנא בד אתגלייא
האי מצחא. מתערי כל מאריהון דדינא. וכל עקמא דדינא אתמסר. בר תהיא
שעתא בד סליקו צלותהון דישראל לקמי עתיק יומין ובעי לרחמא על בני.
גלי מצחא דרעוהו דרעוהו. ונהיר בהאי דזעיר אנפין ואשתכח דינא. בהאי מצחא
נפיק חד שערא דמתפשט ביה ממוחא דאפיק חמשין פרעין. וכד אתפשט
אתעביד מצחא דאשגחיתא לחיבי עלמא. לאינון דלא מתכפסי בעובדיהון.
דא הוא דכתיב ומצח אשה זונה הוה לך מאנת הפלם. ותניא שערא לא
קאים בהאי אתר דמצחא. בגין דאיתגליא לאינון דחציפין בחובהו. ושעתא
דמתער קודשא בריך הוא לאשתעשעא עם צדיקיא. נהיר אנפיהו דעתיק יומין
באנפוי דזעיר אנפין. ומתגליא מצחיה. ונהיר להאי מצחא. ובגין אתקרי עת
רצון. וכל שעתא ושעתא דינא תלי והאי מצחא דזעיר אנפין אתגליא.
אתגליא מצחא דעתיק דעתיקין. ואשתכח דינא ולא אתעביד. תאנא האי
מצחא אתפשט במאתן אלף סומקי דסימקי דאיתאחדון ביה וכליל ביה. וכד
איתגליא מצחא דזעיר אנפין אית רשותא לכולהו לחרבא. וכד איתגליא מצחא
דרעוהו דרעוהו נהיר להאי מצחא. בדין כלדו משתבחין. ותניא עשרין וארבע
פתי דינן משתבחין בהאי מצחא. וכלהו אקרון נצח. ובאתון רצופין הוא
מצח. ואית מצח ואית נצח דאינון נצחים. ודיינו דתנן נצח נצחים. ואינון
במצחא. ומתפשטין מנהון בגופא באתרין ידיעין. תניא מאי דכתיב וגם נצח
ישראל לא ישקר ולא ינחם פי לא אדם הוא להנחם. האי רוא אוקימנא. כל
ההוא נצח דאיתפשט בגופא. זימנין דתלי על עלמא למידן. ותב ומתחרט ולא
עביד דינא אי תיביבן. מאי טעמא משום דקאי בדוכמא דאקרי אדם ויכל
לאיתחרטא. אבל אי באתר דאיתקרי ראש אתחזי ואתגליא האי נצח. לא
הוא עידן ואתר לאתחרטא. מאי טעמא. משום דלא הוה מאתר דאיקרי אדם.
דא לא אתגלי פרצופא וחוטמא אלא מצחא בלחודו. ובאתר דלא אשתכח
פרצופא לא אקרי אדם. ובגין כך לא אדם הוא להנחם בנצח דבשאר תקוני
גופא:

עינן דרישא משתניין משאר עינין. שריקותא דבגבתא דעל דיסי עינין מבחל
כאכמתא

באפמיתא. תלין תלין על תלין דשערי ואינון תקווא דעל עיינין ברישא
 דמצחא ומתאחדן מתרוויהו שבע מאה אלפי מארי דאשגחיתא. בבסותא
 דעינין לחטין אלף וארבע מאה רבוא דמתאחדן בגבינין דאינהו כסותא.
 ואשגחיתא דעינא דעתיק יומין עליהו. ובשעתא דסלקין אינון כסותא. אתחזו
 כמאן דאתער משנתיה. ואתפקחון עיניו וחמון לעינא פקחא. ואתסחון בחד
 חורא דעינא טבא. הךא הוא דכתיב רוחצות בחלב מאי בחלב. בחורא
 קדמא דעינא טבא. ובההיא שעתא אשתכח אשגחיתא דרחמי. ועל דא עלי
 דוד עורה למה תישן יי הקיצה. דיפקח עיניו ויתסחון בההיא חורא. וכל זימנא
 דעיניו לאו מתפקחון. כל מאריהון דדינין בפנין להו לישראל. ושאר עמין שלטין
 עליהו. ובזמנא דיפקח עיניו יתסחון בעינא טבא ורחמי על ישראל. ואסתחר
 עינא ועביד נוקמין בשאר עמין. הךא הוא דכתיב העירה והקיצה. העירה
 לאתסחאה בההוא חורא. הקיצה למעפד נוקמין לאינון הכפיין לון. עיניו כד
 אתפקחון. אתחזון שפירין כהני יוגים בסומק ואבס ורזק. חור לא אתגלי אלא בזמנא
 דאסתפל בעינא טבא. ומתסחאן כל אינון גוויין בההוא חור מאינון גוויין דמתגליין
 נפקין שבעה עיינין דאשגחיתא דנפקי מאבמא דעינא. ה'יד על אבן אחת שבעה
 עינים. מאן אבן אחת אבמא דעינא. מסומקא נפקין שבעה רחמיין דסמכין
 לסטר שמאלא. ומתלהטין באשא דלסטר צפון. ומתאחדן לאתפשטא בעלמא
 לגלגאה ארחין דתיבייא. הךא הוא דכתיב שבעה אלה עיני יי המה משוטטים
 בכל הארץ. מירוקא נפקין שבעה טהירין דקיטרא דלסטר דרומא. ומתאחדן
 לאתפשטא בעלמא. לגלגאה ארחין ועובדין דבני נשא בין טב בין פיש. דכתיב
 פי עיניו על הרבי איש וגומר. וכד אסתחאן בחורא. משתבחין בלהו לאשגחא
 לכל מארי קשוס לאושבא עלמא בגינהו. וכל אשגחיתא דההוא חורא הוי
 לטב על ישראל. ואשגח בסומקא למאן דעאקין להו. הךא הוא דכתיב ראד
 ראיתי. ראה לאושבא לון. ראיתי לבקמא לון מדעקין לון. ובגין בך כתיב עורה
 למה תישן יי הקיצה אל תנח לנצח. עורה והקיצה תרי אשגחיתא תרי פקחין.
 תרי טבין. רחמי וגוקמין:

גוונא קדמאה. סומקא בגו סומקא כליל וסתים. כל סומקין מקמיה לא אתחזון
 סודרניה דההוא סומקא אסחר חד חוטא אבמא ואקיף ליה:
 גוונא תנינא. אבמא. כאבנא חד דנפיק מתהומא. חד זמן לאלף שנים בימא
 רבא. וכד נפיק האי אבנא אתי רגשא ותקפא עד ימא. וקליה דימא
 וגלגלדי אולין. ואשתמעין לגוונא רבא דאקרי לוחין ונפיק מתהומא. והאי
 אבנא מתגלגלא בתוקפא דימא ונפיק לבר. והוא אבמא דכל אבמין סתימין
 קמיה. וכך הוא אבמיתא דעינא אבמא. דכליל וסתים כל שאר אבמין. וסודרניה
 דההוא אבמא אסחר חד חוטא סומקא ואקיף ליההוא אבמא:

גוונא תליתאה. ירוקא דירוקא דכליל וסתים כל ירוקין. ובסודרניה דההוא
 ירוקא. אסחרו תרין חוטין. חוטא סומקא לסטר חד. וחד חוטא אבמא
 לסטר חד. ואקיפין ליההוא ירוקא. וכד אסתחר חורא ואסתחי עינא. כל אינון
 גוויין לא משתבחין ומשתפעין לתתא. ולא אתחזו בר ההוא חורא דנהיר
 מעתיק

מעתיק יומין. ונהירין מניה כל אינון דלתתא. ולית גוונא אתחזי בר ההוא
 חורא בלחודו. ובגין בך אסתלקו כל מאריהון דסומקא ואבמא דאינון סומקין
 בחדא. הךא הוא דכתיב שניך בעדר הקצובות שעלו מן הרקצה שכלם
 מתאימות. מאי מן הרקצה. מההוא אסחיתא דעינא קדישא עלאה. שכלם
 מתאימות. מתערבן דא ברא ואתדבקן דא ברא. ומה דאמר שניך בעדר הקצובות.
 ואת אמרת שכלם מתאימות. כלומר חורא דילהון פההוא חורא דעינין כד
 אתסחון בחוריתא דעינא עלאה. ודא זמינן למנדע צדיקא ולמחזו ברוחא
 דחכמתא. כמא דאמר פי עין בעין יראו. אימתי בשוב יי ציון. וכתיב אשר
 עין בעין נראה אפה יי. וכדין פקחיתא דעינין לטב. ואת פקחיתא דעינין
 לטב ואיר פקחיתא דעינין לביש. לטב כמור דכתיב פתח עיניך וראד
 שוממתינו וגומר הא הכא לטב ולביש. וכתיב עיניך תראנה ירושלם גוה
 שאנן אהל כל יצען כל יפע יתדותיו לנצח. הא הכא לטב ולביש. דלא אסתעביד
 דא בלא דא. תנא כצניעותא דספרא מהו עיניך תראנה ירושלם גוה שאנן וכי
 ירושלם גוה שאנן הוא. והא כתיב צדק לין פה. ובאתר דאשתכח צדק לאו
 שקיט ולא שאנן הוא אלא עיניך תראנה ירושלם גוה שאנן. גוה שאנן לעתיק
 יומין אתמר. דההוא עינא שקיט ושאנן עינא דרחמי. עינא דלא נטיל
 מאשגחיתא דא לאשגחיתא אחרא. ובגין בך כתיב עיניך תראנה חסר יוד
 ולא עיניך. ומה דאמר ירושלים ולא ציון. הכי אצטרף. לאכפייא לדינא
 דאשתכח פה. ולרחמא עלה. ותאנא כתיב עיני יי אליהו פה מראשית השנה
 ועד אחרית שנה. ולזימנא דאתי ישכח פה עינא חד דרחמי עינא דעתיקא
 דעתיקין. הךא הוא דכתיב וברחמים גדולים אקבצד פינו דאמר רחמים מהו
 גדולים אלא אית רחמי. ואת רחמי רחמי דעתיק דעתיקין אינון אקרון רחמים
 גדולים. רחמי דזעיר אנפין אקרון רחמים סתם. ובגין בך וברחמים גדולים
 אקבצד דעתיק יומין:

תאנא. כהני עיינין בתרין גוויין מניהו בסומקא ואבמא. שראן תרין דמעין. וכד
 כעי קודשא דקודשין לרחמא על ישראל. אחית תרין דמעין לאתפסמא
 בימא רבא מאן. ימא רבא. ימא דחכמתא עלאה. כלומר דיתסחון בנהר א במביעא
 דנפיק מתחמתא רבא ומרחם להו לישראל:

חוטמא. תאנא כצניעותא דספרא. חוטמא דזעיר אנפין. בחוטמא אשתמודע
 פרוצופא. כהאי חוטמא אתפרשא מלה דכתיב עלה עשן כאפו וגומר.
 עלה עשן כאפו. כהאי תננא אתפללו אשא ונחלי דנורא. דלית תננא בלא אשא
 ולא אשא בלא תננא. וכלהו אסתליקו ונפקין מחוטמו. ותאנא כד אתחברו
 תלת אלין דכלילן כהאי תננא דנפיק מחוטמא. אתקמט חוטמא. ונשיב ונפיק
 תננא אבמא וסומקא בתרי גוויין. וקרינן ליה אף וחימה ומשחית. ואי תימא
 אף וחימה דכתיב פי גורתי מפני האף וחימה. דאינון תננא אבמא וסומקא.
 משחית מנא לן. דכתיב לפני שחת יי את סדום ואת עמורה. שחת המשחית
 בנורא דליק מוקדא. ותאנא חמש גבוראן אינון כהאי זעיר אנפין. ואסתלקו לאלף
 ארבע גבוראן ומתפשטאן. בחוטמו. בפומא. בדרועין. בדין. באצבעין ובגין

כך כתיב מי ימלא גבורות יי כתיב הקא גבורות. וכתוב התם לך יי הגדולה והגבורה. אלא הכי תאנא. כד אתחבראן פלהו גבוראן פחדא. אתקרי גבורה קדא. וכלהו גבוראן שריאן לנחמא מחושטמוי. ומתאי תליין אלף וארבע מאה רבוא לכל חד מניהו ובהאי תננא דאפיק מחושטמוי תליין אלף וארבע מאה דמיסטר גבורה דא. וכלהו גבוראן תליין מהאי חושטמא. דכתיב דור דור ישבח מעשיך וגומר. וכד שארי גבורה דא. פלהו גבוראן מתלהטן ושטאן. עד דנחמין ללחמם הקרב המתהפקת. כתיב כי משחיתים אנהנו את המקום הזה. וכתוב לפני שחת יי את סדום ואת עמורה. וכתוב ויי המטיר על סדום ועל עמורה. אלא הכי תאנא לא דיין קרשעים וכוילי. אלא דמהפכי מדה רחמים למדה דהין. והואך מהפכי והא כתיב אני יי לא שניתי. אלא בכל זימנא דעתיק דעתיקי רישא חורא רעוא דרעוין אתגלייא. רחמין רברבין אשתכחו בכלא. ובשעתא דא אתגלייא כל זייני דזעיר אנפין זייני. וכביכול רחמי עביד דינא ההוא עתיקא דכלא. דתניא כד אתגלייא עתיקא דעתיקין רעוא דרעוין פלהו בוציני דאתקרוין בשמא דא גהירין. ורחמי אשתכחו בכלא. ובשעתא דלא אתגליי טמירא דטמירין ולא אתגהרין אלין בוציני. מתערין דינין יאתעביד דינא. מאן גרים להאי דינא. רעוא דרעוין דלא אתגלייא. ובגין כך מהפכי חייבייא רחמי דדינא. ומה דאמר הקא מאת יי מן השמים בזעיר אנפין אתמר. ומשמע דכתיב מן השמים אש ומים. רחמי דדינא. לאפקא מאן דלית ביה דינא בכל. תאנא האי חושטמא זעיר. כד שארי תננא לאפקא. גפיק בכהילו ואתעביד דינא. ומאן מעפב להאי חושטמא דלא גפיק תננא. חושטמא דעתיקא קדישא דהוא אקרי ארד אפים מכלא. והיינו רוא דתנינן יי פסיק טעמא בגויהו בכלהו אתר דשמא אדבר תרי זמני פסיק טעמא בגויהו. כגון אברהם אברהם יעקב יעקב. שמואל שמואל פלהו פסיק טעמא בגויהו. חוין ממשח משה. ולא פסיק טעמא בגויהו מאי טעמא אברהם אברהם. בתראה שלים. קדמאה לא שלים דהשתא שלים בעשר נסויני. ובגין כך פסיק טעמא בגויהו. דהשתא לא הוה איהו בקדמיתא. יעקב יעקב. בתראה שלים. קדמאה לא שלים. דהשתא אתבשר גיוסר ושראת עליה שכינתא. ועוד דהשתא אשתלים בארעא אילנא קדישא כגוונא דלעילא בתריסר תחומין בשבעין ענפין. מה דלא הוה בקדמיתא. ובגין כך בתראה שלים קדמאה לא שלים ופסיק טעמא בגויהו. שמואל שמואל פסיק טעמא בגויהו. מאי טעמא בתראה שלים. קדמאה לא שלים. דהשתא הוא גביאה. וקודם כגן לא הוה גביאה. אבל משה משה. לא אפסיק טעמא בגויהו. דמימא דאתיליד שלים הוה דכתיב ותרא אותו כי טוב הוא. אורף הקא יי פסיק טעמא בגויהו קדמאה שלים. בתראה שלים. בכלהו ומשה באתר דינא אמר לנחמא לון מעתיקא קדישא רחמין לזעיר אנפין. דהכי תנינן כפה חילא דמשה דאחית מילין דרחמי לתמא. וכד אתגלי עתיקא בזעיר אנפין כלא ברחמי אתחווין. וחושטמא אשתכח ואשא ותננא לא גפיק. כמא דאת אמר ותהדתי אחסם לך. ותאנא בתרין נוקבין דחושטמא. כד נוקבא גפיק תננא להוי ומשתקעא כנוקבא דתחומא רבא. ומחד נוקבא גפיק אשא דאוקיד בשלהובוי ומתלהט

ומתלהט באלף וארבע מאה עלמין דבסטר שמאלא. ומאן דגרים לקרבא כהאי. אקרי אש יי. אשא דאכלא ואוקיד כל שאר אשין והאי אשא לא אתפסס אלא באשא דמדבחה. והאי תננא דגפיק מנוקבא אחרא לא אתפסס אלא בתננא דקרננא. וכלא תלייא בחושטמא. בגין כך כתיב ורח יי את ריח הניחוח הכלא בחושטמא תליין לארחה האי חושטמא בתננא ואשא סומקא. ובגין כך אתקבל פרעוא. והאי דכתיב ויחד אף יי. ויחד אף יי. ויחד אפי. פון יחדה אף יי. זעיר אנפין אתמר וקא בעתיקא תאנא כתיב הטה אלהי אונדק ושמע. האי דרנא עמיקא למשמע טב וביש דא איהו:

אודנא דאתעביד תחות שערי ושערי תליין עליה ואודנא אתעביד ברשומי רשימין לגאו. כמה דעביד דרנא בעקימא. מאי טעמא בעקימא. בגין למשמע טב וביש ותאנא מהאי עקימא דכגו אודנין תליין כל אינון מארי דגדפין. דכתיב בהו כי עורף השמים יוליד את הקול ובעל כנפים יציד דבר. כגו אודנא גטיף מתלת חללי דמוחא להאי נוקבא דאודנין ומתהו גטיפא עייל קלא כהווא עקימא ואתצריף כהווא גטיפא כין טב ובין ביש טב דכתיב כי שומע אל אבוינים יי ביש דכתיב וישמע יי ויחד אפו ותבער גם אש יי. והאי אודנא סתים לבר. ועקימא עייל לגו כהווא נוקבא דגטיפא מן מוחא. בגין למכנש קלא לגאו דלא יפוק לבר. ויהי גטיר וסתים מפל סטרוי. בגין כך דהוא רוא וי לכהווא דמגלי רזין. דמאן דמגלי רזין. כאילו אכחיש תיקוונא דלעילא דאתתקן למכנש רזין ולא יפקון לבר. תניא בשעתא דצווחין ישראל בעאקא. ושערי מתגליין משל אודנין. כדן עייל קלא כהווא נוקבא דגטיף ממוחא וכנש במוחא. וגפיק כנוקבי דחושטמא. ואתזער חושטמא ואתחפס. וגפיק אשא ותננא מאינון נוקבין. ומתערי כך גבוראן ועביד נוקמין. ועד לא נפקין מאינון נוקבין אשא ותננא. סליק ההוא קלא לעילא ובטש ברישא דמוחא. וגדיין תרין דמעין מעינין. ונפק מבוהרוי תננא ואשא כהווא קלא דנגיד לון לבר. מהווא קלא דעילא באודנין אתמשכאן ומתערן כולי האי. ובגין כך כתיב וישמע יי ויחד אפו ותבער גם אש יי. כהווא שמיעה דהווא קלא אתער מוחא. תנא כתיב הטה אלהי אונדק שית מאה אלף רבוא אינון מאריהון דגדפין דתליין פאלין אודנין וכלא אתקרוין אונדי. ומה דאתמר הטה יי אונדק. אונדק בזעיר אנפין אתמר. מסטרא דחד חללא דמוחא תליין אודנין. ונחמשין פרעין דנפקין מהווא חללא. דא הוא תרעא חד דנגיד ונפיק ואתפתח כהווא נוקבא דאודנא. דכתיב כי און מלין תבחן. וכתיב ובוהן לבות וכליות. ומסטרא דאתפשטותא דהווא חללא דחמשין פרעין דאתפשטו כנופא. באתר דלפא שארי מתפשט הווא חללא דחמשין פרעין ועל דא באודנא קרי ביה בחינה. וכלבא קרי ביה בחינה. משום דמאתר חד מתפשטין:

תאנא בצניעותא דספרא. כמה דאודנא דא אבחן בין טב ובין ביש. כך פלא. דבזעיר אנפין אית סטרא דטב וביש ומינא ושמאלא. רחמי דדינא. והאי אודנא כליל במוחא. ומשום דאתכליל במוחא בחללא חד. אתכליל בקלא דעיל ביה. ובאודנא קרי ביה שמיעה. ובשמיעה אתכליל בינה. שמע פלומר תבן. אשתכח דכלא

כלל א בחד מתקלא אתקל. ומלין אלין למאריהון דמארין אתיהבן למשמע
 ילאסתפלא ולמנדע. הא חזי כתיב יי שמעתי שמעך וראתי וגומר. האי קרא
 אשתמודע. דכד נביאה קדישא שמע ואסתפל וידע וקאים על תקונין אלין.
 כתיב יראתי תמן יאות הוא דחלא ולא אתברא מקמיה. האי בזעיר אנפין אתמר
 וכד אסתלק וידע מה כתיב. יי פעלך בקרב שנים חיהו. האי לעתיק יומין אתמר
 יבכל אתר דאשתבח יי יי פיר' ו'א תרי ומני. או בא'לף דל'ת וי'ד ה'א ח'ד
 לזעיר אנפין. וחד לעתיקא דעתיקין. ואף על גב דכלהו חד וחד שמא אקרו.
 ותנין אימתי אקרי שם מלא. כיומנא דכתיב יי אלהים. דהאי הוא שם מלא.
 דעתיק דכלא ודזעיר אנפין. וכלא הוא שם מלא אקרי. ושאר לא אקרי שם
 מלא. כמא דאוקימנא וישע"י אלהים. שם מלא בנטיעת גנתא. ובכל אתר יי
 אלהים אתקרי שם מלא. יי פלא הוא בכללא. ובהווא זמנא אתערון רחמין
 בכללא. יי פעלך בקרב שנים חיהו. לעתיק יומין אתמר. מאן פעלך. זעיר אנפין.
 בקרב שנים. אינון שנים קדמוניות דאקרון ימי קדם. ולא אקרון שנות עולם
 שנים קדמוניות אינון ימי קדם. שנות עולם אלין ימי עולם והכא בקרב שנים.
 מאן שנים. שנים קדמוניות. חיהו למאן. חיהו לזעיר אנפין דכל נהירו דיליה
 מאינון שנים קדמוניות אתקיימו ובנין פד אמר חיהו. ברנז רחם תזכור. להווא
 חסד עלאה דעתיקא דעתיקין. דביה אתער רחמין לכללא. למאן דבעי לרחמא
 ולמאן דיאות לרחמא:

תאנא אמר רבי שמעון אסתדנא עלי שמאי וכלל אלין דעלמא קיימין. דחדאן
 מלין אלין בכלהו עלמין. וחדאן בלבאי מלי. ובגו פרוכתא עלאה דפריסא
 עלנא מתספרין וסלקין. ונגיז להו עתיקא דכלא גניז וסתים מפלא. וכד שרינא
 למלא. לא הו' ידעין חבריאי דכל הגי מלין קדישין מתערין הכא. ופאה
 חולקין כון חבריאי דהכא. ופאה חולקי עמכון בעלמא דין ובעלמא דאתי. פתח
 רבי שמעון ואמר ואסתם הדבקים ביי אלהיכם וגומר. מאן עמא קדישא פישרא
 דכתיב בהו אשריף ישראל מי כמוך. וכתיב מי כמוך באלים יי משום
 דאתנפקותא דילהון הוא בשמא קדישא בעלמא דין. ובעלמא דאתי יתיר
 מהכא. דהתם לא מתפרשן מניה מהווא צרורא דצירין ביה צדיקיא. דהא
 הוא דכתיב ואסתם הדבקים ביי. ולא כתיב הדבקים ליי אלא ביי ממש:

תאנא כד נחית מן דיקנא וקרא עלאה דעתיקא קדישא סתים ושמיר מפלא
 משחא דרבנות קדישא לדיקנא דזעיר אנפין. אתתקן דיקנא דיליה
 בתשעה תקונין. ובשעתא דנהיר דיקנא וקרא דעתיקא דעתיקין פהאי דיקנא
 דזעיר אנפין. נגדין תליסר מבויעין דמשחא עלאה פהאי דיקנא. ומשתפחין
 ביה עשרין ותרין תקונין. ומניה נגדין עשרין ותרין אתוון דאורייתא דשמא
 קדישא. האי תימא דיקנא לא אשתבח ולא אמר שלמה אלא לחייו. אלא הכי
 תאנא בצניעותא דספרא. כל מה דאשמר ונגיז ולא אדבר ולא אתגלייא. הווא
 מדה הוי עלאה וקרא מפלא. ובנין דא הווא סתים ונגיז. ודיקנא משום דהווא
 שבתא ושלימותא וקירותא מפל פרוצופא גבויה קרא וקרא אתגלייא. ותאנא
 האי דיקנא דאיהו שלימותא דפרצופא ושפירותא דזעיר אנפין. נפיק מאדנוני
 ונחית וסליק ודפי בתקרוכתא דבוסמא. מאי תקרוכתא דבוסמא. כמא דאת

אמר לחייו פערונת פבושם בתשעה תקונין אתתקן האי דיקנא דזעיר אנפין
 בשערי אפמי. מתתקנא בתקונא שפיר. בגבר תקיף שפיר למחזי. דכתיב
 בחור בארזים:

תקונא קדמאה. מתתקן שערא מלעילא. ונפיק ההו' ניצוצא בניצנא
 דקדדנותא. ונפיק מפלא דאורא דכייא. ובמש פתחות שערא דרישא
 מתחות קוצין דעל אודנין. ונחית מקמי פתחא דאודנין גימי על גימי עד רישא
 דפומא:

תקונא תניינא. נפיק שערא וסליק מרישא דפומא. עד רישא אחרא דפתחא
 דפומא. ונחית מתחות פומא עד רישא אחרא. גימין על גימין בתקונא
 שפירא:

תקונא תליתאה. מאמצעיתא דתחות חוטמא מתחות תרין נוקבין נפיק חד
 ארחא. ושערין זעירין תפוסין מליין להווא ארחא. ושאר שערין מליין
 מהאי גיסא סחרגיה דהווא ארחא. וארחא לא אתחזי לתתא כלל. אלא הווא
 ארחא דלעילא דנחית עד רישא דשפונתו ותמן שקיעא הווא ארחא:

תקונא רביעאה. נפיק שערא ואתתקן וסליק ודפי בעלעוי דתקרוכתא דבוסמא:
 תקונא חמישארי. פסיק שערא ואתתוין תרין תפוחין מפאן ומפאן. סומקן
 פהאי ורדא סומקא. ומתלהטן כמאתן ושבעין עלמין דמתלתטין
 מתמן:

תקונא שתתאה. נפיק שערא כחד חוטמא בסחרגיה דדיקנא. ותליין עד רישא
 דמעזי ולא נחית עד סבורא:
 תקונא שבעאה. דלא תליין שערי על פומא ופומא אתפני מפל סטרוי. ונתבין
 שערי בתקונא סחור סחור ליה:

תקונא תמינאה. דנחמין שערי בתחות דיקנא דמתפין קדלא. דלא אתתוין
 כלהו שערי דקיקין גימין על גימין מליין מפל סטרוי:

תקונא תשיעאה. דמתתפרן שערי כלהו בשקולא מעלייא. עד אינון שערי
 דתליין. פלהו בשקולא שפיר. פחד גיבר תקיף מארי נצח קרבין.
 בתשעה תקונין אלין. נגדין ונפקין תשעה מבויעין דמשח רבות דלעילא.
 ומתהווא משח רבות. נגדין לכל אינון דלתתא. תשעה תקונין אלין אשתכחו
 בדיקנא דא. ובשלימות תקונא דדיקנא דא. אתקרי בר נש לתתא גיבר תקיף.
 דכל מאן דחמי דיקנא קיימא בקיימא פליא ביה גבורה תקיפא. עד פאן תקונא
 דדיקנא עלאה דזעיר אנפין:

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר ברבי. קום פרי סלסל תקונא דדיקנא דמלפא
 קדישא בתקונין אלין. קם רבי אלעזר פתח ואמר. מן תפער קראתי יה
 עניי במרחב יה וגומר. עד מבטוח בגדיבים. תנא הכא. תשעה תקונין
 דדיקנא דא. להני תקונין אצטריך דוד מלפא. בגין לנצחה לשאר מלכין
 ולשאר עמין. הא חזי פנן דאמר הגי תשעה תקונין. לבתר אמר כל גוים
 סבכוני בשם יי פי אמילם. הגי תקונין דאמינא למאי אצטריכנא. משום דכל
 גוים סבכוני. ובתקונא דדיקנא דא תשעה תקונין דאינון שם יי. אצטריכוני מן
 עלמא

עלמא. ה'דא הוא דכתיב בשם יי פי אמילם. ותאנא בצניעותא דספרא. תשעה
תקונין אמר דוד הכא. שיתא אינון בשמא קדישא דשית שמחון הוו ותלת אדם
ואי תימא תרין אינון. תלתא הוו. דהא נדיבים בכלל אדם הוו. תנא שיתא
שמחון. דכתיב מן המצר קראתי יהוה. ענני במרחב יהוה תרין. יי לי לא אירא
תלת. יי לי בעוזרי ארבע. טוב לחסות ביי המשנה. טוב לחסות ביי שיתא.
אדם תלת. דכתיב יי לי לא אירא מה יעשה לי אדם חד. טוב לחסות ביי
מבטוח באדם תרי. טוב לחסות ביי מבטוח בנדיבים תלת. ותא חזי ר'א
דמלה דבבל אתר דאדפר אדם הכא. לא אדפר אלא בשמא קדישא. דכתי
אתחזי. משום דלא אקרי אדם אלא במה דאתחזי ליה. ומאי אתחזי ליה שמא
קדישא. דכתיב ויצר יי אלהים את האדם. בשם מלא דהוא יי אלהים במה
דאתחזי ליה. ובגין כך הכא לא אדפר אדם אלא בשמא קדישא. ותאנא כתיב
מן המצר קראתי יהוה ענני במרחב יהוה תרי יהוה יי לקביל תרי עלעוי דשערי
אתאחדון בהו. ומדחמא דשערי אתמשכן ותלין שארי ואמר יי לי לא אירא.
יי לי בעוזרי. בשמא דלא חסר. בשמא דהוא קדישא. ובשמא דא אדפר אדם.
ומה דאמר מה יעשה לי אדם. הכי הוא. דתנא כל אינון בתרין קדישין
דמלכא. כד אפתקון בתקונין. אתקרון אדם. דיוקנא דכליל פלא. ומה דמשלפא
כהו. אתקרי שמא קדישא. ותערא ומה דביה אתקרי יהוה. לאתקרי אדם
בכללא דתערא ומה דביה. ואלין תשערה תקונין דאמר דוד הכא. לאכנעא
שנאוי. בגין דמאן דאחיד דיקנא דמלכא. ואוקיר ליה ביקרו עלאה. כל מה
דכעי מן מלכא. מלכא עביד בגיניה. מאי שמעא דיקנא ולא גופא. אלא גופא
אזיל בתר דיקנא דיקנא איהו עיקרא דכל גופא. וכל הדודא דגופא בתר
דיקנא אזיל. וכלא בדיקנא תליא. ובתרי גווגי אתי האי חושבנא חד כדקאמרן
תרין. מן המצר קראתי יהוה. ענני במרחב יהוה תרי. יי לי לא אירא תלת. מה יעשה
לי אדם ארבע. יי לי בעוזרי חמש. ואני אראה בשונאי שופא. טוב לחסות ביי
שבעה. מבטוח באדם תמנא. טוב לחסות ביי מבטוח בנדיבים תשעה. מן
המצר קראתי יהוה מאי קא מיירי. אלא דוד כל מה דאמר הכא על תקונא
דדיקנא דא קאמר. מן המצר קראתי יהוה מאתר דשארי דיקנא לאתפשטא. דהוא
אתר דחיק מקמי פתחא דאודינן. מעילא מתחות שערי דרישא. ובגין כך אמר
יהוה יהוה תרי ומני. ובתר דאתפשט דיקנא ונחית מאודנוי ושארי לאתפשטא.
אמר יי לי לא אירא דהוא אתר דלא דחיל. וכל האי אצטרף דוד לאכנעא
תחותי מלכין ועמין בגין יקרא דדיקנא דא. ותאנא בצניעותא דספרא. כל
מאן דחמי בחלמיה דדיקנא דבר גש עלאה אחיד בדיה. או דאוישטייה ליה.
יבדע דשלים הוא עם עלאי. וארמי תחותיה אינון דמצערין ליה. תנא מתתקון
דיקנא עלאה בתשעה תקונין. והוא דיקנא דזעיר אנפין בתשעה תקונין
מתתקון:

תקונא קדמאה. מתתקון שעריא מעילא. ונפיק מקמי פתחא דאודינן מתחורת
קוצי תמלין על אודינן. ונחתין שערי גימין על גימין עד רישא דפרמא.
תאנא כל אלן גימין דדיקנא. תקיפין יחיד מכל גימין דקוצין דשערי דרישא.
שערי

ושערי דרישא אריכין. והני לאו אריכין. ושערי דרישא. מנהון שעיעי ומנהון
קשישין. ובשעתא דאתמשכן שערי חגרי דתיק יומין לשערי דזעיר אנפין.
כתיב חכמות בחוץ פרחה. מאי בחוץ. כהאי זעיר אנפין דמתתקון תרי מוחי.
תרי מוחי ס'ד אלא אימא ארבע מוחי. תלת מוחי דהוו בזעיר אנפין ואשתכחו
בתלת חללי דגולגולתא דרישא. וחד מוחא שקיט על בורייה. דכליל כל תלת
מוחי. דאתמשך מניה משיקן שקיזן בשערי חגרי דהאי זעיר אנפין לתלת מוחי
דביה. ומשפתחון ארבע מוחי כהאי זעיר אנפין. בגין כך אשתלימו ארבע
פרשיות דכתיבין בתפילין דאתכליל בהו שמא קדישא דתיק יומין עתיקא
דעתיקין וזעיר אנפין. דהאי הוא שלמותא דשמא קדישא. דכתיב וראו כל
עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך ויראו מן. שם יי שם יי מש. דאינון ארבע
רשימי בתי דתפילין. ובגין כך חכמות בחוץ פרחה דהכא משפתחין. דהא
עתיקא דעתיקין סתימא דסתמין לא אשתכח. ולא זמין חכמתא דיליה. משום
דאיחוי חכמתא סתימאה דכלא ולא אתפרש ובגין דאתתפרו ארבעה מוחין
כהאי זעיר אנפין. אתמשכן ארבע מנועין מניה לארבע עבר. ומתפרשין מחד
מבועא דנפיק מכלהו. ובגין כך אינון ארבע. ותאנא האי חכמתא דאתכלילא
בארבע. אתמשכא בהני שערי דאינון תלין על תלין. וכלהו קשישין
ותקישין. ואתמשכן ונגדין כל חד לסטרוי. ואלף אלפין ורבו רבין תלין מפרהו
דליהוון בחושבנא. ה'דא הוא דכתיב קוצותיו תלמלים. תלי תלים. וכלהו
קשישין ותקישין לאתברא. כהאי חלמיש תקיף. וכהאי ספרא דאיחוי תקיפא.
עד דעבדין נוקבין ומבועין מתחורת שעריא. ונגדין מבועין תקיפין לכל עיבר
ועיבר ולכל סטר וסטר. ובגין דהני שערי אכמי וחשוכן. כתיב מגלה עמוקות
מני חשך ויצא אור צלמות. ותנא דהני שערי דיקנא תקיפין משאר שערי
דיקנא תקיפין משאר שערי דרישא. משום דהני בלחודיהו מתפרשין ומשפתחון.
ואינון תקיפין בארסיהו. אמאי תקיפין. אי תימא משום דכלהו דינא. לאו הכי
דהא בתקונין אלן אשתכחו רחמי. ובשעתא דנתמין תליסר מבועי גברי
דמשחא אלן פלהו רחמי. אלא תאנא כל הני שערי דדיקנא כלהו תקיפין מאי
שעמא. כל אינון דרחמי בעיין למחוי תקיפין. לאכפייא לדינא. וכל אינון
דאינהו דינא. הא תקיפין אינון. ויבין כך ויבין כך בעיין למחוי תקיפין מתרין
סטרין. כד בעי עלמא רחמי. ורחמי תקיפין ונצחין על דינא. וכד בעי דינא.
דינא תקיף ונצח על רחמי. ובגין כך בעיין למחוי תקיפין מתרין סטרין
דכד בעי רחמי. שערי דאינון גרחמי קיימין. ומתחזיין דיקנא באינון שערי.
וכלא הוו רחמי. וכד בעיין דינא. אתחזיין דיקנא באינון שערי. וכלא אתקיים
גדינא וכד אתגלייא דיקנא קדישא חורא. כל הני וכל הני מתנהרין ומתסחין.
כמאן דאתסחי בנהרא עמיקא משה דהוה ביה. ואתקיימו כללהו ברחמי. ולית
דינא אשתכח. וכל הני תשעה כד גהרין כהרא כלהו אתסחין ברחמי. ובגין
כך אמר משה זמנא אחרא יי ארץ אפיסורב חסר. ואלו אמת לא קאמר. משום
דהוה דמלה אינון תשעה מכילן. דנהרין מעתיק יומין לזעיר אנפין. וכד אמר
משה זמנא. תניינא. תשעה תקונין אמר. ואינהו תקונין דיקנא דמשפתחוי בזעיר
אנפין

אנפין. ונחמין מעתיק יומין ונחרין ביה. ובגין כך אמת תלייא בעתיקא. והשתא לא אמר משה ואמת. תנא שערי דרישא דזעיר אנפין. בלהו קשישי תליין על תליין. ולא ששעין. דהא חמינא דתלת מוחי בתלת חללי משפתיין ביה. ונחרין מפוחא סתימאה. ומשום דמוחא דעתיק יומין. שקיט ושכיב פחמך טב על הורדייה. שערוי בלהו ששעין ומשיחין במשחא טב. ובגין כך כתיב ראשה בעמר נקא. והאי דזעיר אנפין קשישין ולא קשישין. דהא בלהו תליין ולא מתקמטי. ובגין כך חכמתא נגיד ונפיק. אבל לא חכמתא דחכמתא דאיהו שכיבא ושקוטא. דהא תנינן דלית דינע מוחיה דעתיק יומין בר איהו. והאי דכתיב אלהים הבין דרפה והוא ידע את מקומה. בזעיר אנפין אתמר. אמר רבי שמעון בריה בר רבי לקודשא בריך הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי :

תקונא תנינא. נפיק שערא וסליק מרישא דפומא עד רישא אחרא דפתחא דפומא. ונחית מפתח פומא עד רישא אחרא. גימין על גימין פתחא דפומא קים רבי אבא. קם רבי אבא פתח ואמר. כד תקונא דא מסתקן דתקונא דמלכא. אתחזי כגבר תקיף שפיר למחזי רב ושליט. דהא הוא דכתיב גדול אדוניו ורב פת. וכד אתבסס בתקונא דתקונא דקרא קדישא וישגח ביה. אקרי בנהירו דליה אל כחום וגומר. והאי תקונא תנינא אסתקן. כד נהיר בנהירו דעתיק יומין אתקרי רב חסד. וכד מסתפלי דא כדא. אתקרי בתקונא אחרא ואמת. דהא נהירו אנפיה. ותאנא נושא עון אתקרי. דא תקונא תנינא כגונא דעתיקא קדישא. אבך משום דהוא ארעה דנפיק :

בתקונא תליתאה. תחות תרין נוקבין דחוטמא. ושערין פקיפין זעירין מליין לההוא ארעה. לא אתקרון הקא נושא עון ועובר על פשע. ואתקיימי באתר אחרא. ותניא תלת מאה ושבעין וחמש חסדים בליין בחד דעתיק יומין. ובלהו אקרון חסדי קדמאי. דכתיב איה חסדיה הראשונים. ובלהו בליין בחד דעתיקא קדישא סתימא דכלא. וחד דזעיר אנפין אקרי חסד עולם. ובקפרא דציניעותא קרי ביה לחסד קדמאה דעתיק יומין רב חסד ובזעיר אנפין חסד סתם. ובגין כך כתיב הקא רב חסד. וכתיב נוצר חסד לאלפים סתם. ואוקימנא האי רב חסד. משה בלפי חסד לנהרא ליה ולאדלקא בוציני. דתנא האי ארעה דנחית תחות תרין נוקבין דחוטמא ושערין זעירין מליין לההוא ארעה. לא אקרי ההוא ארעה עובר על פשע. דלית אתר לאעפרא ליה בתרי גזוני. חד משום שערי דאשתכחו בההוא ארעה והוא אתר קשיא לאעפרא. וחד משום דנחית אעפרא דההוא ארעה עד רישא דפומא וקא יתיר. ועל דא כתיב שפתותיו שושנים סומקין פודרא. נוספות מור עובר סומקא תקיף והאי ארעה דהכא בתרי גזוני לא אתבסס. מפאן מאן דבעי לאגזמא. תרי זמני בטש בידיה ביהו ארעה :

תקונא רביעאה. נפיק שערא ואתתקן וסליק וחיפי בעלעזי בתקרבתא דכוסמא. האי תקונא יאה ושפירא לאתחזיא הוד והדר עלאה הוא. ותניא הוד עלאה נפיק ואתעטר ונגיד לאתאחדא בעלעזי. ואתקרי הוד זקן. ומחאי הוד ודר. מליין אלן לבושי דאתלבש בהו. ואינון פורפרא יקרא ומלכא. דכתיב הוד

והדר לבשה. תקונין דאתלבש בהו ואתתקן ביהו דיקנא דאדם יתיר מפל דיקנין. ותאנא האי הוד. כד אתנהר בנהירו דדיקנא עלאה ואתפשט בשאר תקונין נהירין. האי הוא נושא עון מחאי גיסא. ועובר על פשע מחאי גיסא. ובגין כך לחזיו כתיב. ובציניעותא דספרא אקרי הוד והדר ותפארת. דהא תפארת הוא עובר על פשע. שזאמר ותפארתו עבור על פשע. אבך האי תפארת לא אוקימנא אלא בתקונא תשיעאה. כמא דאת אמר ותפארת פחורים כחם. ומתן אקרי תפארת וכד הסתכל. במתקלא חד סלקין. אמר רבי שמעון יאות אנת רבי אבא לאתברכא מעתיקא קדישא דכל ברבאן נפקין מגיה :

תקונא חמישאה. פסיק שערא ואתחזון תרין פפוחין מפאן ומפאן. סומקן כהאי ורדא סומקא. ומתדקטן במאתן ושבעין עלמין חגי תרי פפוחין כד נהירין מנהירו דתרין פפוחין קדישין עלאין דעתיקא. אתמשך סומקא ואתי חורא. כהאי כתיב יאר יי פניו אליך ויחנך. וכד נהירין מתברך עלמא. ובשעתא דאתעבד סומקא. כתיב ישא יי פניו אליך. כלומר יסתלק ולא ישחכך רוגזא בעלמא. תאנא בלהו נהירין דאתתקן מעתיקא קדישא אתקרון חסדי קדמאי. ובגין אינון נהירין כל אינון חסדי עולם :

תקונא שתיתאה. נפיק שערא כחד חוטא דשערי בסחרניה דדיקנא. ומליין עד רישא דמיעוי ולא נחית עד מבורא. תנא תקונא דא הוא דאקרי פאת הזקן. ואיהו חד מחמש פאין דתליין בחד. ולא אבעי לחבלא האי חסד כמא דאתמר ובגין כך לא תשחית את פאת זקניך כתיב :

תקונא שביעאה. דלא תליין שערי על פומא. ופומא אתפני מפל סטרוי. ונתבין שערין בתקונא סחור סחור ליה. קים רבי יהודה. קם רבי יהודה פתח ואמר בגזרת עירין פתגמא. כמא אלה רבבן מתנשבין ומתקיימן ביהו פומא ומליין מגיה וכלהו אקרון פה. דהא הוא דכתיב וברוח פיו כל צבאם. ומתהו רוחא דנפיק מפומא מתלבשין כל אינון דלבר דתליין מחאי פומא. ומחאי פומא כד אתפשט האי רוחא. מתלבשין ביה כמא נביאי מהימני. וכלהו פה יי אתקרון. ובאתר דרוחא נפיק לא אתערבא מלה אחרא. ובלהו מחכאן לאתלבשא כההוא רוחא דנפיק. והאי תקונא שלימא על כלהו שיתא. משום דהכא מתקיימן בלהו ומתאחדן. ובגני כך שערודי שקילין סחרניה דפומא ואתפני מפל סטרוי. והאי תקונא שלימא על כלהו. משום דהכא מתקיימן בלהו ומתאחדן. אמר רבי שמעון בריה בר רבי אנת לעתיקא קדישא :

תקונא תמינאה. דנחמין שערי בתחות דיקנא. מחפין קנלא דלא אתחזו. דתניא אין למעלה לא ערה ולא עפוי. ובזמנא דאנח קרבי אתחזו משום לאתזארה גבורתא. דהא תנינן אלה עלמין מתאחדין מגיה. דהא הוא דכתיב אלה הפגן תלוי עליו כל שלטי הגבורים. ואלה הפגן רוא הוא בצניעותא דספרא. כל שלטי הגבורים דאתו מסטר גבורה. חד מאינון גבוראן :

תקונא תשיעאה. דאתמשכן שערי בשקולא מעליא עם אינון שערי דתליין. כלהו בשקולא שפיר. כחד גיבר תקיף מארי נצחון קרביא. משום דבלהו שערי אתמשכן בתר אינון דתליין. וכללא וכלהו באינון דתליין וכללא

אתמשה ועל דא קתיב תפארת בחורים פתום. וכתוב בחור פארזים. כגיבר עבד גבוראן. ודא הוא תפארת. וילא ונכורמא ורחמי:

תנא אמר רבי שמעון. כל הני תקונין וכל הני מלין בעינא לגלגא למאריהון דאתקלו במתקלא. ולא לאינין דעאלו ולא נפקו. אלא לאלין דעאלו ונפקו. דכל מאן דעייל ולא נפיק טב ליה דלא אברי. כללא דכל מלין עתיקא דעתיקון דזעיר אנפין פלא חד פלא הנה. פלא הוי. פלא דא. לא ישתני ולא משתני ולא שגא. אתתקון בתקונין אלין. אשתלים דייקנא דכליל כל דייקנין. דייקנא דכליל כל שמקון. דייקנא דאתתו בגונוי כל דייקנין. לא הוי האי דייקנא. אלא קעין האי דייקנא כד אתתקון עטרין ובתרין. ובדנין הוא אשלמותא דכלא. בגין דייקנא דאדם. הוי דייקנא דעלאין ותמאין דאתפלילו ביה ובגין דהאי דייקנא כליל עלאין ותמאין. אתקין עתיקא קדישא תקונין ותקונא דזעיר אנפין. כהאי דייקנא ותקונא. ואי תמא מרה בין האי להאי. פלא הוא במתקלא דא. אכל מפאן אתפרשן ארחוי ואתפשטן רחמי. ומפאן אשתכח דעא. ומספרא דילן הווי שנין דא מן דא. ורזין אלין לא אתמסרו בר למחצדי חקלא קדישא. דכתיב סוד " ליראיו. כתיב ויצר " אלהים את האדם. כתיב יודין אשלים תקונא גו תקונא טברקא דגושפנקא. ודא הוא ויצר. תרי יודין למה. ודא דעתיקא קדישא ורזא דזעיר אנפין. ויצר מאי צר. צר צורה בנו צורה. ומה צורה בנו צורה. תרין שמקון דאתקרי שם מלא " אלהים. ודא הוא רזא דתרין יודין ויצר דצר צורה בנו צורה. תקונא דשמה שלים " אלהים. ובמרה אתפלילו. כדייקנא עלאה דא דאקרי אדם דכליל דבר ונקבא. ועל דא כתיב את האדם דכליל דבר ונקבא. את לאפקא ולמסני זינא דנפיק מגיה. עפר מן האדמה דייקנא בנו דייקנא. ויפח באפיו נשמת חיים. טברקא דגושפנקא גו בנו. וכל דא למה בגין לאשתלפא ולעיילא ביה סתים דסתמא עלאה עד סופא דכל סתמין. נשמתא דכל תי דעיילא ותמא תליין כהאי נשמתא ומתקיימי בה. ויהי האדם לנפש חיה לאתקרא ולעיילא בתקונין בגונוא דא ולאשלפא לתהיא נשמתא מדרגא לדרגא עד סופא דכל דרגין. בגין דיהויה נהיא נשמתא משתכחא בכלא ומתפשטא בכלא. ולמהו כלל כיהודא חד. ומאן דפסיק האי יחודא מן עלמא כמאן דפסיק נשמתא דא. ומחוי דאית נשמתא אחרא בר מהאי. ובגין כד ישתצי הוא דוכרניה מן עלמא לדרי דרין כהאי דייקנא דאדם שארי ותקין כללא דדבר ונקבא. כד אתתקון האי דייקנא בתקוניו. שארי מחודי מפין תרין דרועין באתר דתליין שערי דייקנא דאתקרון תפארת. ואתפשט האי תפארת. ותקין תרין דרין. ואשתלף לאחורוי ועבד גלגולתא דנקבא כללא סתמא מפל סטרו. בשערא בפרצופא דרישא. ובכללא תדא אתעביד כהאי תפארת. ואקרי אדם דבר ונקבא. ודא הוא דכתיב תפארת אדם לשכת ביה:

כד אתקרי פרצופא דרישא דנקבא. תלייא חד קוצא דשערי מאחורוי דזעיר אנפין. ותלי עד רישא דנקבא. ואתערו שערי ברישה כלוה סומקין דכלילין בנו טוני. ודא הוא דכתיב וכלת ראשך פארנמן. מהו ארנמן. גונוי דכליל

דכלילין בנו גונוי. תנא אתפשט האי תפארת משפרא דלבא. ונקיב ואתערב בניסא אחרא. ותקין פרצופא דנקבא עד טבורא ומטבורא שארי ובטבורא שלים. הווי אתפשט האי תפארת ואתקון מעוי דדבורא ועייל ואתתקון כהאי אחר כל רחמין וכל סטרא דרחמי. ותנא כהני מעי. אתתתקון שית מאר אחר רבוא מארי דרחמי. ואתקרון בעלי מעין. דכתיב על פן המו מעי לו רחם ארומנו נאם " תנא האי תפארת כליל ברחמי וכליל בדינא. ואתפשט רחמי כדבורא. ואתערב ונקיב ונהיר לסטר אחרא. ותקין מעוי דייקנא. ואתתקנו מעהא בסטרא דדינא. תנא אתתקון דבורא בסטריה במאתן ותמנייא וצרבטין תקונין דכלילין ביה. מנהון לגאו ומנהון לבר. מנהון רחמי. ומנהון דינא. פלהו דדינא. אתתחדו כדינא דאחורוי דנקבא אתפשטת תמן. ואתתחדו ואתפשטו בסטרהא. ותנא חמשה ערייתא אתגליין בה. בסטרא דדינן חמשה. ודינן חמשה אתפשטן במאתן וצרבטין ותמנייא ארחין. והכי תנא קול באשה ערוה. שעד באשה ערוה. שוק באשה ערוה. יד באשה ערוה. נגל באשה ערוה. דאף על גב דתרין אלין לא שגייה חברגא. תרין אלין יתיר מערוה אינון:

ותנא כגניעותא דספרא. אתפשט דבורא ואתתקון בתקוניו. ואתתקון תקונא דכסותא דכניא. והאי הווי אמה דכניא. ארביה דהוא אמה מאתן וצרבטין ותמנייא עלמין. וכלהו תליין כפרמא דאמה דאתקרי יוד. ובין דאתגלייא יוד פומיה דאמה אתגלי חסד עלאה. והאי אמה חסד הוא דאתקרי וקרי כהאי פום אמה. ולא אקרי חסד עד דאתגלייא יוד דפום אמה. ותא הווי דא אתקרי אברהם שלים כהאי חסד. עד דאתגלייא יוד דאמה. ובין דאתגלי אקרי שלים. ודא הוא דכתיב התהלך לפני יהוה תמים תמים משש. וכתיב ואהיה תמים לו ואשתמרה מעוני. מאי קא מיירי רישא וסיפא. אלא כל דגדי האי יוד ואסתמר דלא עייל ליווד פרשותא אחרא. ליהווי שלים לעקמא דאתי וליהווי צריי בצורא דתי. מאי ברשותא אחרא. דכתיב ובעל פת אל נכר. ובגין כד כתיב ואהיה תמים לו. דמיון דהוא תמים בגלווייא יוד. ואשתמרה מעוני. וביון דאתפשט אמה דא. אתפשט סטר גבורה מאינון גבוראן דנקבא. ואשתקע בגוקבא באתר חד. וארשים בערייתא כסותא דכל גופא דנקבא. וכתהוא אתר אקרי ערוה דכלה. אתר לאצענא לתהוא אמה דאקרי חסד. בגין לאתפסמא גבורה דא דכליל חמש גבוראן. כהאי חסד דכליל בחמש חסדין. חסד ימינא גבורה שמאלא. אתתבסס דא כדא ואקרי אדם כליל מתרין סטרין. ובגין כד כלהו כתרין אית ימינא ושמאלא דינא ורחמי. תנא עד לא זמן תקוניו דמלפא. עתיקא דעתיקין. כנה עלמין ואתקין תקונין לאתקיימא נהוא נוקבא. ולא אתתבסמו ולא אתקיימו עד דנחית חסד עלאה. ואתקיימו ואתתבסמו תקוני נוקבא. כהאי אמה דאקרי חסד. הה"ד ואלה הפלכים אשר מלכו בארץ אדום. אתר דכל דינן משתכחין תמן. ולא אתתבסמו עד דאתתקון פלא. ובמיק האי חסד ואתיישב בפומא דאמה. הה"ד ונתת נטרה דלא אתקיימו ולא אתתבסמו דינא כדינא. ואי תמא אי הכי דינא כלהו. והא

כתיב וימלוך פחמי שאול מרחובות הנקר והא לא אחזי דינא. דתנינן רחובות הנקר איהו בינה. דמינה מתפתחין חמשין תרעין דנהרין ובוציעין לשית סטרי עלמא. תאנא כלהו דינא בר מחד דאתקם בתראה. והאי שאול מרחובות הנקר. דא הוא חד סטרא דאתפשט ונפיק מרחובות הנקר. וכלהו לא אתקיימו. לא תימא דאתבטלו. אלא דלא אתקיימו בהווא מלכו. עד דאתעטר ואתפשט האי בתראה מפלהו. דכתיב וימלוך פחמי הדר. מאי הדר חסד עלאה ושם עירו פער. מאי פער. בהאי פער בר גש דזכי לרוחא דקודשא. ושם אשתו מהיטבאל בכאן אתבסמו דא ברא ואתקרי אשתו. מה דלא כתיב בכלהו. מהיטבאל אתבסמותא דא ברא. בת מטור. תקונין דמסטור גבורה. בת מי זקב. אתבסמו ואתפלילו דא ברא. מי זקב רחמי דינא. פאן אתדבקו אתתא בדכורא. בסטרוי אתפרשן פדורעין בשוקין.

דרועין דכורא חד ימינא וחד שמאלא. דרועא קדמאה תלת קשרין אתקשרו ביה ואתפלילו תרין דרועין ואתפלילו ס"ד אלא תלת קשרין וימינא ותחת קשרין בשמאלא. תלת קשרין דימינא אתפלילן בתלת קשרין דשמאלא. ובגין כך דרועא לא כתיב אלא חד. אבל ימינא לא כתיב ביה ורוע אלא ימינא. ימין אתקרי בתלת קשרין דאבהתא דאחסינו לחולקיהון. ואי תימא הא בתלת חללי מוחא דגולגולתא משפתחין. תאנא כלהו תלת מתפשטין ומתקשרין בכל גופא. וכל גופא אתקשר בהני תלת ומתקשרין פדורעא ימינא. ובגין כך תאיב דוד ואמר שב לימיני. משום דהוא אתחבר עמהון דאבהתא ויתבי פון לברסייא שלמתא. ובגין כך כתיב אבן מאסו הפונים וגומר משום דיתבי לימינא. היינו דכתיב ותניח ותעמוד לגודלך לקץ הימין. כלומר כמאן דזכי לחביבותא דמלכא. זכאה חולקיה דמאן דפריש מלכא ימיניה וקביל ליה תחות ימיניה. והאי ימינא פד יתיב קשרין אתפשטו. דרועא לא אושיט דיה בתלת קשרין דאמרן. וכד מתערין חייבייא ומתפשטין בעלמא. מתערין תלת אחרנין דאינון דינא קשיא ואושיט דרועא. וכד אושיט דרועא יד ימינא הוא. אבל אתקרי ורוע יי ורועה הנטייה. בזמנא דתלת אלן אתפלילן בתלת אחרנין. אקרי כלא ימינא ועביד דינא ברחמי. דא הוא דכתיב ימינא יי נאדרי פפח ימינא יי תרעין אויב. בגין דמתערן רחמי בהו. ותאנא בהאי ימינא מתאחדן תלת מאה ושבעין אלף רבוא דאקרון ימינא. ומאה ותמנין ותמשה אקף רבוא מזרוע דאקרי ורוע יי. מהאי ומקאי תליא זרועא. והאי והאי אקרי תפארת. דכתיב מוקף לימין משה. הא ימינא. ורוע. הא שמאלא. דכתיב ורוע תפארתו דא ברא. ותאנא בידא שמאלא מתאחדין ארבע מאה ותמשיין רבוא מארי תריסין מתאחדן בכל אצבעא ואצבעא עשר אלפין מארי תריסין משפתחין. פוק והשוב כמה אינון דבידא. והוא ימינא אקרי סיועא קדישא דאתי מדרועא ימינא מתלת קשרין. דכתיב והנה ידי עמף. ומתאחדן מהאי אלף וארבע רבוא ותמניא ותמש מאה אלפין מאריהון דסיועין בכל עלמא. ואקרון יד יי עלאה. יד יי תמאה. ואף על גב דבכל אתר יד יי שמאלא. זכו ימין יי אתפליל דא בדרועא וחו סיועא ואקרי ימין. ואי לאו יד יי תמאה.

תאנא פד מתערין דינין קשיין לאחתא בעלמא. הכא פתיב סוד יי ליריאוי. ותאנא בצניעותא דספרא. וכל דינין דמשפתחין מדכורא. תקיפין ברישא וניחין בסופא. וכל דינין דמשפתחין מנוקבא. נייחין ברישא ותקיפין בסופא. ואמלא דאתעבירו פחדא לא יכלין עלמא למסבל. עד דעתיק דעתיקי סתימא זלגא פריש דא מן דא. וחבר לון לאתבסמא פחדא. וכד פריש לון אפיל וירמיטא ליעיר אנפין. ופריש לנוקבא מאחורוי דסטרוי. ואתקין לה פל תקונתא. ואצנעא ליומא דלילה למיתהא לדכורא. דא הוא דכתיב ויפל יי אלהים תרדמה על האדם וישן. מהו וישן. האי הוא דכתיב עורה למה תישן. וינקה אחת מצלעותיו. מאי אחת דא היא נוקבא כמא דאף אמר אחת היא יונתי תמתי. וסלקא ואתתקנא. ובאתתקנא שקיע רחמי וחסד. דא הוא הוא דכתיב ויסגור בשר פחתנה. וכתיב והסירותי את לב האבן מפשרכם ונתתי לכם לב בשר. ובשעתא דבעא למיעל שפתא. הנה ברי רוחין ושדן ועלעולין. ועד לא סיים לון. אחת מטרוניתא בתקונתא ותיבת קמיה. בשעתא דתיבת קמיה. אנה לון לאינון ברייאן ולא אשתלמו. פון דמטרוניתא יתבת עם מלכא ואתחברו אנפין באנפין. מאן ייעול פינייהו. מאן הוא דיקרב בהדיהו. בגין כך סתימא דמקד עונתן שר פלמדי חפמים דידעין רוא דנא משפת לשפת. וכד אתחברו אתבסמו דא ברא. יומא דכלא אתבסם ביה. ובגין כך אתבסמו דינין דא ברא ואתתקנו עלאין ותפאין. ותאנא בצניעותא דספרא. בעא עתיקא קדישא למחזי אי אתבסמו דינין. ואתדבקו תרין אלן דא ברא. ונפק מסטרא נוקבא דינא תקיפא דלא יכיל עלמא למסבל. דכתיב והאדם ידע את חנה אשתו ופחד ותלד את קין ותאמר קניתי איש את יי. ולא הנה יכיל עקמא למסבל. משום דא אתבסמת. ותווא תקיפא אטיל בה זוקמא דדינא קשיא. ובגין כך לא הנה יכיל לאתבסמא. וכד נפק קין דא מסטרא נוקבא נפק תקיף קשיא. תקיף בדינו קשיא בדינו. פון דנפק אתחלשת ואתבסמת. בטר דא אמיקת אחרא כסימא יתיר. וסליק קדמאה דהנה תקיפא קשיא. וכל דינין לא אתערבו קמיה. תא חזי מה כתיב ויהי בהיותם בשדה. בשדה דאשתמודע לעילא בשדה דאקרי שדה תפוחים ונצח האי דינא לאחורוי משום דהנה קשיא מניה. ואכפיה ואמטריה תחזיה עד דאתער בהאי קודשא בריה הוא ואעבריה מקמיה ושקעיה בנוקבא דתהומא רבא. וכליל לאחוי בשיוקעא דימא רבא דמבסם דמעין עלאין. ומנהון נחתין גשמתין לעלמא אינש לפום ארחי ואף על גב דמטירין אינון מתפשטין דא ברא ואתעבדו גופא חד. ומקאי גופא נחתין גשמתהון דרשיעיא חייביא תקיפי ורחא. מתרוהון פחדא סלקא דעתך. אלא דא לסטרוי ודא לסטרוי. זכאין אינון צדיקאי דמשלפי גשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי אדם דכליל כלא. אתר דעטרין ובתריין קדישין מתחבראן פון בצורה דאתכלא. זכאין אתון חבריא דכל הני מלין קדישין דאחאפרו ברוח קדישא עלאה. רוח דכל קדישין עלאין אתפלילן ביה. אתפלילן ככו מלין דעלאין ותתאין צייתין להו. זכאין אתון מאריהון דמארין מחצדי

חללא

חטא דמלין אלין תגדעון ותספלוך בהו. ותגדעון למאריכון אנפין פאנפין
עמא בעמא. ובקני מלין תזבון לעמא דאתי. הךא הוא דכתיב וידעת היום
קחשבותי אל דכדך פי יי הוא האלהים. יי עתיק יומין הוא האלהים בלא הוא
חד. בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמא:

אמר רבי שמעון חמינא עלאין לתמא ותמאין לעילא עלאין לתמא. דיוקנא
דאדם דהוא תקינא עלאה פללא דכלהו. תאנא כתיב וצדיק יסוד עולם
דכליל שירת בקרטופא פחדא. והאי הוא דכתיב שוקיו עמודי שש. ותאנא
בצניעותא דספרא. באדם אתפלילו פתרין עלאין בכלל ובפרט. ובאדם
אתפלילו פתרין תמאין בפרט וכלל. פתרין עלאין בכלל כמה דאתמר. בדיוקנא
דכל הני תקונין. בפרט פאצבען דידין חמש פנגד חמש. פתרין תמאין פאצבען
דירגלין דאינון פרט וכלל דהא גופא לא אתחזי כדחזי. דאינון לבר מגופא.
ובגנין פך לא הוה כגופא. דגופא אעדיו מניה. אי הכי מאי ועמדו רגליו פיוס
ההוא. אלא רגליו דגופא מאריהון דריגין למעפד נוקמיו. ואקרוין בעלי רגלים
ומהון מקיפין ומתאחדן מאריהון דריגין די לתמא בכתרין תמאין. תאנא כל
אינון תקוני דלעילא דבגופא קדישא כללא דאדם. אתמשיך דא מזן דא. ומתאחדן
דא דא. ואשקנן דא לדא. כמה דאתמשיך דמא בקטפין דתורדין לדא וילדא
להבא ולהבא. מאתר דא לאתר אחרא. ואינון משקין דגופא. אשקין דא לדא.
מנהרין דא לדא. עד דאנהירו כלהו עלמין ומתפרכן בגיניהון. תאנא פל
אינון כתרין דלא אתפלילו בגופא. פלהו רחיקין ומסאבין. ומסאבין פל מאן
דיקרב לגיניהון למנדע מהון מלין מאנא מאי תאיבתא דילהון לגני תלמידי
חכמים. אלא משום דחמן בהו גופא קדישא ולא אתפללא בהו כההוא גופא.
ובי תימא אי הכי הא מלאבין קדישין וליתהון בכללא דגופא. לא. דחס ושלום
אי ליתהון לבר מפללא דגופא קדישא. לא הוה קדישין ולא מתקמי. וכתיב
גנותו כתרשיו. וכתיב ונפותם מלאות עינים. והאי ש בבריאל פלהו בכללא
דאדם. פר מהני דליתהון בכללא דגופא. דאינון מסאבין ומסאבין פל מאן דיקרב
כהדיהו. ותאנא פלהו מרוא דשמאלא דלא אתבסם באדם משתבחין. ונפקו
מפללא דגופא קדישא. ולא אתדבקו ביה. ובגין פך פלהו מסאבין. ואזלין
וטאסין עלמא ועיילין בנוקבא דתהומא רבא. לאתדבקה בהו דנא קדמאה
דאתקרי קון דנפיק בכללא דגופא דלתמא ושאמין וטאסין פל עלמא ופרהן.
ולא מתדבקן בכללא דגופא קדישא. ובגין פך אינון לבר מפל משריין דלעילא
ותמא מסאבין אינון. בהו כתיב מחוץ למתנה מושבו. וברוחא דאקרי תכל
דאתבסם יתיר בכללא דגופא קדישא. נפקין אתריגין דמבסמן יתיר. ומתדבקו
בגופא ולא מתדבקן. פלהו תליין פאזירא. ונפקין מהאי פללא דאלין מסאבין
לשמעין מרה דשמעין מלעילא. ומניהו ידעי לתמא דקאמרי להו. ותאנא
בצניעותא דספרא. פיון דאתבסמו לעילא כללא דאדם גופא קדישא. הכי
ונוקבא אתחברו ומנא תליתאה. ונפק אתבסמותא דכלא. ואתבסמו עלמין
עלאין ותמאין. ומכאן אשתכלל עלמא דלעילא ותמא מספרא דגופא קדישא.
ומתחברן עלמין ומתאחדן דא כדא ואתעבידו חד גופא. ובגין דכלהו חד גופא

שביתתא לעילא שכינתא לתמא קודשא בריך הוא לעילא קודשא בריך לתמא
ומשלכא רוחא ועילא בחד גופא. ובכלהו לא אתחזי אלא חד קודש קודש
קודש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: דכלא הוא חד גופא:

תאנא פיון דאתבסמו דא כדא. אתקשרו דינא ורחמי. ואתבסמת נוקבא
בדכורא ובגנין פך לא סלקא דא בלא דא כהאי תמר דלא סלקא
דא בלא דא. ועל דהאי תנינן מאן דאפיק גרמיה בהאי עלמא
מכללא דאדם. לבתר פך נפיק מהאי עלמא. לא עייל בכללא דאדם דאקרי
גופא קדישא. אלא באינון דלא אקרוין אדם. ונפיק מפללא דגופא. תניא תורי
וקב געשה לך עם נקודות הפסוק דאתבסמו דינא ברחמי. ולית דינא דלא הוה ביה
רחמי. ועל האי כתיב נאו לחיך בתורים צורך פתרונים. בתורים. כמה דכתיב
תורי וקב געשה לך וגומר. פתרונים כמה דכתיב עם נקודות הפסוק. צורך
בכללא דנוקבא. דא מפורייתא. דאשתכחת פי מקדשא דלעילא וירושלם
דלתמא ומקדשא. וכל דא מדאתבסמת בדכורא ואתעביד כללא דאדם. ודא
הוא ככלא דמהימנותא. מאי מהימנותא. דבגויה אשתכח פל מהימנותא. ותאנא
מאן דאקרי אדם ונשמתא נפקת מניה ומית. אסיר למיבת ליה בביתא למעפד
ליה לינה על ארעא. משום יקרא דהאי גופא דלא יתחזי ביה קלנא. דכתיב אדם
ביקר פל ילין. אדם דהוא יקר מפל יקרא. פל ילין. מאי טעמא משום דאי ועבדון
הכי. נמשל פבהמות נדמו. מה בעיני לא הוה בכללא דאדם ולא אתחזי בהו
דחא קדישא. אוף הכא כבעיני גופא בלא רוחא. והאי גופא דהוא יקרא דכלא
לא יתחזי ביה קלנא. ותאנא בצניעותא דספרא. פל מאן דעביד לינה להאי גופא
קדישא בלא רוחא. עביד פגימותא בגופא דעלמין. דהא בגין דא לא עביד
לינה באתרא קדישא בארעא דצדק לין פה. משום דהאי גופא יקרא אתקרי דיוקנא
דמלכא. ואי עביד ביה לינה הוי כחד מן בעיני. תאנא ויראו בני האלהים את פנות
האדם. אינון דאמרו ונפלו בנוקבא דתהומא רבא. את פנות האדם. האדם הידוע.
וכתיב וילדו להם המה הגבורים אשר מעולם וגומר. מההוא דאקרי עולם. פדתנינן
ימי עולם. אנשי השם מנהון נפקו רוחין ושדין לעלמא לאתדבקה ברשיעא.
הנפילים היו בארץ. לאפקא אלון אתריגין דלא הוה בארץ. הנפילים עזרא
ועזראל הוה בארץ. בני האלהים לא הוה בארץ. וירא הוא וכלא אתמר. וכתיב
וינחם יי פי עשה ארץ האדם בארץ. לאפקא אדם דלעילא דלא הוה בארץ.
ונחם יי האי בועיר אנפין אתמר. ויתעצב אל לבו. ויתעצב לא נאמר אלא ויתעצב.
איהו אתעצב. דביה תליא מלתא. לאפוקי מאן דלא אתעצב אל לבו. בלבן לא
פתיב אלא אל לבו. כמאן דאתעצב למאריה. דאחזי האי ללבא דכל לבין.
ויאמר יי אמתה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה וגומר. לאפקא אדם
דלעילא. ואי תימא אדם דלתמא בלחודו. לאו לאפקא כלל. משום דלא קאים
דא בלא דא. ואלמלא חכמה סתימאה דכלא. פלא אפתקן כמרישא. דהא הוא
דכתיב בני חכמה שכנתי ערמה. אל תקרי שכנתי אלא שכנתי. ואלמלא
האי תקינא דאדם לא קאים עלמא. דהא הוא דכתיב יי בחכמה יסד ארץ.
וכתיב ונח מצא חן בעיני יי:

ותאנא בלהו מוחי תליין בהאי מוחא. והתקמה הוא כללא דכלא. ודא היא
 חכמה סתימאה. דבה אסתקוף ואסתקון תקונא דאדם לאתישבא פלא
 על תקונייה כל חד באתריה. דהא הוא דכתיב התקמה תעזו לחכם מעשרה
 שליטים. דאינון תקונא שלימא דאדם. ואדם הוא תקונא דלנו מניה קאים
 רוחא. דהא הוא דכתיב כי האדם יראה לעינים ווי יראה ללבב האדוו בלגו
 לנו. ובהאי תקונא דאדם אתהו שלימותא מדימנותא דכלא דקאים על פורסייא.
 דכתיב ודמות פמראה אדם עליו מלמעלה. וכתיב וארו עם ענני שמיא כבר
 אנש אחי הרה. ועד עתיק יומיא מטא. וקדמוי הקריבוהי. עד כאן סתימא
 מלין וברין מעמין. זכאה חולקיה דמאן הידע וישגח בהון. ולא יטעי בהון.
 דמלין אלין לא אתהיבוו אלא למארי מארין ומחצדי תקלא דעאלו ונקפו. דכתיב
 כי ישרים פרכי יי צדיקים יכבו כם ופושעים יכשלו כם. פנא בכה רבי
 שמעון וארין קליה ואמר. אי במלין דילן דאתגליין הךא אתגגיוו חברייא בארדא
 דעלמא דאתי ואסתלקו מהאי עלמא. יאות ושפיר הוה בגין דלא אתגליין לקד
 מבני עלמא. הדר ואמר הדר בי דהא גלי קמיה דעתיקא דעתיקון סתימא
 דכל סתימין דהא לא לקרא דילי עבדנא. ולא לקרא דבית אבא. ולא לקרא
 דחבריאי אלין. אלא בגין דלא יטעו בארחוי. ולא יעלו. בכסופא לתרעי פטריו
 ולא ימוחו בידיהון. זכאה חילקי עמחון לעלמא דאתי:

פנא עד לא נפקו חברייא מחווא ארדא. מיתו רבי יוסי ברבי יעקב. ורבי
 חזקיה. ורבי ייסא. והמו חברייא דהו גמלין לון מלאכין קדישין ביהווא
 פרסא. ואמר רבי שמעון מלה ואשתכבו. צווח ואמר. שמא חס ושלום גזרה אתגור
 עלנא לאתענשא. דאתגלי על דנא מה דא אתגלי מיומא דקאים משה על
 טורא דסיני דכתיב והי שם עם יי ארבעים יום וארבעים לילה וגומר. מה אנא
 הךא אי בגין דא אתענשו. שמע קלא. זכאה אנת רבי שמעון. זכאה חילקד
 וחילקא דחבריאי אלין. יקיימין בהדר. דהא אתגלי לכו. מה דלא אתגלי לכך
 חילא דלעילא. אבל תא חזי דהא כתיב בבכורו יסדנה ובצעירו יציב דלתיה
 וכל שפן דכרעו סגי ותקוף אתדבכו נפשיהון בשעתא דא דאתנסיבו זכאה
 חולקוון דהא בשלימותא אסתלקו. פנא כעוד דאתגליין מלין אלין. אתרבישו
 עלאין ותמאין. וקלא אתער במאתן ותמשין עלמין. דהא מלין עתיקין לתתא
 אתגליין. ועד דאלין מתכסמו נשמתיהו באינון מלין נפקת נשמתיהו בלשמה.
 ואתקשרו בהווא פרסא. ונטלין דהו מלאכי עלאי. וסלקין לון לעילא ואמאי אלין.
 משום דעאלו ולא נפקו זימנא אתרא מן קדמת דנא. ובלהו אתריני עאלו ונקפו.
 אמר רבי שמעון כמה זכאה חולקוון דהני תלתא זכאה חולקנא לעלמא דאתי
 בגין דא נפק קלא תנינות ואמר. ואחס היבקים בני אלהיכם תיים בילכם היום.
 קטו ואזלו בכל אתר דהו מסתבני סליק ריחין. אמר רבי שמעון שמע כמה
 העלמא מתברך בגיגו. והו גהרין זנפי דבלהו. ולא הו גלין בני עלמא
 לאסתכלא בהו. תאנא עשרה עאלו ושבע נפקו. והנה חדי רבי שמעון ורבי
 אבא עציב. יומא חד הנה יתיב רבי שמעון ורבי אבא עמיה. אמר רבי שמעון
 מלה וימוו לאלין תלתא דהו מייחז להון מלאכין עלאין. ויחזוין להו גיגין

ואדרין דלעילא בגין יקרא דילהון. והו עיילי לון בטורי דאפרסמונא דכייא.
 יח דעמיה דרבי אבא. תאנא מהווא יומא לא אערו חברייא מבי רבי שמעון.
 בד הנה רבי שמעון מגלה רזין לא משתבחין פמן אלא אינון. והנה קארי דהו
 רבי שמעון שבעה אנו עיני יי. דכתיב שבעה אלה עיני יי. ועלן אתמר:
 אמר רבי אבא אנו שיתא בויעני דנהרן משביעאה. אנת הוא שביעאה דכלא.
 דהא לית קיימא לשיחא בר משביעאה. דכלא תלי בשביעאה. רבי
 יהודה קארי ליה שבת. דכלהו שיחא יומי מניה מתברכין. דכתיב שבת ליי קדש
 ליי מה שבת ליי קדש. אוף רבי שמעון שבת ליי קדש. אמר רבי שמעון תוהנא
 על מהו הגיר חרצן מאריה דשערי. אמאי לא אשתכחא בבי ארדא דילן. פומנא
 דאתגליין מלין אלין קדישין. אדרכי אתא אליהו ותלת קטפורי גהרין באנפוחי.
 אמר ליה רבי שמעון מאי טעמא לא שכיח מר בקדושתא גליפא דמאריה ביומא
 דהולולא. אמר ליה הנה רבי שבע יומין אתברירו קמי קדשא בריך הוא כל
 אינון הייתון וישתבחון עמיה. עד לא עיילתון בבי ארדא דילכו. ובעיניא
 לאשתבחא זמין קשיר בבתפוי. ואנא הוה זמין. ובעיניא קמיה לאשתבחא זמין
 פמן. וברין קטיר בכתפוי ולא יכילנא. דהווא יומא שדרני קדשא בריך הוא
 למעבד נסין לרב המנונא סבא וחברוי. דאתמסרו בארמונא דמלכא.
 וארתישנא להו בנסא. דרמינא להו כותלא דהיכלא דמלכא. ואתקטרו בקטרוי
 דמיתו ארבעים וחמשה פרדשכי. ואסתקנא רב המנונא וחברוי. ורמינא לון
 לבקעת אונו ואשתויכו. וזמיננא קמיהו נהמא ומיאי דלא אכלו תלתא יומין. וכל
 מהווא יומא לא בדילנא מניהו. וכד פנא אשתבחנא פרסא דנטלו כל אינון
 סמכין ותלת מן חברייא עלה. ושאינא לון. ואמרו חילקא דקדשא בריך הוא
 מהולולא דרבי שמעון וחברוי. זכאה אנת רבי שמעון זכאה חילקד וחילקא
 דאינון חברייא דתבין קמד. כמה דרגין אסתקנו לכו. לעלמא דאתי. כמה
 בויעניו דנהרין זמין לנתרא לכו. וחא חזי יומא דין בגיגד אעטרו חמשין פתרין
 לרבי פנחס בן יאיר חמוד ואנא אזילנא עמיה בכל אינון גהרי דטורי דאפרסמונא
 דכייא. ואנא חזינא דהא בריר דוכמיה ואסתקן. אמר ליה קטירין צדיקיא בקרסופא
 דעמין. בריש ירחי ובזמני ושפתי יתיר מפל שאר יומין. אמר ליה ואף כל
 דלבר. דכתיב והנה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו וגומר. אי אלין אתיין
 כל שפן צדיקיא. מדי חדש בחדשו למה משום דמתעטרי אבתרא רתיבא קדישא.
 ומדי שבת בשבתו. דמתעטר שביעאה בכל אינון שיחא יומין. דכתיב ויברך
 אלהים את יום השביעי וגומר. ואנת הוא רבי שמעון שביעאה דשיחא. תהא
 מתעטר ומתקדש יתיר מפלא. בתלת עדונין דמשתבחין בשביעאה. וזמינין
 חברייא צדיקיא אלין. לאתעדנא בגיגד לעלמא דאתי. וכתיב וקראת לשבת
 ענג לקדוש יי מקבד. מאן הוא קדוש יי. דא רבי שמעון בן יוחאי. דאקבי מכובד
 בעלמא דין ובעלמא דאתי:

זוהר פרשת אמור דף צ"ז ע"א

ויספרתם לכם מפרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה. מאי קא מיירי אמר ליה הא אוקמוהו חבריא אבל תא חזי ישראל בד הוו במצרים הוו ברשותא אחרא והוו אחידן במסאבותא פאתתא דא בד היא יתבת ביומי דמסאבותא פתר דאתגזרו אעלו בחולקא קדישא דאקרי ברית בין דאתאחדו ביה פסק מסאבותא מנידו פדא אהתא בד פסקו מינה דמי מסאבותא פתר דאתפסקו מינה מה כתיב וספרה לה שבעת ימים פד דכא בין דעאלו בחולקא קדישא פסקא מסאבו מנידו ואמר קדישא ברית הוא מפאן ולהלצה חושפנא דכבויתא וספרתם לכם. לכם דייקא קמה דאת אמרת וספרה לה שבעת ימים לה לעצמה אוף הכא לכם לעצמיכם ולמה בגין לאתדפאה במין עקאין קדישין ולבתר למיתי לאתחברה ביה במלכא ולקבלא אוריתיה. כתיב וספרה לה שבעת ימים אוף הכא שבע שפחות אמאי שבע שפחות בגין למזבי לאתדפאה במין דהוא נהר דנגיד ונפיך ואקרי מים חיים והוא נהר שבע שפחות נקרו מיניה ועל דא שבע שפחות והאי בגין לאתדפאה ביה כמה דאתתא דכיו דילה בליליא לאשפתשא בבטלה פד כתיב וברדת השל על המחנה לילה על המחנה כתיב. ולא כתיב וברדת השל לילה ואימתי גחת האי טלא פד קריבו ישראל לטורא דסיני פדן גחת ההוא טלא בשגמי ואדכו ואתפסקא זוזמתן מנידו ואתחברו ביה במלכא וקבילו אוריתא וקנסת ישראל הא אוקימנא ובההוא זמנא ודאי כל הפהלים הוקבים אל הים לאתדפאה וקאתסדאה וכלא אתקשרו ואתחברו ביה במלכא קדישא ותא חזי כל פר נש דלא מני חושפנא הא אינון שבע שפחות תמימות דמוזבי לדכויתא דא לא אקרי טחור ולא בכללא דטהור הוא ולא הוא פדאי למהו ליה חוקא באורייתא ומאן דמטי טחור להאי יומא וחושפנא לא אתאביד מניה פד מטי להאי ליליא ליבעי ליה למלעי באורייתא ולא אתחברא בה ולנטרא דכיו עלאה דמטי עליה בההוא ליליא ואתדפי ואוליפנא דאורייתא דבעי ליה בהאי קדיא אורייתא דבעל פה בגין דיתדפון פחדא ממפועא דנחלא עמקא לבתר בהאי יומא ליתי תורה שפכתב ויתחבר בהו וישתפחון פחדא בזיוגא חד לעילא פדן מכריזי עליה ואמרי נאני ואת בריתי אתם אמר יי רוחי אשר עלך ודברי אשר שמתי בפיה וגומר ועל דא חסדי קדמאי דא הוו נימי בהאי ליליא והוו לעאן באורייתא ואמרו נימי לאחסנא ירותא קדישא לן ולבגן פתרון עלמין והוא ליליא כנסת ישראל אתעשרת עליהו ואתיא לאנדוגא ביה במלכא ומתווייהו מתעשרי על רשייהו דאינון דזכאין להכי. רבי שמעון הכי אמר בשעתא דמתכשטי חבריא בהאי ליליא לגביה גיתי לתקנא תכשטי כלה בגין דתשתכח למחר בתכשטיה ותקונתה לגבי מלכא פדקא יאות. זכאיה חולקיהו דתכריא פד יתבע מלכא למטרוניתא מאן פקון תכשטיה ואגהור עטרה ושוי תיקונתא וגית לך בעלמא מאן דידע לתקנא תכשטי כלה אלא

ליל שבועות

תכריא זכאיה חולקיהו בעלמא דין ובעלמא דאתי. תא חזי חבריא מתקני בהאי ליליא תכשטיהא ככלה ומעשרי לה בעטרהא לגבי מלכא ומאן מתקין ליה למלכא בהאי ליליא לאשתפחא בה ככלה לאנדוגא בה במטרוניתא נהרא קדישא עמקא דכר גהרון אימא עלאה הדא הוא דכתיב צאנה וראנה פנות ציון במלך שלמה וגומר לבתר דאתקנית ליה למלכא ואתעשרת ליה אתייה לדפאה ליה למטרוניתא וקאינון דמשתפחי נפיה. למלכא דהוא ליה פד יחידאי אתא לזוגא ליה במטרוניתא עלאה מאי עבדת אימיה כל יהוא ליליא עאלת לבי גנייהא אפיקת עטרה עלאה בשבעים אבני יקר סחרגהא ואתעטרא ליה אפיקת לבושי דמילת ואלבישת ליה ואתקנית ליה פתיקוני דמלכין לבתר עאלת לבי פלה חמאת עולימתהא דקא מתקני עטרהא לבושהא תכשטיהא לתקנא לה אמרה לון הא אתקנית ביה טבידה אתר דמין נבעין וכל ריחין ובוסמין סוחרני אינון מין לדפאה לכלתי ליתי פדתי מטרוניתא דכרי ועולימתהא ויתדכון בההוא אתר דאתקנית בההוא בי טבילה דמין נבעין דעמי. לבתר פקיננו לה לתכשטיהא אלבישו לה לבושהא אעטרו לה בעטרהא למחר פד ייתי פרי לאנדוגא במטרוניתא תקין היכלא לכלהו וישתכח מדוריה פכו פחדא פד מלכא קדישא ומטרוניתא ותכריא פחאי פונא ואימא עלאה דמתקנת פלא אשתכח דמלכא עלאה ומטרוניתא ותכריא מדוריהו פחדא ולא מתפרשין לעלמין הדא הוא דכתיב יי מי יגור באהליו וגומר. הולך תמים ופועל צדק מאן הוא אלא אלין אינון דמתקני למטרוניתא בתכשטיהא פלבושהא בעטרהא וכך חד פועל צדק אקרי אמר רבי חייא אלמלא לא זכינא בעלמא אלא למשמע מילין אלין די. זכאיה חולקיהו דאינון דמשפגלי באורייתא וידעין אורחוי דמלכא קדישא דרעותא דלהו פאורייתא. עכיהו כתיב כי בי חשק ואפלטתו וכתיב אתלצהו ואכבדהו:

זוהר ח"א דף ח' ע"א

רבי שמעון הנה יתיב ולעי באורייתא בליליא דכלה אתחברת בבעלה דתנין פל אינון חבריא דבני תיבא דכלה אצטריכו בההוא ליליא דכלה אודמנת למחוי ליומא אחרא גו חופה בבעלה למחוי עמה פל ההוא ליליא וקמחוי עמה בתקונתא דאיהו אפתקנת למלעי באורייתא מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים וברך שות הקרא וברכין דתקנתא בגין דאלין אינון פקינין דילה ותכשטיהא ואיחי ועולמתהא עאלת וקיימת על ראשיהו ואתתקנא בהו ונדאה בהו פל תהיא ליליא וליומא אחרא לא עאלה לחופה אלא בהדידה ואלין אקרון בני חופתא ובינן דעאלת לחופתא קודשא ברית הוא שאיל עליהו ומכרף לון ומעשר לון בעטרהא דכלה. זכאיה חולקיהו. תהו רבי שמעון וכלהו חבריא מרגנין ברה דאורייתא פל חד וחד מנידו והו חדי רבי שמעון וכל שאר חבריא אמר לון רבי שמעון בני זכאיה חולקכון בגין דלמחר לא תיעול פלה להופה אלא בהדיכו בגין דכלהו דמתקנין תקונתא פחאי ליליא ותדאן בה פלהו ידון רשימין וכתיבין בספרא דזכרנא וקודשא ברית הוא

מכרף לון בשבעין ברבאן ועטרין דעלמא עלאה. פתח רבי שמעון ואמר השמים מספרים כבוד אל וגומר קרא דא הא אוקימנא ליה אבל בזמנא דא דכלה אתערות למיעל לחופה פיומא דמחר אתחננת ואתנהירת פקשוטתא בהדי חכריא דהדאן עמה כל הווא ליליא ואיהו חדאת עמהן וכו'ומא דמחו פמה אוכלוסין ומשורין מתבנשין בהדה ואיהו וכלהו מחפאן לכל חד וחד דתקיננו לה פהאי ליליא פיון דמתחבראן פהדא ואיהו חמאת לבעדה מה פתיב השמים מספרים כבוד אל השמים דא חתן דעאל לחופה מספרים ומנהרין כוזהרא דספיר דצהור וזהיר מסיפי עלמא ועד סיפא עלמא כבוד אל דא כבוד פלה דאקרי אל דכתיב ואל זועם בכל יום בכל יומי שתא אקרי אל וזשתא דעארת לחפה אקרי כבוד ואקרי אל יקר על יקר נהירו על נהירו ושולטנא על שולטנא. בדין פההוא שעמא דשמים עאל לחפה ואתי ונהיר לה כל אינון חבריא דאתקיננו לה פלהו אתפרשו בשמחון סמן הךא הוא דכתיב ומעשה ידיו מגיד הרקיע מעשה ידיו אלון אינון מארי קיימא דברית פהדי כלה ואינון מארי קיימא דברית אקרון מעשה ידיו פמה דאת אמרת ומעשה ידיו פונגהו. דא ברית קיימא דחתיים בגשרא דבר נש. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

האדרא פרשת משפטים

האנא ברוא דרין. רישא דמלכא אתתקן כחסד ובגבורה פהאי רישא תליין שערי גימין על גימין דאינון כל משיכותא דמתאחדן בה עלאי ותפאי מארי דמארין מארי דקשוט. מארי דמתקלא. מארי דבבא. מארי דיללה מארי דדינא. מארי דרחמי ומעמי אורייתא וריו אורייתא דכין מסאבן כלהו אקרון שערי דמלכא כלומר משיכותא דאתמשך ממלכא קדישא וכלא נחית מעתיקא סתימאה (קדישא) מצחא דמלכא פקידותא לחייבא כד אתפקדן בעובדיהו וכד אתגליין חובייהו כדן אקרי מצחא דמלכא כלומר גבורה אתתקף בדינו ואתפשט בסטרוי ודא אשתני ממצחא דעתיקא קדישא דאקרי רצון. עיינין דמלכא אשגחותא דכלא אשגחותא דעלאין ותפאין וכל אינון מארי אשגחותא ככי אקרון. בעיינין גוויין אתאחדן ואינון גוויין אקרון כל אינון מארי אשגחותא דמלכא כל חד בפום ארחהו וכלהון גוויין דעינא אקרון כמה דאתחזי אשגחותא דמלכא ככי גוויין מתערין. גביני דעינין אקרון אתר דהבין אשגחותא לכלהו גוויין מארי אשגחותא הני גבינין לגפי דלתפא גבינין לאשגחותא מההוא נהרא דנגיד ונפיק אתר אתמשכא מההוא נהרא לאסתחאה פהנורא דעתיקא מחלפא דנגיד מאמא דכד גבורה מתפשטא ועיינין מלחטון בגון סומקא נהיר עתיקא קדישא חורא דיליה ולחשא באמא ואתמלייא מחלפא ונגקא להני (ל פלא) ואסתתן כלהו עיינין פההוא חלכא דאמא דאתנגיד ונפיק תדיר הךא הוא דכתיב רחצות בחלב דאימא דנגיד תדירא ולא פסיק חוטמא דמלכא קדישא תקונא דפרצופא כד מתפשטין גבורן ומתאחדן כהדא אינון חוטמא דמלכא קדישא ואינון גבורן מחד גבורה אחידן ונפקין. וכד דינין מתערין ונפקין מסטרייהו לא מתבסמן אלא בתנגיא דמדבחא וברין כתיב וברח ה' את ריח

הניחח שאני חוטמא דעתיקא דלא אצמירך דחוטמא דעתיקא ארף אפום בכלל אקרי וכהוא נהירו דחכמתא סתימאה אקרי חוטמא דיליה. והיינו תהלה דכתיב. תהלה לך וכתוב. ותהלתי אחטם לך ועל דא אתער דוד מלכא תהלה לך וגומר. אודנין דמלכא כד ריענא אשתכח ואמא ינקא ונהירו דעתיקא קדישא אתנהיר מתערין נהירו דתרין מוחי ונהירו דאפא ואמא כל אינון דאקרון מוחי דמלכא ומתלהטין פהדא וכד מתלהטין פהדא אקרון אזני יי דהא אתקבילית צלותהון דישראל וכדן אתערותא לטב ולביש ובאתערותא דא מתערין מארי דנדפין דנטלין קלין דעלמא וכלהו אקרון אזני יי. אנפוי דמלכא נהירו דאפא ואמא ואתפשטותא דלהון דנהרין וסחרין ולהטין פהאי רישא דמלכא וכדן סהדותא אסתהד במלכא מנייהו. דיוקנא דמלכא יקירותא מכלא מרישא שארי חסד עלאה ונגבורה. ונהירו דאפא ואמא אתפלג נהירו דאפא בתלת נהורין ואמא פתרין הא חמשא חסד ונגבורה פחד נהורא דא שיחא. לבתר אתער חסד ואתלהיש פתרין נהורין דאתנהיר ואינון תמנייא. ונגבורה אתנהיר פחד דא תשעה. וכד מתחברן כלהו נהורין כהדא אקרון דיוקנא דמלכא. וברין פתיב ה' בגבור יצא פאיש מלחמות יעיר קנאה וגומר. שפון דמלכא הכי פאנא פד אתנהיר נהירו דאפא נהיר בתלת נהורין. מחד נהורא נהיר חסד עלאה. מחד נהורא אתנהיר נהירו דאקרי מוחא דמלכא. וכד נהורא נהיר תלי עד דאתנהיר נהירו דאמא וכד אתנהיר אתנהיר בחמש נהורין פמאי אתנהיר מחד שביילא דטמיר ונגין דאתדפק ביה אפא דכתיב נתיב לא ידעו עיש וגומר. כמה דאתדפק דכורא בנוקבא ואתעפרת ואולידת ואפיקת חמש נהורין (דא מאינון חמש) ומאינון חמש נהורין אתגליפו חמשין סרעין דנהורין סגיאין. חמשין אינון לקבליהון מ'ט פנים טהור מ'ט פנים טמא פאורייתא אשתאר חד והאי חד דאתנהיר בפלא ודהוא דאפא דהוא תלי כד מתחברן פהדא ומתישבן במלכא אקרון שפון דמלכא ובגניני פד גנין מלין דקשוט ופומא בהו תליא פתיחותא דפומא. מאי פומא אלא דעת גנין בפומא דמלכא אקרי פשיטותא דתפארת דכל אוצרין אתאחדן ביה דכתיב ובדעת חדרים ומלאו ודהוא דעת הוא גנין באימא ומלכא ומלייא כל אדרין ואכסדראין. וכד אתער נהירי דביה ונפיק בדין אקרי פדה ה'. ושפון דאינון פתרין נהורין מאפא ומאימא בשעמא דאתערען כההוא נהירו דדעת מתחברן פהדא ומלין אתגורו בקשוט בחקמא בתבונה ובדעת. וברין כל מלין דקדישא ברוך הוא באלין אתגורו נהרין תלת אלין ועיילין בגו. לגו ואתעשרו פחד וכד מתחברן בעטורא חד פדין (ס'א) מתחברן תלת אלין בעטורא חד ועיילין בגו לגו ואתעשרו כחד בדין אקרון הכו מממקים ואינון חיד דמלכא ואקרון מתיקא ומלכא ועל האי פתיב טעמו ודאו פי טוב ה'. ובהאי חיד תליין כל אינון שליטין והורמנין דמלכא דכתיב וברוח פיו כל צבאם. פהאי חיד שלימותא דכלא אשתכח ובגניני פד כל אתון דאינון כהאי אתר שלימותא אתחזייא בהו אחא ע א נהירו דעתיקא קדישא סתימאה דכל סתימין. ח נהירו דחכמתא

הלא אשתכח ולא אתדבק הכתיב לא ידע אנוש ערפה ה נהירו דאימא דנהיר
 נגיד ונפיק ומשקי לכלא וינקא לנגון עד דמטי ההוא רבות ומלי לצדיק ואיהו
 אתקטר בנזקבא תמאה ואתברכא מניה ולא מתפרשן דא מן דא תור מנו
 סימק דכתיב הר המר גבעת הלבונה ע נהירו דע' ענפין דאתנגו מהאי רוחא
 דנפיק מן פומא דגין ע' שמדן דקודשא בריך הוא לקבליהון פארעא פל הנפש
 לבית יעקב הפאה מצרימה שבעים. דהא יעקב איילא בארעא ואינון ע' גפש
 ע' ענפין. מאלין אתון נהירין ארבע אתרנין. מא נהיר גימל דאיהו אגר טב
 לצדיקיא דאקרי גמיל ועל דא כתיב אז תענג על ה. מח נהיר ייד דהיא
 חכמה פלא אסתים פיוד דאיהו סתימא מפל סטרוי ובגין פד לא אשתכח
 דכתיב ולא תמצא בארץ חיים. מה נהיר כ"ף דאיהו נהירו ומשח רבות
 דאתרק מאימא כהוא אתר דאקרי קרן חיובל ודא מלכות דוד ובגין פד לית
 משיחא אלא ברוא דכ"ף. ק' מע נהיר ק' כמה דע' שבועין פד ק' מאה דאינון
 שלימו ודכי הוא ובגין פד בהאי חיף שלימו דכלא (ד"א שלמא דכלא) וכי
 מאן דידע רוא דא ואודער ביה זכארה חולקיה. גופא דמלכא אתפשטותא
 דתפארת דגונין ביה מתחברן. דרועין דמלכא נהירו דחסד ונבורה. ובגין פד
 ימין ושמאל. מעוי פכעת אתתקנו שיי ברשא אתתקנו ואתפשט לגו. ובגו
 גופא. שוקין אתתקנו בתרין נהורין ואינון תרין נהורין ממש. שוקין ותרין
 פליין כלוה מתחברן באתר חד דמפן אתכגש פל רבות וכל משחא דגופא.
 ומתקן שרין פל ההוא רבות לאתר דאתקרי יסוד עולם. יסוד מהווא אתר
 דאקרי עולם. ומאן איהו נצח וחוד ועל בגן יי צבאות שמו בריך הוא בריך
 שמה לעלם ולעלמי עלמין. פל הני תקונין אתין לאתחברא בחד עד דכר
 רבות קדשא נטיל האי יסוד ואשדי לנזקבא ומתברכא מניה. אימתי מתברכא
 מניה בשעתא דאתקנו דינין דלתמא וכד דינין מתתקנין לתמא מתתקנין
 לעילא וכל תקונין דמלכא בחדוותא כשלימו דאינון שמה קדישא ותהי כלא
 חד. וכדין הוא שארי בגווייהו דכתיב אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים
 ישפוט. וכד דינין לא מסתקנו לתמא פביכול הכי לעילא דכל תקונין לא
 מתישרן הכי דהא אימא אסתלקת מעל בגין ובגין לא ינקי דהא יסוד לא
 אשרי בנזקבא וכל דינין מתערין והוא תקיפא שלמא פביכול תקונין מלכא
 על דינא אסתלקו דכין דהאי נזקבא לא מתברכא וצדיק לא נטיל ורויא
 תקיפא שלמא ווי לעלמא דינקא מנייהו אמר רפי אלעזר פל הני תקונין אפא
 גלי לון בגין דלא יעיל בכסופא לעלמא דאתי. השתא אמאי אצטריכו לאתגלאה.
 אמר ליה רפי אפא ההוא דאנא פתבנא מברצינא קדישא אמנא (כתבוהו) לנגו
 חכריא דהא אינון ידעין מלין ודא אצטריד למנדע דכתיב וידעם פי אני דה
 וכתיב וידעו פי אני ה. בגין דאתיישבן מלין בלבנא. ומפאן גלתלאה סתימין
 מלין בגוון. זכארה חולקנא בהאי עלמא ובשלמא דאתי דהא עד פגען פוצינא
 קדישא אתעטר במילין רבגוון. תא חוי אנא חגינא ליה בחלמא ושאינא קמיה
 דרפי שמעון הא אוליפנא קמיה דמר י' דאיהו חכמה והכי הוא ודאי ה' אמאי
 איהו בינה. אמר לי תא חוי הא כתיב ונהר יוצא מעדן לתשקות את הגן מאן

הוא נהר יוצא מעדן דא בינה ובגין פד ההוא נהר י' סתים בגויה ויוד פשיט
 נהרא דא מפל סטרוי ודא הוא ה' בגין פד הוא י'ה לבתר אפיקת בן תחותה
 דאיהו ו כנונא דא ה לבתר אולידת ואפיקת האי בן ושויה לקמה ובגין פד
 היו דהא ו לקמה יתיב לינקא ליה. ועל פד תנינן כמתניתא דילן ה' ד' הורר
 מדאתחבר דכורא עמה אתעפרת מחד בן ואקרי ה' לבתר אולידת ואפיקת ר'
 ההוא בן וקאים לקמה. ועל האי פתיב ונהר יוצא מעדן מניה נפיק ודא
 להשקות את הגן לינקא ליה. הוינא אחיד כדיה ונשיק בידוי אנא בהאי עדונא
 אתערנא בכי וחייך והו תלתא יומין דלא אכילנא מידי. חד מחדוותא וחד
 דלא זפינא למחמי ליה ומנא אתרא. ועם פל דא ביה אתקשרנא תדירא. דהא
 פד נהרא לי שמעתתא חמינא דיוקניה דאתער קמאי. זכאין אינון צדיקיא
 בעלמא דין ובעלמא דאתי עלייהו כתיב אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים
 את פניך :

ספרא דצניעותא

פרא קדמאה. תאנא ספרא דצניעותא ספרא דשקיל במתקלא תנא דעד
 לא הוה מתקלא לא הוה משגיחין אפין באפין ומלכין קדמאין
 מיתו וזווגיהון לא אשתכח וארעא אתבטלת. עד דרישא דכסופא דכל כסופין
 לבושין דקר אתקין ואחסין. האי מתקלא מני באתר דלא הורה אתקלו ביה
 אינון דא אשתכחו מתקלא קאים בגופיה. לא אתאחר. ודא אתחוו. ביה
 סליקו. וביה סלקין דא הוה והו ויהוין. סתרא נו סתרא אתתקו ואודמן
 בחד גולגלתא מליא טלא דבדולחא. קרומא דאורא אודכך וסתים. אינון
 עמר נקי תליין פשיקולא רעוא דרעוון אתגליא בצלותא דתמאי. אשנחא
 פקיהא דלא נאים ונטיר תדירא. אשנחיתא דתמא פאשנחיתא דנהירו דעלאה
 וביה. תרין נזקבין דפרדשקא דאתער ודחא לכולא. פראשית פרא אלהים את
 השמים ואת הארץ שיתא. כראשית פרא שית עליהו. פולחו לתמא ומליין
 משבעה דגולגלא עד יקירו דיקירותא והארץ תגינא לאו בחושבן ודא אתמר.
 ומהויה דאתלטיא נפקא דכתיב מן האדמה אשר אררה ה'. היתה תהו ובהו
 וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים תליין בתליסר
 יקירו דיקירותא. שיתא אלפי שנין תליין בשיתא קדמאי. שביעאה עלייהו
 דאתתקף בדחודוי ויתחבר כלל בתריסר שעתין דכתיב היתה תהו ובהו
 וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים. בתליסר יקים לון
 ברחמי ומתחילין בקדמיתא וקמו (ס"ו קמו) פל אינון שיתא ז בגין דכתיב פרא
 וכתר כתיב היתה דהא הות וזאי. ודכסופה תהו ובהו וחשך ונשגב יי לבדו
 כיום ההוא. גרופי גליפין בחיוו דחויא אריד ומתפשט לבאן ולכאן זכבא ברישא
 רישא אחיר אפתפין אעבר וועים. נטיר ונגיז. חד לאלף יומין ועירין אתגלייא
 (כ"א אתמליא) קודקטרא כקטרוי סנפירא בעדבוו אתבר רישיה במיין דמאי
 רבא דכתיב שפרת ראשי תנינים על המים תרין הו. חד אתתקרו תנינים כתיב
 חסר. ראשי כמה דאתמר ודמות על ראשי היתה רקיע. ניאמר אלהים יהי

אור ויהי אור היינו דכתיב פי הוא אמר ויהי. הוא בלחודוי. (עיהי בלחודוי)
 לבתר אתחזרו קד. יהו"י יהו"י בראש שכינתא דתמא. במהרה שכינתא
 אשתפח ובחד מתקלא אתקלו. ותחיות רצוא ושוב דכתיב וירא אלהים את
 האור פי טוב. אמרו צניק פי טוב תאי במתקליה סלקא קדמארה בלחודוי
 ופולא לתד אתחזר אפתא ומדעתא כלילין דא ברא כבוד הא בתרין דרמיין
 דמתקבון. שיתא נפקין מעגפא דשרשא דגופא. לישן משלל בברכו. לישן
 דא סחים בין יוד וה"א דכתיב זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתוב
 ידו לה' ובשם ישראל יבנה ממש זה יאמר ליי אני אפתא וכלא אתמר בידו.
 פלא כלילין בלישן סחים לאימא. דהא אפתתח ליה דנפיק מינה אפא יתיב
 ברישא אימא באמצעייתא ומכסא מפאן ומפאן נוי למאן דגלי ערייתחון.
 ויאמר אלהים יהי מאורות ברקיע השמים שמיים (ס"י שלימו דבר ונקבא)
 דבר בנקבא דכתיב וצדיק יסוד עולם נהיר יוד בתרין ונהיר ומעבר לנקבא
 אתערך יוד בלחודוי סליק בדרגוי לעילא לעילא. אתחשכא נוקבא ואתנהירת
 אימא ומתפתחא בתרעוי. אתא מפתחא דכליל בשית ומכסא פתחארה
 ואחיד לתמא לחאי ולחאי. נוי למאן דגלי פתחארה:

פרקא תנינא דיקנא דמהימנותא לא אדבר בגין דהיא וקירותא דכלא מאודנין
 נפקת בסחרנה דכסוטא סליק ונחית הויטא תוורא. בתליסר מתפרש
 ביקירא דביקירותא הדיא כתיב לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם. אדם
 לבד הוא. אדם לא בלילא הדיא כל שבן איש. בתליסר גביעין מבוועין מתפרשן
 ארבע בלחודוי אסתמרו. תשעה אשקין לגופא (כ"א דגנתא) (אל) מקמי פתחא
 דאודנין שארי יקירו לאתתקו. (רחום) נחית בשפירו ארישא דשפון. מהאי
 רישא להאי רישא. קאים (וחנו) ארחא דנפיק תחות תרין נוקבין דפרדשקא
 לאעברא חובה דכתיב ותפארתו עבזר על פשע. (ארף) תהורת שפון אסתור
 שיערא לרישא אחרא (אפים): ארחא אחרא נפיק תחותיו (ורב הסד). חפי.
 מקרובמא דפוסמא לרישא דלעילא. (ואמת) תרין תפוחין. אתחון לאתברא
 בוצינין (נוצר חסד) מוקא: דכלא תליא על לבא ביה תליין עיקאין ותמאין
 (קאקפיים): אינון דתליין לא נפקין דא מן דא (גושא עון). הפיין ועירין על גרונא
 דיקירו בברכין. מתשערין. בשעורא (ופשע). שגים. (חמארה). שפון אתפנין
 מכל סטריין זכא קמא דנשיק מאינון נשיקין (ונקה). בההיא מולא. דכא נגדין
 תליסר משיחין דאפרסמונא דכייא. פלא בהאי מולא שכיה וסתים. בזמנא
 דמטא תשרי ירחא שביעאה משתפחי אליו תריסר (כ"א תליסר) בעלמא עקאה
 ומתפתחי תריסר: (כ"א תליסר). תרעי דרחמי. בההוא זמנא דרשו ה' בהמצאו
 כתיב. ויאמר אלהים תרשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ וגו' היינו דכתיב
 ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחרש בערב. בהאי זמנא. אדני יהו"ה אפת
 החילות להראות את עבדך את גדלך. יהו"ה שלים בסטרוי. והכא בלחישותא
 דא דארשא לא שדים יהו"י לא כתיב קריין יוד עלאה יוד תמא. ויאמר יוד
 עלאה יוד תמא. יהו"י יוד עלאה יוד תמא ה' בגייהוה בקלא דשלימו שלים
 וקא לכל סטר. אתערך מהאי אתר שמא דא ואשתיל באחרא. כתיב וישע

יי אלהים ה' בין יוד לירד די"הי. נשפא דפרדשקא דעתיקא לועירא דאנפין.
 בקא רוחא לא אתקניין. כה"א אשתכלל ה"א עלאה ה' תמא דכתיב אהה אדני
 אלהים. בקוטפוי דקטפין ברוחא דמתכליל יהו"י עלאה דאתערך בקטר
 (ס"א בעטר) דעתיקא היא קרומא עלאה דאודכף וסתים. ה"א עלאה דאתערך
 ברוחא דנקבין דפרדשקא דנפיק לאחייא. ו' עלאה בוצינא דקרדינותא דאתערך
 בסטרוי (ס"א בעטרוי) מתפשטן אתון לבתר ואתכללו בועירא דאנפין במה
 דשרייא בגולגלתא אשתפחו מתפשטן בכל גופא לשכללא פלא בעמר נקא.
 פד תלי תריין אליו אתון. פד אתגלי לועירא מתישבן ביה אליו אתון ואתקרי
 בהון. יוד דעתיקא סתים בעטרוי בגין שמא לא אשתפח. ה"א אשתפח באחרא
 ואינקוב בתרין נוקבין ואשתכח בתקונין. ו' אשתפח באחרא דכתיב הולך
 דודי למישרים בבוצינא דקרדינותא למכסי פתחא ו' לעירא ו' לתמא. ה' לעילא
 ה' לתמא. ו' לעילא בה לא אשתתף אחרא ולא סליק בדה בר רמיא דרמיין
 פד אתגליין תרין באווייתא ומתחברן בחד דרנא חד רגשא בגין לאתפרשא.
 רד כלילין כבוד נ' פד אסתלק האי ואתגליין אינון בוסמין דמיפסא. סריקין לא
 עבר (ס"א עבר) לא מתעכבין בדוכתא. ותחיות רצוא ושוב. ברח קד אל
 מקומך. אם תגביה בגשר ואם בין פכבים שים קנה משם אורידך. ותוצא
 הארץ דשא אימתי בד שמא אתנטע. וכדין אירא נפיק וניצוצא אודמן. חד
 נוקבתא אשתפשט בסטרוי. שרא מלי עלה דתרי גווי. תלת חלקין דאתון
 רשימין אתגליין בה. אופמין בערבארה תליין על נוקבין עמיקין דלא יכיר
 למשמע ימינא ושמאלא הכא. חד ארחא לעילא דקיק. מצחא דלא נהיר
 קסטותא דעלמא: בר פד רעוא אשגח ביה עיינין דתרת גווי למרתת קמיהו
 אתסחן פחלפא דנהיר. כתיב עיניך תראנה ירושלם נה שאנן וכתיב צדק
 יליון בה. נה שאנן עתיקא דסתים. עיניך כתיב הויטא פרצופא דזעירא
 לאשתמודעא. תחת שלהבין מתוקדין בניקובי. דרנא עתיקא למשמע טבוביש
 כתיב אני ה' הוא שמי וכתיב אני אמת ואחיה וכתיב אני אשו ואני אספול.
 הוא עשנו ולא אנחנו. והוא באחד ומי ישיבנו. הוא אקרי מאן דסתים וקא
 שכיח. הוא מאן דלא אודמן לעינא. הוא מאן דלא אקרי בשמא (ה"א ה"י) א'
 כליל דר"א ו' כליל א' ולא כליל ה"י (ס"א ה"י) א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 לירד. יוד א'
 נהיר יוד ברד פד אסתלק יוד מן רד בחובי עלמא ערייתא וכלא אשתפח על
 דא כתיב ערות אביך לא תגלה. וכד אסתליק יוד מן ה"א על דא כתיב וערות
 אמך לא תגלה אמך היא לא תגלה ערותה אמך היא ודאי פי אם לבינה תקרא:
 פרקא תליתאה. תשעה תקונין יקירין אתמסרו לדיקנא. פל מה דאתשמר ולא
 אתגלייא עלאה ויקירא אשתפח והא (ס"א דיקנא) גנויה ויקירא גימין על
 גימין מקמיה פתחא דאודנין עד רישא דפוסמא מרישא האי לרישא אשתכח
 מתחות תרין נוקבין ארחא מלייא דלא אתחזיא עלעין אתחפין מהאי גיסא
 ומחאי גיסא. כהו אתחזין מפוחין סומקין פורדא בחד חוטא תליין אופמין
 תקיפין עד תדוי שפון סומקי כוורדא אתפנין. ועיין נחתין בגרונא ומחפין
 קולא

הקלא רברבן וזעירין נחתין בשקולא. באלין אשתכח ניבור ותקיף מאן דאשתכח
 כתיב מן המצר קראתי יה תשעה אמר דוד עד כל גוים סבבני לאסתר
 ולאנא עלוי. ותוצא הארץ דשא עשב מוריע זרע למינהו ועין עשה פרי
 אשר זרעו פו למינהו. תשעה אלין אתקרו משמא שלום ואשתילוב לבתר
 בשמא שלום דכתיב וישע ה' אלהים תקונו דיקנא בתליסר אשתכחן איהו
 דהוי עילאה מתאה בתאה בתשעה אתחזון כל פך אתון אתגליפו כגוניהון.
 על האי מאן דחמיה בחלמיה דאחיד דיקנא דבר נש עילאה בדיה או דאשיט
 ידיה ליה ינדע דשליט במאריה. שנאין תחותיו יכנעון. כל שפן דיקנא עילאה
 דנהירא בתמאה. דעלאה רב חסד אקרי. זעירא חסד סתם. כד אצטרף נהירו
 אנהר ואקרי רב חסד (ס"א בדיה הא מתרחין דהא בשללם עם מאריה ושנא
 יכנעון תחותיו ודין הוא בדיל דהוי בחלמיה כל שפן אם זכה לאודעה מה הוא
 דיקנא עילאה דהוא נהיר לתפא ארי עילאה רב חסד אקרי (בוזערא חסד סתם)
 כתיב ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה יה אתפשט נהירו דדא ברא
 לרא אתרחשון בזמנא דרא מין מין בישן בגין דאמר ישרצו אתכלילו
 דא ברא חיה עלאה. חיה תמאה חיה טבא חיה בישא. ויאמר אלהים נעשה
 אדם האדם. לא כתיב אלא אדם סתם לאפקא אדם דלעילא דאתעביד בשמא
 שלום. פד אשתלים דא אשתלים דא. אשתלים דבר ונוקבא לאשלקא פלא
 יהוה סטרא דדבר. אלהים סטרא דנוקבא. אתפשט דכנרא ואתתקן בתיקוני
 באמה. בפומיה דאמה. מלכין דאתכטלו הכא אתקיימו. דינן דכנרא תקיפין
 פרישא בסופא נייחין. דנוקבא באיפקא ויה קונטרין דקיטורא בעשפוי שקיעין.
 זעירא כגונאה אשתכח. אי אתכסמו דינן בעא עתיקא. אתא הויא על נוקבא
 וקנא דוהמא אתתקנו בגונה למעפד מדורא כישא דכתיב ופתר ופתר את
 קין קנא דמדורא דרוחין בישין ועלעולין וקמפורין. אתקין ביה. ברהא אדם
 בתרין כבכל ופרט אתכללו בפרט ובכל. שוקין דרוזין מינא ושמאלא דא
 אתפלג בסטרוי אתתקן. דבר ונוקבא יהו יד דבר ה' נוקבא. ו כתיב ובר
 ונקבא בראם וברך אותם וקרא את שמם אדם. דיוקנא ופרצופא דאדם יתיב
 על כורסיא וכתיב ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה :

פרקא רביעאה. עתיקא טמיר וסתים. זעירא דאנפין אתגלייא ולא אתנקיאה.
 דאתגלייא באחזון כתיב דאתכסיא טחים באחזון. דלא מתיישבן באחזון
 בגין דאיהו לא אתישבו ביה עלאין ותפאין. ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש
 חיה למינה בהמה ורמש וגומר היינו דכתיב אדם ובהמה תושיע יי. חז
 בכללא דאחרא משתכחא בהמה בכללא דאדם. אדם פי יקריב מכם קרבן
 לח' מן בהמה משום דאתכלל בכללא דאדם. כד נחת אדם דלתמא כדיוקנא
 עלאה אשתכחו תרין רוחין מתרין סטרי דמינא ושמאלא פליל אדם. דמינא
 נשמתא קדישא. דשמאלא נפש חיה חב אדם אתפשט שמאלא ואתפשטו איהו
 כלא נפא כד מתדבקין דא ברא אתילדן פהאי חיה דאלידת (דוחין) פניאין
 דקטרא דרא. כ"ב אתון סתימן כ"ב אתון אתגליין. סתימן י גלייא. סתימן
 נגלייא בנתקלא דמפסין אתקלו י נפקן מעיה דבר ונוקבא רד. כהאי צור

ד דבר ד נוקבא בגין דא דו תרין דו דבר ונוקבא. דו תרין קפלין תרין. י
 בלחודוי דבר. ה' נוקבא. ה' ד' הות בקדמימא. ומדאשתכרת בידי בגנה
 אולידת ואפיקת ו (הרי פי בה"א אית דו ביד אית ה"ה הרי יהו). אתחזו יד
 בתוניה כללא דיה"ו. מדאפיקת יד דהוי דבר ונוקבא אתישבת לבתר
 ומכסיא לאמה. וראו בני האלהים את בנות האדם היינו דכתיב שנים אנשים
 מרגלים הרש לאמר מאי בנות האדם דכתיב אז תבאנה שנים גשים זנוות
 אל המלך. בגינהון כתיב פי ראו פי חכמת אלהים בקרבן וגומר. אז תבאנה
 ולא בקדמימא בקוסטרא דקיסורי דפינאן. תרין מתחבקן הווי לעילא. לתפא
 נחתו ירתו עפרא אבדו הולקא טבא דהוה בהו עטרא דבולתא (ס"א דחמלא)
 ואתעטר בקוסטא דענבא. ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי. אלי דייקא
 דבר אל בני ישראל ויסעו. ויסעו דייקא במזלא הוה תלי דבעא לאוקיר דיקניה
 והישר בעיניו תעשה והאוננת למצותיו ושמרת כל חקיו ע"פ. פי אנה רופאך
 להאי דוקא :

פרקא חמישאה. הוי גוי חוטא עם פבד עון זרע מרעים בגנים משחיתים וגומר.
 שבעה ברגין ירד ה"ה ר"ה ה"י ר"ו אפיק ד' ה"ה דר"י ה"ה אפיק ו"ו דו
 לבר אסתיר אדם דבר ונוקבא דאנון דו דכתיב בגים משחיתים. בראשית פרא.
 בראשית מאמר. ברא חצי מאמר. אב וכן. סחים ונלייא. עון עלאה דסתימן
 ונני עון תמאה נפיק למטלמלי (ס"א למטלגו) ואתגליא יהוה י"ה אלהים
 את. אדני אה"ה מינא ושמאלא פחדא אשתתפא השמים ואת דכתיב
 ותתפארת והנצח. אינון כחדא אשתתפו הארץ. דכתיב מה אדיר שמך בכל
 הארץ. מלא כל הארץ כבודו. יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין הקדש ובין
 קדש הקדשים. עתיקא לעזירא אתפרש ואתדבק לא אתפרש ממש פומא ממלל
 רברבן אנתיק ואתעטר בכתיבן זעירין בחמשה זינו מים וכתיב ונתן עליו מים
 חיים (אל פל). הוא האלהים חיים ומלך עולם. אתמלך לפני ה' פארצות חיים
 והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים. ועין החיים בתוך הגן. יה ירד הא
 אה"ו. בין מים למים. מים שלמין ומים דלא שלמין דחמין שלימין. רתמין
 דלא שלימין :

ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם לעולם בשבם הוא בשר ויאמר ה' כד אתישבא
 בזעירא. מפאן לומר דבר בשם אמרו. דעתיקא סתימן קאמר. לא ידון רוחי
 באדם דלעילא משום דבהווא רוחא דאתנשבא מתרין נוקבין דפרדשקא.
 משיך לתפא. ובגין פך כתיב ימי עולם. (והיו ימי מוא) ועשרים שנה ירד
 שלים ולא שלים י בלחודוי מאה תרין אתון תרין זמנין. מאה ועשרים שנה
 בלחודוי כד אתגלייא בזעירא אתמשך בעשר אלפי שנין. מפאן כתיב ותשת
 קלי בפכה. הנפילים היו בארץ. היינו דכתיב ומשם יפרד והיה לארבעה
 ראשים מאתר דאתפרש גנתא אקרו הנפילים דכתיב ומשם יפרד. היו בארץ
 גימים ההם ולא לפתר זמנא. עד דאתא יהושע ובני האלהים אתמטרו עד דאתא
 שלמה ובנות האדם אתכללא דרא הוא דכתיב ותענוגות מענוגים לא קארי.
 בני אדם דאתדמין מהאי רוחין אתרנין דלא אתכללו בהכמה עלאה דכתיב

וה' נתן חכמה לשלמה. וכתוב ויחכם מפל האדם משום דהני לא אתפללו
 באדם. וה' נתן חכמה ה' עלאה. ויחכם מפל האדם דמינה אתחכם לתפא
 חמה הנבורים אשר מעולם. עולם דלעילא. אנשי השם. דאתנהגן בשמא.
 מאי שמא שמא קדישא דאתנהגן ביה דלא קדישין לתפא ולא אתנהגן אלא
 בשמא אנשי השם סתים ולא אנשי יהוה לאו מסתים סתמא אלא גריעותא
 ולא גריעותא. אנשי שם סתם מכללא דאדם נפקו כתיב אדם ביקר כל ילן.
 אדם ביקר ביקרו דמלפא. כל ילן בלא רוחא. תליסר מלכי קרבא בשבעה.
 שבעה מלכין בארעא אתחזיאו נצחי קרבא. תשעה דסלקין בדרגין דרהטין
 ברעותהון ולית דימחי בידיהון. חמשה מלכין קיימין בכהילו לקמי ארבע לא
 יכלין למקם ארבע מלכין נפקין לקדמות ארבע בהון תלין כענבין באתכלא
 צרין בהו' רויטין סהדין סהדותא ולא קיימין בודכתיהו אילנא דמבסס יתיב
 בנו. בענפוי אחידן ומקננן צפרין. תחותיו תטלל הוותא דשלישא בהו' אילנא
 בתריסר כבישין למחך בשבעה סמכין סוחרניה בארבע חיון מתגלגלי בארבע
 סטרין. חויה דרהיט בשע דילוגין דליג על טורין מקפץ על גבעתא דכתיב
 מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות. זנביה בפומיה בשנוי נקיב בתרין גיסין
 פד נטיל גסטרא אתעביד לתלת רוחין. כתיב ויתחך חנוך את האלהים וכתיב
 חנוך לגער על פי דרפו. לגער הידוע. את האלהים וכל את יהוה. ואינגו. בשם זה.
 כי לקח אותו אלהים דהקרא בשמו. תלת בתי דינין ארבע אינון. ארבע בתי
 דינין דלעיל ארבע לתפא דכתיב לא תעשו עור במשפט במדה במשקל ובמשורה.
 דינא קשיא ודינא דלא קשיא. דינא בשקולא דינא דלא בשקולא דינא
 רפיא דאפילו לרא הוא ולא האי. ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה
 החל האדם לרב. היינו דכתיב בשנים האדם דלעילא. וכתיב על פני האדמה.
 ומשה לא ידע פי קרן עור פניו היינו דכתיב כתנות עור קרן דכתיב ויקח
 שמואל את קרן השמן לית משיחא אלא בקרן ובשמה תרום קרננו. שם אצמיח
 קרן לדוד היינו עשירא דמלפא ואתיא מן יובלא היה איםא דכתיב והיה
 במשך בקרן היובל. קרן ביובלא אתעטר. עשירא באימא. קרן דנטיל קרן
 ורינח לאתבא רוחיה ליה והאי קרן דיובלא הוא ויובל ה' וה' בשבוא דרוחא
 לכלא. וכלא תייבין לאתרייהו דכתיב אפה ה' אלהים כד אתחזי ה' לה'
 יהיה אלהים אתקרי שם מלא. וכתיב ונשגב ה' לבדו פיום ההוא. (ס"א כד
 אתחזי ה' לה' ואסתלק' פורעניתא אתי לעלמא ואם לא בשביל ארני יהרה
 לא אתקיים עלמא וכלא אתחרב ועל דא כתיב ונשגב ונומר). עד פאן סתים
 ואתעטר צניעותא דמלכא דהיינו ספרא דצניעותא ופאה למאן דעאל ונפיק
 גרע שבילו ואורחוי:

תפלת אליהו הנביא זיעיא

פתח אליהו ואמר רבוץ עלמין האנת הוא חד ולא בחשבון. אנת הוא עלאר
 על כל עלאין סתמא על כל סתמין. לית מחשבה תפיסא בך כלל
 אנת הוא דאפיקת עשר תקונין. וקרנין לון עשר ספירן. לאתנא בהון עלמין
 סתמין ולא אתגליין. ועלמין דאתגליין. ובהון אתכסיארת מפני נשא. ואנת
 הוא דקשיר לון ומיחד לון. ובגין דאנת מלנאו. כל מאן דאפריש חד מן חבוריה
 מאלין עשר. אתחשיב ליה באילו אפריש בך. ואלין עשר ספירן. אינון אלין
 בסדרן. חד אריך וחד קצר וחד בינוני ואנת הוא דאנהיג לון. ולית מאן דאנהיג
 בך לא לעילא ולא לתפא ולא מפל סטרא לבושין תקינת לון דמנייהו פרחין
 גשמתין לבני נשא. ובמדה גופין תקיעה לון דאתקריאו גופא לבני
 לבושין דמכסיין עליהון. ואתקריאו בתקונא דא. חסד דרועא מינא גבורה
 דרועא שמאלא. תפארת גופא. נצח והוד תרין שוקין. ויסוד סיימא דגופא
 אות ברית קודש מלכות פה תורה שבעל פה קרינין ליה. מוחא חכמה איהו
 מחשבה מלגה. בינה לפא ובה חלב מבין. ועל אלין תרין כתיב הנספרות
 ליי אלהינו. פתר עלין איהו פתר מלכות. ועליה אתמר מגיד מראשית אחרית
 ואיהו קרקפתא דתפלין מלגו איהו יוד הא ויו הא דאיהו ארח אצילארת.
 איהו שקוי דאילנא בדרועוי וענפוי במאי דאשקי לאילנא ואתרבי בהווא שקוי:
 רבוץ העולמים אנת הוא עלת העלות סבת הסבות דאשקי לאילנא בהווא
 נביעו: ובהווא נביעו איהו פנשמתא לגופא דאיהו חיים לגופא. ובך
 לית דימין ולית דיוקנא מפל מה הלגו ולבר. ובראת שמא וארעא ואפיקת
 מנהון שמשא וסידרא ובכביא ומזלי. ובארעא אלמין דשאיין ונגתא דעין
 ועשבין וחיוון ועופין ונונין ובני נשא. לאשתמודעא בהון עלאין. ואיך תנהגת
 בהון עלאין ותתאין. ואיך אשתמודעאן מעלאי ותתאי ולית דידע בך כלל ובר
 מינד לית חזקא בעלאי ותתאי. ואנת אשתמודע אדון על פלא. וכל ספירן כל חד
 אית ביה שם ידע ובהון אתקריאו מלאכיא. ואנת לית לך שם ידע דאנת
 הוא ממלא כל שמהן. ואנת הוא שלימו דכלהו וכד אנת תסתלק מנהון
 אשתמרוי פלהו שמהן בגופא בלא גשמתא. אנת חפים ולא בחכמה דיעא.
 אנת הוא מבין ולא מפניה דיעא. לית לך אתר דיעא אלא לאשתמודעא
 תוקפך וחילך לבני נשא ואתחזאה לון איך אתנהיג עלמא בדינא ובכחמי
 דאינון צדק ומשפט בפום עובדיהון דבני נשא. דין איהו גבורה. משפט עפודא
 דאמצעימא. צדק מלכותא קדישא. מאוני צדק תרין סמכי קשוט. חין צדק
 אות ברית. פלא לאתחזאה איך אתנהיג עלמא. אכל לאו דאית לך צדק דיעא
 דאיהו דין. ולא משפט דיעא דאיהו רחמי. ולא מפל אלין מדות כלל. קום
 דבי שמעון ויתחדשון מלין על ידך דהא רשותא אית לך לגלגאה רזין סמרון
 על ידך מה דלא אתייהיב רשו לגלגאה לשום בר נש עד כגון:

קם רבי שמעון פתח ואמר לך יי הגדולה והגבורה וכו' עליון שמעו אינו
 דמיכין דחברון ורעיא מהימנא אתערו משנתכון הקיצו ורגנו שוכני עפר
 אלין אינו צדיקיא דאינו מסטרא דהווא דאתמר בה אני ישנה ולפי עד ולא
 אינו מתים וכגון דא אתמר בהון הקיצה ורגנו להתעורתא דשכינתא דאיהי
 ישנה בגלותא. דעד פשן צדיקיא פלהו דמיכין ושנתא בחזרהוון. מיד יהיבר
 שכינתא תלת קלין לגבי רעיא מהימנא וימא ליה קום רעיא מהימנא דהא עלך
 אתמר קול דודי דופק לגבאי בארבע אתוון דיליה. וימא בהון פתחי לי אחוהי
 רעיתי יונתי תפתי דהא פס עונך בת ציון לא יוסיף להנגותך. שראשי נמלא
 טל. מאי נמלא טל. אלא אמר קודשא בריך הוא אנת השיבת דמימא דאתחבר
 ביה מקדשא דעאלנא בביתא דילי ועאלנא בישובא. לאו הכי דלא עאלנא כל
 זמנא דאנת בגלותא. הרי לך סימנא שראשי נמלא טל. דהא שכינתא בגלותא
 שלימו דיליה ותיים דיליה איהו טל. ודא איהו יוד דהא וא'. והא איהי שכינתא
 דלא מחושפן טל. אלא יוד דהא וא' ודא דסליקו אתוון לחשבון טל. דאיהו
 מליא לשכינתא מנביעו דכל מקורין עליון מיד יקום רעיא מהימנא וצבון קדישין
 עמיה עד פאן רזא דיהודא: ב"ל א"א:

מדרש יתרו לשבועות

ומשה עלה אל האלהים הדא הוא דכתיב עליה למרום שבית שבי מהו עליה
 נתעלית נתגששת עם המלאכים של מעלה דבר אחר עליה למרום
 שלא שלמה ברה מלמעלן בשם ששלט משה: אמר רבי ברביה הלוחות
 היו ארפן ששה טפחים כפיכול היו כיד מי שאמר והיה העולם שני טפחים
 ובדו של משה שני טפחים ושני טפחים היו מפרשין בין יד ליד. דבר אחר
 עליה למרום שבית שבי בנדהג שבעולם הנכנס למדינה נוסל דבר שאין עין
 בני המדינה עליו ומשה עלה למרום ונטל את התורה שהיו הכל נושאין
 עיניהם עליה היו עליה למרום. שבית שבי. יכול מפני ששבה אותה נטלה
 חנם תלמוד לומר לקחת מתנות באדם בלקיחה נתנה לו יכול יהא חייב ליתן
 לו דמים תלמוד לומר מתנות במתנה נתנה לו באותה שעה בקשו מלאכי
 השרת לפגוע במשה עשה בו הקדוש ברוך הוא קלסטרין של פניו של משה
 דומה לאברהם אמר להם הקדוש ברוך הוא אי אתם מתביישין הימנו לא יהו
 שיתקם אצלו ואלתם בתוך ביתו אמר הקדוש ברוך הוא למשה לא נתנה
 דך תורה אלא בזכות אברהם שנאמר לקחת מתנות באדם. ואין אדם האומר
 פאן אלא אברהם שנאמר האדם הגדול בענקים. הווי ומשה עלה אל האלהים
 ויקרא אליו ה' מן החר לאמר. בזכות החר ואין החר אלא אבות שנאמר
 שמעו הרים את ריב ה'. ומשה עלה אל האלהים. עלה בעגן וירד בעגן וזכות
 אבות עולה ויורדת עמו. פה תאמר לבית יעקב אלו הנשים. אמר ליה אמור
 דהו ראשי דברים שהן יכולות לשמוע. ותגד לבני ישראל. אלו האנשים.
 אמר ליה אמור להם וקדוקי דברים שהם יכולין לשמוע דבר אחר למה לנשים
 תחלה שהן מזדירות במצות. דבר אחר ברי שיהיו מנהיגות את בנייהן לתורה

אמר

אמר רבי תחליפא דקסרין אמר הקדוש ברוך הוא כשבראתי את העולם לא
 צויתי אלא לאדם הראשון ואחר כך נצטות חוה ועברה וקלקלה את העולם
 עכשיו אם איני קורא לנשים תחלה הן מכבלות את התורה לכך נאמר כה
 תאמר לבית יעקב. ורבי יוחנן אמר כה תאמר לבית יעקב אלו סנהדרין
 שנאמר בית יעקב לכו ונלכה באור ה'. וידבר אלהים את כל הדברים האלה
 לאמר בטכסים של מלכים נהג הקדוש ברוך הוא אם ישראל שנאמר אהי
 מלבנון בלה. למה כך בזכות שאמרו נעשה ונשמע. ויב משה את דברי
 העם אל ה' אותה שעה בקש הקדוש ברוך הוא ליתן להם את התורה ולדבר
 עמהם והיה משה עומד אמר הקדוש ברוך הוא מה אעשה מפני משה. אמר
 רבי לוי משל למלך שבקש לעשות אופימטאטא חוץ מדעתו של אפרוכוס
 אמר לו עשה דבר פלוני אמר ליה כבר נעשית. שוב אמר ליה לך קרא
 לפלוני סוגליטיקוס ויבא עמך עד שרוא חולך עושה המלך מה שבקש כך
 בקש הקדוש ברוך הוא ליתן עשרה דברות היה משה עומד מצדו אמר הקדוש
 ברוך הוא אני מגלה להם את הרקיע ואומר אנכי ה' אלהיך הם אומרים
 מי אמר הקדוש ברוך הוא או משה אלא יוד משה ואחר כך אני אומר אנכי יי
 אלהיך כך אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך אל העם וקדשתם היום ומחר
 וכפסו שמלותם. אמר ליה כבר הקדשתים שנאמר פי אתה העדות בנו לאמר
 וגומר. אמר ליה לך רד ועלית אתה ואהרן עמך עד שמשה יורד נגלה הקדוש
 ברוך הוא שנאמר וירד משה אל העם מיד וידבר אלהים את כל הדברים
 האלה לאמר שהוא עושה הכל בכת אחת ממת ומחיה בכת אחת מכה
 ורופא בכת אחת אשה על המשפך יורדי הים והולכי מדברות וחכושים
 בבית האסורין אחד במזרח ואחד במערב אחד בצפון ואחד בדרום שומע
 כולן בכת אחת וכן הוא אומר יוצר אור ובורא חשך. עפר פמו בן נהפך
 לאדם חור נהפך לעפר שנאמר והופך לבקר צלמות מהו לבקר בתחלתו
 בתחלתו מהו אומר ויהפכו כל המים אשר ביאור לדם חור ונהפך הדם
 למים. בשר הוא נהפך למת חור המת ונהפך לחי. הפטה נהפך לנחש
 חור הנחש ונהפך למטה. הים נהפך ליבשה חורה היבשה ונהפכה לים
 וכן הוא אומר בקורא למי הים וגומר. וכן דבור זכור את יום השבת
 לקדשו ואומר וביום השבת שני פבשים בני שנה. דבור ערות אשת אחיך
 לא תגלה כי ישבו אחים יחדיו וכלן אמרן בכת אחת וידבר אלהים את
 כל הדברים האלה לאמר פא וראה שאין מדותיו של הקדוש ברוך הוא
 כמדת בשר ודם מלך בשר ודם אינו יכול להיות עושה מלחמה ולהיות
 סופר ומלמד תפוקות והקדוש ברוך הוא אינו כן אתמול בים עושה מלחמה
 ואומר בכחו רגע הים והיום כמתן תורה יוד ללמד תורה לבניו. וכן הוא
 אומר הן אל ישגיב בכוחו מי כמותו מורה דא וידבר אלהים את כל
 הדברים האלה לאמר. אמר רבי יצחק מה שהנביאים עתידין להתנבאות
 בכל דור ודור קבלו מהר סיני שבן משה אומר להם לישראל פי את
 אשר ישנו פה עמנו היום ואת אשר איננו פה עמנו היום עמנו עמד
 היום אין פתיב כאן אלא עמנו היום אלו הנשמות העתידות להבראות שאין פהם

תמש שלא נאמרה בהם עמידה אף על פי שלא היו באותה שעה כל אחד ואחד קבל את שלו וכן הוא אומר משה דבר יי אל ישראל ביד מלאכי בימי מלאכי לא נאמר אלא ביד מלאכי שכפר היתה הנכונות בידו מהר סיני ועד אותה שעה לא נתנה לו רשות להתנבאות. וכן ישעיה אומר מעת היותה שם אני. אומר ישעיה מיום שנתנה תורה בסיני שם הייתי וקבלתי את הנבואה הזאת אלא ועמה יי אלהים שלחני ורחו עד עכשיו לא ניתן לי רשות להתנבאות ולא כל הנביאים בלבד קבלו מסיני נבואתן אלא אף החכמים העומדים בכל דור ודור כל אחד ואחד קבל את שלו מסיני וכן הוא אומר את כל הדברים האלה דבר יי אל כל קהלכם. קול גדול ולא יסף. רבי יוחנן אומר קול אחד נחלק לו קולות והם נחלקים לשבעים לשון. רש"ל אומר שמענו נתנבאו כל הנביאים שעמדו. רבנן אמרי שלא היה לו בת קול. אומר רשב"י אומר רבי יוחנן מהו קול יי בפה אפשר לומר פן יהלא מלאך אחד אין כל כחה יכולה לעמוד בקולו שנאמר ונגיתו בפרשיש יקול דבריו בקול המון הקדוש ברוך הוא שבתוב בן הלא את השמים ואת הארץ אני מלא צדק לדבר בפה. אלא קול יי בפה בפה כל הקולות ועל דעתיה דרבי יוחנן הלא קרא מסייע ליה שנאמר יי יתן אמן המכשרות צבא רב :

אנכי יי אלהיך הלא הוא דכתיב השמע עם קול אלהים המינין שאלו את רבי שמלאי אמרו ליה אלוהות הרבה יש בעולם אמר להם גמיה אמרו לו שהרי כתיב השמע עם קול אלהים אמר להם שמא כתוב מדברים אלא מדבר אמרו לו תלמידנו לאלו דחית בקנה רצונן לנו מה אמה משיב חזר רבי לוי ופרשה אמר להם השמע עם קול אלהים כיצד אלו היה כתוב קול יי בפה לא היה העולם יכול לעמוד אלא קול יי בפה בפה של כל אחד ואחד הפחיים לפי פהו והזקנים לפי פהו ותקטנים לפי פהו. אמר הקדוש ברוך הוא לישראל לא בשביל ששמעתם קולות הרבה תהיו סבורים שמא אלוהות הרבה יש בשמים אלא תהיו יודעים שאני יי אלהיך שנאמר אנכי יי אלהיך דבר אחר אנכי יי אלהיך הלא הוא דכתיב פנים בפנים דבר יי עמכם. אמר רבי אבדימי דמן חיפה כ"ב אלה מלאכים ידו עם הקדוש ברוך הוא לסיני שנאמר רבב אלהים רבותים ארכי שנאן. הנאים ותמשוּבחים. לפי שהיו רבים דחוקים היו תלמוד לומר שנאן שאנן והשקט אדני בם אין כתיב ביד אלא בארץ לית אדוני של כל העולם בהם. דבר אחר יי בם רבנן אומרין שמו של אלהים היה מעורב עם כל אחד ואחד מיכאל וגבריאל אמר הקדוש ברוך הוא לישראל לא בשביל שראיתם פנים הרבה תהיו סבורין שמא אלוהות הרבה בשמים דעו שאני הוא יי אחד שנאמר אנכי יי אלהיך. אמר רבי טוביה בר רבי יצחק אנכי יי אלהיך ששל מנת כן הוצאתיך מארץ מצרים שתקבל אלהותי עריך. דבר אחר אנכי יי אלהיך משל רבת מלכים שנשבת ביד הקסמים ובה הלך והציקה לאהר ימים ביקש לישא אותה דאשה אמרה לו מה אמה נותן לי אמר לה אם אין לי עליך אלא שפדיתך מד תקסמים דיו. דבר אחר אנכי יי אלהיך רבי אהא בר רבי חנינא פתח פה

שמחה עמי ואדברה כמו שכתוב בעשרת הדברות אמר רבי שמעון בן יוחאי אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל אלוה אני על כל באי עולם אבך לא יחדתי שמי אלא עליכם אני נקרא אלוהי אומות העולם אלא אלוהי ישראל אמר רבי לוי שני דברים שאלו ישראל מלפני הקדוש ברוך הוא שיראו כבודו וישמעו קולו ורבי רואין את כבודו ושומעין את קולו שנאמר ותאמר הן הראנו יי אלהינו את כבודו ואת גדלו. וכתוב ואת קולו שמענו מתוך האש ולא היה בהם פח לעמוד שבינו שבאו לסיני ונגלה להם פתחה נשמעם על שדבר עמהם שנאמר נפשי יצאה בדברו. אבל התורה בקשה עליהם חכמים מלפני הקדוש ברוך הוא מלך משיא בתו והורג אנשי ביתו כל העולם כולו שמחים ובנין מתים מיד חזרה נשמעו שנאמר תורת ה' תמימה משיבת נפש. אמר רבי לוי וכי לא היה גלוי לפני המקום שאם הוא מראה כבודו לישראל ומשמיעו קולו שאינן יכולין לעמוד אלא צפה הקדוש ברוך הוא שהן עתידין לעשות עבודה זרה שלא יהיו אומרים אלו הראנו את כבודו ואת גדלו והשמיענו את קולו לא היינו עושים עבודה זרה לכך נאמר שמעה עמי ואדברה. דבר אחר אנכי ה' אלהיך אמר רבי אבהו משל למלך בשר ודם מלך ויש לו אב או אח או בן אמר הקדוש ברוך הוא אני אני פן אני ראשון שאין לי אב ואני אחרון שאין לי אח ומלפניי אין אלהים שאין לי בן דבר אחר אנכי יי אלהיך הלא הוא דכתיב אנכי הנדתי והושעתי והשמעתי וגומר. אנכי הנדתי למצרים שברחתם בדי שישמעו ונודפו אחריכם ויטבעו כים שנאמר וינד למלך מצרים פי ברח העם והושעתי אתכם שנאמר ויושע ה' בימים ההוא את ישראל. והשמעתי לאומות העולם שנאמר שמעו עמים ירגזון. ואין בכם זר שנאמר וישלח משה את חותנו מיד בחדש השלישי ואתם עדי נאם ה' ואני אל. אנכי ה' אלהיך משל למלך בשר ודם שנכנס למדינה מכבדין אותה ומרביעין אותה ומעטרין אותה ומפרישין קטאות וכלים נאים ומדליקין גרות אמר הקדוש ברוך הוא אני אני בן אלא נכנסתי בעולמי פירשתי קטאות שנאמר הנוטה בדוק שמים הדלקתי גרות שנאמר ויאמר אלהים יהי מאורות. רבצתי מים שנאמר יקוו המים. עשרתי כל מה שעשיתי שנאמר. ויכלו השמים והארץ וכל צבאם. אנכי ה' אלהיך מלך בשר ודם בונה פלטין שאינו יכול להזיז אותו ממקומו אני אני בן שנאמר אני עשיתי ואני אשא ואני אסבול ואמלט אני עשיתי שנאמר ויעש האילדים לאדם ולאשתו. ואני אשא. ויקח אלהים את האדם. דבר אחר אני עשיתי כי נהמתי פי עשיתי. ואני אשא לנח שנאמר ויסגור ה' בעדו ואני אסבול שנאמר ויורד ה' לראות ארץ העיר ואת המגדל ואמלט לאברהם שנאמר ויאמר ה' אלו אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים. דבר אחר אני עשיתי לישראל שנאמר הוא עשה ויכונן. ואני אשא שנאמר ואשא אתכם על בגמי נשרים. אני אסבול בעגל. ואמלט שנאמר ויאמר ה' סלחתי בדרבך. דבר אחר מלך בשר ודם יוצא לאמרה יוצא יחיד. נלחם יוצאין עמו רבי רבבות והקדוש ברוך הוא אינו בן אלא כשיצא למלחמה יוצא לעצמו שנאמר ה' איש מלחמה. וקשהווא יוצא לתת תורה בסיני יצא

עמו רבי רבבות שנאמר רכב אלהים רבותים אלפי שנאן. דבר אחר אנכי ה' אלהיך. ה' הוא דכתוב מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה אמרו הנביאים לירמיהו מה ראית לומר מלך הגוים כל הנביאים קורין אותו מלך ישראל ואתה קורא אותו מלך הגוים אמר להן שמעתי ממנו נביא לגוים נתתיך. ואני אמרתי מלך הגוים לומר אם על בניו ועל בני ביתו לא חס על אהרנים הוא חס שנאמר נזרא אלהים ממקדשי מי לא יראך מלך הגוים מי לא יתירא ממך. משל לדניאל ששלם שמלא פיסו זהובים והיה עומד וצוח מי שהוא מבקש יבא וישאל והיו הכל שומעים וכו' והיה לומר כשיבא ליפרע ממי שלוחו מי יוכל לעמוד כף בפניו יוד הקדוש ברוך הוא לסיני ליתן הדברות שלא יהיה העולם מתמוטט שנאמר ארץ רעשה אף שמים נטפו וכן הרים נזלו מפני ה' וכן עמודי שמים רופפו. וישראל מרתיתין שנאמר ויחרד כל העם וההר מרתת שנאמר ויחרד כל ההר אמר כל אלו למה אקרא מפני שדבר דברות של חיים. ותנביא צוח אריה שאג מי לא ירא אמר רבי ירמיה ומה אם בשעה שהוא נותן חיים לעולם ארץ רעשה כשיבא לפרוע מן הרשעים שעברו על דברי תורה על אחת כמה וכמה שנאמר לפני ועמו מי יעמוד. ומי מכלכל את יום בואו. כשהוא רצוי אין בריה יכולה לעמוד בקחו בשעה קם בחרון אפו מי יעמוד לפניו הוי מי לא יראך מלך הגוים. דבר אחר אריה שאג ה' הוא דכתוב אחריו ה' ילכו פאריה ישאג. אמר רבי סימון משל למלך שנקנס בפלטיין שלו שמעה מטרונא שלו ונתנה מקום ותתה מרתחת אם המטרונא מתיראה מה יעשו השפחות והעבדים כף בשנגלה הקדוש ברוך הוא ליתן תורה לישראל שמעו קולו ומתו שנאמר בפשי יצאה בדברו אם ישראל כף אומות העולם על אחת כמה וכמה. דבר אחר אריה שאג אמרי רבנן בשם רבי הושעיא שאל בלצא את ר"ע אל מהיכן הרעש נעשה אמר ליה בשעה שהקדוש ברוך הוא מסתפל בבתי עבודה זרה ובאומות היאך נתונין בש"ט ובשקוה בעולם ורואה ביתו חרב ונתון בידיהם של ערלים בפניו הוא מקנא ושואג ומיד השמים והארץ רועשים שנאמר מציון ישאג ומירושלים יתן קולו. וישראל מה היו עושים כביכול הוא מגין עליהם שנאמר וה' מתסה לעמו. דבר אחר אריה שאג. בא וראה ב"ה נקרא אריה שנאמר הוי אריאל אריאל ומלכות בית דוד נקרא אריה שנאמר מה אמך לביתך בין אריות רבצה ישראל נקרא אריה שנאמר גור אריה והיורה ונבוכדנצר נקרא אריה שנאמר ענה אריה מסבכו והחריב בית המקדש ונטל מלכות בית דוד והגלה את ישראל והקדוש ברוך הוא אמר אנה מעון אריות היכן הם בני באותה שעה שאג על נהרו. דבר אחר אריה שאג אמר הקדוש ברוך הוא לישראל מקבלין אתם עשרת הדברות אמרו לו הן שנאמר עדי עשיר ועלי נבל עלי לקבל עשרת הדברות ומהו ה' אלהים דבר מי לא יבא אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן בשנתן הקדוש ברוך הוא את התורה צפוד לא צנח. עוף לא פרח. שור לא נעה. אופנים לא עפו שרפים לא אמרו קדוש. הים לא נדעע. הפירות לא דברו אלא העולם שותק ומחריש

ויצא הקול אנכי ה' אלהיך וכן הוא אומר את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם קול גדול וכא יסף. אמר רבי שמעון בן לקיש מהו ולא יסף אלא בשאדם קורא להברו יש לקולו בת קול והקול שיהיה יוצא מפי הקדוש ברוך הוא לא היה לקולו בת קול ואם תמה אתה על זו הרי אלהיך כשפא לברמל כנס כל הפוקרים ואמר להם קראו בקול גדול כי אלהים הוא מה עשה הקדוש ברוך הוא הדמים כל העולם והשתיק העליונים ונתחמתוניה והיה העולם תודה ובהו כאלו לא היה בריה בעולם שנאמר אין קול ואין עונה ואין קשב שאם ידבר הם אומרים הפעל ענגו על אחת כמה וכמה בשדבר הקדוש ברוך הוא על סיני השתיק כל העולם כדי שידעו הפירות שאין חוץ ממנו וצמר אנכי ה' אלהיך. וילעתיד לבא כתוב אנכי אנכי הוא מנחמכם:

עין יעקב לשבועות. מסכת שבת

אמר רב אדא בר אבהו משה בהשכמה עלה ובהשכמה ירד. בהשכמה עלה דכתוב וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני בהשכמה ירד דכתוב לך רד ועלית אפדה ואהרן עמך מקיף ירדה לעליה מה עליה בהשכמה אף ירדה בהשכמה. תנו רבנן בו' פחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל רבי יוסי אומר בו' בו' אמר רבא דכולי עלמא בראש חדש אתו למדבר סיני כתיב הכא ביום הזה באו מדבר סיני וכתוב התם החדש הזה קדם ראש חדשים מה להלן ראש חדש אף פאן ראש חדש ולכולי עלמא בשבת ניתנה תורה לישראל כתיב הכא זכור את יום השבת לקדשו וכתוב התם ויאמר משה אל העם זכור את יום וגומר מה להלן בעצמו של יום אף פאן בעצמו של יום כי פליגי בקבועא דירחא רבי יוסי סבר בחד בשפא איקבע ירחא ויבחד בשפא לא אמר להו ולא מידי משום חולשא דאורחא בתרי בשפא אמר להו ואהם תהיו לי ממלכת פהנים בתלתא בשבא אמר להו מצות הגבלה בדי' עביר פרישה. ורבנן סברי בתרי בשבא איקבע ירחא בתרי בשבא לא אמר ליה ולא מידי משום חולשא דאורחא ובתלתא אמר להו ואהם תהיו לי בדי' אמר ליה מצות הגבלה בה"ו עביר פרישה. מתיבי וקדשתם היום ומחר. קשיא לרבי יוסי יום אחד הוסיף משה מדעתו דתניא ג' דברים עשה משה מדעתו והסכים הקדוש ברוך הוא עמו הוסיף יום אחד מדעתו מאי דרש היום ומחר היום כמחר מה למחר לילו עמו אף היום לילו עמו ולילה דהאידיןא נפק ליה שמע מינה תרי יומי לבר מהאידיןא ומנא לן דהסכים הקדוש ברוך הוא עמו דלא שריא שכינה עד צפרא דשבתא. פירש מן האשה מאי דרש נשא קין בעצמו אמר ומה ישראל שלא דברה שכינה עמהם אלא שעה אחת וקבע להם זמן אמרה תורה אל תגשו אל אשתי אני שפדל שעה ושעה שכינה מדברת עמי ואינו קובע לי זמן על אחת כמה וכמה ומנא לן דהסכים הקדוש ברוך הוא על ידו דכתוב לך אמר להם שובו לכם לאהליכם וכתוב בתריה ואמה פה עמד עמדי ואית דאמרי פה אל פה אדבר בו. שבר את הלוחות מאי דרש אמר ומה פסח שהוא אחד מתריג מצות אמרה תורה כל בן זכר לא יאכל בו. התורה כלה לישראל מומרים

על אחת כמה וכמה. ומנא לן דהספדים הקדוש ברוך הוא ע"י שנאמר אשר שפרת ואמר ר"ל ישר ברוך ששפרת תא שמע והיו נכונים ביום העליון קשיא לרבי יוסי הא אמרינן יום אחד הוסיף משה מדעתו: ת"ש ג' בחדש וג' בשבת קשיא לרבנן אמר ליה רבנן הוא מגי רבי יוסי היא ג' למאי לבדתניא וישב משה את דברי העם אל ה' וכתוב ויגד משה את דברי העם אל ה' מה אמר ליה הקדוש ברוך הוא למשה ומה אמר משה לישראל ומה אמרו ישראל למשה ומה השיב משה לפני הגבורה זו מצורת הגבלה דברי רבי יוסי פר יהודה רבי אומר בתחלה פירש עונשה דכתיב וישב משה דברים שמשכבין דעתו של אדם. ולבסוף פירש מתן שכרה דכתיב ויגד משה דברים שמישבין לבו של אדם באגדה ואיכא דאמרי בתחלה פירש מתן שכרה דכתיב וישב משה דברים שמישבין דעתו של אדם ולבסוף פירש עונשה דכתיב ויגד משה דברים שקשין לאדם פגידין ת"ש ששי ששי בחדש ששי בשבת קשיא לרבנן הא נמי רבי יוסי היא ששי למאי רבא אמר לתנייתן רב אחא בר יעקב אמר למסען וקא מפלגי בשבת דמרה דכתיב באשר צוה ה' אלהיו ואמר רב יהודה אמר רב באשר צוה במרה מר סבר אשבתא איפקוד אתחומין לא איפקוד ומר סבר אתחומין נמי איפקוד:

תא שמע גיסן שבזו יצאו ישראל ממצרים ביד שחטו פסחיהם וכמו יצאו ולערב לקו בכורות. לערב סלקא דעתך אלא מפערב לקו בכורות ואותו היום ד' בשבת היה מדחמיסר בניסן ה' בשבת ריש ירחא דאייר שבמא ריש ירחא דסיון חד בשבת קשיא לרבנן אמרי לך רבנן אייר דהוא שתא עבורי עבריה. ת"ש ויהי בחדש הא' בשנה השנית בא' לחדש היקם המשכן תנא אותו היום נטל עשרה עשרות ראשון למעשה בראשית. ראשון לגישאיים. ראשון לכהונה. ראשון לעבודה. ראשון לירידת האש ראשון לאכילת קדשים. ראשון לשבון שכינה. ראשון לברך את ישראל. ראשון לאיסור הפסח. ראשון לחדשים. ומדרש ירחא דניסן דהאי שתא חד בשבתא דאשתקד ד כשבא דתניא אחרים אמרים אין בין עצרת לעצרת ואין בין ראש השנה לראש השנה אלא ד' ימים בלבד ואם היתה שנה מעוברת הוה ליה ריש ירחא דאייר מעלי שבמא ריש ירחא דסיון שבמא קשיא בין לרבי יוסי בין לרבנן. לרבי יוסי ז' חסרי עבוד לרבנן ח' חסרין עבוד:

דרש הווא גל לאה עליה דרב הסדא ברוך רחמנא דיבב אוריין תליתאי לעם תליתאי על יד תליתאי גיזים תליתאי בירחא תליתאי פמאן ברבנן נתיבכו בתחמית הדר אמר רבי אבדימי בר חמא מלמד שבפה הקדוש ברוך הוא עליהם את הדר בגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם. אמר רבי אחא בר יעקב מפאן מודעא רבא לאורייתא. אמר רב אף על פי כן הדור קבלוה בימי אהשורוש דכתיב קיימו וקבלו היהודים קיימו מה שקבלו כבר:

אמר חוקיה מאי דכתיב משמים השמעת דין ארץ יראה ושקמה אם יראה למה שקמה ואם שקמה למה יראה: אלא בתחלה יראה ולבסוף שקמה ולמה יראה כדריש לקיש דאמר ריש לקיש מאי דכתיב ויהי ערב ויהי בקר

יום הששי ה"א יתירה למה לי מלמד שהתנה הקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית ואמר להם אם ישראל מקבלין את התורה אתם מתקיימין. ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו:

דרש רבי סימאי בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו ששים רבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו ב' פתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע וכיון שהטאו ישראל ירדו ק"ב רבוא מלאכי חפלה ופרקים שנאמר ויתנצלו בני ישראל את עינים מהר חורב. אמר רב חמא בר חנינא בחורב טענו בחורב פרקי בחורב טענו כדאמרינן בחורב פרקי דכתיב ויתנצלו בני ישראל וגומר. אמר רבי יוחנן ופלג זבה משה ונטלן דסמיך ליה ומשה יקח את האהל אמר ריש לקיש ועתיד תקדוש ברוך הוא להתאירן לנו שנאמר ופדונו ה' ישובח ובאו ציון ברנה ושמתת עולם על ראשם ששון ושמחה ישגו ונסו יגון ואנחה שמחה שמעולם על ראשם אמר רבי אלעזר בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת קול ואמרה להם מי גילה דבני רז שמלאכי השרת משתמשין בו דכתיב ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עשי דברו לשמוע בקול דברו ברישא עשי והדר לשמוע:

אמר רב חמא בר חנינא מאי דכתיב פתפוח בעצי היער וגומר. למה נמשלו ישראל לתפוח לוטר לך מה תפוח זה פריו קודם לעליו אף ישראל הקדימו נעשה לנשמע. והוא מינא דחזויה לרבא דקא מעיין בשמעתא ויתבא אצבעתא דידה תותי ברעיה וקמייץ בהו וקא מבעיין אצבעתיה דמא אמר ליה עמא פחזא דקדמיתו סומייכו לאודנייכו אפתי בסחזותיכו קמיתו ברישא איבעי לכו למשמע אי מציתו קבליתו ואי לא קא קבליתו. אמר ליה אגן דסגינן בשלמותא כתיב בן תומת ישראל תנחם הנד איגשי דסגן בצלילותא כתיב בהו וסלף בוגדים ישראל:

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן מאי דכתיב לבבתי אחותי בלה לבבתי באחת מעיני בתחלה באחד מעיני לכשתעשי בשתי ענין אמר עילא עלובה בלה מונה בתוך חופתה אמר רב מרי בריה דבת שמואל מא קרא עד שהמלך במסכו וגומר. אמר רב ועדיין חביבתא היא גפן דכתיב נתן ולא כתיב הסריח:

תנו רבנן הנעלבים ואינם עוזבים שומעים הרפתם ואינם משיבים עושים מאהבה ושמהים בסיורים עליהם הפתוב אומר ואותכיו ביצאתי השקמם בגבורתו. אמר רבי יוחנן מאי דכתיב אדני יתן אמר המבשרות צבא רב כל דבור ודבור שיצא מפי הגבורה נחלק לשבעים לשונות תנא דבי רבי ישמעאל ובפטיש ופוצץ סלע מה פטיש זה נחלק לכמה ניצוצות אף כל דבור ודבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא נחלק לשבעים לשונות אמר רב חננאל בר פפא מאי דכתיב שמעו בני נגרים אדבר למה נמשלו דברי תורה לנגיד לוטר לך מה נגיד זה יש בו להמית ולהחיות אף דברי תורה יש בה להמית ולהחיות תיינו דאמר רבא למימינים כה סמא דחיי למשמאילים כה סמא דמומתא. דבר אחר נגידים כל דבור ודבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא

קושרים לו שני פתרים. אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב צרור המור הדי
 לי בין שדי ילוי. אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא רבוננו של עולם
 אף על פי שמיצר ומימר לי דודי בין שדי ילוי אשכול הכופר דודי לי בכרמי
 עין גדי מי שתכל שלו מכפר לי עד עון גדי שכרמתי לי מאי משמע דהאי
 כרמי לישנא דמכניש הוא אמר מר זוטרא בריה דרב נחמן כדתנן פסא של
 כובס שכורמין עליו את הכלים ואמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב לחיו
 בערונת הבשם כל דבור ודבור שיעצא מפי הקדוש ברוך הוא נתמלא כל
 העולם כלו בשמים וביון שמדבור אחד נתמלא דבור שני להוכיח הלך הוציא
 הקדוש ברוך הוא רוח מאוצרותיו והיה מעביר ראשון ראשון שנאמר שפתותיו
 שושנים נוטפות מזור עובר אל תקרי שושנים אלא שושנים. ואמר רבי יוסי
 פר לוי כל דבור ודבור שיעצא מפי הקדוש ברוך הוא יצאתה נשמתן של
 ישראל שנאמר נפשי יצאה בדבורו ומאחר שמדבור ראשון יצאה נשמתן דבור
 שני היאך קבלו הוריד מל שעתיד להחיות בו מתים והחיה אותם שנאמר
 נשם נדבית תניף אלהים נחלתך ונלאה אפה כוננתה ואמר ר' יהושע בן רבי
 כל דבור ודבור שיעצא מפי הקדוש ברוך הוא חזרו ישראל באחריהם י"ב מיל
 והיו מלאכי השרת מודין אותם שנאמר מלבי צבאות ידון ידון אל תקרי
 ידון אלא ידון :

ואמר רבי יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת
 לפני הקדוש ברוך הוא רבוננו של עולם מה לילד אשה בינינו אמר
 להם לקבל התורה בא אמרו לפניו המדה גנוה לך מששת ימי בראשית
 תתקע"ד דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם מה אנש
 כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר
 תנה הודך על השמים. אמר ליה הקדוש ברוך הוא למשה החזר להם תשובה
 אמר לפניו רבוננו של עולם מתירא אני שמא ישרפוני בהכל שבפיהם אמר
 ליה אחוז בפסא פכודי והחזר להם תשובה שנאמר מאחז פני פסא פרשו
 עליו עגנו ואמר רבי תנחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועגנו עליו אמר
 לפניו רבוננו של עולם תורה שאמה נותן לי מה כתיב בה אנכי ה' אלהיך
 אשר הוצאתיך מארץ מצרים. אמר להם למצרים יהדותם. לפרעה השתעבדתם
 תורה למה תהא לכם. שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים בין
 העמים אתם שרונים שעובדין עבודת אלילים שוב מה כתיב בה זכור את יום
 השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות. שוב מה
 כתיב בה לא תשא משא ומתן יש ביניכם. שוב מה כתיב בה כבוד את אביך
 ואת אמך אב ואם יש לכם. שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנב
 קנאה יש ביניכם יצר הרע יש ביניכם משא ומתן יש ביניכם מיד הודו לו
 דנקבה שנאמר יי אדוננו מה אדיר וגומר ואלו תנה הודך על השמים לא
 כתיב מיד כל א' וא' נעשה לו אוהב ומסר לו דבר שנאמר עליה למרום
 שביה שבי לקחת מתנות פאדם בשכר שקראוה אדם לקחת מתנות. ואף
 מלאך המות מסר לו דבר שנאמר ויתנו אף הקטורת ויכפר על העם ואמר

ויעמוד בין המתים ובין החיים וגומר. אי לאו דאמר ליה מנא הוה דע:
 ואמר רבי יהושע בן לוי בשעה שניבד משה מלפני הקדוש ברוך הוא בא ששן
 ואמר לפניו רבוננו של עולם תורה היכן היא אמר ליה נתתיה לארץ הקד
 אצל ארץ אמר ליה תורה היכן היא אמר ליה אלהים היכן דרבה וגומר הקד
 אצל ים ואמר ליה אין עמדי. הקד אצל תהום ואמר ליה אין פי שנאמר תהום
 אמר לא כי היא. וים אמר אין עמדי אכדון ומות אמרו באזנינו שמענו שמעה
 חזר ואמר לפני הקדוש ברוך הוא רבוננו של עולם הפשתי בכל הארץ ולא
 מצאתיה אמר ליה לך אצל כן עמדם. הלך אצל משה ואמר ליה תורה שנתן
 לך הקדוש ברוך הוא. היכן היא. אמר ליה וכי מה אני שנתן לי הקדוש ברוך
 הוא. תורה אמר ליה הקדוש ברוך הוא למשה משה בראי אפה. אמר לפניו
 רבוננו של עולם המדה גנוה יש לך שאמה משתעשע בה בכך יום אני אהויק
 טובה בעצמי אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה הואיל ומעטת עצמך תקרא
 על שמך שנאמר זכרו תורת משה עבדי וגו'. אמר רבי יהושע בן לוי בשעה
 שעלה משה למרום מצאו להקדוש ברוך הוא שהיה קושר כתרים לאותיות
 אמר ליה משה אין שלום בעירך אמר לפניו כלום יש עבד שנותן שלום לרבו
 אמר לו הנה לך לעזרתי מיד אמר לו ועתה יגדל נא פח כאשר דברת :

אמר ליה החוה מרבנן לרב כהנא מי שמעך קך מאי הר סיני אמר לו הר שעשה
 בו נסים לישראל הר גסאי מבעי ליה אלא הר שנעשה סימן טוב לישראל
 הר סימנאי מיבעי ליה אמר ליה מאי שעמא לא שכיחת קמיה דרב פפא
 ורב הונא בריה דרבי יהושע דמעיני פאגדתא דרב הסדא ורבה בריה
 דרב הונא דאמרי תרוניהו מאי הר סיני הר שירדה שנאה
 לאומות העולם עובדי אלילים עקיו והיינו דאמר רבי יוסי בר חנינא ה' שמות
 יש לו מדבר צין שנצטוו ישראל עליו מדבר קדש שנתקדשו ישראל עליו.
 מדבר קדש שנתקדשו ישראל עליו מדבר קדמות שנתנה קדומה עקיו. מדבר
 פראן שפרו ורבו עקיו ישראל. מדבר סיני שירדה שנאה לאומות העולם עובדי
 אלילים עליו ומה שמו הורב שמו ופליגא דרבי אבהו דאמר רבי אבהו הר סיני
 שמו ולמה נקרא הר חורב שירדה חורבא לאומות העולם עובדי אלילים
 עליו :

סדר תרי"ג מצות

אחד לומר סדר"ג מצות נכונה לטעור ולפטר ולפי"ם ולא הקנ"ם מלך מחסנה טובה למעשה:

(א) מצות פריה ורביה. ולהאכיל מן הפסח לגר
 (ב) מצות מילה. (ג) שלא תושב. (ד) שלא להוציא
 לאכול גיד הנשה. מבשר הפסח חוצה.
 (ה) מצות קדוש החדש. (ו) שלא לשבור עצם מן
 הפסח. (ז) מצות שחיטת הפסח. (ח) שלא יאכל
 בארבעה עשר בניסן. ערל מן הפסח. (ט) שלא
 (י) מצות אכילת בשר לאכול חמץ בפסח.
 הפסח כליל חמשה עשר. (יא) שלא יראה לנו חמץ
 בו. (יב) מצות השבתת בפסח. (יג) שלא לצאת
 חמץ. (יד) מצות אכילת בשבת חוץ לתחום. (טו)
 מצה. (טז) מצות קדוש מצות האמנה במציאות
 בכורות בארץ ישראל. השם. (יז) מצות קדוש
 (יח) מצות ספור יציאת מצות שבת בדברים. (יט) מצות
 מצרים. (כ) מצות פדיון כבוד אב ואם. (כא) שלא
 פטר חמור. (כב) מצות נאמין באלה בלתי השם
 עריפת פטר חמור. לבדו. (כג) שלא לעשות
 (כד) שלא לאכול הפסח פסל. (כה) שלא להשתחות
 נא ומבושל. (כו) שלא לעבודת אלילים. (כז) שלא
 להותיר בשר הפסח עד לעבוד עבודת אלילים
 בקר. (כח) שלא ימצא במה שדרכו לעבוד.
 חמץ ברשותינו בפסח. (כט) שלא לשבע לשוא.
 (ל) שלא לאכול מבלדבר. (לא) שלא לעשות מלאכה
 שיש בו חמץ. (לב) שלא בשבת. (לג) שלא להרוג
 להאכיל מן הפסח נקי. (לד) שלא לגלות ערות
 לישראל מומר. (לה) שלא אשת איש. (לו) שלא לגנוב

נפש מישראל. (לז) שלא בית דין לרוץ בדין נושא
 להעיד שקר. (לח) שלא שטר ושוכר. (לט) מצות
 לחמוד. (מ) שלא לעשות בית דין לרוץ בדין
 צורת אדם אפילו לנוי. השואל. (מא) מצות בית דין
 (מב) שלא לבנות אבני גזית לרוץ בדין המפתה.
 במזבח. (מג) שלא דפסוע. (מד) שלא למכור אמר
 עד המזבח. (מה) מצות העבריה הקונה אותה
 דין עבד עברי. (מו) מצות מיד האב. (מז) שלא לגרוע
 יעוד של אמה העבריה. שאר פסות ועונה.
 (מח) מצות פדיון אמר. (מט) שלא להכות אב ואם.
 עבריה. (נא) מצות בית (נב) שלא לאוכל שור
 דין להרוג בהנקה המחייב. הנסקל. (נג) שלא לחיות
 (נד) מצות דיני קנסות. מכשף. (נה) שלא להונות
 (נו) מצות בית דין להרוג הגר בדברים. (נז) שלא
 פסוק המחייב. (נח) מצות להונות הגר במקומו.
 בית דין לרוץ דין בהמה. (נח) שלא לענות יתומים
 שהזיקה שלא פדרבה. יאלמנות. (ס) מצות
 (סא) מצות בית דין לרוץ הלוואה לעני. (סב) מצות
 בנין קיבור. (סג) מצות בית דין לרוץ הפירה אחרי רבים.
 דין לדין נגב בתשלומים. (סד) מצות פרוק משא. (סה)
 או במיתה. (סו) מצות בית דין לרוץ שמיטת קרקעות.
 דין לרוץ בנזקי מבעה. (סז) מצות שבייתה בשבת.
 (סח) מצות בית דין לרוץ מצות חגיגה ברגלים.
 בנין קיבור. (סח) מצות בית דין לרוץ מצות הבאת בכורים.
 דין לרוץ בדין שומר חנם. (סז) שלא יתבע חוב מענו
 (סז) מצות בית דין לרוץ שאין לו מה לפרוע.
 בדין טוען ונטען. (סח) מצות (סח) שלא ישות יד בין לזה

למלוה ברבית. ^{עט} שלא בעור שהחמין ברשותנו.
 לקלל הדין. ^{עו} לאו ^{כז} שלא יניח אמורי הפסח
 דברפת השם. ^{עז} שלא לפסל בלינה. ^{כח} שלא
 לקלל הנשיא. ^{עח} שלא לבשר בהלב.
 להקדים חקי התבואות. ^{כט} שלא לחרות ברית
^{עט} שלא לאכוד טריפה. לשבעת עממיה וכן לכל
^ס שלא לשמוע טענת עובדי כו"ם: ^{לז} שלא
 בעל דין שלא בפני בעל ^{לח} להושיב עובדי כו"ם
 דינו. ^כ שלא יעיד בעל בארצנו: ^מ מצות בנין
 עברה. ^{כא} שלא לנשות בית הבחירה: ^{מא} מצות
 אחרי רבים כדי יניגפשות סדור להם הפניס ולבונה
 בשביל אחר. ^{כב} שלא זכה לפניי בכל שבת:
 ילמד חובה מי שקמד ^{מב} שלא להוציא בדי
 זכות תחלה בדיני הארון ממנו: ^{מג} מצות
 נפשות. ^{מג} שלא לרהם עריכת נרות במקדש:
 על עני בדין. ^{מד} שלא ^{מז} מצות לבישת בגדי
 להטות משפט חוטא כהנים: ^{מז} מצות אכילת
 מפני רשעו. ^{מח} שלא בשר הטאת ואשם:
 לחתוך הדין באומד ^{מט} מצות הקטרת קטרת.
 הדעת. ^נ שלא לקח ^{נא} שלא יזח החשן מעל
 שוחר. ^{נב} שלא לשבע האפוד: ^{נב} שלא לקרוע
 בעבודת אליקים. המעיל של כהנים:
^{נז} שלא להדיח בני ^{נד} שלא יאכל זר בשר
 ישראל אחר עבודת כו"ם. קדשי הקדשים. ^{נז} שלא
^{נח} שלא ישחט שה הפסח להקטיר ולהקריב על
 בארבעה עשר בני ^{נח} מזבח הזהב: ^{נט} מצות

נתינת מחצית השקל ^ק מצות קדוש
 בשנה. ^ק מצות קדוש קרבן עולה ויורד. ^{קא}
 ידים ורגלים לפני ^{קא} מצות תוספת חומש
 עבודה. ^{קב} מצות משיחת ^{קב} לאוכל מן התרומה או
 כהנים גדלים ומלכים ^{קב} מועל בה. ^{קכ} מצות קרבן
 בשמן המשחה. ^{קג} מצות ^{קג} אשם תלוי. ^{קכא} מצות
 שביתת הארץ בשנת ^{קג} קרבן אשם נדאי ^{קכב} מצות
 השמטה. ^{קד} שלא יסוד ^{קד} השבת הגזול. ^{קכג} שלא
 זר בשמן המשחה. ^{קה} להקריב קרבן שאור
 שלא לעשות במתכונת ^{קה} או דבש. ^{קכד} שלא
 שמן המשחה. ^{קה} שלא ^{קז} לעשות במתכונת
 לעשות במתכונת ^{קז} להקריב קרבן בלא מלח
^{קכט} שלא להבדיל ^{קכט} בחטאת העוף. ^{קכ} שלא
 ולשתות ת קרובת ^{קכ} לתן שמן זית במנחת
 עבודה זרה. ^{קכ} שלא ^{קכא} חומש. ^{קכא} שלא לתת
 לאכול בשר בהלב. ^{קכא} לבונה במנחת חומש.
^{קכב} שלא יעשו בית דין ^{קכב} מצות הרמת הדשן.
 משפט מות בשבת. ^{קכב} מצות הדלקת אש
 מצות מעשה העולה. ^{קכג} על המזבח בכל יום.
^{קכד} מצות קרבן מנחה. ^{קכד} מצות אבילות שירי
^{קכה} מצות מליחת הקרבן. ^{קכה} מנחות. ^{קכה} מצות קרבן
^{קכז} מצות קרבן בית דין ^{קכז} מנחה של כהן גדול בכדי
 שטעו בהוראה. ^{קכז} מצות ^{קכז} מצות מעשה
 קרבן חטאת ליחיד ששנג ^{קכז} החטאת. ^{קכז} מצות
 במצות לא תעשה ^{קכז} מעשה האשם. ^{קכז} מצות
 שחיבין עליה קרת. ^{קכז} מעשה זבח השלמים.

על אשת אחי האב. נטע רבעי. (כג) מצות
 (כ) שלא לבוא על אשת ליראה מן המקדש.
 הבן. (כ) שלא לבוא על מצות כבוד חכמים.
 אשת אה. (כד) מצות צדוקהמאנים
 על אשה ובתה. (כ) שלא והמשקלים והמדות.
 לגלות ערות אשה ובת בנה. (י) שלא לגלות
 ערות אשה ובת בתה. לפנות אחר העבודה
 (ח) שלא לבוא על שתי זרה במחשבה ולא
 אחיות מחיים. (ט) שלא בדבור ולא אפילו
 לבוא על אשה נדה. בהבטה. (כז) שלא לעשות
 (ט) שלא קתן מזרעו עבודה זרה לא לעצמו
 למולד. (י) שלא לשכב ולא לזולתו. (כח) שלא
 עם הזכרים. (יא) שלא לאכול נותר. (כט) שלא
 לשכב עם בהמה. (יג) לכלות הפאה בשדה.
 שלא תשכב בנהגנשים עם (ל) שלא לקחת שבילים
 הבהמות. (יג) מצות יראת אב ואם. (יד) מצות פאה.
 (טו) מצות לקט. (טז) מצות הקרם. (כ) שלא ליקוט
 הנחת פאת הקרם. פרט הקרם. (לג) שלא
 (יז) מצות הנחת פרט לגנוב שום חפץ או ממון.
 הקרם. (יח) מצות שופט שישפוט בצדק. (יט) מצות
 תוכחה לישראל שאינו שלא לשבע עד כפירת
 נוהג בעיריה. (כ) מצות ממון. (ל) שלא לשבע
 אהבת ישראל. (כא) מצות לשקר. (ל) שלא לעשוק

(כ) שלא לגזול. (כ) שלא לתנות קעקע: (כ) שלא
 לאחר שכר שכיר: (כ) לעשות מעשה אוב:
 שלא לקבל אחר משרא (כ) שלא לעשות מעשה
 בין איש בין אשה: (כ) ודעוני: (כ) שלא להונות
 (כ) שלא להכשיל תם במדות וכל המדות
 בדרך: (כ) שלא לעול בכלל: (כ) שלא לקבל
 המשפט. (כ) שלא לכבד אב ואם: (כ) שלא לדכת
 גדול בדיון: (כ) שלא בחקונו עבדים. (כ) מצות
 כרגל: (כ) שלא לעמוד ענין טומאת הפהנים
 על דם רעים: (כ) שלא לקרוביהם ובכלל לה
 לשנא אה: (כ) שלא שיתאבדו כל אהר
 דהלבין פני אדם משרא: מישראל על ששה
 (כ) שלא דנקום. (כ) שלא מקרוביהם הידועים:
 לנטור: (כ) שלא להרביע מצות קדוש זרע
 בהמה מין עם שאינו אהרן: (כ) מצות כהן
 מינו: (כ) שלא לזרוע גדול לישא נערה בתולה
 כלאי זרעים ולא להרביב מצות הקרבן להיות
 אילן בשום מקום בארץ. תמים. (כ) מצות הקרבן
 (כ) שלא לאכול ערדה: שיהיה משמונה ימים
 (כ) שלא לאכול ודשותות ולמעלה. (כ) מצות קדוש
 בדרך זולל וסובא: השם. (כ) מצות שביתה
 (כ) שלא לנחש. (כ) שלא ביום ראשון של פסח:
 לעונן: (כ) שלא להקיף (כ) מצות קרבן מוסף
 פאת הראש: (כ) שלא כל שבעת ימי הפסח:
 דהשחית פאת זקן: (כ) מצות שבייתה
 (כ) שלא לכתוב בבשרו בשביעי של פסח: (כ)

מצות קרבן העומר של ביום שמיני עצרת.
 שעורים ביום שני של ^{כפו} מצות נטילת לולב.
 פסח. יעד) מצות ספירת ^{כפו} מצות ישיבת סכה.
 העומר. יעד) מצות קרבן ^{כפח} שלא יטמא כהן הדיוט
 מנחה חדשה מן התמים במת זולת בקרובים
 ביום עצרת. יעד) מצות המבוארים בכתיב. ^{כפג}
 שביתה ממלאכה ביום שלא ישמש כהן טבול
 עצרת. יעד) מצות שביתה יום עד שיעריב שמשו.
 ביום ראש השנה. ^{כג} שלא ישא כהן אשה
 מצות קרבן מוסף זונה. ^{כג} שלא ישא כהן
 ביום ראש השנה. אשה חללה. ^{כג} שלא
 מצות תענית ביום ושא כהן גרושה. ^{כג} שלא
 עשירי בתשרי הוא יום וכן כהן גדול באהל
 הכפורים. ^{כג} מצות המת אפילו לקרוביו
 שביתה ממלאכה ביום ^{כג} שלא יטמא כהן גדול
 הכפורים ^{כפח} מצות קרבן בשום טומאה במת.
 מוסף ביום הכפורים. ^{כפג} ^{כג} שלא ישא כהן גדול
 מצות שביתה ממלאכה אלמנה. ^{כג} שלא יבעול
 ביום ראשון של חג כהן גדול אלמנה ואפילו
 הספות. ^{כפג} מצות קרבן בלא קדושין. ^{כג} שלא
 מוסף בכל יום משבעה יעבוד כהן בעל מום
 ומי הספות. ^{כפד} מצות קבוע בעבודת המקדש.
 שביתה ממלאכה ביום ^{כג} שלא יעבוד כהן בעל
 שמיני של סבות שהוא מום עובר. ^{כג} שלא
 נקרא שמיני עצרת. וכן בעל מום בהיכל
 מצות קרבן מוסף ^{כג} כולו. ^{כג} שלא יעבוד כהן

טמא. ^{כג} שלא יאכל כהן ראשון של פסח. ^{כפ} שלא
 טמא תרומה. ^{כג} שלא לעשות מלאכה ביום
 יאכל שום זר תרומה. שביעי של פסח. ^{כג} שלא
^{כג} שלא יאכל תושב כהן לאכול מתבואה חדשה
 שכיר תרומה. ^{כד} שלא קודם כלות ששה עשר
 יאכל ערל תרומה. ^{כה} בניסן. ^{כט} שלא לאכול
 שלא תאכל חללה מן קלי מתבואה חדשה עד
 הקדש. ^{כז} שלא לאכול טבל אפילו כהן. ^{כז} שלא
 נקיה שבעלי מומין חרשה עד היום ההוא.
 להקריבן למזבח. ^{כח} ^{כח} שלא לעשות מלאכה
 שלא יתן מום בקדשים. ביום חג שבועות.
^{כט} שלא ישחט בעלי מומין לשם קרבן. ^{כט} שלא
 יקטיר אימורי בעלי מומין ^{כט} שלא יזרוקדם בעל
 מום על המזבח. ^{כט} ^{כט} שלא לסרס זכר אחד מכל
 המינים. ^{כט} שלא להקריב קרבי בעל מום מיד
 הנקרי. ^{כד} שלא נשחוט בהמה ובנה ביום אחד.
^{כט} שלא לעשות דבר שיתחלל בו שם שמים
 בין בני אדם. ^{כט} ^{כט} שלא לקיעת שופר ביוכל ביום
 לעשות מלאכה ביום הכפורים. ^{ככט} מצות

קידוש שנת היוכל : סב) בדברים : סנג) שלא תמכר מצות עשית דין לוקח שדה בארץ ישראל ומוכר. סבב) מצות השבת לצמיתות : סנד) שלא קרקע לבעליהן ביוכל : לשנות מגרשי ערי הדווים סכג) מצות פדיון נחלאות ושדותיהן : סס) שלא שהן תוד עיר חומה עד להלות ברבית לישראל. השלמת שנה. סלג) מצות שלא נעבוד בעבד עבודה בעבד פגעני עברי עבודה בזויה כמו לעולם. סלד) שלא נעבוד עבודת פגעני : סלז) שלא האדמה בשנה השביעית ומכר עבד עברי על אבן סלס) שלא נעשה עבודה נב במקח : סלמ) שלא יעבוד באילנות. סלנ) שלא נקצור בעבד עברי עבודת פרך ספ) פוחים בשנה השביעית שלא להניה לכותי ספג) שלא נאסוף פירות לעבוד בעבד עברי האיקן בשביעית כדרך הנמכר לו בפרך. ספד) שלא שאוספין אותן בכל ישתחווה עד אבן משכית שנה : ספס) שלא נעבוד אפילו לשם : ספז) מצות בארץ בשנת היוכל : מעריך אדם שיתן דמים ספח) שלא לקצור ספיחי הקצובים בתורה : ספז) תבואות של שנת היוכל מצות הפמיר בהמת סנ) שלא לאסוף פירות קרבן בהמה שתהיינה האילנות ביוכל כדרך שתיהו קדש : סנג) מצות שאוספין אותן בשאר מעריך בהמה שיתן כפי שנים. סנב) שלא להונות שיעריכנה הכהן : סנד) במקח וממכר. סנז) שלא מצות מעריך בתים שיתן להונות אחד מישראל הערך שיעריכנה הכהן

ותוספת חומש סס) מצות בכל יום. ססג) מצות משא מעריך שדה שיתן כערך הקצוב בפר שדה ססד) מצות דין מחרים מנכסיו שהוא לפהנים. ססז) מצות מעשר בהמה טהורה בכל שנה. ססח) שלא נמיר הקדשים. ססט) שלא לשנות הקדשים מקרבן לקרבן. סס) שלא תמכר קרקע שהחרימו אותה בעליה אלא תנתן לפהנים. ססב) שלא תנאל שדה החרם. ססג) שלא נגאול מעשר בהמה אלא יאכל בירושלים. ססד) מצות שלוח טמאים חוץ למחנה שכינרה. ססז) מצות ודוי על החטא. ססח) מצות סוטה שביאה הבעל אל הפהן ויעשה לה כמשפט הכתוב. ססט) מצות גדול שער נזיר. סס) מצות גלוח הנזיר והבאת קרבנותיו. ומרורים בליל חמשה עשר באייר. ססג) מצות

הקיעת הצוצרות מי נדה שמשמאין אדם
 במקדש ובמלחמה. טהור ומטהרין אדם טמא
 (טפד) שלא להותיר מבשר משומאת מת בלבד.
 פסח שני למחרתו. (טז) מצות דיני נחלות.
 (טז) שלא לשבור עצם מצות הקרבת תמידין
 מעצמות פסח שני. בכל יום. (טז) מצות קרבן
 (טז) מצות חלה. (טז) מוסף שבת. (טז) מצות
 ציצית. (טז) שלא לתור קרבן מוסף בכל ראש
 אחר מהשבת הלב חדש. (טז) מצות קרבן
 וראית העינים. (טז) מוסף ביום הג שבועות
 שמירת המקדש. (טז) מצות לשמוע קול
 מצות פדיון בכור אדם. שופר בראש השנה.
 (טז) מצות עבודת הלויים. מצות הפרת נדרים.
 במקדש. (טז) מצות יחל דבריו
 מעשר ראשון. (טז) מצות בנדרים. (טז) מצות לתת
 הלויים לתת מעשר מן ערים ללויים לשבת בהן
 המעשר. (טז) שלא לבטל והן קולטות. (טז) מצות
 שמירת המקדש. (טז) בית דין להגלות מכה
 שלא יתעסקו הכהנים נפש בשגגה מעירו
 בעבודת לויים ולויים לערי מקלט ועל הרוצח
 בעבודת כהנים. (טז) שלא בעצמו ללכת שם. (טז)
 יעבוד זר במקדש. שלא להרוג הרוצח קודם שיעמוד בדין. (טז)
 (טז) שלא לפדות בכור בהמה שהורה. (טז) מצות
 פרה אדומה. (טז) מצות שהעיד בדיני נפשות. (טז)
 כל שומאת מת. (טז) מצות שלא לקח פופר להציל

ממות הרוצח. (טז) שלא אהבת הנדרים. (טז) מצות
 לקח פופר ממחויב וראת השם. (טז) מצות
 נדות לפוטרו מן הנלות. תפלה. (טז) מצות החברה
 (טז) שלא למנות בדיינין והדבקה עם הכמי
 אדם שאינו חכם בדיני התורה. (טז) מצות על
 תורה אף על פי שהוא הצריך לשבע שישבע
 חכם בחכמות אחרות. באמת בשם יי. (טז) מצות על
 (טז) שלא ירא הדין בדין להנות מצפוי עבודת
 מאדם רע. (טז) מצות כוים. (טז) מצות להדביק
 אחרות השם. (טז) מצות שום דבר מעבודה זרה
 אהבת השם. (טז) מצות ומשמשיה בממוננו
 תלמוד תורה. (טז) מצות וברשותנו להנות בה.
 קריאת שמע ערבית. (טז) מצות לאבד עבודת
 ושהרית. (טז) מצות כוים משמשיה. (טז) מצות
 תפילין של יד. (טז) מצות להקריב כל הקרבנות
 תפילין של ראש. (טז) שיש על האדם בחובה
 מצות מוזה. (טז) מצות או בנדבה ברנל הראשון
 הריגת שבעה עממים: שפוגע בו. (טז) מצות
 (טז) שלא להתאוות מה להקריב כל הקרבנות
 שביד אחינו בני ישראל. בבית הבחירה ולא
 (טז) שלא לנסות נביא בחוץ. (טז) מצות פדית
 אמת יותר מדאי. (טז) קדשים שנפל בהם מום
 שלא לחוס על עובד ואחר כד מתרין באכילה
 עכו"ם. (טז) מצות להתחתן. (טז) מצות שחיטה.
 בעכו"ם. (טז) מצות. (טז) מצות להטיל
 ברכת המזון. (טז) מצות בהבאת הקרבן מחוץ

אָרֵץ לְבַיִת הַבְּחִירָה: לֶאֱכֹל מֵעֵשֶׂר שְׁנֵי שָׁל
 (תנ"ג) מִצֹּת חֲמֹרֶת עֲדִים תִּירוֹשׁ חוּץ לִירוּשָׁלַיִם:
 הַיֵּטֵב. (תנ"ד) מִצֹּת שְׂרִיפֹת (תנ"ה) שָׂדֵא לֶאֱכֹל מֵעֵשֶׂר
 עֵיר הַנְּדָחַת וְכֹל אֲשֶׁר שְׁנֵי שָׁל יִצְהַר חוּץ
 בָּהּ: (תנ"ו) מִצֹּת בְּדִיקַת לִירוּשָׁלַיִם: (תנ"ז) שָׂדֵא
 סִימְנֵי הָעוֹף. (תנ"ח) מִצֹּת לֶאֱכֹל בְּכוֹר תָּמִים חוּץ
 מֵעֵשֶׂר שְׁנֵי: (תנ"ט) מִצֹּת לִירוּשָׁלַיִם: (ס) שָׂדֵא
 מֵעֵשֶׂר עֲנֵי תַחַת מֵעֵשֶׂר לֶאֱכֹל בְּשֶׁר חֲטָאת
 שְׁנֵי בַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית וְאֵשׁ חוּץ לְקַלְעִים
 וְשִׁשִּׁית. (סא) מִצֹּת לִנְגוּשׁ וְאִפִּילוּ הַכֹּהֲנִים (סב) שָׂדֵא
 אֶת הַבּוֹתֵי: (סג) מִצֹּת לֶאֱכֹל בְּשֶׁר הָעוֹלָה. (סד)
 הַשְּׂמֵטת בַּסִּפִּים בַּשָּׁנָה שָׂדֵא לֶאֱכֹל בְּשֶׁר קֳדָשִׁים
 הַשְּׁבִיעִית: (סה) מִצֹּת קֳדָשִׁים קוֹדֶם זְרִיקַת דָּמִים.
 צְדָקָה. (סו) מִצֹּת הָעֲנֻקָּת (סא) שָׂדֵא יֶאֱכְלוּ כֹהֲנִים
 עֶבֶד עֲבָרֵי: (סב) מִצֹּת בְּכוֹרִים קוֹדֶם הַנְּחֹתָם
 לְהִרְאוֹת בְּרִגְלֵי בָּעוֹרָה. (סג) שָׂדֵא לְעוֹב
 בַּמִּקְדָּשׁ: (סד) מִצֹּת הַדְּלוּיִם מִדְּתַת קֹהֵם
 דְּשִׁמוֹחַ בְּרִגְלֵי. (סה) שָׂדֵא מֵתְנוּתֵיהֶם וְלִשְׂמָחָם
 לְמַחֹק סִפְרֵי הַקֳּדָשׁ בְּרִגְלֵי. (סו) שָׂדֵא לֶאֱכֹל
 וְשִׁמּוֹת שֶׁל הַקֳּדוֹשׁ בְּרוּךְ אֲבָר מִן הַחַי: (סא) שָׂדֵא
 הוּא הַכְּתוּבִים שֵׁם וְכֹן לְהוֹסִיף עַל מִצֹּת
 בְּתֵי עֲבוּדַת הַקֳּדָשׁ: הַתּוֹרָה. (סב) שָׂדֵא לְגִרוּעַ
 (סג) שָׂדֵא לְהַעֲלוֹת קֳדָשִׁים מִמִּצֹּת הַתּוֹרָה. (סד) שָׂדֵא
 בַּחוּץ: (סה) שָׂדֵא לֶאֱכֹל לְשִׁמוּעַ מֵהַמִּתְנַבֵּא בְּשֵׁם
 מֵעֵשֶׂר שְׁנֵי שָׁל דָּגָן חוּץ עֲבוּדַת אֱלֹהִים. (סו) שָׂדֵא
 לִירוּשָׁלַיִם: (סא) שָׂדֵא לְאֹהֲבֵי אֶת הַמַּסִּית:

(סב) שָׂדֵא לְעוֹבֵב הַשָּׁנָה הָעֲנִי מִלֶּתֶן לוֹ מֵה שֶׁהוּא
 מִן הַמַּסִּית. (סג) שָׂדֵא צְרִיד. (סד) שָׂדֵא יִמְנַע
 לְהַצִּיל אֶת הַמַּסִּית. מִלְּהֹלוֹת לְעֲנֵי מִפְּנֵי
 (סו) שָׂדֵא יִלְמוּד הַנֶּפֶת הַשְּׂמִיטָה. (סא) שָׂדֵא
 זְכוֹת עַל הַמַּסִּית. (סב) לְשִׁלוֹחַ עֶבֶד עֲבָרֵי רִיקָם
 שָׂדֵא יִשְׁתּוֹק הַנֶּפֶת בְּשִׁיצַא חֲפָשִׁי. (סג) שָׂדֵא
 מִלְּלַמֵּד חוֹבָה עַל לְעִבּוֹד בְּקֳדָשִׁים. (סד) שָׂדֵא
 הַמַּסִּית (סו) שָׂדֵא לְהַסִּית לְגִזּוֹן אֶת הַקֳּדָשִׁים. (סא)
 אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אַחֵר שָׂדֵא לֶאֱכֹל חֶמֶץ
 עֲבוּדַת אֱלֹהִים. (סב) שָׂדֵא בְּאַרְבַּע עֶשֶׂר בְּנִיסָן אַחֵר
 לְבָנוֹת עֵיר הַנְּדָחַת חֲצוֹת. (סג) שָׂדֵא לְהוֹתִיר
 לְכִמּוֹת שְׁהִיתָה. (סד) שָׂדֵא לְהַנּוֹת בְּמִמּוֹן עֵיר
 הַנְּדָחַת. (סו) שָׂדֵא לְהַתְּנוּדָד כִּמּוֹ עוֹבְדֵי
 אֱלֹהִים. (סא) שָׂדֵא לְעֲשׂוֹת לְהַקְרִיב קָרְבַּן פֶּסַח
 קָרְחָה עַל מַת. (סב) שָׂדֵא בְּכַמֵּת יְחִיד. (סג) שָׂדֵא
 לֶאֱכֹל פֶּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין. לְעֹלוֹת קָרְגַל בְּלֵא קָרְבַּן
 (סד) שָׂדֵא לֶאֱכֹל חֲגֹב שִׁיחָה עִמָּנוּ בְּשִׁנְקָרִיב
 טָמֵא וְכֹל שֶׁכֵּן שָׂרֵץ שֵׁם. (סו) מִצֹּת מִנּוּי
 הָעוֹף. (סא) שָׂדֵא לֶאֱכֹל שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים בְּכֹל
 מִבְּשֶׁר בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף קָהֵל מִיִּשְׂרָאֵל. (סב) מִצֹּת
 שְׂמֵתוֹ מֵאֱלֹהִין. (סג) שָׂדֵא לְשִׁמוּעַ מִכָּל בֵּית דִּין
 לְתַבּוּעַ הַהֲלוּאָה שֶׁעֶבֶר הַגְּדוֹל שִׁיעֲמָדוּ לָהֶם
 עֲלֶיהָ זִמְן שְׁבִיעִית. (סד) לְיִשְׂרָאֵל כָּל זִמְן. (סו) מִצֹּת
 שָׂדֵא לְמָנוּעַ מִלְּהַחֲיוֹת מִנּוּי מִלְּדֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵינוּ.

מִצֹּת לְכַתּוּב הַמֶּלֶךְ ^(סלג) שְׁלֹא לְטַעַת אֵילָן ^(סקס)
 סֵפֶר תּוֹרָה אַחַת וְתִירְדָה ^(סקי) בַּמִּקְדָּשׁ. שְׁלֹא לְהַקִּים
 עַד שָׂאֵר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ^(סקז) מִצְבֵּה. שְׁלֹא לְהַקְרִיב
 מִצֹּת מִתְנֹת זְרוּעַ קֶרֶבֶן בְּעַל מוֹם עוֹבֵר.
 לְחַיִּים וְהִקְבֵּה לְכַהֵן. ^(סקט) שְׁלֹא לְהַמְרוֹת עַל
 מִצֹּת הַפָּרֶשֶׁת פִּי בֵּית דִּין הַגָּדוֹל
 תְּרוּמָה גְדוּלָה וְדִיתָן ^(סקט) שִׁיעֲמְדוּ לְיִשְׂרָאֵל.
 לְכַהֵן. ^(סלז) מִצֹּת רֵאשִׁית שְׁלֹא לְמַנּוֹת מֶלֶךְ עַל
 הַגּוֹ שִׁיתָן לְכַהֵן ^(סלס) מִצֹּת יִשְׂרָאֵל. כִּי אִם מִבְּנֵי
 דְהִיּוֹת הַכַּהֲנִים עוֹבְדִים יִשְׂרָאֵל. ^(סקי) שְׁלֹא יִרְבֶּה
 בַּמִּקְדָּשׁ מִשְׁמֵרוֹת לֹו הַמֶּלֶךְ דְּסוּסִים. ^(סקיב) שְׁלֹא
 מִשְׁמֵרוֹת וּבְמִיעָדִים לְשִׁפּוֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 עוֹלָם כְּאַחֵר. ^(סלט) מִצֹּת דְּעוֹלָם. ^(סקיג) שְׁלֹא יִרְבֶּה
 לְשִׁמְעַ מִכָּל נְבִיא שִׁיהִיָּה לֹו הַמֶּלֶךְ נָשִׁים. ^(סקיז) שְׁלֹא
 בְּכָל יוֹר וְדוֹר אִם לֹא יִהְיֶה לְשִׁבְט לְוִי נַחֲלָה
 יוֹסִיף וְלֹא יִגְרַע בְּמִצֹּת בְּאֶרֶץ. ^(סקיד) שְׁלֹא יִטּוֹל
 הַתּוֹרָה. ^(סק) מִצֹּת דְּהַכִּין לְוִי הַלֵּךְ בְּבֹהַ בְּשַׁעַת
 שֶׁשׁ עָרֵי מִקְלָט. ^(סקט) מִצֹּת כְּבוֹשׁ הָאֶרֶץ. ^(סקטו) שְׁלֹא
 לַעֲשׂוֹת דְּעָדִים זּוּמְמִין יִרְבֶּה הַמֶּלֶךְ כֶּסֶף וְזָהָב
 כְּמוֹ שֶׁדָּפוּ לַעֲשׂוֹת. לְבַד מֶה שְׁצָרִיד לֹו.
 מִצֹּת לְמִשׁוּחַ כְּהֵן ^(סקטז) שְׁלֹא לְקָסוֹם. ^(סקיז)
 לְמַלְחָמָה. ^(סקי) מִצֹּת שְׁלֹא קִבְשָׁה. ^(סקיב) שְׁלֹא
 לַעֲשׂוֹת בְּמַלְחָמַת דְּחֶבֶר הֶבֶר. ^(סקיג) שְׁלֹא
 הָרְשׁוֹת כְּמִשְׁפַּט הַכְּתוּב לְשִׁאוֹל בְּאוֹב. ^(סקיז) שְׁלֹא
 בַּתּוֹרָה. ^(סקד) מִצֹּת לְשִׁאוֹל בְּיַד עוֹנֵי. ^(סקטב)
 עֲרִיפַת הָעִגְלָה בְּנַחֲל. שְׁלֹא לְדְרוֹשׁ אֶל הַמַּתִּים.

שְׁלֹא לְהַתְנַבְּאוֹת מִשָּׂא לְיִשְׂרָאֵל. ^(סקלז) מִצֹּת
 שְׁקֵר בְּשֵׁם יי. ^(סקכג) שְׁלֹא שְׁלוּחַ הַקֵּן. ^(סקלס) מִצֹּת
 לְהַתְנַבְּאוֹת בְּשֵׁם מַעֲקֵה. ^(סקלט) מִצֹּת קְדוּשִׁין
 עֹבֶרֶת אֵלִילִים. ^(סקכד) בְּאִשָּׁה. ^(סקט) מִצֹּת שֶׁתִּשָּׁב
 שְׁלֹא יִשְׁמַע לְנְבִיא אִשָּׁה הַמוֹצִיא שֵׁם רַע
 הַשְּׁקֵר וְלֹא יִגּוֹר מִמֶּנּוּ. ^(סקטב) תַּחֲתוֹ לְעוֹקֵם. ^(סקטג) מִצֹּת
 שְׁלֹא לְהַשִּׁיג גְּבוּל. ^(סקכס) עַד בֵּית דִּין לְסִקּוֹל
 שְׁלֹא לְחַתּוּךְ הַדִּין בְּאִבְנִים מִי שְׁנַתְּחִיב
 עַל פִּי עַד אַחֵר. ^(סקכו) שְׁלֹא סִקִּילָה. ^(סקכז) מִצֹּת עַל
 לְרַחֵם עַל הַמַּזִּיק בְּדִינֵי הַמַּאֲנֵם שִׁישָׂא אֲנוּסָתוֹ
 קִנְסוֹת. ^(סקכט) שְׁלֹא דְעָרוּץ דְּאִשָּׁה. ^(סקכז) מִצֹּת
 מִפְּנֵי הָאוֹיֵב בְּמַלְחָמָה. ^(סקכח) לְהַתְקִין יָד בַּמַּחְנֶה.
 שְׁלֹא לְהַחִיּוֹת כָּל ^(סקכט) מִצֹּת לְהַתְקִין יָתֵד
 נִשְׁמָה מִשְׁבַּעַת עַמְּמִים. ^(סקכט) בַּמַּחְנֶה. ^(סקכט) מוֹתֵר
 שְׁלֹא דְהַשְׁחִית אֵילָנֵי הַדְּוָאָה לְנִבְרֵי בְּרַבִּית
 מֵאֲכָל בְּמִצּוֹר וְכֵן כָּל ^(סקל) אִם מִצְטָרֵד לְלוֹת מֶה
 הַשְׁחָתָה בְּכָלֵל הַדְּאוֹ. ^(סקטו) שְׁאוּנוֹ בֶּן בְּיִשְׂרָאֵל.
 שְׁלֹא דְעִבּוֹד וְדוֹרוּעַ מִצֹּת קִיּוּם מוֹצֵא שְׁפָתַיִם ^(סקלב)
 בְּנַחֲל אִיתָן. ^(סקלג) מִצֹּת מִצֹּת מִצֹּת לְעוֹבֵב הַשְּׁכִיר
 דִּין יַפֶּת תּוֹאֵר. ^(סקלד) מִצֹּת לְאֲכוּל בְּזִמְן שְׁכִירָתוֹ
 דִּין תְּלִיָּה לְמִי שִׁיתְּחִיב מִדְּבָרִים יְדוּעִים. ^(סקלז)
 לְתַלוֹת. ^(סקלז) מִצֹּת הַרוּצָה לְגִרֵּשׁ
 קְבוּרָה לְנַחֲרָה עַל פִּי אִשָּׁתוֹ שִׁיגְרֵשְׁנָה בְּשִׁמְרָה.
 בֵּית דִּין וְכֵן לְכָל מַת. ^(סקטט) מִצֹּת שִׁישְׁמָה חֲתָן
 מִצֹּת הַשְּׁבַת עִם אִשָּׁתוֹ בְּשָׁנָה ^(סקלס)
 אֲבִדָּה. ^(סקטז) מִצֹּת הַקַּמַּת רֵאשׁוּנָה. ^(סקט) מִצֹּת

השבת המשכון לבעליו עדי אשרה. (תקסו) שלא
בעת שהוא צריך לו. לקח האם על הבנים.
(תקנח) מצות גתנת שכר שלא להניח
שכיר ביומו. (תקנז) מצות המכ שול. (תקסח) שלא
הנחת עומר השבחה. לזרוע כלאים בפרם
(תקנב) מצות מלקות בארץ ישראל לדאורייתא.
(תקסע) שלא לאכול ולדנהות
לרשעים. (תקנד) מצות חליצה
(תקנס) מצות חליצה לבנות הנדה
(תקנו) מצוה לזכור מה מיני בהמה. (תקעח) שלא
שעשה עמלק לישראל ללבוש שעמנו. (תקעז) שלא
בצאתם ממצרים. (תקנח) יגרש מוציא שם רע את
מצוה להקרית זרעו של אשתו. (תקעג) שלא לענוש
עמלק. (תקנט) שלא למכור האנוסה. (תקעד) שלא יגרש
אשת יפת תואר. (תקס) האונס את אנוסתו.
שלא להתעמר באשת יפת תואר אחר שבא
עליה. (תקסח) שלא ילין יקח סרים בת ישראל.
הצלוב על העין וכן המת (תקעז) שלא ישא עמוני
בביתו אלא לכבודו. ומואבי בת ישראל.
(תקסז) שלא להתעלם מן (תקעט) שלא לדרוש שלום
האבדה. (תקסג) שלא להגיה לעמון ומואב. (תקעט) שלא
בהמת חברו רובצת להרחיק זרע אדום
תחת משאה. (תקסד) שלא מהתחתן עם קהל ישראל
תעדה אשה עדי איש. אחר שנתגירו אלא עד
(תקסה) שלא יעדה האיש שלשה דורות. (תקפ) שלא

להרחיק מצרי כמו כן צבור. (תקנב) שלא לחבול
אלא עד דור שלישי ולא נפש. (תקנא) שלא לתלוש
שלישי בכלל. (תקסח) שלא סימני צרעת. (תקדד) שלא
יבנם טמא למחנה לזים. למשכן בעל חוב בזרוע
(תקסז) שלא להחזיר עבד (תקסז) שלא למנוע עבוס
שברח מאדוניו שבחוצה לארץ לארץ ישראל.
(תקסג) שלא להונות עבד (תקסג) שלא להונות עבד
זה שברח מאדוניו (תקסג) שלא להונות עבד
מחוצה לארץ לארץ (תקסג) שלא להונות עבד
ישראל. (תקסד) שלא תהיה (תקסד) שלא תהיה
קרשה מבנות ישראל. (תקסד) שלא תהיה
(תקסז) שלא להקריב אתנן (תקסז) שלא להקריב אתנן
זונה ומחור כלב. (תקסו) זונה ומחור כלב. (תקסו)
שלא ללות ברבית (תקסו) שלא ללות ברבית
מישראל (תקסז) שלא לאחר (תקסז) שלא לאחר
הגדרים והגדרות. (תקסח) הגדרים והגדרות. (תקסח)
שלא יקח השכיר יותר (תקסח) שלא יקח השכיר יותר
על אכילתו. (תקסט) שלא יאכל השכיר בשעת
מלאכה. (תקל) שלא יחזיר (תקל) שלא יחזיר
המגרש גרושתו אחר (תקל) שלא יחזיר גרושתו אחר
שנשאת. (תקלא) שלא (תקלא) שלא
להוציא חתן מביתו כל (תקלא) שלא להוציא חתן מביתו כל
שנה ראשונה לצבא ולא (תקלא) שלא להוציא חתן מביתו כל
לשום דבר מצורכי (תקלא) שלא לשום דבר מצורכי

בצאתם ממצרים. (מנ)	שני במומאה. (מנ)
מצות קריאה על	להוציא דמי מעשר שני
הבכורים. (מנ)	בשאר דברים שאינן
ודיו מעשר. (מנ)	מאכילה ושתייה. (מנ)
להדמות בדרכי השם	מצות הקהל במוצאי
השמים והישרים	שביעית. (מנ)
שנצטוו לעשות כל	לכתוב כל אחד מישרא
מעשינו בדרך הוישר	ספר תורה לעצמו
והטוב. (מנ)	שנאמר ועתה כתבו
מעשר שני באנינות.	לכם את השירה הזאת
(מנ) שלא לאכול מעשר	ולמדה את בני ישראל :

פיוט למילה

סעון חני יעקוב חזק לחן יעייך חסד

אל חי צוה אב המון. חותם אות יסוד עולם. יצר סמוך במסוך. חסר ממך ושלם. תנצור
תעצור תקשור. כך אות אמת לעולם. בשתים תהיה נשלם. בבשרכם לברית עולם:
נתעלה נקרא תמים. במצות האל כרה. היש מל לשמונה ימים. בן נולד לו משרה.
אורה צוה התורה. חזק לבני הגבירה. ערוכה בכל ושמורה. לו ולזרעו עד עולם:
יתר שאת ניתן לה. מכל מצוות יקרה. בן אדם יחזיק בה. סמוך לבן לא ידא. יעיל
מעיל אל עיל. לו צנה וסוחרה. אשתו כגפן פוריה. יהי שמו לעולם:
עדה תמה נבחרת. בדמים מתבוססת. דם פסח ודם מילה. ממוטאה מתקדשת. עצמה
קמה רמה. או יצאה מתנוססת. דוד והדר לובשת. רנה ושמחת עולם:
קדוש פני לבנה. עשה לו חרות צורים. מל ופרע ושנה. גלה חרפת המצרים. נבד
נבד שבד. עז מלכים אדירים. כבש ארץ לישרים. ונחלו לעולם:
בפרוע כם פרעות. בימי ברוך ודבורה. להם אל למושעות. מחיל יבין וסיסרא. נצחו
רצחי צחצחו בשירה וקול זמרה. לאל גדול ומורא. מעולם ועד עולם:
ב עבודה גברתו. כריתות שלש עשרה. חיו מחיים נצמתו. כל איש אשר בה ימרה.
נפרץ גרץ נחרץ. בשאול ירה. כתבו האישי ערירי. לא יזכר לעולם:
ח גור הרבך נבור. לקיים מצות נאור. זמן חזק לא יעבור. שמיני בבקר אור. תצמח
תפרח תורה. תאיר בצר ומאור. קרבן כליל עלי אור יהיה לזכר עולם: